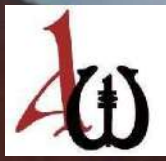

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΑΘΗΝΑ 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ &
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ
FACULTY OF
SOCIAL THEOLOGY &
THE STUDY OF RELIGION

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

STUDY GUIDE

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

DEPARTMENT OF SOCIAL THEOLOGY AND RELIGIOUS STUDIES

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024
ACADEMIC YEAR 2023-2024

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Μητροπολίτης Κρήνης Κύριλλος (Κατερέλος), Καθηγητής
kykaterelos@soctheol.uoa.gr

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ : Κερασένια Παπαλεξίου, ΕΔΙΠ, papalexiouker@soctheol.uoa.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

■	Καλωσόρισμα	7
■	Πληροφορίες και υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)	14
■	Η Θεολογική Σχολή με μια ματιά (οργανόγραμμα, σημαντικές ημερομηνίες, χρήσιμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές)	18

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

■	Συνοπτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.) και προϋποθέσεις λήψης του Πτυχίου του Τμήματος	24
■	Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας	36
■	Επαγγελματικές προοπτικές	37
■	Αναλυτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Εξάμηνα, περιγραφές μαθημάτων και ECTS, Διαθεσιμότητα ERASMUS+)	39
■	Καθομολόγηση προπτυχιακών ορκωμοσιών	195

**ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ -
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ &
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ**

■ Σπουδές, Έρευνα και Πρακτική Άσκηση στο Εξωτερικό μέσω του Προγράμματος ERAMSUS+	197
■ Σπουδές, Έρευνα και Πρακτική Άσκηση στο Εξωτερικό μέσω του Προγράμματος CIVIS	199
■ Πρακτική Άσκηση - Απασχόληση Φοιτητών με αμοιβή	200
■ Εκμάθηση ξένων γλωσσών στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Ε.Κ.Π.Α.	200

**Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

■ Η Θεολογική Σχολή στο Πανεπιστήμιο του Μέλλοντος	203
■ Η διαχρονική πορεία της Θεολογικής Σχολής	207

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΤΜΗΜΑ

➤ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	208
➤ ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	209

Κ Α Λ Ω Σ Ο Ρ Ι Σ Μ Α

Αγαπητές φοιτήτριες, Αγαπητοί φοιτητές,

με ιδιαίτερη χαρά σας υποδεχόμαστε στην ακαδημαϊκή οικογένεια του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας. Η είσοδός σας στην Ανώτατη Εκπαίδευση αποτελεί αδιαμφισβήτητα όλες και όλους εσάς την επιβράβευση των κόπων και των προσδοκιών σας, την ανταμοιβή του προσωπικού σας αγώνα και των αγωνιών των οικογενειών σας. Καταφέρατε να εισέλθετε στις τάξεις των ακαδημαϊκών πολιτών, πετυχαίνοντας την εισαγωγή σας σε μία από τις αρχαιότερες Σχολές του Πανεπιστημίου των Αθηνών.

Ο Οδηγός Σπουδών επιδιώκει να αποτελέσει για εσάς ένα έναυσμα μετοχής στην ιστορία του Τμήματος, στη φιλοσοφία των σπουδών, στο πρόγραμμα των μαθημάτων - σεμιναρίων, στα ποικίλα γνωστικά θεολογικά και θρησκευολογικά αντικείμενα που θεραπεύει, στις προοπτικές μεταπτυχιακών, διδακτορικών σπουδών και μεταδιδακτορικής έρευνας και στις ευκαιρίες επαγγελματικής απασχόλησης και αποκατάστασης, οι οποίες παρέχονται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Τμήμα μας. Ο Οδηγός Σπουδών, τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική του έκδοση, κινείται σε επικουρικό ρόλο προς την Επίσημη Ιστοσελίδα του Τμήματος <http://www.soctheol.uoa.gr/>, η οποία με τη δυναμική πληροφόρηση που θα σας παρέχει, θα καταστήσει τη φοιτητική σας καθημερινότητα ευκολότερη.

Στα 184 χρόνια λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής, το Τμήμα μας, είτε στις πρώιμες εκφάνσεις του, είτε στη σύγχρονή του διάρθρωση, έχει αναδειχθεί τόσο στον ελλαδικό χώρο, όσο και στο διεθνές θεολογικό στερέωμα ως μία αναγνωρισμένη κοινότητα μάθησης που μεταδίδει βασικές εγκύκλιες επιστημονικές γνώσεις, ερευνητικές δεξιότητες και πανανθρώπινες αξίες, στοιχεία που αποτελούν ισχυρά πνευματικά εφόδια για την επαγγελματική και επιστημονική πορεία των σπουδαστών του.

Αυτά τα χαρακτηριστικά αναγνωρίσατε και εσείς που επιλέξατε να συμπεριλάβετε στα μηχανογραφικά σας το Τμήμα μας εφέτος. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα μας ασφαλώς και θα έπαιξαν πρωταρχικό ρόλο στην ως άνω επιλογή σας. Αντικείμενο ενδελεχούς μελέτης και επιστημονικής ανάλυσης θα καταστεί για εσάς τόσο η ιστορική πορεία της ορθόδοξης διδασκαλίας και η δισχιλιετής εκκλησιαστική κληρονομιά της, όσο και η ζωντανή παρακαταθήκη και οι πανανθρώπινες ηθικές αρχές και μεταμορφωτικές αξίες του χριστιανισμού.

Αυτονόητος επιστημονικός στόχος του Τμήματος αποτελεί η ισότιμη, ισορροπημένη και ουσιαστική επιστημονική έρευνα και ανάδειξη του θρησκευτικού πλουραλισμού, η μελέτη των Θρησκειών και η προσέγγιση των νεότερων φιλοσοφικών ρευμάτων. Μέσω του Οδηγού Σπουδών θα διαπιστώσετε, ότι το ανανεωμένο προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών υπηρετεί την ισότιμη επιστημονική παρουσίαση και των δύο κατευθύνσεων σπουδών, της Κοινωνικής Θεολογίας και της Θρησκευολογίας, ακολουθώντας τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις και τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα.

Όλα τα παραπάνω, υπό το πρίσμα ενός σύγχρονου διεπιστημονικού διαλόγου, επιδιώκουν να

συμβάλλουν ουσιαστικά και εποικοδομητικά όχι μόνο στη δημιουργική αναζήτηση διαύλων επικοινωνίας μεταξύ της θεολογίας, της εκκλησίας και της κοινωνίας, αλλά και στην επίτευξη του ζητούμενου της διαμόρφωσης ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, που μέσω των κλασικών θεολογικών σπουδών θα δύνανται να συμβάλλουν, από θέση επιστημονική, στην ειρηνική συνύπαρξη ατόμων και ομάδων με διαφορετικό θρησκευτικό ή πολιτιστικό υπόβαθρο. Με αυτό τον τρόπο θα καταστείτε σύγχρονοι κήρυκες της θεολογικής επιστήμης, μιας επιστήμης που η παγκόσμια πλουραλιστική πραγματικότητα την αναδεικνύει ως έναν από τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες συνδιαμόρφωσης των όρων του πολυπολιτισμικού διαλόγου και της ευρύτερης δημόσιας σφαίρας.

Συμπερασματικά, ξεφυλλίζοντας τον Οδηγό Σπουδών θα διαπιστώσετε ότι το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος είναι διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και στις διαρκώς εξελισσόμενες συνθήκες μιας ανταγωνιστικής αγοράς εργασίας, αποδίδοντας άρτια καταρτισμένους επιστήμονες, ικανούς να αναζητήσουν την επαγγελματική τους αποκατάσταση ως εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως δημόσιοι λειτουργοί, ως κληρικοί, ως στελέχη εκκλησιαστικών δομών, ως εργαζόμενοι στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο ή να συνεχίσουν σε νέα μονοπάτια επιστημονικής έρευνας, παρακολουθώντας μεταπτυχιακές, διδακτορικές ή μεταδιδακτορικές σπουδές.

Το ταξίδι στο κόσμο της θεολογίας, που υλοποιείται μέσα ένα ερευνητικό περιβάλλον, στο οποίο παράγεται και μεταδίδεται η γνώση μέσω της ανταλλαγής απόψεων και της ελεύθερης αναζήτησης, αυτονομία συνδυάζεται με τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και διαδικτυακής επικοινωνίας προς διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Εκφράζουμε την χαρά μας διότι επανήλθαμε στην τακτική παρακολούθηση μαθημάτων, καθώς τα οφέλη της δια ζώσης διδασκαλίας καθίστανται αυταπόδεικτα, ενώ ταυτόχρονα η αλληλεπίδραση των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, διδασκόντων και διδασκόμενων, αποτελεί μία αναγκαία και ικανή συνθήκη για την πλήρη επιστημονική σας κατάρτιση.

Την ίδια στιγμή η υγειονομική συνθήκη της πανδημίας του Covid-19 που βιώσαμε ενεργοποίησε τόσο την ατομική, όσο και τη συλλογική μας ευθύνη, ώστε το Τμήμα μας να παραμείνει ένας "ασφαλής" και "ανοιχτός" χώρος συνάντησης προσώπων, που προτρέπει σε κοινές πορείες μαθητείας και συμμετοχικές διαδικασίες επιστημονικής αναζήτησης. Και κατά την επίτευξη αυτού του ευγενούς στόχου όλοι και όλες συνεισέφεραν ολόψυχα.

Αγαπητοί Φοιτητές και Φοιτήτριες,

Με την ευλογία του Τριαδικού Θεού, εγώ προσωπικά και το σύνολο του διδακτικού και υποστηρικτικού προσωπικού του Τμήματος, σας ευχόμαστε ολόψυχα να έχετε καλή πρόοδο στις θεολογικές σας σπουδές, προκοπή στην προσωπική σας πορεία και διαδρομή και επιτυχία στην εκπλήρωση των οραματισμών και των στόχων σας.

Καλές σπουδές και καλή ακαδημαϊκή πορεία!

Η φυσιογνωμία του Τμήματος με δυο λόγια

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19, το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας έχει μετονομαστεί σε «Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας». Η απόφαση αυτή του Τμήματος υπαγορεύτηκε, μεταξύ άλλων, και από το ότι είναι πλέον κοινός τόπος ότι η κοινωνία του 21^{ου} αι. και στον ελλαδικό χώρο απαρτίζεται από ανθρώπους διαφορετικής θρησκευτικής και πολιτιστικής ταυτότητας. Αυτοί δεν καλούνται απλώς να συνυπάρξουν αλλά και να διαλεχθούν καθώς, όπως αποδεικνύουν τραγικά γεγονότα σε πρωτεύουσες της Γηραιάς Ηπείρου και της αμερικανικής, δεν αρκεί η πολυπολιτισμικότητα αλλά η διαπολιτισμικότητα. Αυτό το γεγονός αναδείχθηκε πρόσφατα και στις ομιλίες πολιτικών και θρησκευτικών ηγετών στην Β' Διάσκεψη των Αθηνών για τον "Θρησκευτικό και Πολιτιστικό Πλουραλισμό και την Ειρηνική Συνύπαρξη στην Μέση Ανατολή"¹ που οργανώθηκε όχι από κάποιον εκκλησιαστικό οργανισμό αλλά από την ίδια την Ελληνική Κυβέρνηση. Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, η Θεολογική Σχολή και το Πανεπιστήμιο Αθηνών λαμβάνουν σοβαρά υπόψιν τη νέα αυτή πραγματικότητα και ανταποκρίνονται σε μια εξόχως ζωτική ανάγκη όχι μόνο των μειονοτήτων ή προσφύγων που ζητούν καταφύγιο στην χώρα μας αλλά και των πολιτών της. Σε έναν κόσμο όπου η θρησκεία καθίσταται και πάλι καθοριστικός παράγοντας της δημόσιας σφαίρας, οι θρησκευολογικές μελέτες αποτελούν ένα αντικείμενο πολύπλευρο το οποίο θεραπεύεται από ξεχωριστά Τμήματα στα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια του κόσμου παράλληλα με τη σπουδή της κλασικής Θεολογικής παράδοσης που είναι βεβαίως εξίσου πολύτιμη ως κληρονομιά και παρακαταθήκη.

Η προαγωγή της εξόχως επίκαιρης επιστημονικής φυσιογνωμίας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας εξασφαλίστηκε με (α) τη ριζική αναδιάρθρωση των προγραμμάτων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και μεταδιδακτορικής έρευνας του Τμήματος, και (β) την εκτεταμένη αναβάθμιση των υποδομών ακαδημαϊκής, αναπτυξιακής και κοινωνικής δικτύωσης και (γ) την ιδιαίτερα επιτυχημένη διοργάνωση των διεπιστημονικών συνεδρίων «Θρησκευτικές κοινότητες. Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιρων ζητημάτων» (15 & 16 Φεβρουαρίου 2018, Αίθουσα Λόγου, Στοά του Βιβλίου), «Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα» (13 έως 16 Φεβρουαρίου

2019), Κεντρικό Κτήριο Ε.Κ.Π.Α. και Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων), του Θερινού Πανεπιστημίου «Θρησκείες και Διαπολιτισμικότητα στη Μεσόγειο» (5 έως 8 Ιουλίου 2018, Χώρα Άνδρου), καθώς και διαλέξεων και επιστημονικών πρωτοβουλιών, οι οποίες προγραμματίζονται κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαπανεπιστημιακών δικτύων ERASMUS+ και CIVIS (Erasmus+ KA2 Project SERVICE-LEARNING-ICP).

✓ **Η «φιλοσοφία» των Σπουδών**

Σήμερα παρά ποτέ σε αντίθεση προς το παρελθόν (όταν διακηρυσσόταν ο «θάνατος του Θεού» και το «τέλος των θρησκειών») εκτιμάται διεθνώς ο ρόλος που διαδραματίζει το φαινόμενο *θρησκεία* στη συνοχή μιας κοινωνίας ή και το αντίθετο (εάν αυτό γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον φονταμενταλισμό). Πλέον κρίνεται εντελώς απαραίτητο, ο μεταμοντέρνος άνθρωπος προκειμένου να επιτύχει ολοκλήρωση και ποιότητα ζωής, να διαθέτει λόγο-νόημα συνύπαρξης, ταυτότητα και ηθικές αξίες (ιδίως στο δαιδαλώδες απρόσωπο ή μάλλον πολυπρόσωπο δίκτυο του κυβερνοχώρου). «Η θρησκεία δεν αποτελεί απλώς έναν ιδιαίτερο χώρο του ιερού, αλλά συνάμα είναι παράγοντας διαμόρφωσης πολιτισμού και ως τέτοιος συμβάλλει αποφασιστικά στη νοηματοδότηση της ανθρώπινης ζωής» (Marcel Mauss). Ιδίως «η Ευρώπη έχει μία παράδοση που πρέπει να σεβαστεί. Θεμελιώθηκε στον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό, στο Ρωμαϊκό Δίκαιο και στην Χριστιανική Πίστη [...]. Βεβαίως οι Ευρωπαίοι έχουν σνομπάρει το Χριστιανισμό, άφησαν ένα τεράστιο κενό, το οποίο εκμεταλλεύονται οι ερμηνευτές του Ισλάμ και εισάγουν άλλα στοιχεία» (Α. Γιαννουλάτος²). Ήδη στην καρδιά της γηραιάς Ηπείρου το *μάθημα των Θρησκευτικών* διδάσκεται από καθηγητές Θεολόγους από την Πρώτη Δημοτικού, τότε που ο άνθρωπος εισάγεται σε έναν καινούργιο «κόσμο». Αποσκοπεί «στη διαμόρφωση χειραφετημένων πολιτών που εμπνέονται στη ζωή τους από έναν θεμελιώδη θρησκευτικό προσανατολισμό και που διακρίνονται για το αίσθημα της ευθύνης και της αλληλεγγύης [...] της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων με διαφορετική θρησκευτική ταυτότητα. Πλέον γίνεται αντιληπτό, ότι αυθεντική αγωγή παρέχεται, όταν μέσω ενός μαθήματος, πέρα από τις πληροφορίες-δεδομένα (οι οποίες, μέσα από ψυχολογικούς-μαθησιακούς μηχανισμούς, μετασχηματίζονται σε γνώσεις), δίδεται στους μαθητές η δυνατότητα να οικειωθούν στάσεις ζωής. Με τον όρο «στάση ζωής» αναφερόμαστε στην εκδήλωση ενδιαφέροντος αλλά και στην από μέρους των μαθητών αποδοχή ορισμένων ηθικών αξιών, ερμηνευτικών προσεγγίσεων, κοσμοθεωρητικών προσανατολισμών» (Αθ. Στογιαννίδης). Σε οικονομικά και πολιτισμικά ανεπτυγμένες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, μεγάλες Εταιρείες προτιμούν σε θέσεις ευθύνης, όπου πλέον είναι απολύτως απαραίτητη η διαπροσωπική σχέση με τον «άλλον», καταρτισμένους απόφοιτους Θεολογικών Σχολών, ακριβώς διότι εκτιμούν το άτομο ως πρόσωπο. Άλλωστε, από ένα σύγχρονο επιχειρηματικό οργανισμό, η προαγωγή ψυχικής ανθεκτικότητας και υγείας όλων των μελών του καθώς επίσης και η διάθεση για προσφορά και συνεργασία κρίνονται ως θεμελιώδεις προτεραιότητες.

✓ **Πρόγραμμα Μαθημάτων και Σεμιναρίων**

Η στοχοθεσία του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος συνίσταται στο να εισαχθείτε **προοδευτικά** και κατεξοχήν μέσω συγκεκριμένων υποχρεωτικών Μαθημάτων στο

---

² <http://www.cnn.gr/focus/story/19857/o-arxiepiskopos-alvanias-anastasios-sto-cnn-greece-pagkosmios-asymmetros-polemos-se-exelixa>

περιεχόμενο των βασικών «νεύρων» της Θεολογίας και των Θρησκευτικών επιστημών που θεραπεύουν οι τρεις Τομείς του Τμήματος (α) ο Τομέας Κανονικού Δικαίου και Βυζαντινής Θεολογίας από του 9ου αι. - Βιβλικών Σπουδών και πολιτιστικού βίου της Μεσογείου, (β) ο Τομέας Χριστιανικής Λατρείας, Αγωγής και Διαποιμάνσεως και (γ) ο Τομέας Θρησκείολογίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας.

Την ίδια λειτουργία επιτελεί και η κατηγορία των *κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών (ή, αλλιώς, Επιλεγόμενων)* μαθημάτων, ενώ στα *Προαιρετικά* μαθήματα έχετε τη δυνατότητα να έλθετε σε επαφή με εξειδικευμένη θεματολογία, ανάλογα και με τα προσωπικά σας ενδιαφέροντα. Η λήψη του Πτυχίου του Τμήματος καθίσταται γεγονός με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού **244 πιστωτικών μονάδων (ECTS)**. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων προκύπτει από την επιτυχή σας εξέταση σε **32 Υποχρεωτικά**, σε **18 κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά** και σε **8 Προαιρετικά Μαθήματα**. Μετά την αποφοίτησή σας, μπορείτε να επιλέξετε μία Ειδίκευση μέσα από μια ποικιλία κατευθύνσεων/σπουδών των διεπιστημονικών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Π.Μ.Σ. «Πηγές, Λατρεία και Διαπολιτισμικός Βίος του Χριστιανισμού», Π.Μ.Σ. «Κοινωνική Θεολογία και Επιστήμες του Ανθρώπου», Π.Μ.Σ. «Θρησκείολογία» και του διϊδρυματικού Π.Μ.Σ «Ελλάδα: Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός», σε συνεργασία με το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Με την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου ειδίκευσης έχετε τη δυνατότητα να επεκταθείτε στο *Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών*, ενώ, μετά το πέρας του διδακτορικού, προσφέρονται σημαντικές ευκαιρίες *Μεταδιδακτορικής Έρευνας*.

Παράλληλα με τις σπουδές σας στο Τμήμα, κάθε Πέμπτη (07:00-9:30) υπάρχει η δυνατότητα να συμμετέχετε στη **Θεία Λειτουργία στο Ιερό Παρεκκλήσιο της Θεολογικής Σχολής**. Η Λατρεία συνιστά το κατεξοχήν «εργαστήρι» πρακτικής άσκησης και εμπειρίας της Θεολογίας. Ακολουθεί κοινή Τράπεζα και κέρασμα καφέ στο Αρχονταρίκι, το οποίο είναι ανοικτό σε όλους. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους τελούνται «εναλλακτικές» **Θείες Λειτουργίες** (όπως η αρχαιότατη Θεία Λειτουργία του αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου) και **Παρακλήσεις με εποικοδομητικές ομιλίες**, ενώ τις παραμονές των Μεγάλων Εορτών τελούνται τα **Μυστήρια του Ευχελαίου** και της **Εξομολόγησης**. Ξεχωριστή θέση στην εκκλησιαστική ζωή της Θεολογικής Σχολής και του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκείολογίας κατέχει επίσης ο καθιερωμένος ετήσιος πανηγυρικός εορτασμός της εορτής του **αγίου Νεκταρίου Κεφαλά** (1846-1920), Μητροπολίτου Πενταπόλεως της Αιγύπτου και αποφοίτου της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο πλαίσιο του εορτασμού προσφέρεται αρτοκλασία εκ μέρους του Συλλόγου Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψηφίων Διδακτόρων (Σ.ΜΕ.Κ.ΘΕ.) του Τμήματος, Προστάτης του οποίου διατελεί ο άγιος Νεκτάριος, σύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου. Στο πλαίσιο της λειτουργικής ζωής της Θεολογικής Σχολής, εκτός από την εμπειρία της άμεσης Κοινωνίας με τον Πατέρα Θεό της Εξόδου και τον «άλλον» (τον «ξένο»), οι φοιτητές επιμορφώνονται/ασκούνται σε λειτουργικές επιστήμες, όπως η **Τελετουργική** και η **Ομιλητική** και η **Αισθητική Ιερών Αμφίων**.

✓ Προοπτικές

Το ευαίσθητο ζήτημα των επαγγελματικών σας προοπτικών, απασχολεί πολύ σοβαρά όλες και όλους μας, Προωθούμε για το λόγο αυτό μια ουσιαστική διασύνδεσή σας με την αγορά εργασίας ως εξής: (α) Την τελευταία πενταετία μέσω ΕΣΠΑ οι φοιτητές του Τμήματος έχουν την ευκαιρία

μέσω της **Πρακτικής άσκησης** επί ένα δίμηνο να εργαστούν σε πρότυπες σχολικές μονάδες και φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. Η εργασιακή αυτή εμπειρία συμβάλλει στο να αποκομίσετε πλούσιες και πολύτιμες για το βιογραφικό σας εμπειρίες. **(β)** Το πρόγραμμα ευρωπαϊκής φοιτητικής κινητικότητας **ΕΡΑΣΜΟΣ (Erasmus+)** με τις εκπαιδευτικές συμφωνίες-συνεργασίας, τις οποίες το Τμήμα έχει υπογράψει με σημαίνοντα Πανεπιστήμια του Εξωτερικού (**Αγγλόφωνο:** KU Leuven, **Γερμανόφωνο:** Μόναχο, Βόννη, Τυβίγγη, Ίνσμπρουκ, **Γαλλόφωνο:** Στρασβούργο, **Ρουμανία:** Σιμπίου), σας εξασφαλίζουν όχι μόνο σπουδές αλλά και εργασία στα πολιτικά, οικονομικά και πολιτισμικά κέντρα της Γηραιάς Ηπείρου. **(γ)** Έχοντας το Τμήμα πλήρως αναγνωρισμένη από το Υπουργείο Παιδείας **την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια**, οι φοιτητές μας έχουν τη δυνατότητα με το πτυχίο τους να διδάσκουν στις πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Εκπαίδευση χωρίς να απαιτείται άλλη πιστοποίηση, χρησιμοποιώντας σύγχρονες μεθόδους της Παιδαγωγικής. **(δ)** Μέσω **τηλεδιάσκεψης** παρέχεται η δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών με άλλα Ιδρύματα της Ελλάδος και του Εξωτερικού. Κοινά Σεμινάρια διεξάγει το Τμήμα με Πανεπιστήμια καθώς και με εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα του Μονάχου, Τυβίγγης, Τέξας, Νέας Υόρκης (I.M. Αγίας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου – Αστόρια) και Σικάγου. Οι ανωτέρω Δράσεις του Τμήματος εκτιμήθηκαν αρκούτως θετικά και στην τελευταία αξιολόγηση του Τμήματος από τους εξωτερικούς κριτές. **(ε)** Το Τμήμα, εκτός από την κατάρτιση των φοιτητών του στα θέματα πίστης και ζωής αλλά και στο φαινόμενο Θρησκεία, που συνιστούν το DNA του πολιτισμού, προσφέρει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά **μαθήματα με πρακτικές εφαρμογές** σε σύγχρονους χώρους εργασίας, όπως Βιοηθική, Ψυχική Υγεία, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Ορθόδοξη Παράδοση³.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς σας στην αγορά εργασίας, το Τμήμα έχει αναπτύξει στις εξής πρωτοβουλίες και δράσεις:

(α) Ειδικά μαθήματα και ημερίδες, όπου φιλοξενούνται ειδικοί και αφορούν στον Θρησκευτικό Τουρισμό, την Επιχειρηματικότητα, τη Λογοτεχνία και την Τέχνη (Βυζαντινή Μουσική, Μουσειοδιδασκτική). Αυτά συνδυάζονται με **Εκπαιδευτικές επισκέψεις** «Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου», σε Μουσεία και περιοχές με ιστορικοθρησκευτικό συμβολισμό (όπως ο Μυστράς και η Ρώμη). Ταυτόχρονα σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος συνδιοργανώνονται Ημερίδες με άλλα Τμήματα του Ε.Κ.Π.Α. αλλά και άλλους φορείς, όπως το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

(β) Σεμινάρια διάρκειας ενός εξαμήνου Νοηματικής Γλώσσας, Ελληνικής Γλώσσας, Συντήρησης έργων τέχνης κ.ά. Οι δράσεις αυτές σας εκπαιδεύουν ως φοιτητικό σύνολο σε πεδία εργασίας που έχουν ζήτηση, και εμπλουτίζουν το Βιογραφικό σας.

(γ) Εθελοντισμός: Το Τμήμα συμμετέχει εθελοντικά στο έργο κοινωφελών οργανισμών (όπως η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ), υποστηρίζει την Ανακύκλωση ενώ διατηρεί και Τράπεζα Αίματος. Περιοδικά μοιράζεται συσσίτιο σε αστέγους, ενώ επιπλέον παρέχεται Συμβουλευτική υποστήριξη σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες. Ιδιαίτερα αξιόπαινη επίσης είναι και η εθελοντική πρωτοβουλία υποστήριξης της πολυμεσικής διδασκαλίας στα αναβαθμισμένα Σπουδαστήρια του Τμήματος 317 «Νικόλαος Νησιώτης», 318 «Παναγιώτης Μπρατσιώτης» και 321 «Σάββας Αγουρίδης», η οποία αναπτύσσεται προνοία του Σ.ΜΕ.Κ.ΘΕ.

(δ) Παρεμβάσεις στον ΑΣΕΠ προκειμένου οι πτυχιούχοι μας επί τη βάσει του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος να συμπεριλαμβάνονται στις Προκηρύξεις που αφορούν στα Προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας σε χώρους πολυπολιτισμικούς και πολυθρησκευτικούς, όπως αυτοί των Προσφύγων.

---

³ Μια ενδιαφέρουσα «ξενάγηση» στην «πιο αμφιλεγόμενη σχολή της Αθήνας», τη Θεολογική <http://popaganda.gr/enaproino-stin-theologiki-scholi-athinon/>

(ε) Επιπλέον στην Πανεπιστημιακή Λέσχη σας παρέχεται η δυνατότητα να μάθετε Ξένες Γλώσσες (ακόμη και Ρωσικά ή Αραβικά) δωρεάν ή με μικρό αντίτιμο, να συμμετέχετε σε πολιτιστικές δράσεις (Τομέας Θεατρικός, Χορευτικός, Φωτογραφικός), να έχετε Υγειονομική Περίθαλψη ακόμη και ποικίλες ευκαιρίες άθλησης.

(στ) Μέσω της Ιστοσελίδας του Τμήματος υπάρχει συνεχής πληροφόρηση για **Υποτροφίες, Διαγωνισμούς και Βραβεία**, σε απευθείας διασύνδεση με την σχετική θυρίδα ενημέρωσης του Υπουργείου Παιδείας <https://www.minedu.gov.gr/aei-9/ypotrofies-klirodotimata-neo>, τα οποία έχετε τη δυνατότητα να διεκδικήσετε, ώστε με την κατάλληλη οικονομική στήριξη να προοδεύετε απρόσκοπτα στις σπουδές σας.

**Αγαπητές φοιτήτριες,
αγαπητοί φοιτητές,**

Με τις σπουδές σας στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, μέσα σε ένα κλίμα φιλικό, το οποίο εγγυάται μια σχολή όπου εκτιμάται το ανθρώπινο πρόσωπο ως μοναδική εικόνα του Θεού, ανοίγονται μπροστά σας νέοι ορίζοντες. Καθώς θα γίνεσθε κοινωνοί της ποικιλίας των Γνωστικών Αντικειμένων, τα οποία το Τμήμα θεραπεύει, θα συνειδητοποιείτε με τον παραγωγικότερο τρόπο την ταυτότητα, τα χαρίσματα και τις δυνατότητες που σας παρέχει η σπουδή της Θεολογίας και των θρησκευτικών σπουδών. Ευχόμαστε ο Θεός της έκπληξης, της ελευθερίας και της αγάπης να σας χαρίσει ένα όμορφο ταξίδι ζωής ανακαλύψεων και αποκαλύψεων!

**Ο Πρόεδρος του Τμήματος
Κοινωνικής Θεολογίας και
Θρησκευολογίας**

**Μητροπολίτης
Κρήνης Κύριλλος
(Κατερέλος)
Καθηγητής**

**Ο Αναπληρωτής
Πρόεδρος**

**π.Αθανάσιος
Μελισσάρης
Αν.
Καθηγητής**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΦμεΑ)

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στοχεύει να διασφαλίσει στην πράξη την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με αναπηρία ή με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής στο περιβάλλον, Υπηρεσιών Πρόσβασης, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής καθώς και Συμβουλευτικών Ψυχολογικών και Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών. Κύριος μοχλός για την επίτευξη του στόχου αυτού αποτελεί η Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία: <http://access.uoa.gr/>

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι:

η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Μερικές από τις βασικές ανάγκες των ΦμεΑ στις οποίες ανταποκρίνεται η Μονάδα Προσβασιμότητα για Φοιτητές με Αναπηρία του ΕΚΠΑ είναι:

- η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις,
- η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό),
- η πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας,
- η πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις,
- η πρόσβαση στις πληροφορίες, το περιεχόμενο του διαδικτύου και τις εφαρμογές πληροφορικής.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

<https://access.uoa.gr/>

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Τηλέφωνο: [2107275687](tel:2107275687)

Fax: [2107275193](tel:2107275193)

Skype ID: [memmanouil](https://www.skype.com/en/contacts/memmanouil)

Αποστολή SMS: [6958450861](tel:6958450861)

Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών,
Κτήριο Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Ισόγειο, Γραφείο Ι14
Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια, 15784 Αθήνα

Συμπλήρωσε την εικόνα, γίνε...

ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ!

Υποστήριξε έναν Φοιτητή με Αναπηρία στις σπουδές του

Δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις ή προηγούμενη εμπειρία.

Οι υποψήφιοι λαμβάνουν πλήρη κατάρτιση από την Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία.

Οι εθελοντές επιλέγουν κάθε εξάμηνο πόσες ώρες την εβδομάδα επιθυμούν να διαθέσουν και με ποιον τρόπο προτιμούν να προσφέρουν.

<http://access.uoa.gr>

Εκδήλωση ενδιαφέροντος/περισσότερες πληροφορίες:

Υπηρεσία Εθελοντικής Υποστήριξης για Φοιτητές με Αναπηρία, τηλ. 210 7275130, ηλ. ταχ.: access@uoa.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μονάδα Προσβασιμότητας
για Φοιτητές με Αναπηρία

Οι Φοιτητές με Αναπηρία (ΦμεΑ) στα Πανεπιστήμια αποτελούνται από:

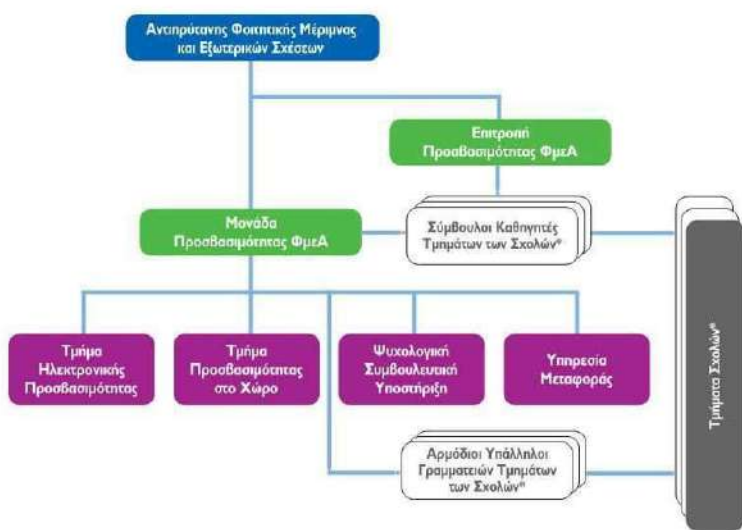
- εκείνους που με βάση το νόμο εγγράφονται χωρίς εξετάσεις επιπρόσθετα των εισαχθέντων,
- όσους εισήχθησαν μέσω των Πανελληνίων (ειδικών ή μη) εξετάσεων,
- εκείνους που απέκτησαν αναπηρία κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Μερικές από τις βασικές ανάγκες ή απαιτήσεις των ΦμεΑ είναι:

- η πρόσβαση στη διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας
- η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις
- η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό),
- η πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας
- η πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις.
- η πρόσβαση στις πληροφορίες, το περιεχόμενο του διαδικαίου και τις εφαρμογές πληροφορικής.

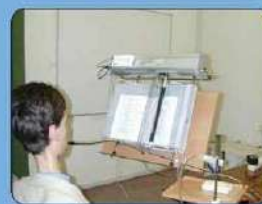
Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι: η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦμεΑ

Σύμβουλοι Καθηγητές ΦμεΑ: Για την υποστήριξη των Φοιτητών με Αναπηρία κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, έχει οριστεί σε κάθε Τμήμα των Σχολών του Πανεπιστημίου ένας Σύμβουλος Καθηγητής και ο Αναπληρωτής του με τους οποίους μπορούν να επικοινωνούν οι ΦμεΑ. Περισσότερες πληροφορίες για τον βεσμό του Συμβούλου Καθηγητή ΦμεΑ και τα στοιχεία επικοινωνίας τους υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Μονάδας Προσβασιμότητας.

Στις Γραμματείες κάθε Τμήματος των Σχολών του Πανεπιστημίου έχει οριστεί αρμόδιος υπάλληλος και ο αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση των ΦμεΑ. Τα στοιχεία επικοινωνίας τους υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Μονάδας Προσβασιμότητας. *

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Κοσμήτωρ
Εμμανουήλ Καραγεωργούδης
Καθηγητής

ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ &
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

Πρόεδρος
Μητροπολίτης Κρήνης Κύριλλος
(Κατερέλος), Καθηγητής

Αναπλ. Πρόεδρος
π. Αθαν. Μελισσάρης,
Αν. Καθηγητής
Γραμματέας: Μαρία Λουδάρου

ΤΜΗΜΑ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Πρόεδρος
Δημ. Μόσχος
Καθηγητής

Αναπλ. Πρόεδρος
Μητροπολίτης
Περικλείου
Γρηγόριος
(Παπαθωμάς),
Καθηγητής
Γραμματέας: Βασιλική Λαδιά

Τομείς Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας

Τομέας Κανονικού Δικαίου και
Βυζαντινής Θεολογίας από του Θ' αι. –
Βιβλικών Σπουδών και Πολιτιστικού
Βίου της Μεσογείου
Διευθυντής
Βασίλειος Γαϊτάνης, Καθηγητής

Τομέας Χριστιανικής Λατρείας, Αγωγής
και Διαποιμάνσεως
Διευθύντρια
Έλενα Γιαννακοπούλου, Αν. Καθηγήτρια

Τομέας Θρησκειολογίας, Φιλοσοφίας
και Κοινωνιολογίας
Διευθυντής
Σπυρίδων Τσιτσίκος, Καθηγητής

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

✓ **Επίσημες αργίες για όλο το Πανεπιστήμιο:**

- Εθνική εορτή 28 Οκτωβρίου.
- Εορτή για το Πολυτεχνείο 17 Νοεμβρίου.
- Διακοπές Χριστουγέννων και Νέου έτους από 24 Δεκεμβρίου έως 7 Ιανουαρίου 2017.
- Η Πανεπιστημιακή εορτή των Τριών Ιεραρχών 30 Ιανουαρίου.
- 21 Φεβρουαρίου, ημέρα κατάληψης το 1973 του κτηρίου της Νομικής Σχολής από εξεγερμένους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών κατά της δικτατορίας.
- Καθαρά Δευτέρα.
- Εθνική εορτή 25 Μαρτίου.
- Διακοπές Πάσχα από τη Μ. Δευτέρα έως την Κυριακή του Θωμά.
- Εργατική Πρωτομαγιά.
- Αγίου Πνεύματος.

✓ **Πέραν των γενικών αργιών, στη Θεολογική Σχολή τηρείται και το εξής ειδικό πλαίσιο λειτουργίας:**

(Α) **Αργίες:** Της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου) και Του αγίου Φωτίου (6 Φεβρουαρίου), λόγω της καθιερωμένης συνάντησης των μελών των δύο Θεολογικών Σχολών με τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος στο Διορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης.

(Β) **Αργία μαθημάτων μέχρι 11 π.μ.** ώστε να διευκολύνεται ο εκκλησιασμός των φοιτητών σε σημαντικές για την εκκλησιαστική ζωή εορτές: Του αγίου Αθανασίου (18 Ιανουαρίου), Της Υπαπαντής του Κυρίου (2 Φεβρουαρίου), Του αγίου Γεωργίου (23 Απριλίου), Των αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου), Των αγίων αποστόλων Πέτρου και Παύλου (29 Ιουνίου), Του αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου (3 Οκτωβρίου), Του αγίου Δημητρίου (26 Οκτωβρίου), Των Εισοδίων της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου) και Του αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου).

Σημείωση: Τα αναφερόμενα στην κατηγορία Β αφορούν αποκλειστικά στους φοιτητές και τα μαθήματά τους και όχι στη διοικητική λειτουργία της Σχολής.

- ✓ **Φοιτητικές εκλογές:** Τα μαθήματα διακόπτονται κατά την ημέρα των φοιτητικών εκλογών και την επόμενη ημέρα.

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ
ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ**

✓ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΟΓΙΑΡΙΑΣΜΟΥ – Κ.ΛΕΙ.ΔΙ.**

Σύνδεσμος: <https://webadm.uoa.gr/katsika/users/src/index.php>

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνδεση στο δίκτυο του Πανεπιστημίου και την πρόσβαση στις υπηρεσίες του Κέντρου Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου είναι η δημιουργία λογαριασμού. Για τη δημιουργία ή τη διαχείριση λογαριασμού στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Αθηνών θα πρέπει να υποβάλετε το σχετικό αίτημα στην Υπηρεσία Υποστήριξης Χρηστών μέσω του <https://webadm.uoa.gr>.

✓ **ΕΚΔΟΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ**

Σύνδεσμος: <http://academicid.minedu.gov.gr/>

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα δικαιούνται όλοι οι εγγεγραμμένοι φοιτητές και φοιτήτριες. Χορηγείται κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης σε ειδικά διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτό πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

✓ **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (MY-STUDIES)**

Σύνδεσμος: <https://my-studies.uoa.gr/secr3w/connect.aspx>

Η εφαρμογή αυτή σας παρέχει τη δυνατότητα να επικοινωνήσετε με τη Γραμματεία του Τμήματός σας από οποιοδήποτε Η/Υ, οπουδήποτε στον κόσμο! Από το σπίτι, το internet cafe, την εξοχική κατοικία, τη βιβλιοθήκη, μπορείτε να πραγματοποιήσετε διάφορες ενέργειες που αφορούν εσάς και τη Γραμματεία, εύκολα και γρήγορα.

✓ **ΕΥΔΟΞΟΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

Σύνδεσμος: <https://eudoxus.gr/>

Πρόκειται για μία πρωτοποριακή υπηρεσία για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων των προπτυχιακών φοιτητών των Πανεπιστημίων, των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) της επικράτειας καθώς και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.). Ο φοιτητής εισέρχεται σε μία κεντρική ιστοσελίδα του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος (ΚΠΣ) από όπου γίνεται η πιστοποίησή του (μέσω Shibboleth). Εκεί ενημερώνεται για τα εγκεκριμένα Συγγράμματα/Σειρές Συγγραμμάτων των μαθημάτων/θεματικών ενοτήτων του Τμήματός του και επιλέγει τα Συγγράμματα/Σειρές συγγραμμάτων που δικαιούται. Ο φοιτητής λαμβάνει άμεσα από το ΚΠΣ ένα e-mail με τον κωδικό PIN, με τον οποίο και παραλαμβάνει τα Συγγράμματα που επέλεξε.

✓ **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-CLASS)**

Σύνδεσμος: <https://eclass.uoa.gr/>

Η πλατφόρμα **η-Τάξη ΕΚΠΑ** αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Ο λογαριασμός στο eclass.uoa.gr είναι κοινός με αυτόν του

my-studies.uoa.gr. Δηλαδή μπαίνετε στην η-Τάξη με το ίδιο όνομα χρήστη και συνθηματικό που έχετε στο my-studies.

✓ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Ε.Κ.Π.Α.

Σύνδεσμος: <http://www.lib.uoa.gr/>

Λογισμικό: <http://www.noc.uoa.gr/syndesh-sto-diktyo/eikoniko-idiwtiko-diktyo-vpn.html>

Στη σύγχρονη εποχή ο ρόλος της Βιβλιοθήκης είναι πλέον πολυδιάστατος. Δεν περιλαμβάνει μόνοτο κτήριο και τις συλλογές βιβλίων και περιοδικών, αλλά αποτελεί θεματοφύλακα της πνευματικής παραγωγής, ο οποίος στοχεύει στην προώθηση και τη διάδοση της γνώσης. Η σύγχρονη Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη αποτελεί κέντρο διαχείρισης της γνώσης, που όχι μόνο παρέχει πρόσβαση σε συλλογές βιβλίων και περιοδικών, αλλά συλλέγει, διαχειρίζεται και διαδίδει πληροφορία και γνώση. Οι τεχνολογικές εξελίξεις επιβάλλουν στις Βιβλιοθήκες να μην περιοριστούν στον παραδοσιακό ρόλο τους, αλλά να αξιοποιήσουν τις Νέες Τεχνολογίες, αναδεικνυόμενες σε ουσιαστικούς πυλώνες της γνώσης, της έρευνας και της εκπαίδευσης στο χώρο του Πανεπιστημίου. Άλλωστε, χάρη στην τεχνολογική πρόοδο, οι υπηρεσίες εξελίσσονται και ένα μεγάλο μέρος του υλικού εντοπίζεται πλέον και σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ διαρκώς αυξανόμενος είναι ο αριθμός των πηγών που είναι προσβάσιμα μόνο ηλεκτρονικά.

✓ ΑΤΛΑΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΕΙ

Σύνδεσμος: <http://atlas.grnet.gr/>

Κάθε ακαδημαϊκό τμήμα έχει συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Πρακτική Άσκηση φοιτητών στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, μπορείτε να ανατρέξετε στη θυρίδα ενημέρωσης:

<http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/8yrida-enhmerwshs-gia-thn-praktiki-askhsh-sto-tmima-koinwnikis-8eologias-kai-8rhskeiologias.html>

✓ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Σύνδεσμος: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία ξένων γλωσσών. Σήμερα στο Διδασκαλείο διδάσκονται 27 γλώσσες όλων των επιπέδων: Αγγλική, Αιθιοπική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi - Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κορεατική, Νορβηγική, Ολλανδική, Ουγγρική, Περσική, Πορτογαλική, Πολωνική, Ρουμανική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική και Φινλανδική. Επιπλέον, προσφέρονται ειδικά προγράμματα για όποιον επιθυμεί να εξειδικευτεί στη γλώσσα, τη μετάφραση, τη νομική ή την ιατρική επιστήμη.

✓ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΒΡΑΒΕΙΑ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Σύνδεσμοι

- <https://www.minedu.gov.gr/aei-9/ypotrofies-klirodotimata-neo>
- https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/ypotrofies_brabeia/

Συνιστούμε ιδιαίτερα να επισκέπτεσθε ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ τις ανωτέρω ιστοσελίδες. Στην πρώτη, του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, δημοσιεύεται σχεδόν τον σύνολο των προσφερόμενων υποτροφιών, βραβείων και συναφών χρηματοδοτήσεων. Στη δεύτερη δημοσιεύονται πληροφορίες σχετικά με υποτροφίες και βραβεία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

✓ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σύνδεσμος: https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/

Το Πανεπιστήμιο έχει φροντίσει για μια σειρά θεμάτων, εκτός των εκπαιδευτικών, που άπτονται του κοινωνικού ρόλου του Ιδρύματος. Εξάλλου, ένας από τους σκοπούς του είναι και η διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικότητας που θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου. Έτσι, οι φοιτητές μπορούν να επωφεληθούν από μια σειρά παροχών και διευκολύνσεων ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους ενώ ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί για ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες όπως ΑμεΑ και άποροι.

- [ΑΙΕSEC](#)
- [ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ](#)
- [ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ](#)
- [ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ](#)
- [ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ](#)
- [ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ](#)
- [ΣΙΤΙΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ](#)
- [ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ](#)
- [ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ](#)
- [ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ](#)
- [ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ](#)
- [ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ - ΒΡΑΒΕΙΑ](#)
- [ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ](#)
- [ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ](#)
- [ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ](#)
- [ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ](#)

✓ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ E-MAIL

Σύνδεσμος: <https://webmail.noc.uoa.gr/src/login.php>

Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ) παρέχει την υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω της ειδικής πλατφόρμας που έχει αναπτύξει.

✓ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Ε.Κ.Π.Α.

Σύνδεσμος: https://www.uoa.gr/epikoinonia_kai_prosbasi/telefonikos_katalogos/

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Ν. 3861/13-7-2010, ο ηλεκτρονικός τηλεφωνικός κατάλογος του Πανεπιστημίου Αθηνών πρέπει να είναι ενημερωμένος με το οργανόγραμμα, τη διάθρωση των υπηρεσιών και μονάδων καθώς και τα ονόματα, τις ιδιότητες και τα στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο, email) των υπηρετούντων με οποιαδήποτε μορφή ή σχέση εργασίας και απασχόλησης.

Αρχική Σελίδα

Νέα - Ανακοινώσεις

Αρχική Σελίδα

Ανακοινώσεις

Φοιτητές

Φοιτητές

Από τις 24/09/2012 οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές όλων των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ της χώρας μπορούν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους για έκδοση νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας.

Αιτήσεις

Διαδικασία Υποβολής Αίτησης

Προβεςμίες

Αναζήτηση Προσφορών

**Προσωπικό
Ιδρυμάτων/Φορέων**

Η νέα ταυτότητα διαθέτει ισχυρά χαρακτηριστικά μηχανικής αντοχής, και ασφάλειας έναντι πλαστογραφίας. Επιπλέον, έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να έχει ισχύ για όσα έτη διαρκεί η φοιτητική ιδιότητα, και να καλύπτει πολλαπλές χρήσεις, επιπλέον του Φοιτητικού Ειστηρίου (Πάσο). Οι ταυτότητες θα παραδίδονται στο σημείο παραλαβής που θα έχει επιλέξει ο κάθε φοιτητής κατά την υποβολή της αίτησής του, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.

Υποβολή Αίτησης

Οι νέες ταυτότητες αναγράφουν την ακριβή περίοδο ισχύος του δικαιώματος του Φοιτητικού Ειστηρίου. Στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν δικαιούται Φοιτητικό Ειστήριο, η κάρτα επέχει θέση απλής ταυτότητας.

Παραλαβή Ταυτότητας

Ψηφιακά Πιστοποιητικά

Κάθε Ιδρυμα μπορεί να αξιοποιήσει τις νέες ταυτότητες για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και εφαρμογών, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών του.

Γραμματείες

Διαχείριση Αιτήσεων Φοιτητών

Προσωπικό Ιδρυμάτων/Φορέων

Διευθύνσεις Διοικητικού

Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 οι καθηγητές, ερευνητές και το προσωπικό των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων και των Ερευνητικών Φορέων της χώρας θα μπορούν να

 Εγγραφή / Είσοδος

 Αναζήτηση Προσφορών

 Συχνές Ερωτήσεις

 Επικοινωνία

 Εγχειρίδιο Χρήσης

 Οδηγίες σε Video

Εγγραφή

Για να εγγραφείτε στην εφαρμογή, επιλέξτε την κατηγορία χρήστη που ανήκετε:

 Προσωπικό Ιδρυμάτων/Φορέων

 Προπτυχιακός Φοιτητής

 Μεταπτυχιακός Φοιτητής

 Διδακτορικός Φοιτητής

 Διεύθυνση Διοικητικού

 Πάροχος Προσφορών

Είσοδος

Για να συνδεθείτε στην εφαρμογή, επιλέξτε την κατηγορία χρήστη που ανήκετε:

 Προσωπικό Ιδρυμάτων/Φορέων

 Προπτυχιακός Φοιτητής

 Μεταπτυχιακός Φοιτητής

 Διδακτορικός Φοιτητής

 Γραμματεία

 Διεύθυνση Διοικητικού

 Πάροχος Προσφορών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- Ενδεικτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και προϋποθέσεις λήψης του Πτυχίου του Τμήματος
- Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
- Επαγγελματικές προοπτικές Πτυχιούχων
- Αναλυτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών με περιγραφές μαθημάτων
- Κείμενα από την τελετή προπτυχιακών ορκωμοσιών

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

32Υ - 11Υ/Ε - 8Π = 51 ΜΑΘ.
240 Π.Μ. (ECTS)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ:		https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=306				
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(2)=10 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Υ006	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ Ο'	1	3	5	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
31Υ007	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ	1	3	5	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(2)=10 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ. Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Υ014	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ > *ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1	3	5	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ
31Π054	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ	1	3	5		ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
31Υ214	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	1	3	5	ΟΧΙ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)=3 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π024	ΒΙΒΛΟΣ, ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ	1	3	3	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
311009	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	1	3	3	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
31Π018	ΠΗΓΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	1	3	3	ΟΧΙ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
311020	ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΒΙΒΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	1	3	3	ΝΑΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

31Υ108	ΑΡΧΑΙΑ ΕΒΡΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	1	3	3	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
--------	-----------------------	---	---	---	-----	----------------------

**ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Κ.Π.Α.
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

* Η ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ» ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΞΕΤΑΖΕΤΑΙ.

ΣΥΝΟΛΟ: 23 Π.Μ.

***

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ: <https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=307>

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(2)=10 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Υ213	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ	2	3	5	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ
31Υ204	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	2	3	5	ΟΧΙ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(2)=10 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311036	ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ	2	3	5	ΝΑΙ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ- ΛΙΑΝΤΗΣ
31Ε112	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ	2	3	5	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
311034	ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	2	3	5	ΝΑΙ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ
311016	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	2	3	5	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ
311017	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	2	3	5	ΝΑΙ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ
31Ε102	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	2	3	5	ΟΧΙ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ
31Ε109	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ	2	3	5	ΝΑΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)=3 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311063	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜ	2	3	3	ΝΑΙ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
311024	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	2	3	3	ΟΧΙ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΣΥΝΟΛΟ: 23 Π.Μ.

***

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ:		https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=308				
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(4)=20 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Υ019	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ	3	3	5	ΟΧΙ	ΣΕΒΑΣΜ. ΜΗΤΡ. ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ)
31Υ001	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	3	5	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
31Υ005	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ	3	3	5	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
31Π045	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	3	3	5	ΟΧΙ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(2)= 10 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311004	ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ	3	3	5	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ
311028	ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	3	3	5	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ
31Π052	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ	3	3	5	ΟΧΙ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
311033	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	3	3	5	ΟΧΙ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ
31Π047	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ	3	3	5		ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ
311066	ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	3	3	5	ΟΧΙ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)= 3 Π.Μ.	Ε.Ε.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311029	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ	3	3	3	ΟΧΙ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣΕΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ
311065	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Η/Υ	3	3	3	ΟΧΙ	ΑΘ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΚΟΜΝΗΝΟΥ, Ν. ΔΕΝΑΞΑΣ
311037	ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	3	3	3	ΟΧΙ	ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

311073	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	3	3	3	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ
31Π060	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ	4	3	3	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

	ΣΥΝΟΛΟ: 33 Π.Μ.
--	------------------------

***

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ:		https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=309				
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(3)=15 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π066	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ	4	3	5	ΟΧΙ	ΣΕΒΑΣΜ. ΜΗΤΡ. ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΑΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ)
31Ε124	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	4	3	5	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ
31Υ122	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	4	3	5	ΝΑΙ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(1)=5 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311018	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 19 ^{ου} και του 20 ^{ου} ΑΙΩΝΑ	4	3	5	ΟΧΙ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
31Π051	ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	4	3	5		ΣΕΒ. ΜΗΤΡ. ΚΡΗΝΗΣΚΥΡΙΑΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ)
311003	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ	4	3	5	ΟΧΙ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ
31Ε115	ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ -ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4	3	5	ΟΧΙ	ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ
31Ε028	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	4	3	5	ΝΑΙ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)=3Π	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π. Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π055	ΘΕΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣΤΕΧΝΗΣ	4	3	3	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ
31Π004	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ - ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ (ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ)	4	3	3	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
311050	Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ 20 ^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ	4	3	3	ΝΑΙ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ
311076	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ	4	3	3	ΟΧΙ	ΚΕΡΑΣΕΝΙΑ ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ
					ΣΥΝΟΛΟ: 23 Π.Μ.	

***

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ε' ΕΞΑΜΗΝΟΥ: https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=310						
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(8)=40 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Y011	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Π.Δ.Ε.)	5	3	5	ΟΧΙ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Y020	ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ	5	3	5		ΣΕΒ. ΜΗΤΡ. ΚΡΗΝΗΣΚΥΡΙΑΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ)
311013	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	5	3	5	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ
31Π062	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	5	3	5	ΟΧΙ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
31Ε103	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	5	3	5	ΟΧΙ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
31Y017	ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ	5	3	5	ΟΧΙ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ
31Ε123	ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ -ΙΣΛΑΜ	5	3	5	ΟΧΙ	Δ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(1)=5 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311001	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Π.Δ.Ε.)	5	3	5		ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Y012	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ-ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (Π.Δ.Ε.)	5	3	5		ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Π063	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	5	3	5	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
311019	ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	5	3	5	ΟΧΙ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
31Ε020	ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	5	3	5		π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
 ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

311068	Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ	5	3	5	ΟΧΙ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΔΙΑΝΤΗΣ
31E011	ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	5	3	5		ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
311046	ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ	5	3	5		ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)= 3 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311052	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	5	3	2	ΟΧΙ	Χ. ΒΕΝΤΗΣ
311012	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ	5	3	2	ΝΑΙ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ

ΣΥΝΟΛΟ: 48 Π.Μ.

***

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ: <https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=311>

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(5)=25 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ. Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31E025	ΜΟΥΣΕΙΟΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (Π.Δ.Ε.)	6	3	5	ΟΧΙ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Y002	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	6	3	5	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
311010	ΙΝΔΟΥΪΣΜΟΣ	6	3	5	ΟΧΙ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
31E117	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ	6	3	5	ΝΑΙ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Π007	ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ	6	3	5		ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
 ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(1)=5 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π030	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ (Π.Δ.Ε.)	6	3	5	ΝΑΙ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Υ010	Η ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ	6	3	5	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
31Ε016	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ	6	3	5	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ
311022	ΑΠΟΚΡΥΦΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ	6	3	5	ΟΧΙ	ΑΘ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
31Ε114	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ - ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ	6	3	5	ΝΑΙ	Γ. ΦΙΛΙΑΣ / Ε. ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ
311021	ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ	6	3	5	ΟΧΙ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
31Ε005	ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	6	3	5	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
311075	ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	6	3	5	ΟΧΙ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)=3 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π041	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΑ	6	3	3	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ
311026	ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (Π.Δ.Ε.)	6	3	3	ΝΑΙ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ
311054	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑ	6	3	3	ΟΧΙ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ
311038	ΝΕΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ	6	3	3	ΟΧΙ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
311074	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	6	3	3	ΟΧΙ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
						ΣΥΝΟΛΟ: 33 Π.Μ.

***

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ:		https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=312				
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(5)= 25 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Ε004	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	7	3	5	ΟΧΙ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
31Ε029	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	7	3	5	ΝΑΙ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ
311040	ΝΕΥΡΟΘΕΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ	7	3	5	ΟΧΙ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
31Υ015	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ	7	3	5	ΟΧΙ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ
311011	ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ	7	3	5	ΟΧΙ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
311067	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙΘΡΗΣΚΕΙΑ	7	3	5		ΚΕΡΑΣΕΝΙΑ ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(1)= 5 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π039	ΜΑΖΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ	7	3	5	ΟΧΙ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ
31Π049	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	7	3	5	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)=3 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31Π013	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	7	3	3	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
311005	ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	7	3	3	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
311060	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	7	3	3	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
						ΣΥΝΟΛΟ: 33 Π.Μ.

***

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ						
Η-ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η' ΕΞΑΜΗΝΟΥ:		https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=313				
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(3)=15 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
31E019	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	8	3	5	ΟΧΙ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ
31E018	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ	8	3	5	ΟΧΙ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ
31E101	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ – ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ	8	3	5	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ	(1)= 5 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311008	ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	8	3	5	ΟΧΙ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	(1)= 2 Π.Μ.	ΕΞ.	Δ.Μ.	Π.Μ.	ERASMUS+	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
311069	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ	8	3	3	ΟΧΙ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ
311015	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ (Π.Δ.Ε.)	8	3	4		ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
31Π067	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥΘΡΟΥΣ	8	3	3	ΟΧΙ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
 ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

31Π058	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	8	3	2	ΝΑΙ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ
311025	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	8	3	2	ΟΧΙ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
311032	Η ΣΥΝΟΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ 21 ^ο ΑΙΩΝΑ	8	3	2	ΟΧΙ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
311061	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	8	3	2	ΟΧΙ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ
311030	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	8	3	2	ΟΧΙ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ
						ΣΥΝΟΛΟ: 23 Π.Μ.

***

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας για να θεωρηθεί η φοίτησή τους περαιωμένη και να λάβει Πτυχίο, πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 32 υποχρεωτικά μαθήματα, 11 υποχρ./επιλογής και 8 προαιρετικά και να έχουν συμπληρώσει 240 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Α' εξ. 5 Μαθήματα/ 2Υ -2 Ε/Υ -1Π

Β' εξ. 5 Μαθήματα/ 2Υ -2 Ε/Υ-1Π

Γ' εξ. 7 Μαθήματα/ 4Υ - 2 Ε/Υ- 1Π

Δ' εξ. 5 Μαθήματα/ 3Υ -1Υ/Ε -1Π

Ε' εξ. 10 Μαθήματα/ 8Υ -1Υ/Ε- 1Π

ΣΤ' εξ. 7 Μαθήματα/ 5Υ -1Υ/Ε- 1Π

Ζ' εξ. 7 Μαθήματα/ 5Υ -1Υ/Ε- 1Π

Η' εξ. 5 Μαθήματα/ 3Υ -1Υ/Ε- 1Π

- Το αναμορφωμένο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με την απόφαση της 17ης Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της 23ης Ιουλίου 2021 ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Ο νόμος 4186/2013 αρ. 36, εδ. ε', προβλέπει ότι όσοι φοιτητές έχουν εισαχθεί πριν το Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, έχουν παιδαγωγική επάρκεια και μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, όταν θα πραγματοποιηθούν με βάση τις ισχύουσες προ του Νόμου 3848/2010 διατάξεις.

Όσοι εισάγονται από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εφεξής, με βάση τα προβλεπόμενα στο αρ. 2 του νόμου 3848/2010 και το αρ. 36 παρ. 22, εδ. α' και ε' του νόμου 4186/2013, θα πρέπει να έχουν βεβαιωμένη την παιδαγωγική επάρκεια με τη παρακολούθηση σχετικού Προγράμματος, για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ και να διοριστούν στην εκπαίδευση.

Για να αποκτήσει κάποιος την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον 8 μαθήματα παιδαγωγικού και διδακτικού χαρακτήρα.

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας του ΕΚΠΑ στη Συνεδρία της 26-5-2015 αποφάσισε να δημιουργήσει Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, στο οποίο ενέταξε 3 (τρία) μαθήματα υποχρεωτικά, που υπάρχουν στον κορμό του αναμορφωμένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, 3 (τρία) μαθήματα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν και 2 (δύο) μαθήματα προαιρετικά ως πρακτική και διδακτική άσκηση. Τα παρακάτω οκτώ (8) μαθήματα, υποχρεωτικά (Υ) 3 (τρία), μαθήματα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν (Υ/Ε) 2 (δύο) και προαιρετικά (Π) 2 (δύο) του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας ΕΚΠΑ, εντάσσονται στον κατάλογο των υποχρεωτικών μαθημάτων της Παιδαγωγικής Επάρκειας και αποτελούν προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου, (στο πλαίσιο των 245 πιστωτικών μονάδων) σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του Ν. 4186, άρθρο 36, § 22, ΦΕΚ 193 Α'/17-9-2013:

Α. Τα 3 (τρία) υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα εξής:

Θεωρία και Πράξη της Θρησκευτικής Αγωγής, Ε' εξάμ.

Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών, ΣΤ' εξαμ.

Μουσειοδιδακτική της Θρησκευτικής Τέχνης, ΣΤ' εξάμ.

Β. Τα 3 (τρία) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν είναι τα εξής:

Ιστορία Νεοελληνικής Εκπ/σης & Θρησκευτικής Αγωγής, Ε' εξάμ.

Θρησκευτική Ανάπτυξη και Αγωγή της Παιδικής και Εφηβικής ηλικίας, ΣΤ' εξαμ.

Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Γενική Παιδαγωγική, Ε' εξάμ.

Γ. Τα 2 (δύο) μαθήματα προαιρετικά είναι τα εξής:

Βίβλος και Παιδαγωγικές Εφαρμογές, ΣΤ' εξαμ.

Διδακτικές Ασκήσεις Θρησκ. Αγωγής σε Σχολικές Μονάδες και Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου, Η' εξάμ.

***

Τα μαθήματα δύνανται να παρακολουθούν δωρεάν φοιτητές / φοιτήτριες και απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας του ΕΚΠΑ και των άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ. Ο αριθμός των φοιτητών / φοιτητριών άλλων Τμημάτων που μπορούν να παρακολουθούν τα μαθήματα κατ' έτος δεν δύναται να είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των εγγεγραμμένων του εκάστοτε έτους του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας. Ο αριθμός των αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας που παρακολουθούν τα μαθήματα της παιδαγωγικής – διδακτικής επάρκειας κατ' έτος δεν υπόκειται σε περιορισμό.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. **Η διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών και κάθε μαθήματος που παρέχει Θρησκευτική εκπαίδευση** στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης αποτελεί αποκλειστικό δικαίωμα των αποφοίτων των δύο Θεολογικών Σχολών Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Όσον αφορά την Αθήνα, αρχικά δικαίωμα διορισμού στη Μέση Εκπαίδευση είχαν οι απόφοιτοι μόνο του Τμήματος Θεολογίας, όμως με τον Ν. 1351/83 (ΦΕΚ 56 Α') αναγνωρίστηκε και στους αποφοίτους του Τμήματος Ποιμαντικής το δικαίωμα αυτό. Μέσα από την προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία ορίζεται ποια άλλα μαθήματα μπορούν να διδάξουν οι απόφοιτοι των Σχολών σε β' ή γ' ανάθεση. Δυστυχώς με πρόσφατες εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, δίδονται ώρες διδασκαλίας Θρησκευτικών και σε Φιλολόγους προκειμένου να συμπληρώσουν το ωράριό τους.

2. **Ειδική Αγωγή.** Αναλόγως προς τα Τμήματα Παιδαγωγικά, Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Πολιτικής, πρέπει και οι απόφοιτοι των Θεολογικών Σχολών συνδυαστικά με ένα μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ή ειδική πιστοποίηση, όπως το Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό να προσλαμβάνονται ως ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό στην Ειδική Αγωγή ή ως Σύμβουλοι στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας-ΣΔΕ.

Β. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΕΡΑΡΧΙΑ

1. Οι πτυχιούχοι των Θεολογικών Σχολών κληρικοί εντάσσονται στην Α' μισθολογική βαθμίδα και επιπλέον πληρούν με τη λήψη του πτυχίου μια από τις απαραίτητες τυπικές προϋποθέσεις εκλογής και χειροτονίας τους στο βαθμό του Επισκόπου.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. **Ειδική συμβουλευτική υπηρεσία σε θέματα νεολαίας, ηθικής και δεοντολογίας στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.**
  2. **Διδασκαλία του αντίστοιχου μαθήματος της ειδικής συμβουλευτικής, διαπροσωπικών σχέσεων και σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού** στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση αλλά και ως επιστημονικό προσωπικό στα Πανεπιστήμια με έμφαση στην **συμβουλευτική για τους φοιτητές.**
  3. **Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού** σε υπηρεσίες, ιδρύματα, νοσοκομεία και επιχειρήσεις.
  4. **Οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων προσκυνηματικών και θρησκευτικών περιηγήσεων.** Οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας, ύστερα από την ειδική εκπαίδευση που λαμβάνουν κατά την διάρκεια των σπουδών τους έχουν τη δυνατότητα να απασχολούνται ως στελέχη ικανά στην παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, υλοποίησης και υποστήριξης ταξιδιών - εκδρομών και διαφόρων δρώμενων με προσκυνηματικό, θρησκευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον.
  5. **Συνεργάτες ιδιωτικών και δημόσιων φορέων του τουρισμού.** Π.χ. Υπουργείο Τουρισμού και Πολιτισμού καθώς οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας είναι σε θέση να αναδείξουν τη θρησκευτική και πολιτισμική κληρονομιά της Ελλάδας, σε Έλληνες και ξένους προσκυνητές, σε τουρίστες αλλά και σε θαυμαστές της Τέχνης.
-

6. **Παροχή συνοδευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών** στον τομέα της **κοινωνικής φροντίδας** (ιδρύματα εκκλησιαστικών οργανισμών, ΜΚΟ και τοπικής αυτοδιοίκησης).
7. **Παροχή υποστηρικτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών** για χρόνιους ασθενείς, βαρέως πάσχοντες ασθενείς, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς υγείας.
8. **Παροχή υποστηρικτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα επικοινωνίας αρχών δικαίου και ηθικής διαμεσολάβησης** σε δημοσίους και ιδιωτικούς ΜΚΟ, που ασχολούνται με ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ανθρώπινα δικαιώματα, θέματα μετανάστευσης και προσφύγων, ζητήματα βιοηθικού προβληματισμού, διαθρησκειακών και διομολογιακών θεμάτων, ιεραποστολικής δράσης.
9. **Ανάθεση ρόλου διαμεσολαβητή στην εκπαίδευση, στις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας σε θέματα ρατσισμού και bullying.** Με τη διαδικασία ειδικών εξετάσεων στο υπουργείο Δικαιοσύνης οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας θα έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν την πιστοποίηση και τα επαγγελματικά δικαιώματα του "διαμεσολαβητή".
10. Στελέχωση του ανθρώπινου δυναμικού που αφορά συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της **Προαγωγής Ψυχικής Υγείας** στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, την Δικαιοσύνη, την Δημόσια Διοίκηση, τον Ιδιωτικό Τομέα και την Εκκλησία.
11. **Διοικητική και διαχειριστική στελέχωση** εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου σε όλη την έκταση της ιεραρχικής πυραμίδας.
12. Στελέχωση, συντήρηση, επιστασία, φύλαξη, ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση, αρχειοθέτηση και ανάδειξη **εκκλησιαστικών αρχείων και βιβλιοθηκών.**
13. **Σύμβουλοι επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων** του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
14. **Εκκλησιαστική θρησκευτική και πολιτισμική δημοσιογραφία** ή σύμβουλοι δημοσιογραφίας, υπεύθυνοι παραγωγής θρησκευτικών ειδήσεων και εκπομπών θρησκευτικού και εκκλησιαστικού περιεχόμενου (ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο).
15. Στελέχωση **ιστορικών μνημείων και μουσείων**, αρχαιολογικών τόπων εκκλησιαστικού, θρησκευτικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.
16. Στελέχωση **υποστηρικτικών οικονομικών υπηρεσιών** (para-legal) εκκλησιαστικών οργανισμών και Ν.Π.Δ.Δ.
17. Στελέχωση **ιεραποστολικών κλιμακίων ή οργανισμών** Ι. Μητροπόλεων, Πατριαρχείων και ΜΚΟ της Εκκλησίας

Α1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ Ο΄ INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT COMPARATIVE INTERPRETATION OF THE OLD TESTAMENT. HEBREW ORIGINAL TEXTS AND SEPTUAGINT TRANSLATION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL205/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Παλαιά Διαθήκη ως ιερό κείμενο του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού. Παράλληλα, σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη σύγχρονη έρευνα σε πλειάδα γνωστικών αντικειμένων που άπτονται της επιστημονικής μελέτης της Π.Δ. Αναφέρεται στη γλώσσα, στην εποχή σύνθεσης, στις θεωρίες περί πολλαπλών συγγραφέων, στο ιστορικό πλαίσιο, στο ιδιαίτερο θεολογικό βάρος, καθώς και στις κύριες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της Π.Δ. Η ύλη κατανέμεται με βάση τα βιβλία που αποτελούν τον Ιουδαϊκό και Αλεξανδρινό κανόνα και εστιάζει στο περιεχόμενό τους, στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγγραφής τους, καθώς και στη στοχοθεσία των συγγραφέων τους.

Παράλληλα, καθώς τα Εβραϊκά βιβλία της Π.Δ. αποτελούν ιερά κείμενα του Ιουδαϊσμού, οι συμμετέχοντες καλούνται να κατανοήσουν εμπειρικά και θεωρητικά τις ερμηνευτικές

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ **ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

διαφοροποιήσεις, τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά και την επιρροή των κειμένων αυτών στην ιστορία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό της Δύσης. Έμφαση, εξάλλου, δίδεται στη διαπολιτισμικότητα, καθώς οι συμμετέχοντες εκτίθενται στις ρίζες Ιουδαϊσμού, Χριστιανισμού και -με εισαγωγικές παρατηρήσεις- Ισλάμ. Έτσι, διακρίνουν στο κείμενο τις ρίζες της σύγχρονης δυτικής κοινωνιών, εστιάζοντας στο τρέχον κοινωνικό και θρησκευτικό status quo του δυτικού κόσμου και της διάδρασης με τον Μεσοανατολικό.

Με τη χρήση καθοδηγούμενων ασκήσεων, οι φοιτητές καλούνται να προετοιμαστούν για συγκεκριμένα θέματα και να αναφέρουν, στο πλαίσιο των παραδόσεων, τα πορίσματα από την έρευνά τους στο διαδίκτυο, με έμφαση σε επιστημονικές πηγές διαθέσιμες στο πλαίσιο της ανοιχτής πρόσβασης (Open Access), σύμφωνα με τις παροτρύνσεις για δημοσιεύσεις ερευνητικών έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχες πρωτοβουλίες Βορειοαμερικανικών Πανεπιστημίων. Σκοπός αυτών των καθοδηγούμενων ασκήσεων είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην έρευνα των πηγών, στην αξιολόγηση της επιστημονικής αξιοπιστίας ιστοσελίδων, αλλά και η παρότρυνσή τους για ενεργή συμμετοχή στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τη βασική προβληματολογία της σύγχρονης έρευνας για την Π.Δ., με έμφαση στη χρονολόγηση, στις ερμηνευτικές μεθόδους και στις ηλεκτρονικές πηγές, ως αρωγούς της έρευνας.
- επιλέγει μεταξύ των σύγχρονων ηλεκτρονικών βάσεων για την μορφολογική και συντακτική μελέτη του κειμένου, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του ύφους μεταξύ διαφορετικών κειμένων της αρχαιότητας.
- διακρίνει την επιρροή των πηγών του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία, με έμφαση στο πολιτιστικό (λ.χ. έργα τέχνης, λογοτεχνία) και κοινωνικό (λ.χ. αντισημιτισμός). Επιπροσθέτως, θα διακρίνει την επιρροή της Π.Δ. στην Κ.Δ., στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας, καθώς θα αναγνωρίζει σημεία σύγκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, στο πλαίσιο του σύγχρονου διαθρησκευτικού διαλόγου.
- συνεργάζεται με τους συναδέλφους του, ώστε να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και τις ηλεκτρονικές πηγές, με κριτική ματιά και με έμφαση στη διαφοροποίηση του επιστημονικού κειμένου με αυτό που γράφεται ανώνυμα ή προπαγανδιστικά.
- εφαρμόζει διάφορες ερμηνευτικές μεθόδους για την ερμηνεία, την κατανόηση και τη βασική χρονολόγηση κειμένων της αρχαιότητας.
- αξιοποιεί τα βασικά εργαλεία για την μελέτη κειμένων που έχουν συντεθεί στα αρχαία Ελληνικά και να διακρίνει τις υφολογικές διαφορές μεταξύ πρωτότυπου έργου και μετάφρασης από τα Εβραϊκά (λ.χ. σημιτισμοί στη σύνταξη). Ο στόχος επιτυγχάνεται με το συνδυασμό της ύλης που έχει καλύψει ο φοιτητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή της με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- συμμετάσχει στο διαπολιτισμικό διάλογο, κατανοώντας την επιρροή της θρησκευτικής ταυτότητας στη διαμόρφωση ιδεολογιών.
- διατυπώνει με δομημένη και επιστημονικά αποδεκτή μορφή (γλώσσα και βιβλιογραφία) επιχειρηματολογία για την ερμηνευτική προσέγγιση που εφαρμόζει σε κείμενα της Π.Δ.
- αξιοποιεί ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές πηγές για την άντληση πληροφοριών και την κριτική παρουσίασή τους.
- κρίνει τη δυναμική σχέση μεταξύ αιτίας και αιτιατού, ειδικά στην επιρροή της Ιουδαϊκής και Χριστιανικής θρησκείας στην κοινωνία, στις τέχνες και, κατά περίπτωση, στις πολιτικές ιδεολογίες (λ.χ. νεοσυντηρητικές τάσεις στις Δυτικές χώρες).
- αναγνωρίζει τις θρησκευτικές και κοινωνικές τάσεις στο Δυτικό κόσμο, εντοπίζοντας τις ρίζες τους στη θρησκευτικότητα του Ιουδαϊσμού, του Χριστιανισμού και του Ισλάμ και συμμετέχοντας στο διαθρησκευτικό διάλογο με έμφαση στην επιρροή της Π.Δ. στο Κοράνιο και τη θρησκευτική σχέση μεταξύ Ιουδαϊσμού, Χριστιανισμού και Ισλάμ.

Περιεχόμενο και θεολογικά ζητήματα των πρωτοκανονικών και δευτεροκανονικών

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

βιβλίων της Π.Δ. Ιστορία του Κανόνα της Π.Δ. (Ιουδαϊκού και Αλεξανδρινού). Κοινωνικοπολιτικά, θρησκευτικά και ιδεολογικά ζητήματα των πέντε βασικών περιόδων που καλύπτουν τα βιβλία της Π.Δ. (Πατριαρχική περίοδος, Έξοδος από την Αίγυπτο και είσοδος στη γη του Ισραήλ, Μοναρχία, Εξορία, περίοδος του Δεύτερου Ναού). Ζητήματα μεταφραστικής πολιτικής και θεολογίας της

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

μετάφρασης των Εβδομήκοντα και μελέτη διαθηκικών κειμένων (Α΄ και Β΄ Μακκαβαίων). Ιστορία και κριτική έρευνα του Εβραϊκού και Ελληνικού κειμένου.

Σεμιναριακοί κύκλοι: χρήση Η/Υ για την μελέτη και ερμηνεία της Π.Δ., διεπιστημονική έρευνα (γλωσσολογία, συγκριτική λογοτεχνία, ανθρωπολογία, λεξικογραφία), Αγγλική ορολογία, μελέτη παράλληλων κειμένων από την Εγγύς και Μέση Ανατολή, το ζήτημα των Πηγών της Πεντατεύχου, Δευτερονομιστική Θεολογία και Χρονικογράφος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction to the Old Testament: Introductory, Hermeneutical and Theological Approaches to the Books of the Old Testament (Canonical and Deuterocanonical). History of the Canon (Judaic and Alexandrian). Socio-political, Religious and Ideological Issues in the five Basic periods covered by the Books of the OT (Patriarchal Age, Exodus from Egypt and the Entry to the Land of Israel, Monarchy, Exile, Second Temple period). Translation, Policy and Theology of the Septuagint and the Distinct Character of Intertestamental Literature (1 and 2 Maccabees). History and Critical Research of the Hebrew and Greek text.

Seminars: Electronic Tools, Corpora and Resources for the Study and Interpretation of the Old Testament, Interdisciplinary Approaches (Linguistics, Comparative Literature, Anthropology, Lexicography), English Terminology, Parallel Texts from the Near and Middle East, the Sources of the Pentateuch, Deuteronomistic Theology and the Chronicler.

Studies on Biblical Institutions: Institutional Framework, Biblical Societies, Social Strata, the Institution of Marriage and Family, the Forms of Government of Ancient Israel, the Institution of Property, Religious institutions and Religious Practice (Worship, Priests, Sacrifices, Purifications, Feast Days).

ii. Comparative Interpretation of the Old Testament: Hebrew original texts and Septuagint translation Methods of interpretation of the Masoretic text of the Old Testament. Comparative hermeneutical approach to excerpts of the Old Testament (Jonah) from the Masoretic (Hebrew) Text and from the LXX translation. Genres and forms in the Old Testament. The intricacies of Old Testament poetic and prophetic texts.

Seminars: Electronic Resources for Comparative Linguistic studies, the Concept of "Translator" in Antiquity, the Importance of the LXX in the Emendation and Critical Restoration of the Hebrew Text (Practical Applications and Exercises).

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ INTRODUCTION TO THE NEW TESTAMENT		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL100/ http://opencourses.uoa.gr/courses/SOCTHEOL1/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Καινή Διαθήκη ως ιερό κείμενο του Χριστιανισμού. Παράλληλα, σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη σύγχρονη έρευνα σε πλειάδα γνωστικών αντικειμένων που άπτονται της επιστημονικής μελέτης της Κ.Δ. Αναφέρεται στη γλώσσα, στην εποχή σύνθεσης, στις θεωρίες περί πολλαπλών συγγραφέων, στο ιστορικό πλαίσιο, στο ιδιαίτερο θεολογικό βάρος, καθώς και στις κύριες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της Κ.Δ. Η ύλη κατανέμεται με βάση τα βιβλία που αποτελούν τον κανόνα της Κ.Δ. και εστιάζει στο περιεχόμενό τους, στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγγραφής τους, καθώς και στη στοχοθεσία των συγγραφέων τους. Παράλληλα, καθώς τα βιβλία της Κ.Δ. αποτελούν ιερά κείμενα του Χριστιανισμού, αλλά αντλούν από τις Εβραϊκές Γραφές τόσο γλωσσικά όσο και θεολογικά, οι συμμετέχοντες καλούνται να κατανοήσουν εμπειρικά και θεωρητικά τις ερμηνευτικές διαφοροποιήσεις, τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά και την επιρροή των κειμένων αυτών στην ιστορία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό της Δύσης. Έμφαση, εξάλλου, δίδεται στη διαπολιτισμικότητα, καθώς οι συμμετέχοντες εκτίθενται στις ρίζες Ιουδαϊσμού, Χριστιανισμού και -με εισαγωγικές παρατηρήσεις- Ισλάμ. Έτσι, διακρίνουν στο κείμενο τις ρίζες της σύγχρονης δυτικής κοινωνίας, εστιάζοντας στο τρέχον κοινωνικό και θρησκευτικό status quo του Δυτικού κόσμου και της διάδρασης με τον Μεσοανατολικό.

Με τη χρήση προαιρετικών καθοδηγούμενων ασκήσεων, οι φοιτητές καλούνται να προετοιμαστούν για συγκεκριμένα θέματα και να αναφέρουν, στο πλαίσιο των παραδόσεων, τα πορίσματα από την έρευνά τους στο διαδίκτυο, με έμφαση σε επιστημονικές πηγές διαθέσιμες στο πλαίσιο της ανοιχτής πρόσβασης (Open Access), σύμφωνα με τις παροτρύνσεις για δημοσιεύσεις ερευνητικών έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχες πρωτοβουλίες Βορειοαμερικανικών Πανεπιστημίων. Σκοπός αυτών των καθοδηγούμενων ασκήσεων είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην έρευνα των πηγών, στην αξιολόγηση της επιστημονικής αξιοπιστίας ιστοσελίδων, αλλά και η παρότρυνσή τους για ενεργή συμμετοχή στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τη βασική προβληματολογία της σύγχρονης έρευνας για την Κ.Δ., με έμφαση στη χρονολόγηση, στις ερμηνευτικές μεθόδους και στις ηλεκτρονικές πηγές, ως αρωγούστας έρευνας.
- επιλέγει μεταξύ των σύγχρονων ηλεκτρονικών βάσεων για την μορφολογική και συντακτική μελέτη του κειμένου, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του ύφους μεταξύ διαφορετικών κειμένων της αρχαιότητας.
- διακρίνει την επιρροή των πηγών του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία, με έμφαση στο πολιτιστικό (λ.χ. έργα τέχνης, λογοτεχνία) και κοινωνικό (λ.χ. αντισημιτισμός).
- διακρίνει την επιρροή της Π.Δ. στην Κ.Δ., στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας, καθώς θα αναγνωρίζει σημεία σύγκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, στο πλαίσιο του σύγχρονου διαθρησκευτικού διαλόγου.
- συνεργάζεται με τους συναδέλφους του, ώστε να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και τις ηλεκτρονικές πηγές, με κριτική ματιά και με έμφαση στη

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
διαφοροποίηση

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

του επιστημονικού κειμένου με αυτό που γράφεται ανώνυμα ή προπαγανδιστικά.

- εφαρμόζει διάφορες ερμηνευτικές μεθόδους για την ερμηνεία, την κατανόηση και τη βασική χρονολόγηση κειμένων της αρχαιότητας.
- αξιοποιεί τα βασικά εργαλεία για την μελέτη κειμένων που έχουν συντεθεί στα αρχαία Ελληνικά και να διακρίνει τις υφολογικές διαφορές (λ.χ. σημειτισμοί στη σύνταξη). Ο στόχος επιτυγχάνεται με το συνδυασμό της ύλης που έχει καλύψει ο φοιτητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή της με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- συμμετέχει στο διαπολιτισμικό διάλογο, κατανοώντας την επιρροή της θρησκευτικής ταυτότητας στη διαμόρφωση ιδεολογιών.
- διατυπώνει με δομημένη και επιστημονικά αποδεκτή μορφή (γλώσσα και βιβλιογραφία) επιχειρηματολογία για την ερμηνευτική προσέγγιση που εφαρμόζει σε κείμενα της Π.Δ.
- αξιοποιεί ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές πηγές για την άντληση πληροφοριών και την κριτική παρουσίασή τους.
- κρίνει τη δυναμική σχέση μεταξύ αιτίας και αιτιατού, ειδικά στην επιρροή της Χριστιανικής θρησκείας στην κοινωνία (Χριστιανισμός και ισότητα ή ανισότητα των δύο φύλων) και, κατά περίπτωση, στις πολιτικές ιδεολογίες (λ.χ. νεοσυντηρητικές τάσεις στις Δυτικές χώρες, Χριστιανισμός και αντισημιτισμός).
- αναγνωρίζει τις θρησκευτικές και κοινωνικές τάσεις στο Δυτικό κόσμο, εντοπίζοντας τις ρίζες τους στη θρησκείολογία του Ιουδαϊσμού, του Χριστιανισμού και του Ισλάμ.
- αναγνωρίζει την επιρροή της Κ.Δ. στη διαμόρφωση της Ελληνικής και δυτικής εν γένει κοινωνίας, μέσω της τέχνης (λ.χ. ζωγραφική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος) και να αξιολογεί τις διαφοροποιήσεις και τις συγκλίσεις με τα πρωτότυπα βιβλικά κείμενα, πέρα από στερεότυπα ή ανακρίβειες που έχουν επικρατήσει.
- συμμετέχει στο διαθρησκευτικό διάλογο με έμφαση στην επιρροή της ΚΔ στο Κοράνιο και τη θρησκείολογική σχέση μεταξύ Χριστιανισμού και Ισλάμ.

Εισαγωγικά, ερμηνευτικά και θεολογικά προβλήματα των 27 βιβλίων της Καινής Διαθήκης. Τα φιλολογικά είδη, το περιεχόμενο και το μήνυμα/ ευαγγέλιο αυτών στα χωροχρονικά πλαίσια στα οποία συγγράφηκαν. Η διαχρονική πρόσληψη, ερμηνεία και σημασία τους. Ειδικότερα: 1. Η Καινή Διαθήκη ως ευχαριστιακή εμπειρία. Καινή Διαθήκη και Παλαιά (= Πρώτη) Διαθήκη. Ενότητα και Ποικιλία στην Καινή Διαθήκη. Τα βιβλία της Καινής Διαθήκης ως ακροάματα.

2. «Ο Ιησούς της Ιστορίας και ο Χριστός της Πίστεως». Η αναζήτηση του ιστορικού Ιησού τον 20ο αι. Είναι τα Ευαγγέλια Βιογραφίες; Το Συνοπτικό Πρόβλημα. Η σχέση των Συνοπτικών με το Κατά Ιωάννη. Η Κοινότητα των μαθητών και μαθητριών ως «αντεστραμμένη πυραμίδα». Οι Παραβολές ως Μεταφορές και οι Δυνάμεις (τα «θαύματα») ως Σημεία. Βασιλεία του Θεού, Εκκλησία και Πολιτική. Ο Ι. Χριστός στην Κ.Δ. και το Κοράνι.

Σεμιναριακοί κύκλοι: Χρήση Η/Υ για την μελέτη και ερμηνεία της Κ.Δ. και της ελληνιστικής Γραμματείας, λεξικολογικές μελέτες σε βασικά λήμματα που απαντούν στην Κ.Δ., η σημασία των κριτικών εκδόσεων για την έρευνα (Βυζαντινό κείμενο και παραλλαγές), πολυπολιτισμικότητα και συγκρητισμός κατά την εποχή της Κ.Δ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introductory, Hermeneutical and Theological Problems of all the Books of the New Testament. Educational aims: To acquaint the Students with the Literary Genres, the Content and the Message/Gospel of the 27 Books of the New Testament to the Original Audience but also to our Modern Postmodern Era. *Kaine Diatheke* (= New Covenant) as Eucharistic Experience. Old (First) Testament as the "Bible" of the Early Christianity and New Testament. Unity and Diversity in the New Testament. The *Audition* of the Gospels (The Books of the New Testament as Listeners and as Readings). "Jesus of History and Christ of Faith": The Quests for Jesus. Are the Gospels Biographies? The Synoptic Problem. The Relation of John to Synoptics. The Community of Jesus' Disciples as "Reversed Pyramid" (*Contrast-Society*). Parables as Metaphers and *Dynameis* (Miracles) as *Semeia* (Signals). *Basileia Theou* (Kingdom of God), *Ecclesia* (Church) and Politics. Seminars: Electronic

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Tools and Resources for the Study and Interpretation of the New Testament, as well as the Hellenistic Literature, basic Semantic Remarks on

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

important Lemmas of the New Testament, the Importance of Critical Editions for Research Purposes (the Byzantine text and its Variations), Multicultural Environment and Syncretism in the NT Era

***

A2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Y014	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΉ ΕΦΑΡΜΟΓΗ INTRODUCTION AND THEOLOGY OF ECCLESIASTICAL HYMNS LABORATORY TEACHING APPLICATION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Δρ. Αριάδνη Σαραντουλάκου, Ε.ΔΙ.Π.	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο εργασίας επί του κειμένου μιας ασματικής Ακολουθίας αγίου, που έχει επιλεγεί από τους ίδιους τους φοιτητές που είναι χωρισμένοι σε ομάδες πέντε ατόμων, αναλύεται ένα αγιολογικό θέμα μέσω της εκκλησιαστικής Υμνογραφίας. Σκοπός είναι να αναδειχθούν τα βιογραφικά στοιχεία των αγίων, οι αρετές τους, οι αιτίες που οδηγήθηκαν στην αγιοκατάταξή τους και τέλος το βαθύτερο μήνυμα των Αγίων για εμάς σήμερα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Historical and theological examination of the content of the ecclesiastical hymns combined with a short reference to the history, the creation, the causes, the purpose, the liturgical necessity, the

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

topics, the creators, the periods, the categorisation of types, the editions of the hymns; special reference to the scientific methodology of theological and systematic (doctrinal-ethical) assessment and use of the hymnographic passages of various liturgical books, ceremonies, holy days and holy-day cycles of the orthodox worship. Laboratory teaching application, in the Mandatory by choice course "Introduction and Theology of ecclesiastical Hymns" taught by Prof. George Filias. On an individual and collective level of working on a text of an 'Asmatiki' Office of a saint, chosen by the students themselves who are separated into groups of five people, an hagiological subject is analysed through ecclesiastical Hymnography. The purpose is to highlight the biographies of the saints, their virtues, the causes that led to their recognition of sanctity and finally the deeper message of Saints for us today.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π054	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ RELIGIOUS ART		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με τις πρώτες μορφές τέχνης, τους λόγους που εκείνες δημιουργήθηκαν και αναλύοντας τα εκάστοτε ευρήματα και τις καλλιτεχνικές μαρτυρίες να επεξηγήσει πολιτισμικά ιστορικά και κοινωνιολογικά τον τρόπο εξέλιξης της τέχνης με βάση το θρησκευτικό συναίσθημα της κάθε εποχής, πολιτισμού και κοινωνίας. Αναλύεται η τέχνη και η αντίληψη περί πνευματικής ζωής από την εμφάνιση του ανθρώπου στη γη και την έκφανση των πρώτων μαρτυριών τέχνης κατά το τροφοσυλλεκτικό στάδιο, καθώς και η τέχνη, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις και οι πολιτισμοί των

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

πρώτων κοινωνιών της περιοχής της Μεσοποταμίας, της Αιγύπτου, του Ελλαδικού χώρου, της Ρώμης και των πρώτων Χριστιανικών Αιώνων.

Οι φοιτητές θα είναι σε θέση μετά το πέρας των μαθημάτων να κατανοήσουν την πορεία της θρησκευτικής τέχνης και τους λόγους που αυτή εκφέρεται με συγκεκριμένες εικονογραφικές μορφές καθώς και τον ρόλο που έπαιξε η αλληλεπίδραση των πολιτισμών στην αποκρυστάλλωση των εικονογραφικών τύπων.

Το μάθημα αυτό πέρα από τη θεωρητική διδασκαλία του με τη χρήση εποπτικών μέσων περιλαμβάνει και εκπαιδευτικές περιηγήσεις στους αρχαιολογικούς χώρους και στα μουσεία της Αθήνας ή και σε χώρους εκτός Αθηνών όταν αυτό καθίσταται δυνατό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The aim of the course is to bring students in contact with the first forms of art, the reasons why they were created and by analyzing the findings and artistic testimonies to explain culturally, historically and sociologically the evolution of art based on the religious sentiment of each era, culture and society. The art and the perception of spiritual life are analyzed from the appearance of man on earth and the appearance of the first art testimonies during the food-gathering stage. During the lesson the students will become familiar with the art, the religious beliefs and the cultures of the first societies that were formed in Mesopotamia, Egypt, Greece, Rome and during the first Christian Centuries. After the course students will be able to understand the continuity of religious art through the centuries and comprehend the specific iconographic forms that are expressed, as well as the role played by the interaction of cultures in the formation of religious iconographic types.

Additional to the lectures and the image display of various artifacts the class includes educational visits to Athenian archeological sites and museums, or to places outside Athens when possible.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Y214	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ INTRODUCTION & HISTORY OF PHILOSOPHY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

<i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΑ

ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το συγκεκριμένο μάθημα αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους φοιτητές/φοιτήτριες στις κύριες έννοιες και τα προβλήματα που απασχολούν τη Φιλοσοφία. Αναλυτικότερα, η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του φιλοσοφείν αλλά και στην εξοικείωσή τους με τον ιδιαίτερο τρόπο του φιλοσοφικού σκέπτεσθαι. Ένα επιπλέον ζητούμενο είναι η απόκτηση μιας πανοραμικής εικόνας της φιλοσοφικής σκέψης, ως βάση για τη μετέπειτα εμπάθυνση των σπουδαστών στα κύρια φιλοσοφικά ρεύματα και τους μείζονες εκπροσώπους τους, στο μάθημα της Ιστορίας της Φιλοσοφίας. Τέλος, δίνεται έμφαση στη διασύνδεση των φιλοσοφικών θεωριών και προβλημάτων με ζητήματα ηθικής και δικαίου που απασχολούν τον άνθρωπο σήμερα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να παρακολουθήσει με μεγαλύτερη ευκολία και αυτοπεποίθηση τις τρέχουσες συζητήσεις που αφορούν στο πεδίο διασταύρωσης της Θεολογίας με τη Φιλοσοφία, έχοντας ήδη αποκτήσει ένα διευρυνμένο εννοιολογικό οπλοστάσιο και μια πρώτη έκθεση στα σχετικά προβλήματα. Θα είναι, επιπλέον, σε θέση να εμβαθύνει περαιτέρω στους προβληματισμούς των μειζόνων φιλοσόφων και κυρίως να δει ορισμένα επίκαιρα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα υπό το φως των φιλοσοφικών θεωριών που δίνουν τον τόνο στον δημόσιο διάλογο σήμερα.

1. Ορισμός και βασικοί όροι της Φιλοσοφίας.
2. Κλάδοι της φιλοσοφίας και προβλήματα με τα οποία καταπιάνεται.
3. Γνωσιολογία, Μεταφυσική, Ηθική, Γλωσσολογία, Αποδόμηση.
4. Γένεση της Φιλοσοφίας.
5. Αρχαία Ελληνική, μεσαιωνική, νεώτερη και σύγχρονη φιλοσοφία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course aims to introduce students to basic philosophical concepts and ideas as well as familiarize them with the appropriate mode of engaging in philosophical thinking. An additional objective is the acquisition of a panoramic survey of philosophical thought, as a basis for the subsequent deepening of students in main philosophical currents and their major representatives. Finally, emphasis is placed on the intersection of philosophical theories and problems with sociopolitical and moral issues currently at play in the West.

Upon successful completion of the course, students should be able to appreciate with greater ease and confidence ongoing conversations at the crossroads of Theology with Philosophy, by virtue of their thorough exposure to core ideas that have helped shaped western tradition, including faith. It is hoped that in light of having their minds and preconceptions thusly challenged, students will come to appreciate the complexities of reality and the virtues of critical, unprejudiced reasoning, particularly when contending, as educated citizens, with social and political problems that set the tone for public debate today.

A3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31ΠΟ24	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΒΛΟΣ, ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ BIBLE APOCALYPTICISM AND PASTORAL CARE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL102/ http://opencourses.uoa.gr/modules/video/?course=SOCTHEOL4		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην ερμηνεία και θεολογία της Αποκάλυψης του Ιωάννη ως ιερό κείμενο του Χριστιανισμού, καθώς και εμβάθυνση στις ερμηνευτικές μεθόδους. Παράλληλα, σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη σύγχρονη έρευνα σε πλειάδα γνωστικών αντικειμένων που άπτονται της επιστημονικής μελέτης της Αποκάλυψης. Αναφέρεται στη γλώσσα, στην εποχή σύνθεσης, στις θεωρίες περί πολλαπλών συγγραφέων, στο ιστορικό πλαίσιο, στο ιδιαίτερο θεολογικό βάρος, καθώς και στις κύριες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της. Η ύλη κατανέμεται με βάση τη δομή του βιβλίου, εστιάζει στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγγραφής του, καθώς και στη στοχοθεσία του συγγραφέα της, καθώς και στην ιδιαιτερότητα του λογοτεχνικού είδους (genre).

Παράλληλα, καθώς η Αποκάλυψη αποτελεί ιερό κείμενο του Χριστιανισμού, αλλά αντλεί από τις Εβραϊκές Γραφές τόσο γλωσσικά όσο και θεολογικά, οι συμμετέχοντες καλούνται να κατανοήσουν εμπειρικά και θεωρητικά τις ερμηνευτικές διαφοροποιήσεις, τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά και την επιρροή των κειμένων αυτών στην ιστορία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό της Δύσης. Έμφαση, εξάλλου, δίδεται στη διαπολιτισμικότητα, καθώς οι συμμετέχοντες εκτίθενται στις ρίζες Ιουδαϊσμού (αποκαλυπτικά κινήματα), Χριστιανισμού και -με εισαγωγικές παρατηρήσεις- Ισλάμ. Έτσι, διακρίνουν στο κείμενο τις ρίζες της σύγχρονης δυτικής κοινωνίας, εστιάζοντας στο τρέχον κοινωνικό και θρησκευολογικό status quo του Δυτικού κόσμου και της διάδρασης με τον Μεσοανατολικό. Προσαντό το σκοπό η Αποκάλυψη παρουσιάζεται και στο πλαίσιο της συγκριτικής θρησκευολογίας, με έμφαση στην αλληλεπίδραση Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, ιδιαίτερα στη συμβολική γλώσσα της.

Με τη χρήση προαιρετικών καθοδηγούμενων ασκήσεων, οι φοιτητές καλούνται να προετοιμαστούν για συγκεκριμένα θέματα και να αναφέρουν, στο πλαίσιο των παραδόσεων, τα πορίσματα από την έρευνά τους στο διαδίκτυο, με έμφαση σε επιστημονικές πηγές διαθέσιμες

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

στο πλαίσιο της ανοιχτής πρόσβασης (Open Access), σύμφωνα με τις παροτρύνσεις για δημοσιεύσεις ερευνητικών έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχες πρωτοβουλίες Βορειοαμερικανικών Πανεπιστημίων. Σκοπός αυτών των καθοδηγούμενων ασκήσεων είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην έρευνα των πηγών, στην αξιολόγηση της επιστημονικής αξιοπιστίας ιστοσελίδων, αλλά και η παρότρυνσή τους για ενεργή συμμετοχή στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τη βασική προβληματολογία της σύγχρονης έρευνας για την Αποκάλυψη, με έμφαση στη χρονολόγηση, στις ερμηνευτικές μεθόδους και στις ηλεκτρονικές πηγές, ως αρωγούς της έρευνας.
- επιλέγει μεταξύ των σύγχρονων ηλεκτρονικών βάσεων για την μορφολογική και συντακτική μελέτη του κειμένου, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του ύφους μεταξύ διαφορετικών κειμένων της αρχαιότητας.
- διακρίνει την επιρροή των πηγών του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία, με έμφαση στο πολιτιστικό (λ.χ. έργα τέχνης, λογοτεχνία) και κοινωνικό (λ.χ. αντισημιτισμός).
- διακρίνει την επιρροή της Π.Δ. στην Αποκάλυψη, στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας, καθώς θα αναγνωρίζει σημεία σύγκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, στο πλαίσιο του σύγχρονου διαθρησκευτικού διαλόγου.
- συνεργάζεται με τους συναδέλφους του, ώστε να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και τις ηλεκτρονικές πηγές, με κριτική ματιά και με έμφαση στη διαφοροποίηση του επιστημονικού κειμένου με αυτό που γράφεται ανώνυμα ή προπαγανδιστικά.
- εφαρμόζει διάφορες ερμηνευτικές μεθόδους για την ερμηνεία, την κατανόηση και τη βασική χρονολόγηση κειμένων της αρχαιότητας.
- αξιοποιεί τα βασικά εργαλεία για την μελέτη κειμένων που έχουν συντεθεί στα αρχαία Ελληνικά και να διακρίνει τις υφολογικές διαφορές (λ.χ. σημειτισμοί στη σύνταξη). Ο στόχος επιτυγχάνεται με το συνδυασμό της ύλης που έχει καλύψει ο φοιτητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή της με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- συμμετάσχει στο διαπολιτισμικό διάλογο, κατανοώντας την επιρροή της θρησκευτικής ταυτότητας στη διαμόρφωση ιδεολογιών.
- διατυπώνει με δομημένη και επιστημονικά αποδεκτή μορφή (γλώσσα και βιβλιογραφία) επιχειρηματολογία για την ερμηνευτική προσέγγιση που εφαρμόζει σε κείμενα της Κ.Δ.
- αξιοποιεί ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές πηγές για την άντληση πληροφοριών και την κριτική παρουσίασή τους.
- κρίνει τη δυναμική σχέση μεταξύ αιτίας και αιτιατού, ειδικά στην επιρροή της Χριστιανικής θρησκείας στην κοινωνία (Χριστιανισμός και ισότητα ή ανισότητα των δύο φύλων) και, κατά περίπτωση, στις πολιτικές ιδεολογίες (λ.χ. νεοσυντηρητικές τάσεις στις Δυτικές χώρες, Χριστιανισμός και αντισημιτισμός, αποκαλυπτικά κινήματα).
- αναγνωρίζει τις θρησκευτικές και κοινωνικές τάσεις στο Δυτικό κόσμο, εντοπίζοντας τις ρίζες τους στη θρησκείολογία του Ιουδαϊσμού, του Χριστιανισμού και του Ισλάμ.
- αναγνωρίζει την επιρροή της Αποκάλυψης στη διαμόρφωση της Ελληνικής και δυτικής εν γένει κοινωνίας, μέσω της τέχνης (λ.χ. ζωγραφική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος) και να αξιολογεί τις διαφοροποιήσεις και τις συγκλίσεις με τα πρωτότυπα βιβλικά κείμενα, πέρα από στερεότυπα ή ανακρίβειες που έχουν επικρατήσει.

Κατανοώντας την ιουδαϊκή και χριστιανική αποκαλυπτική γραμματεία (2ος αι. π.Χ. – 2ος αι. μ.Χ.) ως παρηγορητική φιλολογία που προ(σ)καλεί «ταπεινούς και καταφρονεμένους» σε αντίσταση *εδώ και τώρα* απέναντι σε ειδωλοποιημένους «σωτήρες» και «Αιώνιες Πόλεις». Ιστορικοκοινωνικές, φιλολογικές και θεολογικές προϋποθέσεις της συγγραφής και της ερμηνείας του πλέον δημοφιλούς βιβλίου της Κ.Δ. ανά τους αιώνες. Ερμηνευτική προσέγγιση περικοπών του βιβλίου της Αποκαλύψεως του Ιωάννου ως Δράματος. Σεμιναριακοί κύκλοι: η αποκαλυπτική γραμματεία και ο σύγχρονος πολιτισμός (κινηματογράφος και λογοτεχνία), διακειμενικές προσεγγίσεις Π.Δ. και Αποκάλυψης,

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

επιλεκτικές αναφορές στα χριστιανικά εσχατολογικά κινήματα: αίτια και κοινωνικές επιρροές.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Understanding *Jewish and Christian Apocalyptic* (2 BC – 2 AD) as Consolation Literature with Resistance Potential and as Vision of Justice. Historical, Literary and Theological Presuppositions of the Interpretation of the *Revelation of John* as Drama. Its Reception History. Liturgical Eschatology as “Teleology” (Theology of Hope).
 Seminars: Apocalyptic Literature in a Modern Cultural Framework (Cinema and Literature), Intertextual Studies (OT Usage in the Revelation of John), Select Studies in Christian Eschatological Movements: Causes and Social influence.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311009	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ AN INTRODUCTION TO PSYCHOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Όπως κάθε Εισαγωγή σε ένα γνωστικό αντικείμενο, η Εισαγωγή στην Ψυχολογία συνιστά –κατά ένα ιστορικό αλλά και συστηματικό τρόπο– μια συνοπτική παρουσίαση όλων των μέχρι σήμερα θεωριών των ποικίλων ψυχολογικών Σχολών και ρευμάτων. Σκοπός δε του μαθήματος αυτού, βασικού σε ένα κοινωνικό (ακαδημαϊκό) Τμήμα, είναι η σπουδή και η εκμάθηση των βασικών όρων, του τρόπου σκέψης, των πορισμάτων και των μεθόδων της επιστήμης της Ψυχολογίας, προκειμένου οι φοιτητές να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται ευχερέστερα μαθήματα πιο εξειδικευμένων κλάδων της Ψυχολογίας, είτε εντός του ίδιου Τμήματος (π.χ. Ποιμαντική Ψυχολογία, Ψυχολογία της Θρησκείας), είτε εκτός.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Like any Introduction to a subject, introduction to Psychology constitutes—in a historical and systematic manner—an overview of all of the so far theories of various psychological Faculties and currents. The purpose of this course, basal to a social (academic) Department, is the study and learning of basic terms, of thinking, of the findings and methods of the science of Psychology, in order for students to be able to perceive easily lessons more specialized disciplines of Psychology, either within the same Faculty (e.g. Pastoral Psychology, Psychology of Religion), or outside.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΗΓΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ SOURCES of CANON LAW		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες και τις πηγές του Κανονικού Δικαίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του Δικαίου της Εκκλησίας και κυρίως στο πηγαίο υλικό που συγκροτεί το Κανονικό Δίκαιο. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση για την κατανόηση των επί μέρους ειδικών μαθημάτων της κατεύθυνσης. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας των αυξημένου κύρους πηγών του Κανονικού Δικαίου, και της ιεραρχικής κατατάξεως αυτών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:
 - Έχει κατανοήσει τις βασικές έννοιες του Κανονικού Δικαίου, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτού σε σχέση με το κοινό δίκαιο.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- Έχει γνώση των έντυπων συλλογών Κανονικού Δικαίου και πως να ανατρέχει σε αυτές.
  - Είναι σε θέση να διακρίνει τις βασικές από τις δευτερεύουσες πηγές.
  - Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν μια συνθετική εργασία με τη χρήση των έντυπων και διαδικτυακών πηγών του Κανονικού Δικαίου και να επιλύσουν σύγχρονα ζητήματα εκκλησιαστικού-κανονικού ενδιαφέροντος.
- Εισαγωγή. Εννοιοδοτήσεις των τεχνικών όρων: «Πηγές», «Κανονικό Δίκαιο». Το μάθημα αποτελεί ουσιαστικά εισαγωγή στο Κανονικό Δίκαιο. Διαίρεση - προέλευση πηγών: Αγία Γραφή, Οικουμενικές Σύνοδοι, Τοπικές Σύνοδοι που επικυρώθηκαν από την ΣΤ΄ Οικουμενική Σύνοδο, Έργα Πατέρων της Εκκλησίας, Νομοκανονικές Συλλογές, αξία του «Πηδαλίου», Κριτικές εκδόσεις. Σκοπός της κανονογένεσης, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Κανονικού Δικαίου (δίκαιο της χάριτος,σωτηριολογικός σκοπός). Το μάθημα εμπλουτίζεται από οπτικό υλικό (προβολές power points).Σκοπός-προσδοκώμενα αποτελέσματα: Γνωριμία με το δίκαιο και τις πηγές της Εκκλησίας, καθώς και τις αρχές που το συγκροτούν έτσι ώστε να διαφανεί η διαφοροποίηση του από το κοινό δίκαιο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

A presentation of the sources constituting the Canon Law of the Orthodox Church. This course is essentially an introduction to Canon Law of the Orthodox Church: Introduction. Context of the technical terms "sources", "Canon Law". Origin and distinction of the sources: the Bible; Ecumenical Councils; Local Councils and Writings of Church Fathers ratified by the Sixth Ecumenical Council; canonical collections; significance of the book "Pedalion"; critical editions; purpose of formulating canonical regulations; special features of Canon Law (law of grace, soteriological purpose). The course includes visual material (projections of power points).

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΒΙΒΛΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL178/
--	---

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην χειρόγραφη βιβλική παράδοση της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης, η εισαγωγική προσέγγιση της κριτικής του βιβλικού κειμένου, καθώς επίσης και η ψηφιακή μελέτη των στοιχείων της παλαιογραφίας στα ποικίλα Βιβλικά Χειρόγραφα. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

-Κατανοεί τις διαφορετικές πτυχές της χειρόγραφης παράδοσης των βιβλίων της Καινής Διαθήκης με βάση την θρησκευολογική προσέγγισή τους.

-Κατανοεί τις πτυχές των ποικίλων τεχνικών δημιουργίας των χειρογράφων στο πλαίσιο της Χριστιανικής Έκκλησίας.

-Διακρίνει τα διαφορετικά είδη των βιβλικών ειληταρίων, χειρογράφων κωδίκων καθώς και των παλινψήστων έργων της βιβλικής γραμματείας.

-Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της σύγχρονης έρευνας στην μελέτη των ποικίλων τεχνικών δημιουργίας των χειρογράφων.

-Συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες του για να ερευνήσουν, δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν τις ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές καθώς επίσης και τις θεολογικές πτυχές των συγχρόνων μεθόδων αντιγραφής και ανάλυσης του περιεχομένου των βιβλικών χειρογράφων.

Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στην χειρόγραφη βιβλική παράδοση. Τα χειρόγραφα του Κουμράν.

Χειρόγραφη παράδοση των βιβλίων της Καινής Διαθήκης. Μελέτη των συγχρόνων μεθόδων αντιγραφής και ανάλυσης του περιεχομένου των βιβλικών χειρογράφων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The purpose of this course is the introduction to biblical manuscript's tradition of the Old and New Testaments, the critical approach of the biblical texts, as well as the introduction to the Byzantine paleography.

Content. Introduction to the study of the biblical scrolls, manuscripts, codices and palimpsests. The Dead Sea Scrolls. New Testament Manuscripts. Study of the modern methods in copying and analyzing the biblical manuscripts.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ108	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΒΡΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ BIBLICAL HEBREW		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL206/
--	---

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Αρχαία Εβραϊκή γλώσσα της ΠΔ. Αναφέρεται στη γλώσσα, στην εποχή σύνθεσης, καθώς και στο ύφος των βιβλίων της Εβραϊκής Βίβλου. Οι γραμματικοί κανόνες δεν παραδίδονται με σκοπό την άκριτη αποστήθισή τους, αλλά η παράδοση εμπλουτίζεται με στοιχεία συγκριτικής και ιστορικής γλωσσολογίας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν τη διαμόρφωση των τύπων, παρά να βασιστούν αποκλειστικά σε γραμματικούς κανόνες. Καθώς το λεξιλόγιο της Βιβλικής Εβραϊκής ομοιάζει προς αυτό της σύγχρονης Εβραϊκής, οι φοιτητές κινητοποιούνται ώστε να κατανοήσουν μικρά κείμενα με την καθοδήγηση του διδάσκοντα, αλλά και να εξοικειωθούν με τη χρήση υπολογιστή για τη συγγραφή εργασιών, τη σύνταξη κειμένων στα Εβραϊκά, καθώς και να αναγνωρίσουν τα δάνεια της Ελληνικής από την Εβραϊκή μέσω της Εκκλησιαστικής γλώσσας.

Ως εκ τούτου, το μάθημα είναι κρίσιμο για την κατάρτιση μύθων και αντισημιτικών αντιλήψεων, καθώς μέσω της ιστορικής γλωσσολογίας και της παρατήρησης της αλληλεπίδρασης Ελληνικής και Εβραϊκής γλώσσας, οι φοιτητές κατανοούν την πολύπλευρη και αμφίδρομη επιρροή Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού. Έμφαση, εξάλλου, δίδεται στη διαπολιτισμικότητα, καθώς οι συμμετέχοντες εκτίθενται στις ρίζες Ιουδαϊσμού, Χριστιανισμού. Έτσι, διακρίνουν στο κείμενο τις ρίζες της σύγχρονης δυτικής κοινωνίας, εστιάζοντας στο τρέχον κοινωνικό και θρησκευτικό status quo του Δυτικού κόσμου και της διάδρασης με τον Μεσοανατολικό.

Με τη χρήση καθοδηγούμενων ασκήσεων, οι φοιτητές καλούνται να προετοιμαστούν για συγκεκριμένα θέματα και να αναφέρουν, στο πλαίσιο των παραδόσεων, τα πορίσματα από την έρευνά τους στο διαδίκτυο, με έμφαση σε επιστημονικές πηγές διαθέσιμες στο πλαίσιο της ανοιχτής πρόσβασης (Open Access), σύμφωνα με τις παροτρύνσεις για δημοσιεύσεις ερευνητικών έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχες πρωτοβουλίες Βορειοαμερικανικών Πανεπιστημίων. Σκοπός αυτών των καθοδηγούμενων ασκήσεων είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην έρευνα των πηγών, στην αξιολόγηση της επιστημονικής αξιοπιστίας ιστοσελίδων, αλλά και η παρότρυνσή τους για ενεργή συμμετοχή στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τους βασικούς γραμματικούς κανόνες της Βιβλικής Εβραϊκής.
- επιλέγει μεταξύ των σύγχρονων ηλεκτρονικών βάσεων για την μορφολογική και συντακτική μελέτη του κειμένου, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του ύφους μεταξύ διαφορετικών κειμένων της αρχαιότητας.
- διακρίνει την επιρροή των πηγών του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία, με έμφαση στο πολιτιστικό (λ.χ. έργα τέχνης, λογοτεχνία) και κοινωνικό (λ.χ. αντισημιτισμός).
- συνεργάζεται με τους συναδέλφους του, ώστε να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και τις ηλεκτρονικές πηγές, με κριτική ματιά και με έμφαση στη διαφοροποίηση του επιστημονικού κειμένου με αυτό που γράφεται ανώνυμα ή προπαγανδιστικά.
- αξιοποιεί τα βασικά εργαλεία για την μελέτη κειμένων που έχουν συντεθεί στα αρχαία Ελληνικά και να διακρίνει τις υφολογικές διαφορές μεταξύ πρωτότυπου έργου και μετάφρασης από τα Εβραϊκά (λ.χ. σημιτισμοί στη σύνταξη). Ο στόχος επιτυγχάνεται με το συνδυασμό της ύλης που έχει καλύψει ο φοιτητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή της με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- διατυπώνει με δομημένη και επιστημονικά αποδεκτή μορφή (γλώσσα και βιβλιογραφία) επιχειρηματολογία για την αλληλεπίδραση Ελληνικής και Εβραϊκής

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- αξιοποιεί ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές πηγές για την άντληση πληροφοριών και την κριτική παρουσίασή τους.
- κρίνει τη δυναμική σχέση μεταξύ αιτίας και αιτιατού, ειδικά στην επιρροή της Ιουδαϊκής και Χριστιανικής θρησκείας στην κοινωνία, στις τέχνες και, κατά περίπτωση, στις πολιτικές ιδεολογίες (λ.χ. νεοσυντηρητικές τάσεις στις Δυτικές χώρες).
- αναγνωρίζει τις θρησκευτικές και κοινωνικές τάσεις στο Δυτικό κόσμο, εντοπίζοντας τις ρίζες τους στη θρησκείολογία του Ιουδαϊσμού, του Χριστιανισμού.

Η σπουδή της Παλαιάς Διαθήκης (Π.Δ.) και της αρχαίας εβραϊκής γλώσσας. Περί του όρου «εβραϊκή γλώσσα» και των σημερινών γλωσσών. Η ιστορία της εβραϊκής γραφής και του κειμένου της Π.Δ.. Η γραμματική επεξεργασία της εβραϊκής γλώσσας. Το Φθογγολογικό (αλφάβητο, προφορά και διαίρεση των συμφώνων, φωνηεντικά γράμματα και φωνήεντα, συλλαβισμός, μεταβολές συμφώνων) και το Τυπολογικό (αντωνυμίες, το όνομα, τα αντωνυμικά επιθήματα, σχηματισμός ονομάτων, αριθμητικά, το ρήμα και η ρίζα του, η ακολουθία των χρόνων και το αντωνυμικό του ρήματος, προθέσεις και σύνδεσμοι). Σεμιναριακοί κύκλοι: χρήση Η/Υ για την μελέτη και εξάσκηση στην Αρχαία Εβραϊκή, λεξικολογικές ασκήσεις με έμφαση σε σημαντικούς θεολογικούς όρους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction: The Study of the Old Testament and the Hebrew language. On the term “Hebrew language”. On Semitic languages. Brief history of the Hebrew language. The monuments of the Hebrew language. The history of the text of the Old Testament. Grammatical processing of the Hebrew language. A short history of the text of the Old Testament. 2. Phonetics: The alphabet. Pronunciation and categorisation of the consonants. Vowel letters and vowels. Word division. Changes of the consonants. 3. Parts of speech. Pronouns. The article. The noun. Pronoun suffixes. Noun formation. Numerals. The verb. The stem of the verb. Verb tense sequence. The pronoun suffix of the verb. Prepositions. Conjunctions.

Seminars: electronic resources for the study and practice of Ancient Hebrew, lexicological exercises with an emphasis on important theological terms

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Β. ΕΞΑΜΗΝΟ

Β1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ213	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ LITURGICS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL240/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποσκοπεί στη γνωστική και εννοιολογική προσέγγιση βασικών θεμάτων της ιστορίας της Λατρείας. Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι προπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα σχετικά με τη γέννηση της χριστιανικής Λατρείας (αρχαιοελληνικές επιδράσεις/επιδράσεις και διαφοροποίηση από την εβραϊκή λατρεία).
- να γνωρίσουν τα σχετικά με τις πηγές των πρώτων αιώνων (γνησιότητα/χρονολόγηση/έκδοση) περί των Μυστηρίων και των Ακολουθιών της Λατρείας,
- να γνωρίζουν τα σχετικά με την εξέλιξη και τελική διαμόρφωση του τελετουργικού των Μυστηρίων και Ακολουθιών της Λατρείας,
- να γνωρίζουν τα σχετικά με τις διαφορετικές χειρόγραφες λειτουργικές παραδόσεις και την τελική έντυπη διαμόρφωσή τους,
- να πληροφορηθούν τα σχετικά με τους διάφορους λειτουργικούς τύπους και τακείμνα που εκπροσωπούν τους τύπους αυτούς,
- να γνωρίσουν τις σημαντικότερες εκδόσεις των ιστορικών πηγών της Λατρείας, καθώς και τις σημαντικές επιστημονικές σειρές ιστορικών μελετών της Λατρείας.
- να μνηθούν στην μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας περί των θεμάτων της Λατρείας.
- να πληροφορηθούν σχετικά με ιστορικά θέματα της Λατρείας άλλων ομοδόξων, αλλά και ετεροδόξων Εκκλησιών.

Το περιεχόμενο περιλαμβάνει- κατ' αρχάς-τη μελέτη της γένεσης της χριστιανικής Λατρείας, προσεγγίζοντας τις επιρροές που δέχθηκε κυρίως από την εβραϊκή λατρεία, αλλά και από ορισμένες λατρευτικές μορφές του εθνικού κόσμου. Ακολούθως, οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίσουν τις βασικές πηγές της χριστιανικής Λατρείας, δηλαδή τα κείμενα επί των οποίων στηρίζεται η ιστορική λειτουργική έρευνα. Επιμέρους πτυχές του κεφαλαίου αυτού είναι η χρονολόγηση των πηγών, θέμα συνυφασμένο και με τη γνησιότητά τους και την κριτική έκδοσή τους. Μέσα από την καλή γνώση του περιεχομένου των ιστορικών πηγών θα αναδειχθεί η γένεση, ιστορική εξέλιξη και τελική διαμόρφωση των Μυστηρίων, των Ακολουθιών και των Περιστατικών ευχών της Λατρείας. Στη μελέτη των παραπάνω θεμάτων σημαντικός παράγοντας είναι η καλή γνώση της χειρόγραφης λειτουργικής παράδοσης, καθώς και των εντύπων εκδόσεων (για τα θέματα αυτά θα απαιτηθεί σύντομη σπουδή στην παλαιογραφία). Ακολούθως, θα υπάρξει αναφορά στους διάφορους λειτουργικούς τύπους Ανατολής και Δύσης, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν την ποικιλία των λατρευτικών μορφών και τη δημιουργία ιδιαίτερων λειτουργικών παραδόσεων, με βάση τις ιστορικές και πολιτισμικές ιδιομορφίες. Έτσι, θα μνηθούν στις ποικίλες λειτουργικές παραδόσεις των ομόδοξων αλλά και των ετεροδόξων Εκκλησιών. Σε όλη αυτή τη διαδρομή της ιστορικο-λειτουργικής σπουδής, οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίσουν τις βασικές μεθοδολογικές αρχές της έρευνας, αλλά και να μνηθούν στα σημαντικότερα τμήματα της σχετικής ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction to Liturgics: Meaning, purpose and content of Liturgics. Method, usefulness and spiritual preconditions. History of Liturgics.

Sources of Liturgics: The Old and the New Testament. Works of the Apostolic Fathers and the ecclesiastical writers of the first three centuries (a selection). Phenomenology of the factors, laws and principles of liturgical development. The main liturgical types. The

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

current forms of Byzantine liturgical type. Preconditions for reviewing the current liturgical forms.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ2014	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ GENERAL ECCLESIASTICAL HISTORY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

<i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL259/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Συστηματική έκθεση του ιστορικού βίου της Εκκλησίας από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα: Ίδρυση της Εκκλησίας, επέκτασή της, οργάνωση και διοίκηση αυτής. Διωγμοί. Αιρέσεις, Οικουμενικές Σύνοδοι. Λατρευτική ζωή. Πνευματικός βίος με έμφαση στον Ησυχασμό. Σχίσμα Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας επί ι. Φωτίου (867) και οριστικό σχίσμα.

- Να μπορέσει ο φοιτητής να κατανοήσει την εξέλιξη, πορεία και διαμόρφωση της Εκκλησίας και να γνωρίσει τις σημαντικότερες φάσεις της ιστορίας της. Να είναι θέση να αναπαράγει τις γνώσεις του και να εργάζεται επιστημονικά επ' αυτών.
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Systematic exposition of the historical life of the Church from its foundation up to the Present.

Β2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311036	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ECUMENICAL PATRIARCHATE. HISTORY AND THEOLOGY.		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL509/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα "Οικουμενικό Πατριαρχείο: Ιστορία και Θεολογία" είναι μια ακαδημαϊκή διερεύνηση της ιστορίας, των θεολογικών εξελίξεων και του σύγχρονου ρόλου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, από την πτώση της Κωνσταντινούπολης στην Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1453 μέχρι σήμερα. Το μάθημα αυτό παρέχει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη κατανόηση της σημασίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο πλαίσιο της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, της ιστορικής του εξέλιξης εν μέσω πολιτικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών αλλαγών, καθώς και της σημερινής του θέσης και των προκλήσεων του στην παγκόσμια χριστιανική κοινότητα.

Στόχοι του μαθήματος:

1. Ιστορικό πλαίσιο: Εξέταση των κομβικών στιγμών και προσωπικοτήτων στην ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης, συμπεριλαμβανομένης της επιβίωσης και προσαρμογής του υπό την οθωμανική κυριαρχία, του αντίκτυπου της πτώσης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και των αλληλεπιδράσεών του με τις αναδυόμενες εθνικές εκκλησίες και τον ευρύτερο χριστιανικό κόσμο.
2. Θεολογικές συμβολές: Μελέτη των θεολογικών συμβολών και αντιπαραθέσεων που αφορούσαν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου του στην ορθόδοξη θεολογία, τη λειτουργία και την εκκλησιολογία. Το μάθημα θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο το Πατριαρχείο πλοηγήθηκε στις θεολογικές διαμάχες και διατήρησε το ορθόδοξο δόγμα.
3. Οικουμενικές σχέσεις: Ανάλυση του ρόλου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην προώθηση της χριστιανικής ενότητας, της συμμετοχής του σε οικουμενικούς διαλόγους και των σχέσεών του με άλλες χριστιανικές παραδόσεις και ομολογίες. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση της οπτικής του Πατριαρχείου σε σύγχρονα θεολογικά και ηθικά ζητήματα.
4. Σύγχρονες προκλήσεις: Η κατανόηση των σύγχρονων προκλήσεων που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών εντάσεων, της υπεράσπισης του περιβάλλοντος (όπως φαίνεται στην έμφαση που δίνει το Πατριαρχείο στην "πράσινη θεολογία") και των προσπαθειών του για την αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών ζητημάτων.
5. Πολιτιστική και πολιτική επιρροή: Αξιολόγηση της πολιτιστικής και πολιτικής επιρροής του Οικουμενικού Πατριαρχείου τόσο εντός της Τουρκίας όσο και παγκοσμίως. Αυτό περιλαμβάνει το ρόλο του στην παγκόσμια Ορθοδοξία, την επιρροή του στην περιφερειακή και διεθνή πολιτική, και την αλληλεπίδρασή του με το τουρκικό κράτος και την τουρκική κοινωνία.

Δομή του μαθήματος:

- Διαλέξεις και σεμινάρια: Το μάθημα θα διεξαχθεί μέσω ενός συνδυασμού διαλέξεων και σεμιναρίων. Οι διαλέξεις θα παρέχουν το ιστορικό και θεολογικό πλαίσιο, ενώ τα σεμινάρια θα προσφέρουν στους φοιτητές την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε συζητήσεις και λεπτομερή ανάλυση συγκεκριμένων θεμάτων.
- Βιβλιογραφία: Ένας περιεκτικός κατάλογος βιβλιογραφίας θα περιλαμβάνει πρωτογενείς πηγές (π.χ. πατριαρχικές εγκυκλίους, θεολογικά κείμενα) και δευτερογενή βιβλιογραφία σχετικά με την ιστορία, τη θεολογία και τις τρέχουσες υποθέσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Με την ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν μια διεισδυτική κατανόηση της ιστορικής διαδρομής του Οικουμενικού Πατριαρχείου, της θεολογικής συνεισφοράς και του ρόλου του στη σύγχρονη Ορθοδοξία και τον παγκόσμιο Χριστιανισμό. Θα είναι σε θέση να αξιολογούν κριτικά τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζει το Πατριαρχείο σήμερα και να κατανοούν τη σημασία του στο ευρύτερο πλαίσιο της χριστιανικής ιστορίας και θεολογίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course "Ecumenical Patriarchate: History and Theology" offers an academic exploration into the history, theological developments, and the contemporary role of the Ecumenical Patriarchate from the fall

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

of Constantinople to the Ottoman Empire in 1453 to the present day. This course provides students with a comprehensive understanding of the significance of the Ecumenical Patriarchate within the context of Orthodox Christian tradition, its historical evolution amidst political, cultural, and religious changes, as well as its current position and challenges within the global Christian community.

Course Objectives:

- 1. Historical Context:** An examination of key moments and personalities in the history of the Ecumenical Patriarchate post-fall of Constantinople, including its survival and adaptation under Ottoman rule, the impact of the fall of the Byzantine Empire, and its interactions with emerging national churches and the broader Christian world.
- 2. Theological Contributions:** A study of theological contributions and controversies involving the Ecumenical Patriarchate, including its role in Orthodox theology, liturgy, and ecclesiology. The course will explore how the Patriarchate navigated theological disputes and maintained Orthodox doctrine.
- 3. Ecumenical Relations:** An analysis of the Ecumenical Patriarchate's role in promoting Christian unity, its participation in ecumenical dialogues, and its relations with other Christian traditions and denominations. This includes understanding the Patriarchate's perspective on contemporary theological and ethical issues.
- 4. Contemporary Challenges:** Understanding the contemporary challenges faced by the Ecumenical Patriarchate, including political tensions, environmental advocacy (as seen in the Patriarchate's emphasis on "green theology"), and efforts to address modern social issues.
- 5. Cultural and Political Influence:** Evaluating the cultural and political influence of the Ecumenical Patriarchate both within Turkey and globally. This includes its role in global Orthodoxy, its influence on regional and international politics, and its interactions with the Turkish state and society.

Course Structure:

- **Lectures and Seminars:** The course will be conducted through a combination of lectures and seminars. Lectures will provide the historical and theological context, while seminars will offer students the opportunity to engage in discussions and detailed analysis of specific issues.
- **Bibliography:** A comprehensive list of bibliography will include primary sources (e.g., patriarchal encyclicals, theological texts) and secondary literature related to the history, theology, and current affairs of the Ecumenical Patriarchate.

Learning Outcomes:

Upon completing this course, students will have an insightful understanding of the historical trajectory of the Ecumenical Patriarchate, its theological contributions, and its role in contemporary Orthodoxy and global Christianity. They will be able to critically evaluate the challenges and opportunities facing the Patriarchate today and understand its significance in the broader context of Christian history and theology.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E112	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΠΑΥΛΟΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ APOSTLE PAUL, EUROPEAN CULTURE AND RELIGIOUS TRAVEL. ON THE FOOTSTEPS OF APOSTLE PAUL		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://opencourses.uoa.gr/courses/SOCTHEOL5/ http://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL101/	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στη θεολογία της Καινής Διαθήκης ως

Ιερό κείμενο του Χριστιανισμού, καθώς και εμβάθυνση στις ερμηνευτικές μεθόδους. Παράλληλα, σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη σύγχρονη έρευνα σε πλειάδα γνωστικών αντικειμένων που άπτονται της επιστημονικής μελέτης της Κ.Δ. Αναφέρεται στη γλώσσα, στην εποχή σύνθεσης, στις θεωρίες περί πολλαπλών συγγραφέων, στο ιστορικό πλαίσιο, στο ιδιαίτερο θεολογικό βάρος, καθώς και στις κύριες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της Κ.Δ. Η ύλη κατανέμεται με βάση τα βιβλία που αποτελούν τον κανόνα της Κ.Δ. και εστιάζει στο περιεχόμενό τους, στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγγραφής τους, καθώς και στη στοχοθεσία των συγγραφέων τους, με έμφαση στον Παύλο.

Παράλληλα, καθώς τα βιβλία της ΚΔ αποτελούν ιερά κείμενα του Χριστιανισμού, αλλά αντλούν από τις Εβραϊκές Γραφές τόσο γλωσσικά όσο και θεολογικά, οι συμμετέχοντες καλούνται να κατανοήσουν εμπειρικά και θεωρητικά τις ερμηνευτικές διαφοροποιήσεις, τα σημεία σύγκλισης και απόκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά και την επιρροή των κειμένων αυτών στην ιστορία, στην κοινωνία και στον πολιτισμό της Δύσης. Έμφαση, εξάλλου, δίδεται στη διαπολιτισμικότητα, καθώς οι συμμετέχοντες εκτίθενται στις ρίζες Ιουδαϊσμού, Χριστιανισμού και -με εισαγωγικές παρατηρήσεις- Ισλάμ. Έτσι, διακρίνουν στο κείμενο τις ρίζες της σύγχρονης δυτικής κοινωνίας, εστιάζοντας στο τρέχον κοινωνικό και θρησκευτικό status quo του Δυτικού κόσμου και της διάδρασης με τον Μεσοανατολικό. Προς αυτό το σκοπό η θεολογία της Κ.Δ. παρουσιάζεται και στο πλαίσιο της συγκριτικής θρησκευτολογίας, με έμφαση στην αλληλεπίδραση Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, ιδιαίτερα στο έργο του Παύλου

Με τη χρήση προαιρετικών καθοδηγούμενων ασκήσεων, οι φοιτητές καλούνται να προετοιμαστούν για συγκεκριμένα θέματα και να αναφέρουν, στο πλαίσιο των παραδόσεων, τα πορίσματα από την έρευνά τους στο διαδίκτυο, με έμφαση σε επιστημονικές πηγές διαθέσιμες στο πλαίσιο της ανοιχτής πρόσβασης (Open Access), σύμφωνα με τις παροτρύνσεις για δημοσιεύσεις ερευνητικών έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστοιχες πρωτοβουλίες Βορειοαμερικανικών Πανεπιστημίων. Σκοπός αυτών των καθοδηγούμενων ασκήσεων είναι η εισαγωγή των φοιτητών στην έρευνα των πηγών, στην αξιολόγηση της επιστημονικής αξιοπιστίας ιστοσελίδων, αλλά και η παρότρυνσή τους για ενεργή συμμετοχή στο μάθημα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τη βασική προβληματολογία της σύγχρονης έρευνας για την Κ.Δ., με έμφαση στη χρονολόγηση, στις ερμηνευτικές μεθόδους και στις ηλεκτρονικές πηγές, ως αρωγούσ της έρευνας.
- επιλέγει μεταξύ των σύγχρονων ηλεκτρονικών βάσεων για την μορφολογική και συντακτική μελέτη του κειμένου, καθώς και τη δυνατότητα σύγκρισης του ύφους μεταξύ διαφορετικών κειμένων της αρχαιότητας.
- διακρίνει την επιρροή των πηγών του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία, με έμφαση στο πολιτιστικό (λ.χ. έργα τέχνης, λογοτεχνία) και κοινωνικό (λ.χ. αντισημιτισμός).
- διακρίνει την επιρροή της Π.Δ. στην Κ.Δ., στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας, καθώς θα αναγνωρίζει σημεία σύγκλισης μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, στο πλαίσιο του σύγχρονου διαθρησκευτικού διαλόγου, με έμφαση στην Παύλεια θεολογία.
- συνεργάζεται με τους συναδέλφους του, ώστε να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και τις ηλεκτρονικές πηγές, με κριτική ματιά και με έμφαση στη διαφοροποίηση του επιστημονικού κειμένου με αυτό που γράφεται ανώνυμα ή προπαγανδιστικά.
- εφαρμόζει διάφορες ερμηνευτικές μεθόδους για την ερμηνεία, την κατανόηση και τη βασική χρονολόγηση κειμένων της αρχαιότητας.
- αξιοποιεί τα βασικά εργαλεία για την μελέτη κειμένων που έχουν συντεθεί στα αρχαία Ελληνικά και να διακρίνει τις υφολογικές διαφορές (λ.χ. σημειτισμοί στη σύνταξη). Ο στόχος επιτυγχάνεται με το συνδυασμό της ύλης που έχει καλύψει ο φοιτητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή της με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- συμμετάσχει στο διαπολιτισμικό διάλογο, κατανοώντας την επιρροή της θρησκευτικής ταυτότητας στη διαμόρφωση ιδεολογιών.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- διατυπώνει με δομημένη και επιστημονικά αποδεκτή μορφή (γλώσσα και βιβλιογραφία) επιχειρηματολογία για την ερμηνευτική προσέγγιση που εφαρμόζει σε κείμενα της Κ.Δ.
- αξιοποιεί ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές πηγές για την άντληση πληροφοριών και την κριτική

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- παρουσίασή τους.
- κρίνει τη δυναμική σχέση μεταξύ αιτίας και αιτιατού, ειδικά στην επιρροή της Χριστιανικής θρησκείας στην κοινωνία (Χριστιανισμός και ισότητα ή ανισότητα των δύο φύλων) και, κατά περίπτωση, στις πολιτικές ιδεολογίες (λ.χ. νεοσυντηρητικές τάσεις στις Δυτικές χώρες, Χριστιανισμός και αντισημιτισμός).
  - αναγνωρίζει τις θρησκευτικές και κοινωνικές τάσεις στο Δυτικό κόσμο, εντοπίζοντας τις ρίζες τους στη θρησκείολογία του Ιουδαϊσμού, του Χριστιανισμού και του Ισλάμ.
  - αναγνωρίζει την επιρροή της Κ.Δ. στη διαμόρφωση της Ελληνικής και δυτικής εν γένει κοινωνίας, μέσω της τέχνης (λ.χ. ζωγραφική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος) και να αξιολογεί τις διαφοροποιήσεις και τις συγκλίσεις με τα πρωτότυπα βιβλικά κείμενα, πέρα από στερεότυπα ή ανακρίβειες που έχουν επικρατήσει.
  - Συμμετέχει στο διαθρησκευτικό διάλογο με έμφαση στην επιρροή της ΚΔ στο Κοράνιο και τη θρησκείολογική σχέση μεταξύ Χριστιανισμού και Ισλάμ.

Συστηματική παρουσίαση σημαντικών θεμάτων της Θεολογίας της Καινής Διαθήκης (Χριστολογία, Σωτηριολογία [δικαίωση - έργα, Νόμος - Χάρις], Εσχατολογία, Εκκλησιολογία, Εσχατολογία [Ισραήλ και έθνη] όπως αυτή καταγράφεται στα αρχαιότερα βιβλία της από τον απόστολο Παύλο, που γεννήθηκε στο ελληνορωμαϊκό περιβάλλον της κοσμοπολίτικης Ταρσού και μυήθηκε στον Φαρισαϊσμό και τον Ζηλωτισμό στο κέντρο του Ιουδαϊσμού, την ελληνιστική Ιερουσαλήμ. Αναψηλάφηση του έθους και του ήθους των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων. Η σημασία του παύλειου ευαγγελίου στη σύγχρονη μετανεωτερική εποχή και προβληματική (οικολογία, ισότητα των φύλων, παγκοσμιοποίηση, ανθρώπινο πρόσωπο, βιοηθική κ.λπ.). Η συζήτηση μεταξύ Παλαιάς και Νέας Παύλειας Προοπτικής. Μεταστροφή, Δικαίωση και Μετοχή (Χρίστωση/Θέωση. Πίστη (= εμπιστοσύνη, πιστότητα) και Ήθος (Οριστική και Προστακτική, Ζώντας στο εν-τω-μεταξύ [Τότε - Ήδη - Όχι ακόμη], Σώμα και Σάρκα, Γάμος και Παρθενία). Η μάχη εναντίον των Ιουδαϊζόντων (Πρωτο-εθνοφυλετισμός). Οι εντός και οι εκτός (Insiders and Outsiders).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

"A Spiritual - Therapeutical Journey of a Lifetime": Following Saint Paul's Steps in Greece (2nd + 3rd Journey 49-57 AD) according to the Rhetorical and Narratorological Analysis of the Acts 16-20, the self Evidence of the Epistles of Paul and the Latest Archaeological Discoveries. The Gospel of Paul in the Context of Politics and Religion, Philosophical Schools, Mysteries and Voluntary Associations [Collegia], Everyday life, Ethics (as Therapie of Soul) and Afterlife Beliefs of 1 AD. Homo Viator ("Pilgrim Man") and Homo Zappiens ("Digital Man").
Presentation of the Pauline letters. Systematic Presentation of Key-Issues in New Testament Theology (Christology, Soteriology [Justification, Works of Law and Grace], Ecclesiology, Mission, Eschatology [Israel and the Nations]) as stressed by the Apostle born in the Cosmopolitan Greco-Roman Tarsus and initiated into Pharisaism and Zealotism right in the Centre of Judaism, the Hellenistic Jerusalem. Eastern Orthodox Interpretation of Paul and the Debate between Old and New Perspectives on Paul (Saul, Judaism and the Righteousness of God). Conversion, Justification, Participation - Christosis/ Theosis. Pistis (= Faith, Confidence, Fidelity) and Lifeethics/ Ethos (*Indicative and Imperative - Lifestyle /Living in the In-Between: "Already-Now/Not Yet"*- Body [Sexuality] and Sarx). The Struggle against Judaizers (Ethno-Phyletism). Insiders and Outsiders. Seminars: Reader Response Criticism, Stylistics, Select Excerpts from Ancient Greek Rhetorical Texts. *Practical Application of the Course (in situ tutorials): A sightseeing tour in Athens, Corinth and Patmos.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311034	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL237/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Οι πολιτισμοί είναι εξαιρετικά πολύπλοκα συστήματα, αποτελούμενα από έναν πολύ μεγάλο αριθμό συστατικών που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και είναι οργανωμένα με τρόπο ασύμμετρο. Τέτοιου είδους συστήματα μπορεί για κάποιο διάστημα να δίνουν την εντύπωση, ότι λειτουργούν με αρκετά σταθερό τρόπο και ότι βρίσκονται σε κατάσταση ισορροπίας ενώ στην πραγματικότητα συνεχώς προσαρμόζονται. Έρχεται, όμως, η στιγμή που εισέρχονται σε κρίσιμη φάση, πυροδοτούμενη από ένα γεγονός ή/και μία σειρά γεγονότων.

Η συμβατική θεώρηση της διπλωματίας είναι αυτή που την ορίζει ως διαπραγμάτευση και συμβιβασμό που οδηγεί στην τακτοποίηση των διαφορών. Ωστόσο, η Ιστορία συχνά ανατρέπει αυτή την άποψη καθώς οι διεθνείς σχέσεις μετατρέπονται σε πάλη ανάμεσα στα εθνικά συμφέροντα και η διπλωματία μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματικό όπλο διεκδικήσεως.

Από την πρώτη καταγεγραμμένη διακρατική πολιτική δράση στις Επιστολές της Αμάρνα τον 14ο π.Χ. αιώνα στην Αίγυπτο μέχρι και σήμερα κανένα κράτος δεν προσέφερε περισσότερα στην πρόοδο της ενάσκησης της εξωτερικής πολιτικής από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Για πάνω από 1100 χρόνια επέζησε και εξαπλώθηκε μέσω δεξιοτεχνικών χειρισμών κατά την άσκηση ιδιαίτερα επεξεργασμένης διπλωματίας. Εκατοντάδες χρόνια πριν τον Μακιαβέλι, ο ιστορικός Ιωάννης Κίνναμος έγραφε: «Εφόσον πολλά και διαφορετικά μέσα οδηγούν στην επίτευξη ενός σκοπού, η νίκη είναι ζήτημα του ενδιαφέροντος που δείχνει κάποιος για να την πετύχει». Η εξέταση της τακτικής της βυζαντινής διπλωματίας θα μπορούσε να βοηθήσει τους σημερινούς διπλωμάτες να κατανοήσουν τα κίνητρα των συνομιλητών τους στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Ο παραδοσιακός τρόπος ζωής και συμπεριφοράς, η τεχνολογική πρόοδος, καθώς και η συμπόρευση με προοδευτικότερα ή συντηρητικότερα πολιτιστικά σχήματα, αναδείχθηκαν στο παρελθόν -έστω και αποσπασματικά- ως θεμιτοί παράγοντες, οι οποίοι θα μπορούσαν να διατηρηθούν παράλληλα. Οι πολίτες δεν χρειάζεται να επιλέξουν μεταξύ του μοντερνισμού και της παραδοσιαρχίας, ούτε συνεπάγεται ότι θα

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

πρέπει ο ένας να αποβεί σε βάρος της άλλης μέσω της εφαρμογής καταναγκαστικών μέτρων. Αντίθετα, θα μπορούσαν να καταστούν συμβατά αν επιδιωχθεί η ισορροπία με την προώθηση της ανεκτικότητας, τηςκατανόησης των διαφορετικών αναγκών και επιλογών, καθώς και την οικοδόμηση μεθόδων συμβιβασμού. Σε αυτήν την διαδικασία είναι απαραίτητη η συμμετοχή των θρησκευτικών παραγόντων για την αντιμετώπιση προκλήσεων που πηγάζουν και διαιωνίζουν τις κρίσεις. Όπως μας διδάσκει η ιστορική εμπειρία η τοποθέτηση ενός πολιτισμού ή μίας θρησκείας απέναντι στους άλλους και στον εαυτό της μπορεί να αλλάξει αργότερα ή ταχύτερα. Τούτη η διπλή αλλαγή επιτελείται λόγω ανατροπών στη διάταξη των ιστορικών υποκειμένων. Η λογική όμως της διάταξης αυτής είναι από την ουσία της πολιτική, επομένως η πολιτική λογική καθορίζει τελικά τις ιστορικά βαρύνουσες ερμηνείες των πολιτισμών και τωνθρησκειών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Through this course students will be introduced to the interaction of religion and diplomacy. Students will achieve a basic knowledge of the main categories, strategies and tools mobilized by experts and actors when dealing with the interaction of religion and diplomacy. Students will gain awareness of the interaction of religion with State to State diplomacy, as well as with public diplomacy and cultural diplomacy.

The Byzantine Empire so greatly outlasted its western counterpart because its rulers were able to adapt strategically to diminished circumstances, by devising new ways of coping with successive enemies. It relied less on military strength and more on persuasion (to recruit allies, dissuade threatening neighbors, and manipulate potential enemies into attacking one another instead). Even when the Byzantines fought they were less inclined to destroy their enemies than to contain them, for they were aware that today's enemies could be tomorrow's allies. Byzantine strategy continued to be refined over the centuries, incidentally leaving several fascinating guidebooks to statecraft and war. Through the course we have the opportunity to explore some of the most important issues of Byzantine strategy, intelligence, and diplomacy.

Moreover, the course emphasizes scholarly and practitioner approaches to understanding the intersections between religion and international affairs in the modern world, providing students with an interdisciplinary approach to contemporary case studies as well as theoretical issues.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL151/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το αρχέτυπο του παιδιού έχει μελετηθεί φαινομενολογικά, θρησκευολογικά και ψυχολογικά, εδώ και αρκετά χρόνια. Στην Ελλάδα, δυστυχώς, δεν κατέστη εφικτό να γίνει ευρύτερα γνωστό, ακόμα και στη σχολική Εκπαίδευση. Το μάθημα «Αναπτυξιακή Ψυχολογία τής Θρησκείας» πραγματεύεται το είδος, τις μορφές και τα ψυχοπνευματικά επίπεδα θρησκευτικότητας και πνευματικότητας του παιδιού – εφήβου, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη το φύλο, το κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον και τα ποικίλα πολιτισμικά στερεότυπα. Για παράδειγμα, είναι επιστημονικά γνωστό ότι οι (θρησκευτικές/πνευματικές) αντιλήψεις τού παιδιού για τον Θεό Πατέρα εξαρτώνται, εν πολλοίς, από τις βιωμένες ψυχικά εικόνες τού βιολογικού (πραγματικού, συμβολικού ή φαντασιακού) του πατέρα ή/και της μητέρας (βλ. *Attachment Theory*) του. Επίσης, γνωρίζουμε ψυχολογικά ότι οι ικανοποιήσεις τών πρώτων βιοψυχικών αναγκών τού παιδιού συνδέονται καθοριστικά με ψυχικές απολαύσεις, που, στην πορεία τής ανάπτυξής του, μπορεί, «μετουσιωμένες» (εξιδανικευμένες), να επεκταθούν μέχρι και αυτήν τη (νουμενική) εμπειρία τής Θείας μακαριότητας. Σήμερα, η παιδική θρησκευτικότητα και η παιδική πνευματική εμπειρία καταλαμβάνουν πολύ υψηλή θέση στη διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία, όχι μόνο σε εξειδικευμένα περιοδικά (*The International Journal for the Psychology of Religion*), αλλ' ακόμα και σε αυτά τα επίσημα και ευρείας κυκλοφορίας (κοσμικά) περιοδικά τής *American Psychological Association*, όπως είναι ο *Monitor on Psychology* και ο *American Psychologist*.

Το όλο δε υλικό τού μαθήματος αυτού, που θα παρατίθεται ιστορικά και συστηματικά, θα αντλείται διαθεματικά από όλες τις Θρησκείες και τους Πολιτισμούς, όπως επίσης και από τα πορίσματα των συναφών επιστημών, λ.χ. της Ιστορίας των Πολιτισμών, τής Φιλοσοφίας τής Θρησκείας, τής Κοινωνιολογίας τής Θρησκείας, τής Λαογραφίας και της Ψυχολογίας τής Θρησκείας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The archetype of the child has studied phenomenologically, religiously and psychologically, for several years. In Greece, unfortunately, it was not possible to become more widely recognized, even in school teaching. The course "Developmental Psychology of Religion" discusses genre, styles and psycho-spiritual levels of religiosity and spirituality of the child — adolescent, while getting into account gender, socioeconomic environment, and the diverse cultural stereotypes. For instance, is scientifically known that a (religious/spiritual) perception of the child to the Father-God depends, mostly, on the experienced mental images of biological (real, imaginary or symbolic) father's and/or female parent (see *Attachment Theory*). Also, we know psychologically that the satisfactions of raw

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

decisive mental pleasures, which, in the course of its development, can, "sublimated" (idealized), extended up to this (numinous) experience of Divine Bliss. Today, the children's religiosity and the children's spiritual experience occupy a very high place in international research and literature, not only in specialized magazines (The International Journal for the Psychology of Religion), but even in these official and widely circulated (secular) journals of the American Psychological Association, as is the Monitor on Psychology and the American Psychologist. The aim of this course is on the one hand the awareness of educators and teachers in "forgotten" (repressed) this dimension of human nature, on the other hand the awakening, realization, development, growth and satisfaction of existential, metaphysical, religious and spiritual needs of human organisms, starting already from this childhood and adolescence. The entire material of this course, it will be cited historical and systematic, interdisciplinary will be pumped from all religions and cultures, as well as from the findings of related sciences, such as History of Civilizations, Philosophy of Religion, Sociology of Religion, Folklore, and Psychology of Religion.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL239

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα «Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας» του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας είναι προαιρετικό και έχει στόχο να διδάξει στους φοιτητές αφενός πώς γίνεται η έρευνα σε Βιβλιοθήκες και αφετέρου πώς εκπονείται μια ακαδημαϊκή εργασία.

Το μάθημα αυτό διεξάγεται σε Βιβλιοθήκες, στη Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής, στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς και στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, έτσι ώστε οι φοιτητές να μαθαίνουν να κάνουν έρευνα και να εργάζονται σε τέτοιους χώρους, αλλά και σε αίθουσα διδασκαλίας της Σχολής, με υλικό και οδηγίες που τους παρέχεται για το πώς εκπονείται μια επιστημονική εργασία. Στο μάθημα αυτό η συμμετοχή είναι υποχρεωτική: οι φοιτητές που το παρακολουθούν οφείλουν να κάνουν επιτόπιες ασκήσεις στους χώρους των Βιβλιοθηκών, καθώς και να παραδώσουν πριν από το τέλος του εξαμήνου μια μικρής έκτασης εργασία, η οποία θα τους παρέχει απαλλακτικό βαθμό. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές α) θα έχουν έλθει σε ουσιαστική επαφή με τους χώρους των Βιβλιοθηκών και θα έχουν εργαστεί μέσα σε αυτούς, θα έχουν μάθει να χρησιμοποιούν υλικό από τις Βιβλιοθήκες, και ταυτόχρονα β) θα έχουν πάρει τις βάσεις για το πώς συντάσσεται μια ακαδημαϊκή εργασία. Τέλος θα έχουν μάθει να εργάζονται σε συλλογικό (σε μικρές ομάδες εργασίας) αλλά και σε ατομικό επίπεδο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course “Methodology of Scientific Research” aims to familiarize students with research procedures in Libraries and in other investigatory sites. Visits in the Library of School of Theology, the Library of School of Philosophy and the Library of Stavros Niarchos Foundation are obligatory with research exercises on the spot. A written essay is required to complete the course.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Ε102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ANCIENT GREEK		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

<p>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i></p>	<p>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p>	<p>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</p>
	<p>3</p>	<p>5</p>
<p>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i></p>	<p>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ</p>	
<p>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</p>	<p>ΟΧΙ</p>	
<p>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</p>	<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</p>	
<p>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</p>	<p>ΟΧΙ</p>	
<p>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</p>		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της Ελληνικής Γραμματείας και των διαδικασιών κατανόησης των Αρχαίων κειμένων.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της Ελληνικής Γραμματείας και ελληνικής γλώσσας γενικότερα, τη σύνδεση της έννοιας του έργου με τους γενικότερους πνευματικούς στόχους της Αρχαίας Φιλοσοφίας, και την κατανόηση τηςσυνολικής εικόνας του πνεύματος των Αρχαίων Ελλήνων στην σύγχρονη εποχή.

Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες της Ελληνικής γραμματείας, στην ερμηνεία των Αρχαίων Τραγικών, έτσι ώστε ο φοιτητής να έχει μία συνολική αντίληψη των διαδικασιών και μεθοδολογιών της Αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία συγκεκριμένες θεωρήσεις και φιλοσοφικές έννοιες προάγονται ως διαδικασίες στην σημερινή εποχή.

Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της Ελληνικής γλώσσας, η κατανόηση του παγκόσμιου χαρακτήρα της και της μετεξέλιξης της σεπολλές δομές αλλά και χιλιάδες έννοιες στον σύγχρονο ευρωπαϊκό γλωσσικό πολιτισμό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course's material aims to introduce students to the fundamental concepts of Greek language and literature, including their intersection with the intellectual heritage of ancient Philosophy and the broader spirit of classical Hellenism. Special effort is made to highlight the key themes of Greektragedy as well as the global significance of the Greek language throughout its long trajectory, including its contribution to the shaping of European culture and civilization.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E109	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ καιΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL230/ https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL229/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στο γνωστικό αντικείμενο της Βιβλικής Αρχαιολογίας. Κύριος ερευνητικός και διδακτικός στόχος και σκοπός είναι η καθόλου ύλη του μαθήματος, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, να συμβάλλει στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες της αρχαιολογίας του καλούμενου βιβλικού Ισραήλ καθώς επίσης και της Αρχαιολογίας του Ελληνορωμαϊκού κόσμου των χρόνων της Καινής Διαθήκης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

-Να κατανοεί τις διαφορετικές πτυχές της βιβλικής αρχαιολογίας με βάση την θρησκευολογική προσέγγισή τους.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

-Να κατανοεί τους διαφορετικούς τρόπους αλλά και τη χρήση των ποικίλων σύγχρονων μεθοδολογιών στην βιβλική αρχαιολογική ανασκαφή.

-Είναι σε θέση να διακρίνει τα διαφορετικά θρησκευολογικά χαρακτηριστικά των αρχαιολογικών ευρημάτων καθώς επίσης και την λειτουργία των χώρων της ιδιωτικής και δημόσιας θρησκευτικής λατρείας στον Ιουδαϊσμό και τον Ελληνορωμαϊκό κόσμο.

-Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της σύγχρονης αρχαιολογίας για να αναλύσει τον θρησκευολογικό χαρακτήρα των αρχαιολογικών ευρημάτων.

-Συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες του για να ερευνήσουν, δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν την ανακατασκευή ενός ιδιωτικού ή δημόσιου χώρου θρησκευτικής λατρείας στον Ιουδαϊσμό και στον Ελληνορωμαϊκό κόσμο.

Περιεχόμενο μαθήματος. Πηγές της Αρχαιολογίας του Βιβλικού Ισραήλ και των χρόνων της Καινής Διαθήκης. Μέθοδοι της Βιβλικής Αρχαιολογικής ανασκαφής και έρευνας. Δημόσια και Ιδιωτική Λατρεία στον Ιουδαϊσμό. Δημόσια και Ιδιωτική Λατρεία στον Ελληνορωμαϊκό Κόσμο. Κατ' Οίκον Χριστιανική Εκκλησία. Από τον Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό στον Χριστιανικό Ναό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The purpose of this course is the introduction to the science of biblical archeology in Israel as well as the archeology of the New Testament era.

Content. Sources of Biblical Archaeology. Methods of Biblical Archeology. The Worship in Biblical Israel. 4. The Sites of Religious-Worship in Judaism and in the Greco-Roman world. 5. House Church. 6. From Ancient Greek and Roman Temple to Christian Church.

B3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311063	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜ CHRISTIANITY AND ISLAM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η συνάντηση του Χριστιανισμού με το Ισλάμ, ο διάλογος των δύο θρησκειών καθώς επίσης και η συγκριτική τους θεώρηση. Ειδικότερα, εξετάζεται η πρώτη γνωριμία των δύο θρησκευτικών παραδόσεων, καθώς επίσης και οι επιδράσεις που ασκήθηκαν στο Μωάμεθ και στο Κοράνιο από το Χριστιανισμό. Εξετάζεται η διαλεκτική σχέση του Χριστιανισμού με το Ισλάμ από την πρώτη συνάντησή τους μέχρι τη σημερινή εποχή. Εμπεριέχεται η σύγκριση της Αγίας Γραφής και του Κορανίου, πάνω σε μια ποικιλία θεμάτων πίστεως και ήθους. Εξετάζονται συγκριτικά οι βασικές θεολογικές θεματικές των δύο παραδόσεων, όπως είναι η περί Θεού διδασκαλία, η Κοσμολογία, η Ανθρωπολογία, η Χριστολογία και η Ηθική.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / φοιτήτρια θα είναι σε θέση να:

- να εντάσσει τη συνάντηση Χριστιανισμού και Ισλάμ στο γενικότερο πλαίσιο των σχέσεων ανάμεσα σε χριστιανούς και μουσουλμάνους
- να γνωρίζει τις φάσεις, τους φορείς και τη θεματολογία του θεολογικού διαλόγου ανάμεσα στις δύο θρησκείες
- να γνωρίζει και να προσεγγίζει τι ενώνει και τι διακρίνει το Χριστιανισμό από το Ισλάμ σε δογματικό επίπεδο αλλά και ηθικής διδασκαλίας
- να προσεγγίζει κριτικά τη σύγχρονη καθημερινή διαθρησκευτική επιτέλεση της συνάντησης Χριστιανισμού και Ισλάμ
- να αντιλαμβάνεται τις συνθήκες κάτω από τις οποίες καλούνται τα δύο αυτά μεγάλα πνευματικά μεγέθη να πορευτούν στο μέλλον

Christianity and Islam

Content

In this lesson we examine the meeting of Christianity with Islam, the dialogue between these two religions as well as with considering by comparison. Especially, it's under examination the first introduction of the two religious traditions, and the influence they had on the prophet Mohammed and Quran due to Christianity. It has been examined also the dialogue between Christianity and Islam from their first meeting till now. It consists the comparison between the Holy Bible and Quran, about various subjects concerning faith and morals. It's been examined comparatively basic Theological subjects of both

traditions, such as teaching about God, about the world, anthropology, Christology and morality.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311024	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ THEOLOGY AND CINEMA		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙ ΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕ Σ	

	3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες του ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ και της Ιστορίας της ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ και την Επικοινωνία της Θεολογίας σε σχέση με τις κινηματογραφικές θεωρήσεις.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της Επικοινωνίας και της Θεωρίας του ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ σε σταθερή αναφορά στους μεγάλους δημιουργούς της έβδομης τέχνης Charlie Chaplin, Theodor Drayer, Vittorio de Sica, κλπ.

Το μάθημα είναι παγκοσμίως πρωτότυπο στον διεθνή Πανεπιστημιακό χώρο και προσβλέπει στην κατανόηση της δομής και των διεργασιών της κινηματογραφικής Τέχνης καθώς και στην ερμηνεία από θεολογική σκοπιά των μεγάλων κινηματογραφικών έργων.

Προσβλέπει στη σύνδεση της έννοιας του έργου της έβδομης τέχνης με τους γενικότερους πνευματικούς στόχους της Ορθόδοξης Θεολογίας, και την κατανόηση της συνολικής εικόνας της θεωρίας του θεάματος στον κινηματογράφο και της ερμηνείας της ειδωλοποίησης των μεγάλων αστέρων της έβδομης τέχνης στην σύγχρονη εποχή από αγιοπνευματική θεώρηση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ.

The course aims to introduce students to the basic principles of the art of cinema as well as offer a history of this unique medium, with particular focus on such directors as Charlie Chaplin, Theodor Drayer, Vittorio de Sica, and others. A further objective of this class includes the overlap of the motifs and insights of cinematic masterpieces with contemporary intellectual topics as well as with the spiritual and theological concerns of Orthodox Christianity.

Γ1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ THEOLOGY OF CHRISTIANISM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ),ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL260/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν να αποκτήσουν:

- Οικείωση με το περιεχόμενο της πίστωσης, τη ζωή και τα μνημεία λόγου και τέχνης του πολιτισμού της Εκκλησίας.
- Κατανόηση των Προλεγομένων στη Δογματική της Ορθοδόξου Εκκλησίας.
- Απόκτηση βασικών γνώσεων του περιεχομένου της ορθοδόξου πίστωσης, με κέντρο την Τριαδολογία, τη Χριστολογία – Εκκλησιολογία, σε διαχρονία και συγχρονία με τον τρόπο ζωής της εκκλησιαστικής κοινότητας.
- Σύνδεση της Δογματικής οργανικά και άρρηκτα με τη βιβλική μαρτυρία και την

πατερική παράδοση, με το ήθος και τη λατρεία, με τη θεωρία και την πράξη της Εκκλησίας. - Ικανότητα σύνθεσης του περιεχομένου της πίστεως της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τα δεδομένα και τις απαιτήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Εισαγωγή στην Ορθόδοξη Δογματική, Θεολογία, Κοσμολογία, Χριστολογία Σωτηριολογία, Εκκλησιολογία, Μυστηριολογία, Εσχατολογία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course is an introduction to Orthodox Christian Dogmatics, encompassing such topics as Theology, Cosmology, Christology, Soteriology, Ecclesiology, Eschatology and the Sacraments.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Y001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ CANON LAW		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ-ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες του Ορθόδοξου Κανονικού Δικαίου. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του Κανονικού Δικαίου, όσον αφορά το θεμελιώδες και απαράγραπτο δίκαιο της Ιεράς

Παράδοσης που διέπει διαχρονικά την καθόλου Εκκλησία και άπασες τις κατά καιρούς συγκροτούμενες ορθόδοξες θρησκευτικές κοινότητες. Το μάθημα αναφέρεται στις πηγές του Κανονικού Δικαίου, σε ζητήματα Ερμηνείας των Ιερών Κανόνων και των λοιπών κανονικών πηγών, στις γενικές αρχές δικαίου που διέπουν τις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας, τις σχέσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών, τα συστήματα οργάνωσης και διοίκησης των Ορθοδόξων Εκκλησιών, την άσκηση της επισκοπικής εξουσίας και του ποιμαντικού λειτουργήματος, το δίκαιο του προσώπου, του γάμου, της οικογενείας, του μοναχικού βίου και της οργάνωσης των μοναστικών κοινοτήτων, το δίκαιο της Ορθόδοξης Λατρείας και των Μυστηρίων, τη διοίκηση και διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας και της κανονικής μεταχείρισης των ιερών πραγμάτων και κτημάτων της Εκκλησίας, τις θεμελιώδεις διατάξεις της απονομής εκκλησιαστικής δικαιοσύνης και του κανονικού σωφρονισμού, τον θεσμό της Πενταρχίας, τον θεσμό του Αυτοκεφάλου, το ζήτημα της Διασποράς και της άσκησης εκκλησιαστικής οικονομίας, τις κανονικές προϋποθέσεις του οικουμενικού διαλόγου. Επίσης το μάθημα αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες του Κανονικού Δικαίου, ώστε ο φοιτητής να είναι σε θέση να παρακολουθεί με άνεση τα λοιπά προσφερόμενα μαθήματα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction. Sources of Canonical Law. Organisation and Administration of the Church. Church system of government. Council System. The Church's relations with the State and other Religious Organisations. Canonical Criminal Law.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ PATROLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην έννοια του Πατέρα της Εκκλησίας και της Πατρολογίας με έμφαση στους Πατέρες των πρώτων 4 αιώνων.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές γνώσεις της Πατρολογίας και της σύνδεσης της με τους άλλους συναφείς κλάδους της Θεολογίας, όπως η Ορθόδοξη Εκκλησιαστική Γραμματεία, η Πατερική Θεολογία, η χειρόγραφη παράδοση και κριτική των Πατερικών Κειμένων. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση για τη μαθησιακή προσέγγιση και εμπέδωση ουσιαστών κεφαλαίων των παραπάνω μαθημάτων του Τμήματος καθώς και άλλων μαθημάτων όπως η Βιβλική ερμηνευτική, η Εκκλησιαστική Ιστορία, οι Πηγές του Κανονικού Δικαίου, η Χριστιανική Ηθική, η Προαγωγή Ψυχικής Υγείας στις πηγές του Χριστιανισμού, η Υμνολογία, η Ομιλητική και κάθε άλλου μαθήματος που αντλεί την ύλη του από την πατερική σκέψη και θεολογία.

Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της γνώσης της Πατερικής Θεολογίας των προσώπων που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση του δόγματος και της ηθικοποιμαντικής διδασκαλίας της Εκκλησίας, καθώς και των περιόδων στις οποίες διακρίνεται η κειμενική ύλη του συνόλου της εκκλησιαστικής και πατερικής γραμματείας με γνώμονα τις θεολογικές προκλήσεις και τα δογματικοηθικά και κοινωνικά ζητήματα κάθε εποχής.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση στα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των Πατέρων της Εκκλησίας και της εποχής τους.
- Έχει γνώση του βίου, του έργου και των βασικών σημείων της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας και της διασύνδεσής των παραπάνω με τα ζητήματα που χαρακτηρίζουν την εποχή που έζησαν και έδρασαν.
- Έχει γνώση των εργαλείων πρόσβασης στην πατερική κειμενική ύλη και τα ιστορικο-βιογραφικά στοιχεία των Πατέρων.
- Έχει την ικανότητα να συντάσσει προσωπογραφίες των Πατέρων με αντικείμενο όχι μόνο ιστορικο-βιογραφικά στοιχεία αλλά και τη θεολογία που ανέπτυξαν στα έργα τους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έννοια, σημασία και κύρος του Πατρός και

Διδασκάλου

Αντικείμενο, δομή, όρια, ορισμός, κατάταξη ύλης

Ιστορία της πατρολογίας, συλλογές, εκδόσεις, βοηθήματα

Ιστορικο-φιλολογική παρουσίαση της ζωής και θεολογική προσέγγιση της διδασκαλίας των κορυφαίων Πατέρων της Εκκλησίας αλλά και ορισμένων εκκλησιαστικών συγγραφέων της περιόδου μέχρι τον 9ο αιώνα.

Β' ΑΙΩΝΑΣ

Κλήμης Ρώμης

Διδαχή των Αποστόλων

Ιγνάτιος ο Θεοφόρος

Πολύκαρπος Σμύρνης

Απολογητές

Επιστολή δήθεν Βαρνάβα

Παπίας

Ποιμήν του Ερμά
Απόκρυφα και γνωστικά
«Μαρτύριον» Πολυκάρπου.
Μαρκίων
Ιουστίνος
Μαρτύριον του Ιουστίνου
Κέλσος
Μοντανός
Διονύσιος Κορίνθου
Ειρηναίος
Λυών
ΠροςΔιόγνητον

Γ' ΑΙΩΝΑΣ

Σχολές Αλεξανδρείας και Αντιοχείας
Κλήμης Αλεξανδρεύς
Τερτυλλιανός
Ιππόλυτος
Σαβέλλιος
Ωριγένης
Πάυλος Σαμοσατέας
Μάνης Μαρτύριον του Ιουστίνου
Κέλσος
Μοντανός

Δ' ΑΙΩΝΑΣ

Μ. Αθανάσιος
Επιφάνιος Σαλαμίνας Κύπρου
Γρηγόριος Θεολόγος
Μ. Βασίλειος
Γρηγόριος Νύσσης
Κύριλλος Ιεροσολύμων
Ιωάννης Χρυσόστομος
Διονύσιος Κορίνθου
Ειρηναίος Λυών
Προς Διόγνητον
Ύμνοι Λειτουργικοί

Ε' ΑΙΩΝΑΣ

Κύριλλος Αλεξανδρείας

ΣΤ' ΑΙΩΝΑΣ

Σωφρόνιος Ιεροσολύμων

Ζ' – Θ' ΑΙΩΝΑΣ
 Μάξιμος ο Ομολογητής
 Αναστάσιος Σιναΐτης
 Ανδρέας Κρήτης
 Ιωάννης Δαμασκηνός

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This course aims at systematically providing basic knowledge around the economy, the market and entrepreneurship in Europe and Greece with an emphasis on the art of entrepreneurship in fields related to the social dimension and action of the Church. The objectives of the lesson is to provide the students with knowledge of the general principles of the Church's teachings in relation to the business activity of the Church and its members, knowledge of various former and current business applications in the administration of ecclesiastical goods, skills of comprehending the particularities inherent in business activity related to the management of ecclesiastical goods, skills required to carry out business activity in relation to the administration of ecclesiastical goods pertinent communication, multiple cultures, the rise and prominence of the identity and the values of the Orthodox Church and the rest of the religious communities.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π045	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ PHILOSOPHY OF RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί μια βασική (σε προπτυχιακό, δηλαδή, επίπεδο) αλλά και εκτενή ταυτόχρονα επισκόπηση των εννοιών και των ποικίλων ερωτημάτων που απασχολούν τη Φιλοσοφία της Θρησκείας, παλαιότερα και σήμερα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει την ιδιαίτερη προβληματική του συγκεκριμένου αυτού κλάδου της Φιλοσοφίας, που συνδυάζει γνώσης φιλοσοφικής Μεταφυσικής και Γνωσιολογίας με τα θεμελιώδη της χριστιανικής (κυρίως) θεολογίας, καθώς και των αμφισβητήσεων που έχουν εγερθεί εναντίον της. Οι σπουδαστές θα έχουν αποκτήσει πλήρη εξοικείωση με τα ποικίλα ρεύματα και τις σχολές που από τον Μεσαίωνα μέχρι τις μέρες μας διαμορφώνουν το περί Θεού ερώτημα και προσφέρουν απαντήσεις σ' αυτό. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην καντιανή σκέψη και την αναλυτική Φιλοσοφία του 20^{ου} αιώνα, ούτως ώστε οι σπουδαστές να είναι πλήρως ενημερωμένοι για τις τελευταίες εξελίξεις στον χώρο και να μπορούν να επιδιώξουν μεταπτυχιακές σπουδές επικεντρώνοντας, αν έτσι επιθυμούν, στο έργο σύγχρονων θεραπόντων του αντικειμένου. Τέλος, οι σπουδαστές θα έχουν μελετήσει την πίστη από μια αποστασιοποιημένη και ως εκ τούτου, πιο κριτική οπτική γωνία.

Εισαγωγικά.

Θεμελιωτές και ιστορική αναδρομή.

Θέματα Φιλοσοφίας της Θρησκείας: Πίστη και γνώση, Θρησκεία και επιστήμη, Θρησκεία και εξουσία, Εκκοσμίκευση και αθεΐα.

Ορθολογισμός και θάνατος του Θεού.

Φυσική Θεολογία και φιντεϊσμός, Wittgenstein και γλωσσολογία, Derrida και αποδόμηση, Jean-Luc Marion και θεϊστική Φαινομενολογία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course offers an extensive overview of the concepts and key questions preoccupying the Philosophy of Religion, past and present. Students are invited to an intellectual journey encompassing Philosophical Metaphysics and Epistemology as these intertwine with the fundamentals of (mainly) Christian theology, with particular focus on the challenges raised against faith and the arguments mobilized to the latter's defense. Students will be sufficiently acquainted with the various currents and schools shaping the question of God from classical Greek antiquity to the Middle Ages through to the present day, including Christian apologetics and rebuttals to it. Special emphasis is placed on Kantian thought and the philosophical scene of the 20th century, with a view to accustoming students with some of the latest developments in the field. A further goal is to assist students in examining faith from a detached and therefore more critical point of view.

***

Γ2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ HOMILETICS		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί βασική εισαγωγή στις έννοιες του έργου και των διαδικασιών διοίκησης και διαχείρισης έργων.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της διοίκησης έργων, τη σύνδεση της έννοιας του έργου με τους εκάστοτε επιχειρησιακούς στόχους και το αντίστοιχο επιχειρησιακό / οικονομικό περιβάλλον και την κατανόηση της συνολικής εικόνας του έργου και των απαιτήσεων για την αποτελεσματική διαχείριση του.

Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες σε μεθοδολογίες διαχείρισης έργων και τη θέση τους στη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός έργου, έτσι ώστε ο φοιτητής να έχει μία συνολική αντίληψη των διαδικασιών και μεθοδολογιών στη διαχείριση έργου. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία συγκεκριμένες μεθοδολογίες και τεχνικές διαχείρισης έργων αναπτύσσονται σε επιμέρους ειδικά μαθήματα της κατεύθυνσης.

Τέλος, στόχος του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της διαχείρισης των έργων στη σύγχρονη οικονομία και της μετεξέλιξης της διοίκησης και διαχείρισης έργων σε ένα διακριτό επιστημονικό πεδίο / επάγγελμα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των έργων, την σύνδεση τους με γενικότερους οικονομικούς και επιχειρησιακούς στόχους και τις αρχές του κύκλου ζωής των έργων.

- Έχει γνώση των εργαλείων και των τεχνικών της διαχείρισης του έργου και πως αυτά χρησιμοποιούνται για να εξασφαλίσουν την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων σε χρόνο και εντός του προϋπολογισμού.

- Είναι σε θέση να διακρίνει τους βασικούς ρόλους σε ένα πραγματικό ή μία μελέτη περίπτωσης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

έργου και να εκτιμήσει το ρόλο των ενδιαφερομένων μερών στην υλοποίηση του έργου.
 -Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες διαχείρισης έργων για να προσδιορίσει βασικά στοιχεία όπως κρίσιμη διαδρομή, εξαρτήσεις και ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα.
 -Αναλύει και υπολογίζει τα βασικά στοιχεία κόστους του έργου και τη σύνδεση τους με το χρονοδιάγραμμα του έργου.
 -Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιοσε μια μελέτη περίπτωσης έργου που περιλαμβάνει την οργάνωση του έργου, κατανομή βασικών καθηκόντων και τα βασικά σχέδια του έργου (Ανάλυση Περιβάλλοντος - Επικοινωνίες, Στόχους, Ανάλυση Δομής Εργασιών, Χρονοπρογραμματισμό, και Προϋπολογισμό).
 Περιεχόμενο μαθήματος. Εισαγωγή στην Ομιλητική: Έννοια, ονομασία, θέση, χρησιμότητα του μαθήματος. Ιστορία της Ομιλητικής: το αποστολικό κήρυγμα, το κήρυγμα κατά τους Β', Γ', Δ', Ε', ΙΘ' και Κ' αιώνες. Έννοια, σκοπός και μέσα του κηρύγματος. Πηγές και κατανομή της ομιλητικής ύλης. Περιεχόμενο του κηρύγματος (Χριστοκεντρικό, Λειτουργικό, προσωπικό, περιστασιακό κ.λπ.). Στοιχεία της πραγματεύσεως του κηρύγματος: Εξήγηση, απόδειξη, πάθη, ελατήρια, εφαρμογή. Η μορφή και διάθεση του κηρύγματος: Κατώτερα ή αναλυτική ομιλία. Ανωτέρα ή συνθετική ομιλία. Λόγος. Το ύφος του κηρύγματος. Έννοια, ιδιότητες, μέθοδος προσδιαμόρφωση. Γλώσσα, συγγραφή, εκφώνηση του κηρύγματος. Ο διάκονος του κηρύγματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction to Homiletics. Concept, name, position, usefulness of the lesson. History of Homiletics: the apostolic sermon, the sermons during the 2nd, 3rd, 4th, 5th, 19th and 20th centuries. Concept, purpose and means of the sermon. Sources and apportionment of the homiletic material. Content of the sermon Christocentric, liturgical, personal, etc).
 Content. Features of the Sermon: Explanation, documentation, motives, implementation. The form of the sermon. Lower or analytical speech. Higher or synthetical speech. The style of the sermon. Concept, qualities, method of formation. Language, writing, delivery of the sermon. The deacon of the sermon.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

***

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στη διδασκαλία του μαθήματος προβλέπεται (εισαγωγικά) αναφορά στις δύο ερμηνευτικές θεολογικές σχολές (την Αλεξανδρινή και την Αντιοχειανή), καθώς και στους βασικούς εκπροσώπους τους. Η αναφορά αυτή είναι σημαντική για τις γενικές θεολογικές γνώσεις των φοιτητών. Ακολουθώντας, το περιεχόμενο του μαθήματος προβλέπει τη διδασκαλία θεμάτων σχετικών με τη γνησιότητα των βυζαντινών υπομνημάτων της θείας Λειτουργίας. Προς τον σκοπό αυτό, παρουσιάζονται πολλά σύγχρονα βιβλιογραφικά δεδομένα και προδιαγράφονται οι μελλοντικές ανάγκες της σχετικής έρευνας. Η διδασκαλία συνεχίζεται με την αναφορά στα πρόσωπα των βυζαντινών υπομνηματιστών, καθώς και στα θεολογικά προβλήματα της εποχής τους, τα οποία τροφοδότησαν την ερμηνευτική θεολογική παραγωγή τους. Στη συγκεκριμένη θεματολογία αξιοποιούνται θεολογικές γνώσεις από τα μαθήματα της Πατρολογίας και της Εκκλησιαστικής Ιστορίας. Το κυρίως τμήμα του μαθήματος περιλαμβάνει τη θεολογική ανάλυση των υπομνημάτων: την ερμηνεία των διαφόρων τμημάτων της θείας Λειτουργίας, τα ιστορικοθεολογικά προβλήματα που ευρίσκονται πίσω από την ερμηνεία, καθώς και τις συγκλίσεις και αποκλίσεις μεταξύ των υπομνηματιστών ως προς την ερμηνεία. Ως προς το σκέλος της χειρόγραφης παράδοσης της θείας Λειτουργίας, το μάθημα προβλέπει εισαγωγική διδασκαλία για τις οικογένειες των χειρογράφων, για τη χρονολόγηση και γνησιότητά τους, καθώς και για τα εκδοτικά θέματα και τη σύγχρονη κατάσταση της σχετικής έρευνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The teaching of the course provides (introductory) reference to the two interpretive theological schools (Alexandrian and Antiochian), as well as to their main representatives. This report is important for the general theological knowledge of the students. Next, the content of the course provides the teaching of topics related to the authenticity of the Byzantine memoirs of the Divine Liturgy. For this purpose, many current bibliographic data are presented and the future needs of the relevant research are specified. The teaching continues with the reference to the faces of the Byzantine memoirists, as well as to the theological problems of their time, which fueled their interpretive theological production. The specific topics utilize theological knowledge from the courses of Patrology and Ecclesiastical History. The main part of the course includes the theological analysis of the memoirs: the interpretation of the various parts of the Divine Liturgy, the historical-theological problems behind the interpretation, as well as the convergences and discrepancies between the narrators in terms of interpretation. As for the part of the manuscript tradition of the Divine Liturgy, the course provides introductory teaching for the families of the manuscripts, for their dating and authenticity, as well as for the publishing issues and the current state of the relevant research.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π052	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ INTRODUCTION TO THE STUDY OF RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Εισαγωγή στη Θρησκείολογία

Οι κύριες θεματικές ενότητες του γνωστικού αντικειμένου είναι: 1. Ο ορισμός της Θρησκείολογίας. 2. Οι κλάδοι της Θρησκείολογίας. 3. Η ιστορική πορεία έρευνας του φαινομένου της θρησκείας: Από τους Ίωνες φιλοσόφους έως τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα. 4. Η συνεισφορά των Friedrich Max Müller, Andrew Lang, Nathan Söderblom, J.G. Frazer, John Lubbock, R. R. Marett, E. B. Taylor, William James, Robertson Smith, Rudolf Otto, Gerardus van der Leeuw κ.ά. 5. Οι θεωρίες για την προέλευση και τη λειτουργία της θρησκείας: μαναισμός, ανιμισμός, τοτεμισμός και μαγεία. 6. Θρησκεία και Ασυνείδητο (Sigmund Freud, Carl Gustav Jung, Mircea Eliade). 7. Joseph Campbell και παγκόσμια μυθολογία. 8. Νεώτερες εξελίξεις στο χώρο της Θρησκείολογίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction to the Study of Religion

The main topics of the subject are as follows: 1. The definition of the Study of Religion. 2. The branches of the Study of Religion. 3. The historical course of research on the phenomenon of religion: From the Ionian philosophers to the first decades of 20th century. 4. The contribution of Friedrich Max Müller, Andrew Lang, Nathan Söderblom, J.G. Frazer, John Lubbock, R. R. Marett, E. B. Taylor, William James, Robertson Smith, Rudolf Otto, Gerardus van der Leeuw, and others. 5. Theories on the origin and function of religion: manism, animism, totemism and magic. 6. Religion and the Unconscious (Sigmund Freud, Carl Gustav Jung, Mircea Eliade). 7. Joseph Campbell and world mythology. 8. Latest developments in the field of the Study of Religion.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311033	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ CONTEMPORARY THEORIES OF COMMUNICATION AND ORTHODOX CHRISTIAN CULTURE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Πρόκειται για πρωτοποριακό και θεμελιώδες μάθημα συσχετισμού Μοντέρνων Θεωριών Των Μέσων Μαζικής επικοινωνίας και του ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και των κοσμοθεωρήσεων του στην σχέση με την ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ. Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και της Ιστορίας του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ γενικότερα σε σχέση με την Επικοινωνία της ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ Θεολογίας όπως αυτή συσχετίζεται με τις σύγχρονες Επικοινωνιακές θεωρήσεις των μεγάλων Επικοινωνιολόγων, όπως του Μακ Λούαν, του Μακ Κουέλ και του Τζώρτζ Οργουελ. Η κυρίαρχη ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές και θεμελιώδεις έννοιες της Επικοινωνίας και της Θεωρίας του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ σε σταθερή αναφορά στους μεγάλους θεωρητικούς του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και των ΜΜΕ. Το μάθημα είναι εξαιρετικά πρωτότυπο στον Πανεπιστημιακό χώρο στα διεθνή δεδομένα διότι για πρώτη φορά συσχετίζεται ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ με την ΚΟΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ και προσβλέπει στην κατανόηση της δομής και των διεργασιών των ΜΑΖΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ με τα ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ του παραδοσιακού και μετανεωτερικού κόσμου, καθώς και στην ερμηνεία τους από πολιτιστική, ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ θεώρηση.

**ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This groundbreaking class seeks to relate modern theories of mass media and globalization with Orthodox Christian communication. It aims to provide a thorough introduction to the study of culture, particularly as regards the latter's intersection with the motifs of Orthodox Christianity, against the backdrop of communication theorists like Marshal McLuhan, Denis McQuail, and George Orwell. The course is unique in university curricula, in the sense that it comprises a first attempt to correlate Orthodox Christian culture with secular theories of communication formed in modernity and postmodernity, from a critical theological perspective.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π047	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ SOCIOLOGY OF CHRISTIANITY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL217/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού ως εξειδικευμένη Κοινωνιολογία της Θρησκείας, εντοπίζει την έρευνά της στην περιοχή του Χριστιανισμού, εξετάζει δηλαδή τον Χριστιανισμό στις κοινωνικές του διαστάσεις. Η επιστημονική συμβολή της, βοηθά στην καλύτερη ανάπτυξη του εκκλησιαστικού και ποιμαντικού έργου αλλά και στην αυτοκριτική της Θεολογίας. Επιπλέον, η χριστιανική πίστη, όπως άλλωστε κάθε θρησκευτική πίστη, έχει άμεσες συνέπειες και επιδράσεις στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή του ανθρώπου, όπως και στη γενικότερη ενατένιση και ερμηνεία του κόσμου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Sociology of Christianity as a specialized Sociology of Religion, locates its research in the area of Christianity, examining Christianity in its social dimensions. Therefore, Sociology of Christianity does not approach just the religious phenomenon in general but specifically refers to social phenomena that are connected to the modern world. Sociology of Christianity combines its ancient sources, which are dating back to the time of the first Christian community, with contemporary issues. As a conclusion, Sociology of Christianity can form a deeper analysis of the causes of social phenomena, while in the same time, can formulate propositions of rules of an ethical and moral

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
nature.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311066	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ MISSIOLOGY AND THE CONTEMPORARY WORLD		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Δρ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ, Ε.ΔΙ.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL217/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα παρουσιάζεται η Ιεραποστολική ως κλάδος της θεολογίας, στην ιστορική και σύγχρονη της διάσταση. Εξετάζεται το αντικείμενο μελέτης της, η χριστιανική ιεραποστολή, στη θεωρία, την πράξη και τη μεθοδολογία της, συγχρονικά και διαχρονικά. Εξετάζεται επίσης η θεολογική θεμελίωση της ιεραποστολής και ποικίλα θεολογικά, ηθικά ή μεθοδολογικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά την άσκησή της σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

Μέρος Α'

1. Ιεραποστολή και Ιεραποστολική, μια σχέση κριτικής μελέτης, μια θεωρία της πράξης. 2. Η Ιεραποστολική ως κλάδος της Θεολογίας. Ιστορία. Πρόδρομοι. Κυρίαρχα ρεύματα και τάσεις, ιεραποστολικές θεωρίες και θεωρήσεις. Η ιεραποστολική θεολογία μετά το Εδιμβούργο (1910). David Bosch, αλλαγή παραδείγματος στην ιεραποστολική θεολογία. Η Ιεραποστολική στο Ορθόδοξο πλαίσιο. 3. Σύγχρονες ιεραποστολικές θεολογίες: [α'] η οικουμενική διακήρυξη για την Ιεραποστολή *Together Towards Life: Mission and*

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Evangelism in Changing Landscapes: [β'] πάπας Φραγκίσκος, *Evangelium Gaudium* και *Laudato Si'* [γ'] το *Cape Town Commitment: A Confession of Faith and a Call to Action* από το κίνημα της Λωζάννης και [δ'] η απόφαση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Κρήτη 2016), «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τω Συγχρόνω Κόσμω».

Μέρος Β'

1. Θεολογία της ιεραποστολής. Αίτιο, κίνητρο και σκοπός. Το υποκείμενο της ιεραποστολής. Ο φορέας. Οδέκτης του κηρύγματος. Ιεραποστολή και σωτηριολογία. Ιεραποστολή και μεταστροφή. Η ολοκλήρωση του ιεραποστολικού έργου. Ιεραποστολή στο πλαίσιο της νεωτερικότητας: η πολλαπλότητα της αλήθειας· συγκρητισμός· ιεραποστολή και διάλογος· δημιουργικές δυνατότητες συναντήσεων και συνθέσεων. Ιεραποστολή και προσηλυτισμός. Εθνικισμός και ιεραποστολή. Ιεραποστολή και πολιτισμός: παράδοση και παραδόσεις· ιθαγενοποίηση και εμπολιτισμός· ιεραποστολή και γλώσσα/ες. Ιεραποστολή και εσχατολογία. 2. Μεθοδολογία της ιεραποστολής. Οι βασικές μέθοδοι της ιεραποστολής, ιδίως στη βιβλική, πατερική και μεταγενέστερη Ορθόδοξη παράδοση. Η σχέση φορέα και δέκτη. Λαϊκοί και ιεραποστολή. Μοναχοί και ιεραποστολή. Εξωτερική ιεραποστολή και τοπική Εκκλησία. Ιεραποστολή και χρήμα / πολιτική / αίτημα κοινωνικής δικαιοσύνης.
3. Ιστορική θεώρηση της ιεραποστολής. Αρχαία Εκκλησία. Ύστερη Αρχαιότητα. Πρωτοβυζαντινή Περίοδος. Η βυζαντινή συμβολή. Η διάδοση του χριστιανισμού στη Ρωσία. Η ρωσική συμβολή. Η διάδοση του Χριστιανισμού στη Δύση. Μεγάλες ανακαλύψεις, νέοι ιεραποστολικοί ορίζοντες. Ιεραποστολή και αποικιοκρατία. Η αμφιθυμία για την ιεραποστολή στο πλαίσιο των αντιαποικιοκρατικών κινημάτων. Η παρακμή και ιεραποστολική σιωπή των αρχών του 20ού αι. στους Ορθοδόξους. Η αναζωπύρωση της ιεραποστολικής ιδέας (δεκαετίες 60 και 80). Η Ορθόδοξη ιεραποστολή σήμερα (ιστοριογεωγραφία).
4. Κριτική ανασκόπηση και μελέτη παραδειγμάτων της Ορθόδοξης ιεραποστολής στους νεότερους χρόνους: Αλάσκα, Αφρική, Άπω Ανατολή.
5. Προτεραιότητες της Ιεραποστολικής επιστήμης και σκέψεις για το παρόν και το μέλλον της ιεραποστολής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

In this course, Missiology is introduced as a branch of Theology, in its historical and contemporary dimension. Christian mission, as a field of missiological study, is examined in terms of theory, methodology and praxis, in the past as well as the present. The theological foundation of mission is also examined, as well as various theological, ethical and methodological issues that present themselves in the missionary process within different environments.

Part A

1. Mission and Missiology, a relation of critical study, a theory of action. 2. Missiology as a branch of Theology. History. Precursors. Mainstream trends and variations, theories and views. Mission theology after Edinburg (1910). David Bosch, a shift of paradigm in mission theology. Missiology within the Orthodox frame. Contemporary mission theologies: [i] pope Francis, *Evangelium Gaudium* and *Laudato Si'*; [ii] The ecumenical declaration on mission *Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes*; [iii] *The Cape Town Commitment: A Confession of Faith and a Call to Action* by the Lausanne movement and [iv] the document by the Holy and Great Synod of the Orthodox Church (Crete 2016) *The Mission of the Orthodox Church in Today's World*.

Part B

1. Theology of mission. Cause, motivation and purpose. The subject of mission. The carrier. The receiver of the message. Mission and soteriology. Mission within the frame of modernity: The multiplicity of truth; syncretism; mission and dialogue; possibilities of creative encounters and syntheses. Mission and proselytism. Nationalism and mission. Mission and civilization: Tradition and traditions; indigenization and enculturation; mission and language /-es. Mission and eschatology. 2. Methodology of mission. The basic missionary methods, esp. in the biblical, patristic and later Orthodox tradition. The relation between the carrier and the receiver. Laity and mission. Monasticism and mission. External mission and local Church. Mission and money / politics / quest for social justice. 3. A historical overview of mission: The Ancient Church. Late Antiquity / Early Byzantium. The Byzantine contribution. The spread of Christianity in Russia. The Russian contribution. The spread of Christianity in the West. Great discoveries, new missionary horizons. Mission and colonialism. The

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ambivalence regarding mission within the context of the anti-colonial movement. Missionary decline and silence among the Orthodox in the early 20th century. The resurgence of the idea of mission in the 1960's and 80's. Orthodox mission today (history and geography). 4. A critical

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

study and evaluation of selected examples of Orthodox missions in modern times: Alaska, Africa and the FarEast. 5. Priorities for Missiology as a science and thoughts on the present and future of mission.

Γ3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL416/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το Οθωμανικό κοινωνικό μοντέλο βασίστηκε στο σύστημα των μιλλέτ. Αν και η λέξη μιλλέτ σημαίνει «έθνος»

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

στα τουρκικά, χρησιμοποιήθηκε ως συνώνυμο της θρησκευτικής κοινότητας στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Το μιλλέτ ήταν μορφή οργάνωσης και νομικό καθεστώς, που παρείχε ο Οθωμανός Σουλτάνος στους πιστούς

των μονοθεϊστικών θρησκειών, όπως ο Χριστιανισμός ή ο Ιουδαϊσμός. Καθώς διάφορες μη μουσουλμανικές κοινότητες προσαρτήθηκαν στην Αυτοκρατορία, ο Σουλτάνος αναγνώρισε την επίσημη ιδιότητά τους και παρείχε την προστασία του μέσω μιας κοινωνικής συνθήκης που ονομάζεται αχτιναμές. Τα οθωμανικά μιλλέτ ζούσαν στα δικά τους κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά περιβάλλοντα και είχαν ευρεία αυτονομία, που σήμαινε ότι μπορούσαν να αυτοδιοικούνται βάσει του δικού τους θρησκευτικού δικαίου, να συλλέγουν και να επιβάλλουν φόρους, εφόσον αποδέχονταν την κυριαρχία του Σουλτάνου.

Οι μουσουλμάνοι ήταν η πλειονότητα και το κύριο μιλλέτ της αυτοκρατορίας και ονομάζονταν millet-i hakime (κυρίαρχο έθνος). Τα άλλα μιλλέτια ήταν οι Ελληνορθόδοξοι, οι Εβραίοι και οι Αρμένιοι.

Ο αριθμός των Οθωμανικών μιλλέτ αυξήθηκε με την πάροδο του χρόνου και, όπως οι κύριες θρησκευτικές πεποιθήσεις, ορισμένες αιρέσεις άρχισαν να θεωρούνται διακριτά μιλλέτ.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία δεν αποτελούσε μόνον μία κοινωνικο-πολιτιστική μείξη αυτών των διαφορετικών μιλλέτ, αλλά και την συμβίωσή τους. Είναι δύσκολο να διαμορφωθεί ένας ορισμός της «ταυτότητας»

στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, είτε οι χαρακτηριστικές υποταυτότητες των Οθωμανικών μιλλέτ είτε η επίσημη συλλογική ταυτότητα της Οθωμανικότητας. Αν και ορισμένοι ιδιαιτερότητες, που βασίζονται σε «καθαρή» Ισλαμική ή Τουρκική υπόσταση φαίνονται δελεαστικές, δεν ταιριάζουν στην περίπλοκη δομή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η αυτοκρατορική της διαμόρφωση έμοιαζε περισσότερο με συνδυασμό ποικιλοτήτων. Η κοσμοπολίτικη κοινωνική κατασκευή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας –Ισλαμική παράδοση, Τουρκική κληρονομιά, υπόβαθρο του Βυζαντίου και επίσης πολυάριθμοι εθνοτικοί και θρησκευτικοί

πολιτισμοί– ήταν μια σύνθεση. Θα ήταν αναγωγιστικό να δούμε την αυτοκρατορία έξι αιώνων που απλώθηκε σε τρεις ηπείρους ως ένα καθαρά Τουρκικό ή Μουσουλμανικό κράτος. Ομοίως, η ανάγνωση της Οθωμανικής ιστορίας με τα σύγχρονα εθνικιστικά γυαλιά θα ήταν ένα άλλο είδος αναγωγισμού. Η αξιολόγηση της Οθωμανικής ταυτότητας από την σκοπιά των σημερινών ταυτοτήτων έθνους-κράτους μπορεί να οδηγήσει την ιστορική ανάλυση σε μία μορφή ανιστορισμού, που αξιολογεί το παρελθόν με τις παρούσες ιδέες. Τα σύγχρονα

συστήματα πεποιθήσεων φορτισμένα με σύγχρονες κατασκευές εθνικών κρατών δεν παρέχουν το κατάλληλο έδαφος για την κατανόηση των προηγούμενων πρακτικών των παλαιών κοινωνιών. Με άλλα λόγια, η ιστορική ανάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας πρέπει να αποσπαστεί από την σύγχρονη εθνικιστική ρητορική

για να κατανοήσουμε το παρελθόν και όχι να νομιμοποιήσουμε το παρόν.

Μαθησιακοί στόχοι

α) Η κατάκτηση του γνωστικού πεδίου μέσα σε ένα πλαίσιο αναφοράς που να επιτρέπει μια γενικότερη εποπτεία της ιστοριογραφίας των χρόνων της Οθωμανικής κυριαρχίας.

β) Η εξοικείωση με τα βασικά επιστημολογικά εργαλεία για την κατανόηση των τρόπων τεκμηρίωσης και ερμηνείας της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Καθώς και η κατανόηση σύνθετων εννοιών,

όπως η σχέση παρόντος-παρελθόντος, η σχέση χρόνου-μνήμης, που αποτελούν προϋποθέσεις για την κριτική ιστορική ανάλυση.

γ) Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με ένα γνωστικό πεδίο που αναδεικνύει την πολυπλοκότητα ως γνωστική προϋπόθεση του παρελθόντος και δεν περιορίζεται σε προκαθορισμένες, στατικές γνώσεις.

Religion and Identities in the Ottoman

The social model of the Ottoman Empire was based on the millet system. Although the word "millet" means "nation" in Turkish, it was used synonymously with religious community within the Ottoman Empire. A millet was a form of organization and legal status, provided by the Ottoman Sultan to followers of monotheistic religions such as Christianity or Judaism. As various non-Muslim communities were incorporated into the Empire, the Sultan recognized their official status and offered his protection through a social contract known as the *ahdname*. The Ottoman millets lived in their own social, cultural, and economic environments and had broad autonomy, meaning they could self-govern according to their own religious laws, collect and impose taxes, as long as they accepted the Sultan's sovereignty. Muslims were the majority and the principal millet of the empire, referred to as *millet-i hakime* (the ruling nation). Other millets included the Greek Orthodox, Jews, and Armenians. The number of Ottoman millets increased over time and, like the main religious beliefs, certain sects began to be considered distinct millets.

The Ottoman Empire was not only a socio-cultural mixture of these different millets, but also their coexistence.

It is challenging to formulate a definition of "identity" in the Ottoman Empire, whether the characteristic sub-identities of the Ottoman millets or the official collective identity of Ottomaness. While certain peculiarities based on a "pure" Islamic or Turkish essence seem appealing, they do not fit into the complex structure of the Ottoman Empire. Its imperial formation more closely resembled a combination of diversities. The cosmopolitan social construction of the Ottoman Empire –Islamic tradition, Turkish heritage, Byzantine background, and also numerous ethnic and religious cultures– was a synthesis. It would be reductive to view the six-century empire that spanned three continents as purely a Turkish or Muslim state. Similarly, reading Ottoman history through modern nationalist lenses would be another form of reductionism. Evaluating Ottoman identity from the perspective of current nation-state identities can lead historical analysis into a form of anachronism, evaluating the past with present ideas. Contemporary belief systems charged with modern constructions of nation-states do not provide the proper ground for understanding the practices of ancient societies. In other words, the historical analysis of the Ottoman Empire must detach from contemporary nationalist rhetoric to understand the past and not to legitimize the present.

Learning Objectives

- a) Mastery of the knowledge field within a framework that allows a broader overview of the historiography of the times of Ottoman dominance.
- b) Familiarity with the basic epistemological tools for understanding the ways of documenting and interpreting the history of the Ottoman Empire. This includes understanding complex concepts such as the relationship between present and past, and the relationship between time and memory, which are prerequisites for critical historical analysis.
- c) Students will become familiar with a knowledge field that highlights complexity as a cognitive prerequisite of the past and is not limited to predetermined, static knowledge.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311065	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Η/Υ METHODOLOGY OF ACADEMIC WRITING		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL239

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ακαδημαϊκής Γραφής έχει ως αντικείμενο σπουδής τα θέματα που αφορούν στη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τους τρόπους καταγραφής και ερμηνείας ενός συνόλου συναφών και αλληλεξαρτώμενων φαινομένων της φυσικής ή της κοινωνικής-θεολογικής πραγματικότητας με μια κοινή ερευνητική και συγγραφική μεθοδολογία. Οι φοιτητές/τριες, με την ολοκλήρωση των θεματικών ενότητων του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακαδημαϊκού λόγου.
- Να οργανώνουν και να καταγράφουν με έναν ενδεδειγμένο τρόπο μια γραπτή εργασία.
- Να επεξεργάζονται αποτελεσματικά το περιεχόμενο των θεολογικών-θρησκευτικών πηγών, ποικίλων χαρακτήρων, και να καταγράφουν τις απόψεις τους με τα κατά το δυνατόν επιστημονικώς ορθά επιχειρήματα.
- Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν διαφορετικά σύγχρονα συστήματα βιβλιογραφικών παραπομπών.
- Να αναγνωρίζουν τι είναι η λογοκλοπή και πώς μπορούν να την αποφύγουν στη συγγραφή των εργασιών τους.
- Να διατυπώνουν με ορθό επιστημονικό τρόπο μια πρόταση για ένα θέμα υπό συζήτηση ή έρευνα.
- Να διατυπώνουν, επίσης με ορθό επιστημονικό τρόπο, ερευνητικά ερωτήματα και υποθέσεις στα προς εξέταση θέματα των εργασιών τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The study of topics, related to the writing of a scientific paper under the undergraduate level, is the subject of the lesson "Methodology of Academic Writing". The purpose of the course is to familiarize students with the ways of recording and interpreting a set of related and interdependent phenomena of physical or socio-theological reality with research and writing methodology. The students, upon completion of the thematic units of the course, will be in a position:

- Distinguish the characteristics of academic speech.
- To organize and record, scientifically, a written one work.
- To effectively process the content of theological-religious sources, of various characters, and record their views with the most scientifically sound arguments possible.
- Recognize and use different modern systems bibliographic references.
- Recognize what plagiarism is and how they can avoid it in the writing of their works.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- To formulate, scientifically, a proposal for a topic under discussion or research.
- To formulate, scientifically, research questions and cases in the subjects of their work to be examined.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311037	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ HAGIOLOGICAL NARRATOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Δρ. ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ, Ε.ΔΙ.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL221/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η αγιολογική αφηγηματολογία δεν περιορίζεται μόνο στην εφαρμογή των κανόνων-μεθόδων-τεχνικών της θεωρίας της αφήγησης αλλά συμβάλλει και στον εμπλουτισμό της κατόπιν αναλύσεως των «ιδιοτυπιών» των αγιολογικών αφηγήσεων. Μια νέα ενδιαφέρουσα πτυχή είναι η εύρεση της «πρωτοτυπίας» (proprium) των αγιολογικών αφηγήσεων και η αποτελεσματικότητά τους για την καλύτερη μετάδοση του ευαγγελικού μηνύματος. Ειδικότερα θα εξεταστούν: α) διηγήσεις αγίων θεραπευτών (Κοσμά και Δαμιανού, Κύρου και Ιωάννου, Αρτεμίου)· β) ο Βίος των οσίων Ιωάσαφ και Βαρλαάμ μία ζωντανή εικόνα του αληθινού ιεραποστολικού και συνάμα μοναχικού ιδεώδους που δεν δυσκολεύεται για τη σωτηρία του πλησίον να εγκαταλείψει την έρημο και να προσαρμοστεί στον κοσμικό τρόπο ζωής· γ) το «Οδοιπορικό της Αιθερίας», όπως ονομάστηκε τό λεπτομερές ημερολόγιο ενός προσκυνηματικού ταξιδιού, που πραγματοποίησε το δεύτερο ήμισυ του 4^{ου} αι. μ.Χ. στους Αγίους Τόπους η Αιθερία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The hagiological narratology is not only restricted in the application of rules-methods- techniques of the

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

theory of narration but it also contributes in the enrichment of hagiological narrations after the analysis of their “specialties”. A new interesting aspect is the quest for “originality” (proprium) in the hagiological narrations and their efficacy in better transmitting the evangelical message. We examine specially : a) narrations of healing saints (Kosmas and Damianos, Kyros and Ioannis, Artemios); b) the life of Saint Joasaph and Varlaam, a vivid presentation of real missionary and at the same time monastic ideal that doesn’t find hard to abandon the desert and adjust to the secular [mundane] way of life in order to save the person nearby; c) “The travelling journal of Aetheriae” as was named the thorough journal that kept Aetheriae during a pilgrimage travel in the Holy Lands in the second half of the 4th century.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311073	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ CULTURAL PSYCHOLOGY OF RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ, Ε.ΔΙ.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL221/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα αυτό ερευνάται πρωτίστως ο ρόλος, που διαδραμάτισε και διαδραματίζει κάθε πολιτισμός στη διάπλαση και τον «χρωματισμό» τής κάθε Θρησκείας ή θρησκευτικότητας και πνευματικότητας, και δευτερευόντως η επίδραση της κάθε Θρησκείας ή θρησκευτικότητας στη διαμόρφωση του εκάστοτε πολιτισμού. Έτσι, ο πολιτισμός με όλες τις σταθερές (γλώσσα, ήθη και έθιμα κ.λπ.) και τα στερεότυπά του επηρεάζει αντίστοιχα όλες τις μεταβλητές μιας Θρησκείας (δόγμα, λατρεία, ήθος, βίωμα, κοινότητα). Ως επικουρικές επιστήμες χρησιμοποιούνται η Λαογραφία, η Διαπολιτισμική Ψυχολογία, η Κοινωνική Ψυχολογία (της Θρησκείας), η Κοινοτική

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Ψυχολογία, η Κοινωνιολογία της

Θρησκείας, η Εθνοψυχολογία, η Κοινωνική Ανθρωπολογία, η Πολιτισμική Ανθρωπολογία κ.ά.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

In this course, the role played by each is a primarily researched culture in the formation and "coloring" of each Religion or religiosity and spirituality, and secondarily the effect of each Religion or religiosity in shaping each culture. Thus, culture with all its constants (language, manners and customs, etc.) and stereotypes respectively affect all the variables of a Religion (doctrine, worship, morals experience, community). As auxiliary sciences are used: Folklore, Intercultural Psychology, Social Psychology (of Religion), Community Psychology, its Sociology Religion, Ethnopsychology, Social Anthropology, Cultural Anthropology etc.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται, από ψυχολογική έποψη, η εμφάνιση, τα αίτια, οι συνάψεις και τα ψυχοσωματικά αποτελέσματα στα πρόσωπα που εντάσσονται στις σύγχρονες Cults ή Σέχτες.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Συγκεκριμένα, αναλύονται: Τι είναι η θρησκευτική αίρεση, Η αίρεση ως πνευματική νόσος, Παράγοντες και μέσα προσχώρησης στην αίρεση, Ο ψυχισμός του αιρετικού, Η αίρεση ως ψυχική νόσος, Συνέπειες από την προσχώρηση σε αίρεση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

PSYCHOLOGY OF RELIGIOUS MOVEMENTS

This course examines, from a psychological viewpoint, appearance, causes, interfaces and psychosomatic effects on persons that are part of modern Cults or Sects. Specifically, they are analyzed: What is religious heresy, Heresy as a spiritual illness, Factors and means of joining heresy, The psyche of the heretic, Heresy as a mental illness, Consequences of joining a heresy

Δ. ΕΞΑΜΗΝΟ

Δ1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π066	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ THEOLOGY OF WORLD RELIGIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ), ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
	3	5	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL246/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Εισαγωγή. Θρησκεία και Θρησκείες. Χριστιανισμός και Θρησκείες (Ιστορική θεώρηση). Η θέση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Inclusivism. Exclusivism. Θρησκευτικός Πλουραλισμός. Θεία Αποκάλυψη και Θρησκείες. Η έννοια της σωτηρίας στις Θρησκείες. Διαθρησκευτικοί διάλογοι. Ηεραποστολή στην εποχή του διαθρησκευτικού Διαλόγου. Οι θρησκείες ως αγωγοί σωτηρίας. Προϋποθέσεις της Ορθόδοξης θεώρησης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction. Religion and Religions. Christianity and Religions (a historical review). The place of Roman Catholicism. Inclusivism. Exclusivism. Religious Pluralism. Divine Revelation and Religions. The notion of salvation in Religions. Inter-religious dialogues. Mission in the age of inter-religious dialogues. Religions as ways of salvation. Prerequisites of the Orthodox Christian Perspective.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E124	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ PSYCHOLOGY OF RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL137/	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ψυχολογία τής Θρησκείας είναι η συστηματική μελέτη —με βάση τις τρέχουσες επιστημονικές (ψυχιατρικές και ψυχολογικές) θεωρίες και μεθόδους— των προσωπικών και συλλογικών νομών, επιθυμιών, συγκινησιακών και συναισθηματικών αντιδράσεων, πεποιθήσεων (γνώσιων, reflexivity, mindsets κ.λπ.), στάσεων συμπεριφοράς και αξιών, βιωμάτων και ταυτοτήτων, που νευρο-βιολογικά, γνωσιακά, εμπειρικά, κοινωνικά και πολιτισμικά σχετίζονται με το θρησκευτικό και πνευματικό

«σημαίνουν», μέσω τής γλώσσας, τών συμβόλων, τών συνειδητών και ασυνείδητων πράξεων κ.ο.κ. Ο σκοπός τού μαθήματος αυτού, που συνιστά ξεχωριστή επιστήμη, είναι αφ' ενός μεν η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις βιοψυχικές λειτουργίες του ανθρώπου, όταν αυτές εμπλέκονται στην παράμετρο του Υπερβατικού (Ιερού/Αγίου), αφ' ετέρου δε η —ανθρωπίνως όσο το δυνατόν— προσωπική επίγνωση του «θρησκεύεσθαι», γεγονός το οποίο συμβάλλει τα μάλα στην κατανόηση της διάκρισης μεταξύ μιας υγιούς (Ορθό-δοξης) και μιας νοσηρής / νευρωσικής («τοξικής») λειτουργίας και βίωσης τής θρησκευτικότητας / πνευματικότητας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Psychology of Religion is the systematic study —based on current scientific (psychological) theories and methods— of individual and collective identities, beliefs (cognitions, reflexivity, mindsets, etc.), impulses, desires, emotional and affective reactions, experiences, attitudes, values and behavior that neuro-biological, cognitive, empirical, socially and culturally associated with the religious and spiritual "signifiant" (via language, symbols, conscious and unconscious practices etc.). The purpose of this course, which constitutes a distinct science, on the one hand is the acquisition of knowledge about the bio-psychical functions of man, when he involved in dimension (parameter) of Transcendental (Holly/Sacred), on the other hand the —humanly as possible— personal awareness of «being religious», which contributes greatly to the understanding of the

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

distinction between a healthy (Orthodox) and amorbid/neurotic ("toxic") functioning and viability of religiousness/spirituality

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ122	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ SOCIOLOGY OF RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Κοινωνιολογία της Θρησκείας (ΚτΘ), εξετάζει τις Θρησκείες στις κοινωνικές τους διαστάσεις. Πιο

συγκεκριμένα, αναδεικνύει την πολυδιάστατη σχέση και σύνδεση της Θρησκείας με την κοινωνία, όπως αυτή διαμορφώθηκε ιστορικά σε συνάρτηση με πολιτισμικούς, πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες, αλλά και τη δυναμική που η Θρησκεία αναπτύσσει στο σύγχρονο κόσμο. Η ΚτΘ έχει αναφορά σε κλασικές όσο και σύγχρονες θεωρητικές αναλύσεις, σχετικά με τις πηγές, το νόημα και τη δυναμική της Θρησκείας στη νεωτερικότητα. Επιπλέον, η ΚτΘ μελετά σύγχρονες προσεγγίσεις που αναδεικνύουν τη Θρησκεία ως σημαντικό στοιχείο της θέσμησης (σύστημα πεποιθήσεων, εμπειριών, δογματικών αληθειών, τελετουργιών κλπ), διατυπώνει τις τυπολογίες της Θρησκείας και του θρησκευτικού φαινομένου και δίνει τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων Θρησκειών. Επίσης η ΚτΘ, εξετάζει τη σύγχρονη, ενοποιητική δυναμική της Θρησκείας, σε συνάρτηση με φαινόμενα όπως η εκκοσμίκευση, η λεγόμενη «επιστροφή του Θεού» κ.α.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

SOCIOLOGY OF RELIGION

The Sociology of Religion (SOR), examines Religions in their social dimensions. More specifically, it highlights the multidimensional relationship and connection of Religion with society, as it was shaped historically in relation to cultural, political and economic factors, but also the dynamics that Religion develops in the modern world. SOR

has reference to classical as well as modern theoretical analyses, regarding the sources, meaning and dynamics

of Religion in modernity. In addition, SOR studies modern approaches that highlight Religion as an important element of the institution (system of beliefs, experiences, dogmatic truths, rituals, etc.), formulates the typologies of Religion and the religious phenomenon and gives the social characteristics of the most important Religions.

Also, SOR examines the modern, unifying dynamics of Religion, in relation to phenomena such as secularization, the so-called "return of God" etc.

Δ2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 19 ^{ου} ΚΑΙ 20 ^{ου} ΑΙΩΝΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL192/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα «Εκκλησιαστικές Προσωπικότητες του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα» αποβλέπει στην παρουσίαση του βίου, της δράσης, και της διδασκαλίας αλλά και στη μελέτη της εργογραφίας κάποιων αρχιερέων, εξεχόντων κληρικών και λογίων της Εκκλησίας της Ελλάδος. Σκοπός του μαθήματος είναι να καταδειχθεί ο ρόλος των ηγετικών μορφών και η καθοριστική συμβολή τους στην εξελικτική πορεία της Εκκλησίας. Το έργο και η δράση των προσωπικοτήτων που μελετώνται γίνεται σε άμεση συνάρτηση με την αντιπαράθεση του νεώτερου απολυταρχικού κρατισμού και της διαχρονικής εκκλησιαστικής παραδόσεως σε μια περίοδο έντονων πολιτικών, πνευματικών και κοινωνικών ζυμώσεων, οι οποίες προέκυψαν κυρίως από τις νέες ιδέες του δυτικοευρωπαϊκού Διαφωτισμού, για τη σχέση τόσο του νεώτερου κράτους με την εθνότητα, όσο και της Εκκλησίας με τη Πολιτεία. Υπό την έννοια αυτή ο Κ. Οικονόμος προβλήθηκε ως ο κύριος εκπρόσωπος της παραδοσιακής παρατάξεως και αντίθετος προς τις ιδέες του Αδ. Κοραή, ενώ ο

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Θεόκλητος Φαρμακίδης είναι ο ηγέτης της νεωτεριστικής παρατάξεως στο ζήτημα της διοικητικής οργάνωσης της Εκκλησίας της Ελλάδος. Τέτοιες περιπτώσεις Ιεραρχών, κληρικών της Εκκλησίας της Ελλάδος και λογίων που εξετάζονται στο μάθημα είναι εκτός από τους Αδαμάντιο Κοραή, Θεόκλητο Φαρμακίδη, Κωνσταντίνο Οικονόμο, οι Γεώργιος Μαυροκορδάτος, Μηνάς Μηνωίδης, Γερμανός Καλλιγιάς, Αθανάσιος Ευταξίας, Μελέτιος Μεταξάκης, Χρυσοστόμος Παπαδόπουλος, Αμίλκας Αλιβιζάτος, Χρυσανθος Φιλιππίδης, Δαμασκηνός Παπανδρέου, Παναγιώτης Χρήστου, κ.ά.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course is aiming at the familiarization of students with terminology, fundamental principles, and educational and research methods of the interdisciplinary field of "Mental Health Promotion". Contents: 1. Mental Health Promotion: definition, origins. 2. Physiological (healthy) mental functioning: Medical and Theological model. 3. Axiological Anthropology: Psychosomatic Physiology and Pathology.

3. Acquired Psycho-Deficiency Syndrome. 5. Essential strategies for the reinforcement and the protection of healthy (adaptive) mental functioning. 6. Mental Health Promotion and Education. 7. Mental Health Promotion and Research. 8. Soteriological dimensions of Mental Health Promotion.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π051	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ INTER-ORTHODOX AND INTER-CHRISTIAN RELATIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ), ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
--	--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η συμβολή της Ορθοδοξίας στα μεγάλα διανθρώπινα προβλήματα του αιώνα μας μέσα από επίσημα Γράμματα Ορθοδόξων Εκκλησιών, από διορθόδοξα και διαχριστιανικά συνέδρια, από «Συνοδικά» μηνύματα και συνέδρια θεολόγων. Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Κρήτης. Η Συνοδικότητα στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και οι κατά τόπους αυτοκέφαλες Εκκλησίες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The contribution of Orthodoxy to the great interpersonal problems of our century through official Letters of the Orthodox Churches, inter-Orthodox and inter-Christian conferences, "Synodal" messages and theological conferences. The Holy and Great Synod of Crete. Synodicity in the Orthodox Church. The Ecumenical Patriarchate and the local autocephalous Churches.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ SOCIAL AND CHRISTIAN ETHICS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ κατ'ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α' ΜΕΡΟΣ: 1. Ηθική-Κοινωνική Ηθική: οριοθετήσεις, 2. Από το πρόσωπο στην κοινωνία: κοινωνική και προσωπική ή ατομική ηθική; 3. Οι θεσμοί ως πηγή και αντικείμενο της κοινωνικής ηθικής, 4. Αρχές της κοινωνικής ηθικής, 5. Χριστιανική κοινωνική Ηθική, 6. Ηθική του γάμου και της οικογένειας, 7. Ηθική και Δίκαιο, 8. Εργασιακή, Επαγγελματική και Επιχειρησιακή Ηθική, 9. Ηθική των ΜΜΕ, 10. Εκκλησιαστική Ηθική.

Β' ΜΕΡΟΣ 1. Η έννοια της ηθικής, 2. Ηθικός προβληματισμός και ηθική επιστήμη, 3. Από την αρχαία ελληνική στην χριστιανική ηθική, 4. Οι διαστάσεις της ηθικής, 5. Μεθοδολογία της ηθικής, 6. Αυτονομία και ετερονομία, 7. Η οντολογική θεμελίωση της χριστιανικής ηθικής, 8. Οριζοσπαστικός χαρακτήρας της χριστιανικής ηθικής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Part A: *The Problem of Social Ethics*. 1. Ethics-Social Ethics: boundaries, 2. From person to society: social and personal or individual ethics? 3. Institutions as a source and object of social ethics, 4. Principles of social ethics, 5. Christian social ethics, 6. Ethics of marriage and family, 7. Ethics and Law, 8. Work, Professional and Business Ethics, 9. Media Ethics, 10. Ecclesiastical Ethics.

Part B: 1. The concept of ethics, 2. Ethical reflection and ethical science 3. From ancient Greek to Christian ethics, 4. The dimensions of ethics 5. Methodology of ethics, 6. Autonomy and heteronomy, 7. The ontological foundation of Christian ethics, 8. The radical character of Christian ethics.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E115	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ HAGIOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Δρ. ΑΡΙΑΔΝΗ ΣΑΡΑΝΤΟΥΛΑΚΟΥ, Ε.ΔΙ.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL187/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Εισαγωγή και θεωρία της Αγιολογίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας με αναδρομή στις αρχαίες πηγές της Αγιολογικής επιστήμης, στα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά των χορών των Αγίων, στις επιμέρους αγιολογικές αντιλήψεις των ιστορικών περιόδων της Αγιολογίας και στην αναγνώριση των αγίων. Επίσης γίνεται αναφορά στο βασικό αγιολογικό υλικό για όποιον επιθυμεί μία ουσιαστική επαφή ή να ασχοληθεί ειδικότερα με τους βίους των αγίων γυναικών της Ορθόδοξης Εκκλησίας με βιβλιογραφικές πηγές τις κριτικές εκδόσεις Βίων και Συναξαρίων, το Μηνολόγιον του Συμεών του Μεταφραστού, τον Συναξαριστή του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, το Γεροντικόν, το Μητερικόν, όπως και συγγράμματα ανθρώπων του πνεύματος που έχουν εντυπώσει επί του πεδίου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction and theory of the Hagiology of the Orthodox Church, reference to the ancient sources of the Science of Hagiology, to the particular characteristics of the groups of the Saints, to the particular hagiological views of the historical periods of Hagiology and recognition of the Saints. In addition, references are made to the basic hagiological material for whoever wishes a more substantial contact or a more specialised labor on the lives of Saint women of the Orthodox Church, using the bibliographical sources such as the critical editions of Lives and 'Synaxarists', the 'Menologion' of Symeon Metaphrastes, the 'Synaxarist' of Saint Nikodemus the Hagiorite, the 'Gerontikon', the 'Meterikon', as well as works by men of spirit who have thoroughly worked in this field.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ INTRODUCTION TO SOCIOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΑΞΑΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL376/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί Εισαγωγή στην επιστήμη της Κοινωνιολογίας. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με την μελέτη της Κοινωνίας ως ενός καθολικού, αυτοτελούς και οργανωμένου συνόλου ανθρώπων που έχει τη δική του ταυτότητα και συνέχεια στο χρόνο για να κατανοήσουν τη θέση των ατόμων στους θεσμούς και τη σχέση των θεσμών μεταξύ τους. Με την σπουδή της Κοινωνιολογίας οι φοιτητές αποκτούν την προαπαιτούμενη γνώση για την κατανόηση της Κοινωνιολογίας της Θρησκείας και της Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course is an Introduction to the science of Sociology. Students come into contact with the study of Society as a universal, self-contained and organized set of people that has its own identity and continuity over time to understand the place of individuals in institutions and the relationship of institutions to each other. By studying Sociology students acquire the prerequisite knowledge to understand the Sociology of Religion and the Sociology of Christianity.

Δ3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311064	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
-------------------	--------	-----------------	----

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π055	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα σε πρώτο επίπεδο αναλύει τις καλλιτεχνικές εκφάνσεις, την τεχνοτροπία και τους καλλιτεχνικούς τύπους της Κρητικής Σχολής και συγκρίνει αναπαραστάσεις της βυζαντινής τέχνης με αντίστοιχους της δυτικής εικονογραφίας. Σε δεύτερο επίπεδο αναλύει την καλλιτεχνική ιδιομορφία του Δομινίκου Θεοτοκόπουλου με βάση τα έργα του που φιλοτέχνησε στην Κρήτη, στη Βενετία, στη Ρώμη και την Ισπανία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course initially analyzes the artistic manifestations, the style and the artistic types of the Cretan School and compares various representations of Byzantine art with those of Western iconography. Secondly, during the lessons the students learn to analyze the artistic language of Dominikos Theotokopoulos (El Greco) based on his paintings that were created in Crete, Venice, Rome and Spain.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
-------------------	--------	-----------------	----

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ (ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ) CRIMINOLOGY- (THEOLOGICAL APPROACH)		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ-ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της εγκληματολογικής και θυματολογικής επιστήμης και της σύνδεσής της με την Θεολογία και κυρίως με την κανονική επιστήμη και την ποινική και σωφρονιστική διάσταση του κανονικού αδικήματος. Το μάθημα αναπτύσσει τη διαλεκτική μεταξύ της επιστήμης της εγκληματολογίας και της θυματολογίας με επίκεντρο τις τομές και τις διαφορές μεταξύ κοινού και εκκλησιαστικού εγκλήματος, τη μεταχείριση του εγκληματία και του κανονικού παραβάτη, το ρόλο του θύματος στο κοινό και εκκλησιαστικό αδίκημα, καθώς και τις μεθόδους προλήψεως και θεραπείας του εγκλήματος σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Το μάθημα αποτελεί επιμέρους εξειδίκευση και εφαρμογή των γνώσεων που αποκομίζουν οι φοιτητές από τα προσφερόμενα μαθήματα με κανονολογικό περιεχόμενο και αποτελεί μεθοδολογική πρόταση και υπόδειγμα διεπιστημονικής προσέγγισης, η οποία απηχεί στο επιστημολογικό πνεύμα της σύγχρονης εποχής. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της θεολογικής προσέγγισης στην εξέταση του μεγεθών της εγκληματολογικής και θυματολογικής θεματολογίας, όσον αφορά την κοινωνική φύση και την ανθρωπολογική διάσταση του εγκληματικού φαινομένου, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση στα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των βασικών μεγεθών της εγκληματολογικής και θυματολογικής επιστήμης, το έγκλημα, τον εγκληματία, το θύμα, τα αίτια, τα μέσα πρόληψης και θεραπείας του κοινού και του εκκλησιαστικού εγκλήματος.
- Έχει γνώση βασικής βιβλιογραφίας και της μεθόδου προσεγγίσεως της εγκληματολογικής και θυματολογικής ύλης με τις μεθόδους και τα εργαλεία της εγκληματολογικής επιστήμης αλλά και

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
της θεολογικής.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

-Είναι σε θέση διακρίνει τους βασικούς όρους της εγκληματολογίας και να τους συσχετίζει συνταυτίζει ή διακρίνει από αντίστοιχους συνώνυμους ή και ομόσημους θεολογικούς όρους και να αποκτά τις βάσεις ώστε να προσεγγίζει επιτυχώς τα ζητήματα όταν του ζητείται να τα προσεγγίσει μέσα από τη χριστιανική διδασκαλία και το ήθος του Ευαγγελίου.

Περιεχόμενο. Διάγραμμα της ιστορίας της επιστήμης της Εγκληματολογίας. Ορισμός και Βασικά μεγέθη Εγκληματολογικής Επιστήμης. Θυματολογία. Στοιχεία θυματολογικής επιστήμης. Σχολές της Εγκληματολογικής Επιστήμης και Προσεγγίσεις του Εγκλήματος, του Εγκληματία και του Θύματος. Θεολογική Θεώρηση των βασικών μεγεθών της εγκληματολογικής και θυματολογικής επιστήμης. Προτάσεις θεωρίας της εγκληματολογικής και θυματολογικής επιστήμης με βάση την κανονική επιστήμη και διδασκαλία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

1. Introduction. 2. Theology and Criminology. Victimology. 3. Crime and Sin. 4. Criminal and sinner. 5. Criminality and sin. 6. Punishments, security measures and acts of penance. 7. General causes of crimes.
8. Personal causes of crimes. 9. Prevention and suppression of the crimes. State, Church, private initiative. 10. General crime prevention. 11. Specific crime prevention. 12. Preinterrogational, interrogational and judicial treatment of a criminal. 13. Correctional and pastoral treatment of a criminal. 14. Special issues. Victimology in Theological sources, Victim, Victim types, Prevention of victimisation, the Contribution of Theology and of the Church to the prevention of criminality and victimization.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ THE BOOK OF REVELATION OF JOHN IN THE TWENTIETH CENTURY LITERATURE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
---	--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σε αυτό το μάθημα οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα σημαντικών ξένων και νεοελλήνων συγγραφέων του 20ού αιώνα, στο έργο των οποίων είναι έντονη η απήχηση του τελευταίου βιβλίου της Καινής Διαθήκης, ως προς τη γλώσσα, τη δομή, τη θεματική, τις εικόνες, τα μοτίβα κ.ά. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν πώς συγγραφείς διεθνούς εμβέλειας, ανεξάρτητα από τον βαθμό της πίστης τους, ακόμα και άθεοι, συνομιλούν δημιουργικά με τον Αποκαλυπτικό λόγο του Ευαγγελιστή. Στο μάθημα αυτό είναι υποχρεωτική η εκπόνηση φροντιστηριακής εργασίας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Students get in touch with works of significant modern Greek and non Greek authors of the 20th century, strongly influenced by the New Testament's last Book, in terms of structure, language, thematic elements, images, symbols etc. The course's purpose is to make the author's way (irrespective of their personal religiosity) of creative engagement with the biblical author's revealing word accessible to the students.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311076	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ANCIENT GREECE AND PAGANISM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΕΡΑΣΕΝΙΑ ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

ΣΕΛΙΔ

ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)

<https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL511/>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει το πολιτισμικό φαινόμενο της Αρχαίας Ελλάδας (ιστορικά, πολιτικά, φιλοσοφικά), την εξέλιξη των θρησκευτικών αντιλήψεων που πρωτοπαρουσιάστηκαν από την εποχή του χαλκού μέχρι την ύστερη αρχαιότητα, και τέλος τη σύνδεση της πορείας αυτής με τη θρησκεία των Εθνικών. Σε ό,τι αφορά το σκέλος αυτό του μαθήματος θα μελετήσουμε τους Νεοπλατωνικούς φιλοσόφους (Χριστιανούς και μη Χριστιανούς), τη δράση των φιλοσοφικών σχολών μέχρι τον 6ο αι. μ.Χ. με σημείο αναφοράς την πλατωνική Ακαδημία (καθώς και τις συνθήκες που οδήγησαν στο κλείσιμο αυτής) και τη Σχολή της Αλεξάνδρειας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course aims to present the cultural phenomenon of Ancient Greece (historically, politically, philosophically), the evolution of religious concepts that were first presented from the Bronze Age to Late Antiquity, and finally the connection of this evolution with the religion of paganism. As far as this part of the course is concerned, we will study the Neoplatonic philosophers (Christians and non-Christians), the activity of the philosophical schools up to the 6th century. A.D. with a point of reference to the Platonic Academy (as well as the circumstances that led to its closure) and the School of Alexandria.

Ε. ΕΞΑΜΗΝΟ

Ε1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ RELIGIONS AND HERESIES		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΡΗΝΗΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ (ΚΑΤΕΡΕΛΟΣ), ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα περιλαμβάνει την μελέτη και ανάλυση των θρησκευτικών δοξασιών και πρακτικών των διαφόρων αιρέσεων ως θρησκευτικών υποσυνόλων που οι θεολογικές δοξασίες τους αποκλίνουν ή αντιτίθενται προς την καθιερωμένη θεολογική διδασκαλία των γνωστών παγκόσμιων θρησκειών. Ειδικότερα περιλαμβάνει το ιστορικό πλαίσιο εμφάνισής τους, τα γενεσιουργά αίτια τους, την καταγραφή, παρουσίαση και εξέλιξη των δοξασιών τους, την επίδραση και τις διαφοροποιήσεις που μπορεί να επιφέρουν στον κοινωνικό ιστό, την θεολογική αξιολόγηση των ιδιωτικών δοξασιών και των πρακτικών των ιδρυτών τους, και ενδεχόμενες συγκρητιστικές και φονταμενταλιστικές παραμέτρους τους. (π.χ. Δοκητισμός, Μοναρχιανισμός, Αρειανισμός, Μονοφυσιτισμός, Χαριτζιτισμός, Κανταριτισμός, Ουαχαμπιτισμός, Ισλαμισμός, Radha – Soami Santsang, Divine Light Mission, Hompa Hongwanji, Higashi Hongwanji, Soka Gakkai, κ.τ.λ.)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course encompasses the study and analysis of religious beliefs and practices of various sects as religious subsets whose theological beliefs deviate from or are opposed to the established theological teaching of the known world religions. In particular, it examines the historical context of their appearance, their generative causes, the recording, presentation and evolution of their beliefs, the impact and differences they may bring to the social fabric, the theological evaluation of the private beliefs and practices of their founders, as well as their possible syncretist and fundamentalist parameters. (eg Docetism, Monarchianism, Arianism, Monophysitism, Charitizism, Qatarism, Wahhabism, Islam, Radha - Soami Santsang, Divine Light Mission, Hompa Hongwanji, Higashi Hongwanji, Soka Gakkai, etc.)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311013	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ SPIRITUALITY AND PSYCHOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

<i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL202/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η «πνευματικότητα», μια έννοια, που, τουλάχιστον, οι περισσότεροι —ακόμα και από αυτούς τους αθεϊστές— δεν αμφισβητείται, σε αντίθεση με τις Αρχές μιας οργανωμένης Θρησκείας, οπωσδήποτε, συνάδει καλύτερα τόσο στους κανόνες της επιστημολογικής ουδετερότητας, όσο και στο παγκοσμιοποιημένο κλίμα της διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής ανεκτικότητας. Το μάθημα

«Πνευματικότητα και Ψυχολογία» αγκαλιάζει μια ευρεία γκάμα επί μέρους θεμάτων, υπερβαίνοντας τη διαλεκτική ομολογιακότητα και διαθρησκειακότητα. Με αυτόν τον τρόπο, ανταποκρινόμαστε στις απαιτήσεις της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας, αποβάλλοντας τις οποιεσδήποτε εθνο-θρησκευτικές και εθνοφυλετικές αγκυλώσεις. Στο συγκεκριμένο μάθημα, ο μελλοντικός θεολόγος εκπαιδευτικός καταρτίζεται α) να προβάλλει το Ιερό στον σύγχρονο άνθρωπο μέσα από τη Φύση, τον κόσμο, την Ιστορία, την κοινωνία, τη ζωή, το παιχνίδι, τον χορό, τη Φιλοσοφία, την Ανθρωπολογία, τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα, β) να ενισχύσει και καλλιεργήσει την πνευματικότητα, και μάλιστα σε συνάρτηση με την ψυχοσωματική υγεία, και γ) να αναδείξει τη συμβολική δόμηση των κοινωνιών και τού πολιτισμού (με τη συνειδητοποίηση λ.χ. της ανάγκης για αναζήτηση του νοήματος ζωής, αγάπης, συγχωρητικότητας κ.λπ.), καταλήγοντας σε ανάλογες προτάσεις για τις υπαρξιακές ανάγκες τού σύγχρονου ανθρώπου. Για παράδειγμα, η στροφή σήμερα πολλών νέων στο αλκοόλ, το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, το εφήμερο σεξ, τον Αποκρυφισμό, τον Σατανισμό κ.λπ. αποτελούν υποκατάστατα μιας δραματικής υπαρξιακής τους ματαίωσης (frustration). Το όλο δε υλικό τού μαθήματος αυτού, το οποίο θα παρατίθεται ιστορικά και συστηματικά, θα αντλείται διαθεματικά από όλες τις Θρησκείες και τους Πολιτισμούς, όπως επίσης και από τα πορίσματα των συναφών επιστημών, λ.χ. της Ιστορίας των Πολιτισμών, της Φιλοσοφίας της Θρησκείας, της Κοινωνιολογίας της Θρησκείας, της Λαογραφίας και της Ψυχολογίας της Θρησκείας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The "spirituality", a concept that, at least, most — even from atheistic — not disputed, unlike the principles of an organized (institutional) Religion, however, is consistent best so the rules of scientific neutrality and global climate of intercultural and multicultural tolerance. The course "Spirituality and Psychology" embraces a wide range of the particular issues, transcending the dialectics denominations and inter-religiosity. In this way, we respond to the requirements of contemporary multicultural society, eliminating any national-religious and ethno-racial anchyloses. In this course, the future theologian teacher is draws up a) to show the Sacred in modern man through nature, world, history, society, life, play, dance, Philosophy, Anthropology, language, manners and customs, b) to strengthen and cultivate the spirituality, and in connection with the psychosomatic health, and c) to highlight the symbolic structuring of societies and of culture (with the realization, for example, the need to search for the meaning of life, love, forgiveness, etc.), resulting in proposals for the existential needs of the modern human being. For example, today many young people turn to alcohol, smoking, drugs, fleeting sex, occultism, Satanism, etc. All of them are a dramatic existential substitute of the frustration.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π062	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ MENTAL HEALTH PROMOTION		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εισάγει στη βασική ορολογία του διεπιστημονικού αντικειμένου «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας». Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στους βασικούς τρόπους διεπιστημονικής προσέγγισης της ψυχικής υγείας. Περαιτέρω αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες σχετικά με την εκπαιδευτική μεθοδολογία εφαρμογής προγραμμάτων ενίσχυσης και προστασίας της ψυχικής υγείας και επομένως το μάθημα αποτελεί τη βάση για την κατανόηση των διεπιστημονικών προσεγγίσεων της ψυχικής υγείας. Αναφέρεται επίσης στην εισαγωγική προσέγγιση της μεθοδολογίας διερεύνησης των παραγόντων που σχετίζονται θετικά με την ψυχική υγεία

Τέλος, στοχεύει στην κατανόηση βασικών προβλημάτων της σύγχρονης ζωής που σχετίζονται με την ψυχική υγεία, έτσι ώστε οι φοιτητές να έχουν μια συνολική αντίληψη της σημασίας της ενίσχυσης και προστασίας της ψυχικής υγείας σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο δημόσιας υγείας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση:

- Να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες και διεπιστημονικές προσεγγίσεις που αφορούν στην ψυχική υγεία.
  - Να έχουν γνώση των βασικών στρατηγικών ενίσχυσης και προστασίας της ψυχικής υγείας.
  - Να έχουν γνώση των βασικών παραγόντων που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την προαγωγή της ψυχικής υγείας.
  - Να είναι σε θέση να διακρίνουν τους παράγοντες που σχετίζονται θετικά από τους παράγοντες που σχετίζονται αρνητικά με την ψυχική και εντεύθεν και με την σωματική υγεία.
  - Να είναι σε θέση να διερευνούν εργαλεία για την ενίσχυση των παραγόντων που προάγουν την ψυχική υγεία.
  - Να χρησιμοποιούν με διάκριση και σεβασμό στη διαφορετικότητα τις παραπάνω γνώσεις.
- i. Προαγωγή Ψυχικής Υγείας: Ορισμός, Πηγές

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- ii. Φυσιολογικές ψυχικές λειτουργίες: Ιατρικό και Θεολογικό μοντέλο
- iii. Αξιολογική Ανθρωπολογία: Ψυχοσωματική Φυσιολογία και Παθολογία
- iv. Σύνδρομο Επίκτητης Ψυχικής Ανεπάρκειας
- v. Βασικές στρατηγικές ενίσχυσης και προστασίας των υγιών ψυχικών λειτουργιών
- vi. Προαγωγή Ψυχικής Υγείας και Εκπαίδευση
- vii. Προαγωγή Ψυχικής Υγείας και Έρευνα
- viii. Σωτηριολογικές διαστάσεις της Προαγωγής Ψυχικής

Υγείας ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Aims: The course is aiming at the familiarization of students with terminology, fundamental principles, and educational and research methods of the interdisciplinary field of "Mental Health Promotion".

Contents: 1. Mental Health Promotion: definition, origins. 2. Physiological (healthy) mental functioning: Medical and Theological model. 3. Axiological Anthropology: Psychosomatic Physiology and Pathology.

4. Acquired Psycho-Deficiency Syndrome. 5. Essential strategies for the reinforcement and the protection of healthy (adaptive) mental functioning. 6. Mental Health Promotion and Education. 7. Mental Health Promotion and Research. 8. Soteriological dimensions of Mental Health Promotion.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CANON LAW AND THE FUNCTION OF THE SYNODICAL SYSTEM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ κατ'ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Το μάθημα αποτελεί βασικό μάθημα σχετικά με την εξέλιξη του θεσμού και της

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

λειτουργίας του συνοδικού συστήματος της Ορθοδόξου Εκκλησίας, όπως αυτό υπαγορεύεται από το πλέγμα των δικαικών διατάξεων του Κανονικού Δικαίου, σε συνδυασμό με τις μαρτυρίες των Πρακτικών των Οικουμενικών Συνόδων. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στη συλλογή, σύνθεση και παρουσίαση με εύληπτο και συστηματικό τρόπο των κανονικών μαρτυριών για τη γένεση, εξέλιξη και διαμόρφωση του συνοδικού θεσμού. Επίσης αναφέρεται σε συγκεκριμένες κανονιστικές διατάξεις βάσει των οποίων έχει συγκροτηθεί το οικοδόμημα της λειτουργίας του συνοδικού θεσμού, έτσι ώστε ο φοιτητής να έχει μία συνολική αντίληψη των ιστορικοκανονικών κριτηρίων, δεδομένων και παραγόντων για την εξέλιξη του συνοδικού φαινομένου. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας του συνοδικού-δημοκρατικού συστήματος διοικήσεως της Εκκλησίας.

- Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:
- Έχει κατανοήσει τα κομβικά χαρακτηριστικά κριτήρια σύγκλησης, διαμόρφωσης και εξέλιξης του συνοδικού θεσμού.
  - Έχει γνώση των κανονικών και συνοδικών πηγών-μαρτυριών, βάσει των οποίων συγκροτήθηκε η λειτουργία του συνοδικού συστήματος.
  - Είναι σε θέση να διακρίνει, να κατονομάζει και να αξιολογεί τα στάδια της διαδικασίας σύγκλησης, πραγμάτωσης και περάτωσης ενός εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου στο σύγχρονο διεθνές εκκλησιαστικό στερέωμα.
  - Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να παρουσιάσουν σε ομάδες εργασίας τα χαρακτηριστικά του συνοδικού συστήματος με ειδικές αναφορές σε συγκεκριμένες Συνόδους που συγκλήθηκαν στο παρελθόν και που υποδεικνύουν τον τρόπο συγκλήσεως στη σύγχρονη εκκλησιαστική κόνιστρα.

Εισαγωγή: Ορισμός, έννοια, σκοπός, περιεχόμενο και χρησιμότητα. Ιστορία και βασικά εκκλησιαστικά γεγονότα κατά τους 8 πρώτους αιώνες. Ιεροί Κανόνες, αξία των Πρακτικών των Οικουμενικών Συνόδων, Κριτήρια και διαδικασία σύγκλησης των Οικουμενικών Συνόδων- Σύγκριση με τη διαδικασία σύγκλησης της Μεγάλης και Αγίας Συνόδου (Κρήτη, 2016). Συνοπτική έκθεση της κανονικής και δογματικής διδασκαλίας των Οικουμενικών Συνόδων της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Σκοπός-προσδοκώμενα αποτελέσματα: Εξοικείωση των φοιτητών με τη λειτουργία του συνοδικού θεσμού, συγκριτικές παρατηρήσεις.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction: Definition, meaning, purpose, context and usefulness; main events of the first 8 centuries of the History of the Orthodox Church. Holy Canons; value of the Proceedings of the Ecumenical Councils; criteria and procedure for the convention of Ecumenical Councils, as compared with the procedure for the convention of the Great and Holy Council (Crete, 2016). A brief exposition of regular and dogmatic teachings of the Ecumenical Councils of the Orthodox Church

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Y017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ETHICS OF RELIGIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
---	-------------------------------	--------------------

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

	3	5
--	---	---

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL251/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Ηθική των Θρησκειών είναι η σύγχρονη επιστήμη που καταγράφει, συγκρίνει και αξιολογεί τις διαφορετικές ηθικές προτάσεις των Θρησκειών. Προφανώς δεν στοχεύει στην αξιολογική κατάταξη των ίδιων των Θρησκειών ούτε και στη δημιουργία μιας παγκόσμιας θρησκευτικής Ηθικής. Στοχεύει όμως στην αλληλογνωριμία και τον αλληλοσεβασμό μεταξύ των Θρησκειών, που θα προκύψουν από έναν συνεχή διάλογο στη βάση των επιμέρους ηθικών παραμέτρων. Η ύλη του μαθήματος προσφέρεται σε δύο Μέρη. Στο Πρώτο Μέρος, που λογίζεται και ως Εισαγωγικό, γίνεται λόγος για τη σχέση Θρησκείας και Ηθικής, για τις Πηγές της Ηθικής των Θρησκειών, για τον τρόπο που αυτή η Ηθική θεμελιώνεται αλλά και τις Βασικές Αρχές της. Στο Δεύτερο Μέρος προσφέρεται το Περιεχόμενο της Ηθικής των Θρησκειών, το οποίο αναφέρεται στη σχέση ανθρώπου και Θεού (Θεολογική Ηθική), στον ηθικό προσδιορισμό του ανθρώπου (Ανθρωπολογική Ηθική), στην Ηθική των διανθρώπινων σχέσεων, στην Ηθική των Θεσμών και τέλος στην Οικολογική Ηθική. Το Δεύτερο Μέρος κλείνει με την καταγραφή των σημείων σύγκλισης και διαφοροποίησης στην Ηθική των Θρησκειών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The Ethics of Religions is the modern science that records compares and evaluates the different moral propositions of the Religions. Obviously does not aim at the evaluative classification of the Religions themselves nor at creating a global religious Ethics. But it is aimed at mutual acquaintance and mutual respect between the Religions, which will arise from an ongoing dialogue based on individual ethics parameters. The course material is offered in two Parts. The First Part, which is also considered as Introductory, refers to the relationship between Religion and Ethics, for the Sources of the Ethics of Religions, for the way that Ethics is founded but also Basic Principles. In the Second Part, the Content of the Ethics of Religions is offered, which is mentioned in the relationship between man and God (Theological Ethics), in his moral determination of man (Anthropological Ethics), in the Ethics of interpersonal relationships, in Ethics of Institutions and finally in Ecological Ethics. The Second Part closes with the points of convergence and differentiating in the field of the Ethics of Religions.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Y011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Υποχρεωτικό (Συμπεριλαμβάνονται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΣΕΛΙΔΑ	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=310	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα *Θεωρία και Πράξη της Θρησκευτικής Αγωγής* έχει ως αντικείμενο μελέτης τους κυριότερους ιστορικούς σταθμούς εξέλιξης και τα κυριότερα χαρακτηριστικά θεολογικά και παιδαγωγικά γνωρίσματα ανάπτυξης της θρησκευτικής αγωγής στην Ελλάδα και διεθνώς. Επίσης, εξετάζονται οι επιδράσεις των διαφόρων ρευμάτων της ελληνικής και ευρωπαϊκής διάνοησης στη διαμόρφωση του παιδευτικού ιδεώδους της χριστιανικής και κατηχητικής θρησκευτικής αγωγής. Αναλύονται οι παιδαγωγικές και θεολογικές κατευθύνσεις της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής θρησκευτικής αγωγής. Αναφέρονται οι επιπτώσεις των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική σχολική θρησκευτική αγωγή. Τέλος, εξετάζονται οι κατευθύνσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής πραγματικότητας και ιδιαίτερα οι δεξιότητες που απαιτούνται στον 21^ο αιώνα αλλά και ο τρόπος που αυτές επηρεάζουν τη Θρησκευτική Αγωγή ως θεωρία και πράξη. Πρόκειται για την αλλαγή παραδείγματος στην εκπαιδευτική διαδικασία, που ενθαρρύνει την αναγνώριση και επίλυση προβλήματος, την κριτική και δημιουργική σκέψη, τη δέσμευση των μαθητών στην αντιμετώπιση προκλήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο και την προετοιμασία τους για ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο μέλλον. Το μάθημα πλαισιώνει θεωρητικά τη θρησκευτική αγωγή και πράξη στην ελληνική πραγματικότητα:

- μελετώντας, αναλύοντας και ερμηνεύοντας ιστορικά την προβληματική που την αφορά και την προσδιορίζει
- παρουσιάζοντας την κυριότερη ορολογία που συνθέτει τη διδασκαλία και τη μεθοδολογία της θρησκευτικής αγωγής
- προσδιορίζοντας θεωρητικά τα χαρακτηριστικά της ιστορίας των Αναλυτικών Προγραμμάτων του μαθήματος των Θρησκευτικών
- διερευνώντας τις διαφορές παιδαγωγικές επιρροές που διαχρονικά παρατηρήθηκαν στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών σε σχολεία της Α'/βάθμιας και Β'/βάθμιας Εκπαίδευσης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- παρουσιάζοντας ιστορικά και αναλύοντας τις παιδαγωγικές αρχές, τις μεθόδους διδασκαλίας και τις μεθοδολογίες διερεύνησης και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου
- Στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεωρία και Πράξη της Χριστιανικής Αγωγής» οι φοιτητές και φοιτήτριες:
  - θα προσδιορίζουν εννοιολογικά τους όρους θρησκευτική αγωγή και θρησκευτική εκπαίδευση
  - θα αναλύουν τις θεολογικές προϋποθέσεις και να συνοψίζουν τις παιδαγωγικές αρχές και κατευθύνσεις της σύγχρονης ελληνικής θρησκευτικής αγωγής
  - θα κατανοούν και θα μπορούν να εφαρμόζουν/καλλιεργούν στην τάξη τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (κριτική, δημιουργική σκέψη, συνεργασία κ.ά.)
  - θα σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες που εμπλέκουν πρακτικές από τα μέσα του θρησκευτικού γραμματισμού, επιτελεστικών και παραστατικών τεχνών και άλλων επιστημών του ανθρώπου.

Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτικές ασκήσεις που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι ασκήσεις αυτές δεν είναι υποχρεωτικές και δεν συμβάλουν στη βαθμολογία των φοιτητών για το μάθημα. Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course “Theory and Practice of Religious Education” focuses on the study of the main historical stages and the main theological and pedagogical features of Religious Education in Greece and internationally.

The basic issues include latest educational trends and especially the skills required in the 21st century, in order students be prepared as teachers to meet the demands put upon the education system in today's world of rapid changes and ever-increasing complexity.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E123	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ – ΙΣΛΑΜ HISTORY OF RELIGIONS-ISLAM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Ε.Δ.Ι.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
---	-----

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα Ιστορία Θρησκειών - Ισλάμ αποβλέπει στην εξέταση και ανάλυση του Ισλάμ, τόσο από ιστορικής, όσο και από θεωρητικής πλευράς. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετασθούν βασικές πτυχές της ισλαμικής ιστορίας και διδασκαλίας. Ειδικότερα, εξετάζεται η ιστορία του Ισλάμ, όπως αυτή εξελίχθηκε καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας του. Καλύπτει την περίοδο όπου αναδεικνύεται ο θεσμός του Χαλιφάτου μέχρι τη σύγχρονη συγκυρία, με αποκορύφωμα την Αραβική Άνοιξη, την ισλαμική τρομοκρατία και το πολιτικό Ισλάμ. Επίσης εξετάζεται τόσο η ισλαμική θεολογία και φιλοσοφία όσο και το ισλαμικό δίκαιο. Εξετάζεται η διδασκαλία του: Περί Θεού, κόσμου, ανθρώπου και εσχάτων. Ως προς το ισλαμικό δίκαιο εξετάζονται οι σχετικοί πυλώνες του Ισλάμ, τα νομικά συστήματα και οι σχετικές ερμηνείες – νομικές σχολές.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

- να μπορεί να κατανοεί την ιστορία του Ισλάμ
- να αναγνωρίζει την ισλαμική κοσμοθεωρία
- να γνωρίζει την ισλαμική δογματική διδασκαλία
- να γνωρίζει την ισλαμική νομική σκέψη
- να διευρύνει τους ιστορικούς και θεολογικούς του ορίζοντες έτσι ώστε να κατανοεί σε βάθος τις πνευματικές και θρησκευτικές προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες εξελίχθηκε το θρησκευτικό φαινόμενο του Ισλάμ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

History of religions – Islam

It intends the examination and analysis of Islam, as well as from historical and theoretical side. The purpose of this lesson is to be examined basic aspects of Islamic history and teaching. Moreover they examining the history of Islam, as it has been developed during the course of the time. It covers the period where the institution of caliphate is made known, until recently reaching the top with the Arabic spring, the Islamic terrorism and political Islam. Examining also the Islamic theology and philosophy and Islamic law and also about God, the world, humanity, and last days. As far as the Islamic law is concerned, relevant gates of Islam, legal systems and relevant interpretations - law schools, are also examined.

Ε1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π063	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ENTERPRENEURSHIP AND ECCLESIASTICAL MANAGMENT		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ - ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της επιχειρηματικότητας

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

και της καινοτομίας με έμφαση στη διαχείριση των εκκλησιαστικών αγαθών. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας, της διοίκησης νομικών προσώπων και δομών και δη εκκλησιαστικών νομικών προσώπων και της οργάνωσης και ανάπτυξης έργων με αντικείμενο τη διαχείριση εκκλησιαστικών αγαθών, της σύνδεσης της έννοιας της καινοτομίας με τους εκάστοτε επιχειρησιακούς στόχους της Εκκλησίας και το αντίστοιχο επιχειρησιακό / οικονομικό περιβάλλον και την κατανόηση της συνολικής εικόνας των εκκλησιαστικών αγαθών και των απαιτήσεων για την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες και σε μεθοδολογίες της διοίκησης επιχειρήσεων εν γένει (νομικές μορφές άσκησης επιχειρηματικότητας, Ηγεσία, Διαχείριση Ρίσκου, Στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων, διαχείριση και στρατηγικές ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, ηθική των επιχειρήσεων και κατάρτιση επιχειρηματικού σχεδίου), έτσι ώστε ο φοιτητής να έχει μία συνολική αντίληψη των παραπάνω. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία στηρίζονται συγκεκριμένες μεθοδολογίες και τεχνικές διοίκησης και οργάνωσης επιχειρήσεων και δη έργων διαχείρισης εκκλησιαστικών αγαθών και συνδυάζεται με κεφάλαια άλλων μαθημάτων του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course aims at systematically providing basic knowledge around the economy, the market and entrepreneurship in Europe and Greece with an emphasis on the art of entrepreneurship in fields related to the social dimension and action of the Church. The objectives of the lesson is to provide the students with knowledge of the general principles of the Church's teachings in relation to the business activity of the Church and its members, knowledge of various former and current business applications in the administration of ecclesiastical goods, skills of comprehending the particularities inherent in business activity related to the management of ecclesiastical goods, skills required to carry out business activity in relation to the administration of ecclesiastical goods pertinent communication, multiple cultures, their rise to prominence of the identity and the values of the Orthodox Church and the rest of the religious communities.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα έχει στέρεες γνώσεις σχετικά με την συμβολή της Εκκλησίας στους εθνικούς αγώνες της Ελλάδος στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων που ανεφύησαν από το 1833 και εξής. Ειδικότερα για την συμβολή της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Επανάσταση του 1821, στον Μακεδονικό Αγώνα, στην Αντίσταση κατά των Γερμανών, στο Βορειοηπειρωτικό ζήτημα κ.ά. Φιλανθρωπική δράση της Εκκλησίας της Ελλάδος. Θα αποκτήσει, επίσης, τη δυνατότητα να προβαίνει σε περιγραφή και ανάλυση στιγμών της ιστορίας της και μέσα από την επεξεργασία και τη σύνθεση στοιχείων από ποικίλες πηγές (ελληνόγλωσσες και ξενόγλωσσες, συμβατικές και ηλεκτρονικές) να οδηγείται σε συμπεράσματα και διαπιστώσεις.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Ε020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Ποιμαντική Ψυχολογία αξιοποιεί τα πορίσματα και τις εφαρμογές της Ψυχολογίας και κυρίως των σύγχρονων ψυχολογικών θεωριών πάνω στα πεδία του ανθρώπινου προβληματισμού κατά την άσκηση της ποιμαντικής διακονίας.

Σκοπός είναι η θεωρητική κατάρτιση των διδασκομένων για την επιτυχέστερη άσκηση του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας.

Εξετάζεται η επιστήμη της Ποιμαντικής και της Ψυχολογίας. Μέσα από τη διεπιστημονική σύζευξη της Ψυχολογίας με την Ποιμαντική ερευνώνται οι βασικές αρχές της ανθρωπογνωσίας από θεολογική-ποιμαντική και ψυχολογική άποψη και ο λυτρωτικός διάλογος της Εκκλησίας με τον άνθρωπο κάθε ηλικίας, φύλου, φυλής, κοινωνικής τάξης ή καταγωγής. Η αναφορά δηλαδή του δρόμου της σωτηρίας του καθολικού ανθρώπου. Εξετάζεται με βάση τις σύγχρονες πνευματικές ανάγκες και καταστάσεις ο εκσυγχρονισμός του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας.

Αξία της Ποιμαντικής Ψυχολογίας: Εξασφαλίζεται η πρακτική αξιοποίηση των θεολογικών και ψυχολογικών γνώσεων για την λυσιτελέστερη δραστηριότητα της πνευματικής καθοδήγησης.

Το περιεχόμενο της Ποιμαντικής Ψυχολογίας: Σύντομη ιστορία της Ποιμαντικής Ψυχολογίας. Η σχέση της ψυχολογίας με την πνευματική ζωή και με το έργο της πνευματικής καθοδήγησης των ψυχών. Ορθόδοξη Ποιμαντική Ψυχολογία. Εξελικτική ψυχολογία. Ψυχολογία των ατομικών διαφορών. Ψυχολογία του βάθους. Ανάλυση ψυχολογικών όρων. Ο ποιμαντικός διάλογος: Γενικές αρχές, κύριοι στόχοι. Η μέριμνα της Εκκλησίας

για τον άνθρωπο στις διάφορες ηλικίες. Γάμος και οικογένεια. Η μέριμνα για τα ορφανά και τις χήρες.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση:

- να διαμορφώσουν τη δική τους ταυτότητα ως συνεργάτες, (Κληρικοί ή λαϊκοί) του εννοριακού έργου
- να γνωρίζουν πώς να αξιοποιούν και να εφαρμόζουν κατά τρόπο επιστημονικό τα πορίσματα της Ψυχολογίας και δη των σύγχρονων ψυχολογικών θεωριών στο δυναμικό πεδίο του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας
- να γνωρίζουν τη δεοντολογία των εφαρμογών της Ψυχολογίας στην ποιμαντική μέριμνα και φροντίδα
- να κατέχουν τη βιβλιογραφία της Ποιμαντικής Ψυχολογίας (Ελληνική και Ξενόγλωσση)
- να διαλέγονται με τα προβλήματα, τις διενέξεις και τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου ως μέλους της κοινωνίας και της εκκλησίας ως σώματος Χριστού
- να ξέρουν πώς να ενσωματώνουν, αποτελεσματικά και υπεύθυνα, τη θεωρία στην πράξη, χρησιμοποιώντας μελέτες περιπτώσεων και παιχνίδια ρόλων, (case studies and role playing)
- να παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες που θα συνεισφέρουν στην εξέλιξη της διαλεκτικής του διεπιστημονικού πεδίου της Ποιμαντικής και της Ψυχολογίας
- να ασκούν μεθοδικά, όλα τα παραπάνω μέσα από μια διεπιστημονική προοπτική, (ηθικά, θεολογικά και ψυχολογικά).

Pastoral Psychology utilizes the findings and applications of Psychology and especially of contemporary psychological theories on the fields of human reflection in the exercise of pastoral ministry.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

The aim is the theoretical training of the students in order to successfully train for the pastoral work of the Church.

In addition, the science of Pastoral Studies and of Pastoral Psychology is also examined. Through the interdisciplinary coupling of Psychology and Pastoral Studies, the basic principles of human knowledge from a theological-poetic and psychological point of view and the Church's redemptive dialogue with people of all ages, gender, race, social class or origin are explored. Apart from that, there is reference of the way of salvation of man as a whole (body and soul).

Based on contemporary spiritual needs and situations, we examine as well the modernization of pastoral work in the Church. Value of Pastoral Psychology: We ensure the practical use of theological and psychological knowledge for the most effective manner of spiritual guidance.

The content of Pastoral Psychology: A brief history of Pastoral Psychology is explored. The relationship of psychology with spiritual life and with the work of spiritual guidance of souls. Orthodox Pastoral Psychology. Evolutionary psychology. Psychology of individual differences. Depth psychology. Analysis of psychological terms. Pastoral dialogue: general principles, main objectives. The Church's concern for man at different ages. Marriage and family. Care for orphans and widows. Upon completion of the course, students will be able to:

- form their own identity as collaborators (clergy or laity) in parish work
- know how to use and apply in a scientific way the findings of psychology and especially of contemporary psychological theories in the dynamic field of pastoral work of the Church
- to know the ethics in the application of psychology in pastoral care and nursing
- to be familiar with the bibliography of Pastoral Psychology (Greek and international)
- to converse with the problems, conflicts and needs of contemporary man as a member of society and of the church as the body of Christ
- know how to integrate, effectively and responsibly, theory into practice, using case studies and role playing
- generate new research ideas that will contribute to the development of the dialectic of the interdisciplinary field of Pastoral Care and Psychology
- methodically practice all of the above from an interdisciplinary perspective (ethical, theological and psychological).

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311068	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Χριστιανισμός στον Κόσμο των Σλάβων Christianity in the Slavic World		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

<p>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</p>	<p>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p>	<p>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</p>
	3	5
<p>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</p>	<p>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ</p>	
<p>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</p>		
<p>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</p>	<p>ΟΧΙ</p>	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL417/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Οι Σλάβοι αποτελούν την μεγαλύτερη από όλες τις ευρωπαϊκές εθνοτικές και γλωσσικές ομάδες. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, ο συνολικός πληθυσμός των σλαβικών λαών ανέρχεται σε σχεδόν 300 εκατομμύρια, αντιπροσωπεύοντας το 40% του συνόλου του ευρωπαϊκού πληθυσμού, ενώ η εδαφική τους έκταση φτάνει τα 18 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα, δηλαδή περισσότερο από το 50% της έκτασης της Ευρώπης.

Οι σλαβικοί λαοί έχουν μακρά ιστορία και πλούσιο πολιτισμό και οι εγκαταστάσεις τους - η περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων - αποδεικνύουν σπάνια ποικιλομορφία που διευκολύνει την ανάπτυξη του υλικού και πνευματικού πολιτισμού.

Η κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας τον 4ο αιώνα και το Σχίσμα του Χριστιανισμού το 1054 χώρισε και τον σλαβικό κόσμο σε δύο μέρη, το Ορθόδοξο και Βυζαντινό στα ανατολικά και το Ρωμαιοκαθολικό και Λατινικό στα δυτικά, ενώ και οι Σλάβοι που βρίσκονταν στο νότο χωρίστηκαν επίσης σε δύο ομάδες, με την Κροατία και την Σλοβενία εγγύτερα στους Ρωμαιοκαθολικούς και την Βουλγαρία και την Σερβία πιο κοντά στους Ορθόδοξους. Έκτοτε, οι διαφορές μεταξύ του ανατολικού και του δυτικού τμήματος αποκρυσταλλώθηκαν, και ο σλαβικός κόσμος παρέμεινε ένα γεωπολιτικό πεδίο έριδας καθ' όλην την διάρκεια των νεότερων χρόνων.

Πολλαπλές εθνοτικές ομάδες, διαφορετικές κουλτούρες, περίπλοκες ιστορίες και σημαντικές γεωγραφικές τοποθεσίες, συγκρουόμενοι πολιτισμοί και ανταγωνιστικά πολιτικά συμφέροντα έφεραν αυτήν την περιοχή στο παγκόσμιο επίκεντρο ενδιαφέροντος. Στον σημερινό κόσμο, καμία χώρα ή έθνος με φιλοδοξίες και στρατηγικά ενδιαφέροντα δεν μπορεί να αγνοήσει τις σλαβικές σπουδές ως επιστήμη στενά συνδεδεμένη με τα πεδία των Διεθνών Σχέσεων, της Γεωπολιτικής, της Οικονομίας, της Ιστορίας και του Πολιτισμού.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι α) να παράσχει στέρεο θεμέλιο κατανόησης της σλαβικής θρησκευτικότητας και β) να ενδοσκοπήσει στην θρησκευτική ιστορία των Σλάβων στο ευρωπαϊκό, ευρασιατικό και παγκόσμιο πλαίσιο της.

Στις μαθησιακές ενότητες παρέχεται γνώση της πλούσιας θεολογικής παράδοσης του σλαβικού κόσμου ενώ διερευνώνται οι αλληλεπιδράσεις της με την λογοτεχνία, την μουσική, την πολιτική, την ιστορία και τις τέχνες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

The Slavs constitute the largest of all European ethnic and linguistic groups. According to statistical data, the total population of Slavic peoples is almost 300 million, representing 40% of the total European population, while their territorial extent reaches 18 million square kilometers, which is more than 50% of Europe's land area.

The Slavic peoples have a long history and rich culture, and their settlements in the area of Central and Eastern Europe and the Balkans demonstrate a rare diversity that facilitates the development of both material and spiritual culture.

The collapse of the Roman Empire in the 4th century and the Schism of Christianity in 1054 divided the Slavic world into two parts: the Orthodox and Byzantine in the east and the Roman Catholic and Latin in the west, while the Slavs in the south were also divided into two groups, with Croatia and Slovenia being closer to the Roman Catholics and Bulgaria and Serbia being closer to the Orthodox. Since then, the differences between the eastern and western parts have crystallized, and the Slavic world has remained a geopolitical field of contention throughout modern times.

Multiple ethnic groups, diverse cultures, complex histories, and significant geographic locations, conflicting cultures, and competing political interests have brought this region to the global forefront of interest. In today's world, no country or nation with ambitions and strategic interests can ignore Slavic studies as a science closely connected with the fields of International Relations, Geopolitics, Economy, History, and Culture.

Learning Objectives

The course aims to a) provide a solid foundation of understanding of Slavic religiosity and b) introspect into the religious history of the Slavs within the European, Eurasian, and global framework.

The learning modules offer knowledge of the rich theological tradition of the Slavic world while exploring its interactions with literature, music, politics, history, and the arts.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL177/	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στο γνωστικό αντικείμενο της Βιβλικής Ιστορίας και ειδικότερα της Ιστορίας της Καινής Διαθήκης με θρησκευολογική προσέγγιση. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση της ιστορίας του Ιουδαισμού και του Ελληνορωμαϊκού κόσμου καθώς επίσης και η ιστορική, θρησκευτική, κοινωνιολογική και πολιτισμική προσέγγιση του καθόλου περιβάλλοντος της γεωγραφικής περιοχής της Μεσογείου κατά την εποχή των χρόνων της Καινής Διαθήκης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να κατανοεί τις διαφορετικές πτυχές της και ειδικότερα της Ιστορίας της Καινής Διαθήκης μεβάσητην θρησκευολογική προσέγγισή τους.

- Να κατανοεί τους διαφορετικούς τρόπους αλλά και τη χρήση των ποικίλων σύγχρονων μεθοδολογιών στην βιβλική ιστορική έρευνα.

- Είναι σε θέση να διακρίνει τα διαφορετικά θρησκευολογικά χαρακτηριστικά των ιστορικών περιόδων του κοινωνικού, πολιτιστικού καθώς επίσης και του θρησκευτικού περιβάλλοντος των χρόνων της Καινής Διαθήκης..

- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της σύγχρονης ιστορικής έρευνας για να αναλύσει: α) την ασκητική κοινότητα των Εσσαίων, β) τους Εβραίους στην Διασπορά, γ) τους πολιτικούς και θρησκευτικούς Θεσμούς του Ιουδαισμού στους Χρόνους της Καινής Διαθήκης, δ) την επίγεια πορεία του Ιησού Χριστού, ε) το ιεραποστολικό έργο του Ιησού Χριστού.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

-Συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες του για να ερευνήσουν, δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν την δική τους ερμηνεία διαφορετικών ιστορικών γεγονότων και μορφών της υπό εξέταση χρονικής περιόδου.

Περιεχόμενο. Ιστορία του Ιουδαϊσμού. Κοινωνικό, Θρησκευτικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον των Χρόνων της Καινής Διαθήκης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This course aims to examine the history of Judaism as well as the historical, religious, sociological and cultural aspects of the Mediterranean world during the New Testament era. Content. 1. History of Judaism. 2. The New Testament in the Greco-Roman World.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	[31Υ012]	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (Π.Δ.Ε.)		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Ι. ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ [Συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας]		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Αντικείμενο του μαθήματος Εισαγωγή στην Παιδαγωγική είναι η Παιδαγωγική ως επιστήμη, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Παιδαγωγικής και η σχέση της Παιδαγωγικής με τις άλλες επιστήμες. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται: Το πεδίο της Παιδαγωγικής. Κλάδοι της Παιδαγωγικής. Η μεθοδολογία έρευνας της Παιδαγωγικής επιστήμης. Το φαινόμενο της αγωγής. Έννοια και σχέση παιδαγωγικών όρων. Το μορφώσιμο του ανθρώπου και το πρόβλημα του δυνατού της αγωγής. Τα όρια της μορφωτικής επίδρασης. Η παιδαγωγική πράξη και η αρχή της παιδαγωγικής ευθύνης. Παιδαγωγικές αρετές. Ο σκοπός, οι παράγοντες και τα μέσα της αγωγής. Η συμβουλευτική στο σχολείο. Φαινομενικές παιδαγωγικές αντινομίες. Σύντομη εξέλιξη του φαινομένου της αγωγής

**ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

ΚΑΙ ΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

παιδαγωγικών και διδακτικών συστημάτων. Ο νεότερος ανθρωπισμός. Η θεμελίωση της Παιδαγωγικής επιστήμης. Ο πραγματισμός του J. Dewey. Το σχολείο εργασίας. Το σχολείο ενεργείας. Η πολυτεχνική εκπαίδευση. Η αντιαυταρχική αγωγή. Η αμφισβήτηση του σχολείου. Η αισθητική αγωγή. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση. Η αγωγή της ειρήνης.

Στο μάθημα γίνεται αναφορά: 1. Στις φιλοσοφικές, επιστημολογικές, κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές, νομικές προϋποθέσεις της αγωγής. 2. Στους όρους, τους σκοπούς, το αντικείμενο και τα όρια της Αγωγής.

3. Στα βασικά παιδαγωγικά (φιλοσοφικά-παιδαγωγικά) ρεύματα που προσδιόρισαν το πεδίο της Παιδαγωγικής σήμερα. 4. Στους κυριότερους εκπροσώπους της Παιδαγωγικής και στο έργο τους. 5. Στα σύγχρονα προβλήματα και τους προβληματισμούς σχετικά με την Παιδαγωγική και την εκπαίδευση. 6. Στον τρόπο εφαρμογής των αρχών της Παιδαγωγικής στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία (σχέση θεωρίας - πράξης).

Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις για την οργάνωση και διεξαγωγή της μαθησιακής και διδακτικής διαδικασίας. Εξετάζονται σε θεωρητικό επίπεδο οι κύριες έννοιες της διδακτικής διαδικασίας και προσφέρεται η δυνατότητα παρακολούθησης της εφαρμογής των εννοιών αυτών στην σχολική τάξη καθώς οι φοιτήτριες και φοιτητές παρακολουθούν διδασκαλίες του μαθήματος των Θρησκευτικών σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ως προς την Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, εξετάζονται: 1. Ειδική Αγωγή: Νεότερες τάσεις και αντιλήψεις, φιλοσοφία και σκοπός, θεματική, προβλήματα. 2. Κατηγορίες και χαρακτηριστικά των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. 3. Οργάνωση και μορφές εκπαίδευσης μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. 4. Η Ειδική Εκπαίδευση στην Ελλάδα: κρατούσα κατάσταση. 5. Η συμβολή των παραγόντων της αγωγής στη διαδικασία σχολικής και κοινωνικής ένταξης. Προϋποθέσεις, δυνατότητες, προετοιμασία. 6. Εκπαίδευση και κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού. 7. Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και χαρισματικών μαθητών (μέθοδοι, στρατηγικές, μέσα, βοηθήματα). 8. Παράγοντες και συντελεστές που διαμορφώνουν την ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρία (περιβάλλον, πρόληψη, αποκατάσταση, ατομικά δικαιώματα, σχολική ζωή, επαγγελματική ένταξη, κοινωνική ζωή υπηρεσίες, πολιτική, τεχνολογία κ.λπ.). 9. Σχεδιασμός βελτίωσης και διασφάλισης της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία. 10. Στρατηγικές βελτίωσης της ποιότητας.

Στόχοι του μαθήματος είναι, οι φοιτητές:

- Να κατανοήσουν τις διαστάσεις της έννοιας «παιδαγωγική»
- Να αντιληφθούν τις απαιτήσεις και τις διαστάσεις του παιδαγωγικού έργου
- Να ευαισθητοποιηθούν απέναντι στην έννοια «παιδί»
- Να μπορούν να διακρίνουν με παιδαγωγική συναίσθηση τα όρια της δράσης τους στην τάξη
- Να διακρίνουν τους παράγοντες και τις μεταβλητές που επηρεάζουν και προσδιορίζουν το έργο τους
- Να ενημερωθούν σχετικά με τα προβλήματα που επηρεάζουν την παιδαγωγική σχέση.

Διδακτική άσκηση: Κάθε φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει τουλάχιστον δύο δειγματικές διδασκαλίες σε τάξεις του Γυμνασίου και Λυκείου. Η οργάνωση της πρακτικής-διδακτικής άσκησης γίνεται από τους διδάσκοντες με τη συνεργασία των θεολόγων καθηγητών που αποσπώνται κατ' έτος από τη δημόσια Β/βάθμια Εκπαίδευση στο Γραφείο Πρακτικής-Διδακτικής Άσκησης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας. Επιδιώκεται να υπάρχει αντιστοιχία των όσων διδάσκονται οι φοιτητές με εκείνα που παρακολουθούν στη σχολική αίθουσα. Η παρακολούθηση ολοκληρώνεται με κριτική αξιολόγηση των διδασκαλιών με τη συμμετοχή των διδασκόντων και των εποπτευόντων την άσκηση καθηγητών. Οι φοιτητές συμπληρώνουν σχέδια διδασκαλίας αντιστοιχούντα στις δειγματικές διδασκαλίες. Η συμμετοχή των φοιτητών στη Διδακτική Άσκηση είναι προαπαιτούμενο της συμμετοχής τους στις εξετάσεις.

Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This course defines the basic concepts, define the notion of Pedagogy and its status and relation to other sciences, processes and stages of education in pedagogical forms. This course offers to students learning of theories, teaching practical subjects and different theories of pedagogy. This course enables students to form the critically evaluate developments in education and determinate of the advantages

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

and disadvantages of pedagogical theories during the educational process. This course explores a combination

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

of education, pedagogy, philosophical, theoretical and practical issues. Thus, it will be achieved in this course a reflective understanding of theoretical perspective of pedagogy and a philosophical approach to teaching. This course is designed to provide students with an overview of key concepts, such as: 1. The field of Pedagogy. 2. Branches of Pedagogy. 3. The research methodology of Pedagogical Science. 4. The key constituents of an educational philosophy. 5. Concept and relationship of pedagogical terms. 6. The education of human being and the related problems. 6. The limits of the educational effect. 7. The pedagogical act and the principle of pedagogical responsibility. 8. Pedagogical virtues. 9. Phenomenal pedagogical antinomies. 8. Brief evolution of the phenomenon of education and pedagogical and didactic systems. 9. The newest humanism. 10. The foundation of Pedagogical science. 11. The pragmatism of J. Dewey. 12. The work-based school. 13. *Polytechnic High School*. 14. The anti-authoritarian education and democratic pedagogy 15. Environmental education. 16. *Peace education*.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Ι. ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε της εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ [Συμπεριλαμβάνεται της ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας]		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uoa.gr/modules/auth/open_courses.php?fc=306		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της θρησκευτικής αγωγής και εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ο αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά, εξετάζονται οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την θρησκευτική εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, τα αναλυτικά

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
προγράμματα του μαθήματος των

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

θρησκευτικών, οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης καθώς και οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που αφορούν τη θρησκευτική αγωγή. Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στη συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους. Το μάθημα αναφέρεται σε βασικές έννοιες, όρους, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της ιστορίας της θρησκευτικής εκπαίδευσης, στην ιστορία και εξέλιξη της παιδαγωγικής και των εκπαιδευτικών θεσμών, καθώς και στην εκπαιδευτική κουλτούρα σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών στην Ελλάδα.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν: Οι κυριότεροι σταθμοί της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης (από την εποχή του Καποδίστρια μέχρι σήμερα). Η θέση και το περιεχόμενο της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στο πλαίσιο των κυριότερων μεταρρυθμίσεων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Τα κυριότερα θεολογικά και παιδαγωγικά ρεύματα διαμόρφωσης της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στην Ελλάδα. Ο ρόλος της ελληνικής διανοήσης από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα στη διαμόρφωση του παιδαγωγικού ιδεώδους της σχολικής θρησκευτικής αγωγής. Εργαστηριακή διδακτική εφαρμογή: Το σχολείο του χθες στην προοπτική του σήμερα: εξετάζεται μέσα από λογοτεχνικά κείμενα, που έχουν επιλεγεί στην αρχή του κύκλου μαθημάτων, η σχολική ζωή με βασικούς άξονες: α) την δομή και λειτουργία του σχολείου ως θεσμού που μετασχηματίζεται από την επίδραση της κοινωνίας και της ιστορικής περιόδου και β) το σχολείο ως φορέας κοινωνικοποίησης των παιδιών.

Οι φοιτητές / φοιτήτριες με το πέρας της παρακολούθησης του μαθήματος:

- θα αναγνωρίζουν σημαντικούς σταθμούς στην ιστορική πορεία της θρησκευτικής αγωγής στην ελληνική πραγματικότητα.
- θα αναγνωρίζουν την ιστορικότητα της παιδαγωγικής επιστήμης και του θεσμικού χώρου της εκπαίδευσης.
- θα αναλύουν τα προβλήματα που διαμόρφωσαν το πεδίο της παιδαγωγικής.
- θα κατανοούν τις ιστορικές μεταβλητές για την ερμηνεία των μεταβολών που παρουσιάζει η θρησκευτική αγωγή στην Ελλάδα.
- θα προσεγγίζουν κριτικά θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της ιστορίας της θρησκευτικής εκπαίδευσης.
- θα δύνανται να προβούν σε τεκμηριωμένη ιστορική ερμηνεία για τα ζητήματα αυτά.

☒

Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course focuses on the issues related to the history of Religious Education on the 19th and 20th century in the Greece. This course is designed to provide students with an overview of key concepts, such as: the theories that have shaped religious education, education in the changing geographical and political context, literacy and education, organization and models of education, social character of education, curricula of Religious Education, teaching methods and learning patterns. The subject of the course is: The main stations in the history of modern Greek education (from the time of Kapodistrias until today). The position and content of school Religious Education in the context of the main reforms of the Greek educational system. The main theological and pedagogical currents of shaping school Religious Education in Greece. The role of the Greek intelligentsia from the 19th century until today in shaping the educational ideal of school Religious Education.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ INTERFAITH DIALOGUE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ, Ε.ΔΙ.Π.		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	2
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα αναλύεται η θεωρία και η σκοπιμότητα του διαλόγου από σκοπιά θεολογική αλλά και κοινωνική στο πλαίσιο της σύγχρονης παγκόσμιας κοινότητας και με γνώμονα την καλλιέργεια της ειρήνης και της καταλλαγής, αλλά και της ποιοτικής συνύπαρξης μεταξύ μελών διαφορετικών θρησκευτικών και πολιτισμικών κοινοτήτων.

Εξετάζεται η βιβλική, πατερική και συστηματική θεμελίωση του διαλόγου στο πλαίσιο της Ορθόδοξης θεολογίας. Μελετάται η έννοια της Μοναδικότητας του Θεού και κατ' επέκταση της απολυτότητας της αλήθειας στο πλαίσιο των μονοθεϊστικών θρησκειών και το περιθώριο που επιτρέπει στον διάλογο. Σε συνάρτηση με τη μοναδικότητα και την πολλαπλότητα της αλήθειας μελετάται η φιλοσοφική παράδοση του διαλόγου ήδη στο πλαίσιο του ελληνορωμαϊκού κόσμου, στα έργα του Πλάτωνα (Σωκρατικοί διάλογοι), των σοφιστών, των κυνικών αλλά και των καρναβαλικών παραδόσεων της αρχαιότητας, της σάτιρας, του φιλολογικού είδους της διατριβής, καθώς και στην ευρύτερη μεσογειακή συνάφεια με τις προφορικές κουλτούρες της ανατολής και δη την εβραϊκή παράδοση. Αναλύεται ο διάλογος του Χριστού με τη Σαμαρείτισσα, που είναι καταστατικής σημασίας για τη θεμελίωση του διαλόγου στο πλαίσιο της χριστιανικής θεολογίας. Μελετώνται οι διάλογοι της πρωτοχριστιανικής παράδοσης στο πλαίσιο της Ύστερης Αρχαιότητας, και μεταγενέστεροι διάλογοι της Πατερικής και Εκκλησιαστικής Γραμματείας.

Εξετάζεται ο διάλογος σε σχέση με το ζήτημα της σωτηρίας, διαθρησκευτικά και διστορικά με αφορμή τη βιβλική αφήγηση του Ιωνά. Μελετώνται ποικίλες εκδοχές και παραδείγματα χριστιανομουσουλμανικού διαλόγου σε διαφορετικά ιστορικά συγκείμενα. Ιδίως μελετάται ο κατεξοχήν διαλογικός χαρακτήρας της αραβικής θεολογίας.

Εξάλλου εξετάζονται διάλογοι του χριστιανισμού (και του Ισλάμ) με παραδοσιακά αφρικανικά αλλά και ασιατικά ανιμιστικά θρησκευόμενα και διάλογοι με παραδοσιακά θρησκευόμενα των ινδιάνων.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Εξετάζονται διάλογοι και ευρύτερα ζητήματα σχέσεων και συνύπαρξης ινδουιστών και μουσουλμάνων στην Ινδία (του Γκάντι και τη σημερινή), καθώς και άλλα, περισσότερο συγκρητιστικά και συνθετικά μοντέλα συνύπαρξης και διαλόγου διάφορων θρησκευμάτων στην Άπω Ανατολή.

Σε θεωρητικό πλαίσιο εξετάζονται εξάλλου ζητήματα μεθοδολογίας του διαλόγου. Κατατάσσονται ειδολογικά οι διάλογοι της συγχρονίας μας ως προς το επίπεδο και τους θεσμούς διοργάνωσης θεσμικό στο οποίο τελούνται. Αναπτύσσεται η σημασία και οι ιδιαίτερες δυσκολίες διαλόγων που οργανώνουν επίσημοι φορείς, οι οποίοι επίσης διακρίνονται ανάλογα με το είδος και τις επιμέρους σκοποθεσίες τους

Τονίζεται η σημασία του διαλόγου στη βάση της κοινωνίας, ιδίως σε κοινωνίες μεικτές θρησκευτικά, και μελετάται ως παράδειγμα το έργο του Ζορζ Κοντρ, επισκόπου όρους Λιβάνου, ηγετικής μορφής του διαλόγου και του Οικουμενικού κινήματος.

Διαπιστώνεται η σημασία διάφορων πεδίων κοινών σε όλους τους ανθρώπους ως σημείων συνάντησης και επικοινωνίας, όπως η προσευχή, η κοινωνική και πολιτική δράση καθώς και η τέχνη και λογοτεχνία και οι γέφυρες που αυτά δημιουργούν μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών πολιτισμικών και θρησκευτικών ταυτοτήτων.

Τέλος ερευνάται το ερώτημα αν ο διάλογος μεταξύ πιστών διαφόρων θρησκευμάτων ή και αθέων ή αγνωστικιστών μπορεί να συμβάλει σε μια προοπτική βελτίωσης της κοινωνίας του σήμερα και του αύριο, υπηρετώντας και πανανθρώπινες αξίες, και τελικώς τον άνθρωπο και τον κόσμο στον οποίο ζούμε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course analyzes the theory and purpose of dialogue from a theological and social point of view, in the context of the contemporary global community and with a view to cultivating peace and reconciliation, as well as constructive coexistence between members of different religious and cultural communities.

The biblical, patristic and systematic foundation of dialogue within Orthodox theology is examined. The concept of God as One/Unique and consequently of truth as absolute in monotheistic religions and the margin that this allows for dialogue are studied. In connection with the uniqueness and multiplicity of truth, the philosophical tradition of dialogue is studied beginning from the Greco-Roman world, in the works of Plato (Socratic dialogues), the sophists and the cynics, the carnival traditions of antiquity, ancient satire and the *sui generis* literary genre of the *diatribe*. In the wider Mediterranean area, the tradition of dialogue in the oral cultures of the East and in particular the Jewish tradition is explored.

The dialogue of Christ with the Samaritan woman is analyzed, since it is of foundational importance for dialogue within Christian theology. The dialogues of the early Christian tradition in the context of Late Antiquity are studied, as well as later dialogues in patristic and other church literature.

Dialogue is examined also in relation to the question of salvation, in the context of different faiths and historical periods, using the biblical narrative of Jonah. Various versions and examples of Christian-Muslim dialogue in different historical contexts are studied. The eminently interactive nature of Arabic theology is especially studied.

The course also examines dialogues of Christianity (and Islam) with traditional African and Asian animistic religions and dialogues with traditional Indian religions.

Dialogues and broader issues of relations and coexistence of Hindus and Muslims in India (in the time of Mahatma Gandhi and today) are examined, as well as other, more syncretistic and synthetic models of coexistence and dialogue in various religions in the Far East.

In a theoretical context, issues of dialogue methodology are also examined. The dialogues of our times are classified according to the organizational level and the institutions in which they take place. The importance and the special difficulties of dialogues organized by official bodies are discussed, these too being categorized according to their type and individual purposes.

The importance of dialogue at the grassroots level is emphasized, especially in religiously mixed societies. As an example, we will study the work of Georges Khodr, Metropolitan of Mount Lebanon, a

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Recognition is given to the importance of various areas common to all people as points of meeting and communication, such as prayer, social and political action as well as art and literature, and the links that they create between people of different cultural and religious identities.

Finally, we shall explore the question of whether dialogue between believers of different religions or atheists or agnostics can contribute to the improvement of society, serving both universal values, and ultimately humanity and God's creation as a whole.

Ε3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311052	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ PHILOSOPHICAL CURRENTS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

***

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εξετάζει κάποια μείζονα φιλοσοφικά ρεύματα που επηρέασαν τη σκέψη από τον Διαφωτισμό κι έπειτα, όπως ο Λογικός Θετικισμός, ο φιλοσοφικός γλωσσοκεντρισμός του 20ού αιώνα, η Φαινομενολογία και ο Μεταμοντερνισμός, με ιδιαίτερη έμφαση στη «γλωσσ ανάλυση» του Ludwig Wittgenstein και την «αποδόμηση» του Jacques Derrida.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This course comprises a detailed survey of some major post-Enlightenment philosophical trends that

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

have largely shaped modern thought, such as Logical Positivism, 20th century philosophical linguacentrism, Phenomenology, and Postmodernism, with particular attention to Ludwig Wittgenstein's "linguistic analysis" and Jacques Derrida's "deconstruction."

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311012	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στους μαθησιακούς στόχους του παρόντος μαθήματος περιλαμβάνεται η διερεύνηση των αντιλήψεων των γνωστών θρησκειών για τον προσκυνηματικό-θρησκευτικό τουρισμό, η ανάλυση και η επιστημονική προσέγγιση του προσκυνηματικού τουρισμού ως θρησκευτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο, η μελέτη της διαχρονικής εξέλιξης του φαινομένου του θρησκευτικού τουρισμού, οι θεολογικές προϋποθέσεις του και η σχέση του ως προς τις μεταβολές των διαφόρων κοινωνικο-οικονομικών, πολιτικών και θρησκευτικών συνθηκών της εκάστοτε εποχής.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

- μελετούν τις ιστορικές θρησκευτικές καταβολές και να αναγνωρίζουν τις πτυχές του φαινομένου του προσκυνηματικού τουρισμού από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.
- διακρίνουν το θρησκευτικό τουρισμό ιστορικά ως ένα δυναμικό φαινόμενο που διαμορφώνεται ως προς τη μορφή και τις όψεις ανάλογα με τις θεολογικές, πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες της εκάστοτε εποχής.
- αναγνωρίζουν τη σημασία του θρησκευτικού τουρισμού στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη και πλουραλιστική κοινωνία.
- κατανοούν την ιδιαίτερη θέση που τα προσκυνηματικά ταξίδια κατέχουν όλο και περισσότερο στη ζωή

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

των πιστών σε συγκεκριμένες θρησκείες.

Προσέγγιση και ερμηνεία του θρησκευτικού τουρισμού, ο οποίος σηματοδοτεί την μετακίνηση των ανθρώπων σε προσκυνηματικούς ιερούς χώρους με σκοπό την επικοινωνία με το θείο, ως πολιτιστικό αγαθό και κοινωνικό φαινόμενο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Αξιοποίηση του θρησκευτικού στοιχείου του χώρου ως πολιτιστική κληρονομιά. Παραδείγματα και επιτόπιες επισκέψεις.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The teaching of Religious tourism and Pilgrimage offers to the students the ability to study the world's most important religions, the meaning of travelling for religious and spiritual purposes and the visiting of religious monuments and artifacts as part of a vow or for other reasons. During the lectures we attempt to approach and interpretate religious tourism, which marks the movement of people to shrines in order to communicate with the divine, as a cultural good and social phenomenon from antiquity to the present day. The students study the most important sites in Greece and abroad that refer to all the big and important religions.

ΣΤ. ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΤ1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E025	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΕΙΟΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ [Συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας]		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα «Μουσειοδιδασκτική της Θρησκευτικής Τέχνης» πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα: Πρώτο: Σε θεωρητικό επίπεδο, δηλαδή η διδασκαλία της τέχνης θρησκευτικών θεμάτων, κυρίως βιβλικών, επιτελείται με εποπτικό τρόπο διδασκαλίας, δηλαδή σύγχρονη προβολή του ξεχωριστού έργου τέχνης, ιστορικοτεχνική του ανάλυση, ερμηνεία του θέματος και επισήμανση των παιδαγωγικών και ηθικών στόχων που εκπορεύονται από αυτό. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές βλέπουν το συγκεκριμένο έργο, θέτουν ερωτήσεις και εκφράζουν προβληματικές. Το μάθημα ανήκει στο χώρο της αισθητικής αγωγής και αφορά στις παιδαγωγικές έννοιες της πρόσληψης και της παραγωγής. Για να υπάρξει παραγωγή, δηλαδή αισθητική εργασία, είναι αναγκαία η κριτική ανάλυση, ώστε η αισθητική πράξη που δηλώνεται με το έργο τέχνης να προάγεται σε κοινωνική πράξη. Για τη γνώση των θεωρητικών δομών και την ανάγκη ανάπτυξης ορθολογικών ικανοτήτων στην αισθητική αγωγή είναι πρωταρχικά αναγκαία η επίτευξη των στόχων αυτής της μορφής της αγωγής, της οποίας προοπτική είναι η δημιουργία παραγωγικότητας τόσο στο σχολικό όσο και στον εξωσχολικό χώρο, όπου σημαίνοντα ρόλο στη δημιουργική πρωτοβουλία εκπαιδευτή και μαθητή παίζει η οπτικοακουστική επικοινωνία. Η οπτική επικοινωνία συνδέεται με τη θεωρία της αφομοίωσης, γιατί η πρόσληψη έργων θρησκευτικής τέχνης δίνει ευκαιρίες για τη βίωση της κοινωνικής πραγματικότητας ιστορικά και πολιτιστικά, για την άσκηση κριτικής και μεταμόρφωσης του κοινωνικού γίνεσθαι με διατυπώσεις προβλημάτων και τέλος για αναζήτηση δυνατοτήτων αλλαγής. Σήμερα ο ρόλος της εικόνας, ιδιαίτερα στο χώρο της παιδαγωγικής και διδακτικής είναι καθολικά αποδεκτός και αναγκαίος δίπλα στο γραπτό, προφορικό και επιστημονικό λόγο.

Δεύτερο: Σε δεύτερο επίπεδο το μάθημα προεκτείνεται σε υποδείγματα εμπειρικής μουσειοδιδασκτικής διδασκαλίας και άσκησης στο χώρο των ιδίων των Μουσείων. Πραγματοποιούνται ομάδες φοιτητών επισκέψεις σε Μουσεία τέχνης, όπως π.χ. Βυζαντινό, Αρχαιολογικό, και σε ιερούς θρησκευτικούς χώρους, όπως π.χ. Ακρόπολη, Μυστράς, και Ναούς αρχαιολογικής αξίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Με αυτόν τον τρόπο συνδέεται η αισθητική και μουσειοδιδασκτική αγωγή της θρησκευτικής τέχνης. Ο παιδαγωγικός στόχος που υπηρετείται είναι η συμβολή στη διαμόρφωση ηθικής και κοινωνικής συμπεριφοράς, αφού η τέχνη μεταμορφώνει την κοινωνική συνάφεια σε εποπτική δημιουργία. Όπως η ιστορία της Θεολογίας το ίδιο και το έργο τέχνης ως έκφραση κοινωνικών συνθηκών ωθεί σε αναστοχασμό για το παρόν, που είναι άμεση συνάρτηση του παρελθόντος και προϊόν του. Η μουσειοδιδασκτική γνώση της θρησκευτικής τέχνης μπορεί άμεσα και έμμεσα να αφυπνίσει την αισθητική φαντασία του εκπαιδευτή και του μαθητή, να τους επηρεάσει και να δημιουργήσει διαύλους επικοινωνίας με τον καλλιτέχνη, γιατί η αισθητική αγωγή στο Μουσείο ανήκει στο χώρο της επικοινωνιακής διδακτικής.

Οι φοιτητές με την πρακτική τους άσκηση στα Μουσεία θα μπορέσουν:

1. Να έλθουν οι φοιτητές σε επαφή με τις τέχνες και την εν γένει θρησκευτική πολιτιστική κληρονομιά.
2. Να ανακαλύψουν τις δυναμικές που κάνουν εφικτή τη μάθηση μέσω του εποπτικού βιώματος που παρέχει η Μουσειοδιδασκτική προσέγγιση της θρησκευτικής τέχνης.
3. Να κατανοήσουν τη διδακτική μέθοδο προσέγγισης μουσειακών αντικειμένων μέσω παραδειγμάτων στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων της μάθησης κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.
4. Να αναπτύξουν την ιδέα της πολιτισμικότητας στο πλαίσιο της Μουσειολογίας.
5. Να κατανοήσουν τη συμβολή της εμπειρικής μουσειοδιδασκτικής διαδικασίας στην επίτευξη βιωματικών δραστηριοτήτων κατά την επίτευξη προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.
6. Να αφομοιώσουν την έννοια της διαπολιτισμικότητας και της πολιτιστικής ελευθερίας. Το μάθημα «Μουσειοδιδασκτική της Θρησκευτικής Τέχνης» αποσκοπεί

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
να καταρτίσει

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

τους φοιτητές σε νέες μεθόδους εποπτικής μάθησης θρησκευτικών θεμάτων με την προβολή του Μουσείου ως χώρου εκπαίδευσης, κατάλληλου για την άσκηση νέων μορφών μάθησης με δυναμικές ελκυστικές και σύγχρονες μορφές διδασκαλίας. Το Μουσείο αποτελεί πλέον χώρο μορφωτικής εμπειρίας, αλλά και αισθητικής απόλαυσης για τους εκπαιδευτικούς και μαθητές. Μέθοδοι διδασκαλίας και πρακτικές προοπτικές διδακτικής της θρησκευτικής τέχνης. Τα μουσεία, οι αρχαιολογικοί χώροι και οι μουσειακές εκθέσεις ως χώροι παιδαγωγικής λειτουργίας, μελέτης, μορφωτικής εποικοδομής και αισθητικής απόλαυσης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The main purpose of the course is to attempt the presentation of the timelessness of religious art, by using the basic principles of Museum Pedagogy, with emphasis on medieval art and the Renaissance.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ - ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της Εκκλησιαστικού Δικαίου. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του εκκλησιαστικού δικαίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όσον αφορά το δίκαιο που διέπει τις ορθόδοξες θρησκευτικές κοινότητες αλλά και τις διεθνείς συνθήκες, τις Καταστατικές Νομοθεσίες των Διεθνών Οργανισμών

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

και τις κρατικές και διακρατικές νομοθεσίες που ρυθμίζουν εν γένει τα ζητήματα των εκκλησιαστικών κοινοτήτων. Το μάθημα επικεντρώνεται στις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας, σε συστήματα οργάνωσης και διοίκησης των

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Εκκλησιών, στο ζήτημα της θρησκευτικής ελευθερίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μελών των θρησκευτικών κοινοτήτων σε συνδυασμό με το δίκαιο της προσωπικότητας, στο δίκαιο του γάμου και των μοναστικών κοινοτήτων, και διαφόρων στοιχείων εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος από όλο το φάσμα του δικαίου (διοικητικό, ποινικό, αστικό, φορολογικό, προστασίας αρχαιοτήτων και περιβάλλοντος). Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες του εκκλησιαστικού δικαίου ώστε ο φοιτητής να είναι σε θέση να διακρίνει μεταξύ κοσμικής και εκκλησιαστικής δικαιοταξίας, και να παρακολουθεί με άνεση τα λοιπά προσφερόμενα μαθήματα που ανήκουν στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο της κανονικής επιστήμης και του διαλόγου των Εκκλησιών και των Θρησκειών. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας των κατά τόπους εκκλησιαστικών δικαίων, της κοινής τους θεμελίωσης και των διαφορών που παρουσιάζουν εντός του παγκόσμιου γίνεσθαι, λόγω της ποικιλότητας των νομικών καθεστώτων και της στάσης των κρατικών νομοθεσιών απέναντι στις εκκλησιαστικές κοινότητες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά του εκκλησιαστικού δικαίου
- Έχει γνώση βασικής βιβλιογραφίας και των πηγών του εκκλησιαστικού δικαίου.
- Είναι σε θέση διακρίνει τους βασικούς όρους του εκκλησιαστικού δικαίου, να διακρίνει τις πολιτειακές από τις κανονολογικές αρχές διοίκησης και οργάνωσης των Εκκλησιών, να προσεγγίζει επιτυχώς τα ζητήματα όταν του ζητείται να τα προσεγγίσει από τη σκοπιά της κανονικότητας ή της νομιμότητας χωρίς να συγχέει τις έννοιες.

Περιεχόμενο. Δικαιϊκό πλαίσιο σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας στην Ελληνική Επικράτεια και το εξωτερικό 2. Νομοθετικές Πηγές Ελληνικού και Διεθνούς Εκκλησιαστικού Δικαίου, 3. Οργάνωση των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων και των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών της Ελλάδος και της Κύπρου. 4. Διοίκηση της Εκκλησίας της Ελλάδος. 5. Η δικαιοδοσία των Ορθοδόξων Εκκλησιών επί των μελών της για τη ρύθμιση θεμάτων δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, για τα ατομικά δικαιώματα και για τις ελευθερίες των μελών της έναντι της Πολιτείας. 6. Στοιχεία Οικογενειακού Εκκλησιαστικού Δικαίου στην Ελληνική Επικράτεια και το εξωτερικό 7. Στοιχεία Περιουσιακού Εκκλησιαστικού Δικαίου, Δικαίου των Εκκλησιαστικών Νομικών Πρόσωπων, και Δικαίου Ιερών Μονών στην Ελληνική Επικράτεια και το εξωτερικό 8. Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Κρήτης και της Κύπρου. 9. Το Εκκλησιαστικό Καθεστώς Αγίου Όρους, Κρήτης και Δωδεκανήσου. 10. Η κρατική ουδετερότητα και το ζήτημα της Διασποράς.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The legal framework of Church - State relations in Greece and other States. Legislative Sources of Greek and International Church Law. Organizational structures of the ancient Patriarchates and the Autocephalous Churches of Greece and Cyprus. Leadership and Governance of the Church of Greece. Church Jurisdiction over Its members on issues of public and private interest and of human rights and religious freedom beyond the State. Church Family and Property Law in Greece and other States. Punitive Justice within the Church of Greece, of Crete and of Cyprus. The ecclesiastical status of the Holy Mountain of Athos, of Crete and of Dodecanese Islands. State neutrality and the issue of Orthodox Diaspora.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Ε117	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ (Π.Δ.Ε.)		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	

γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	[Συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για την απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας]
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στο μάθημα «Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών εξετάζονται: 1) Η Ιστορική επισκόπηση της θέσης του μαθήματος των Θρησκευτικών στα Αναλυτικά Προγράμματα της σχολικής εκπαίδευσης. 2) Οι σκοποί του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. 3) Σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες, μέθοδοι διδασκαλίας και το μάθημα των Θρησκευτικών. 4) Δομή και περιεχόμενο των εν χρήσει Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών και των διδακτικών εγχειριδίων του μαθήματος των Θρησκευτικών Γυμνασίου και Λυκείου. 5) Εκπαιδευτικός σχεδιασμός, και μοντέλα διδασκαλίας, 6) Εκπαιδευτικές τεχνικές. 7) Θέματα Ειδικής Διδακτικής του μαθήματος των Θρησκευτικών, όπως η ανάλυση εννοιών, όπως: αφήγηση, σύμβολο, δόγμα, τελετουργία, παραβολή, θαύμα κ.λπ. σε σχέση με τη θρησκευτική και την παιδαγωγική τους σημασία και λειτουργία, 8) Θρησκευτικός πλουραλισμός, οικολογική κρίση, ανθρώπινα δικαιώματα και σχολική θρησκευτική αγωγή. Σκοπός του μαθήματος είναι να έρθουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες σε επαφή με το μάθημα των Θρησκευτικών, όπως αυτό διδάσκεται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα, επιδιώκεται να αντιληφθούν το ιδεολογικό, παιδαγωγικό και επιστημολογικό του πλαίσιο, να γνωρίσουν τις παραμέτρους που διαμορφώνουν στους σκοπούς, το περιεχόμενο και τις μεθόδους διδασκαλίας καθώς και να εξοικειωθούν με τη σύγχρονη διδακτική μεθοδολογία της θρησκευτικής αγωγής όπως αυτή εφαρμόζεται στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα. Παρουσιάζονται και αναλύονται οι γενικές αρχές της Διδακτικής και οι θεωρίες μάθησης και αγωγής σε συνδυασμό με τους ψυχοπαιδαγωγικούς και τους κοινωνιοπολιτιστικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη διδακτική πράξη στη θρησκευτική εκπαίδευση. Τα Αναλυτικά Προγράμματα (διδακτικοί σκοποί, μαθησιακοί στόχοι και γνωστικό αντικείμενο) και οι προσεγγίσεις της διδακτικής μεθοδολογίας του μαθήματος των Θρησκευτικών (μέσα οργάνωσης, τεχνικές διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδακτικής πράξης) μελετώνται ως περιπτώσεις πρακτικής εφαρμογής των παραπάνω παιδαγωγικών αρχών στη θρησκευτική Εκπαίδευση.

Με την επιτυχή παρακολούθηση και ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές ή οι φοιτήτριες θα

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

είναι σεθέση:

- Να αναγνωρίζουν τις γενικές αρχές που διέπουν το φαινόμενο και τις διαδικασίες μάθησης και ειδικότερα

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

τα ζητήματα στο χώρο της Διδακτικής του Μαθήματος των Θρησκευτικών

- Να είναι ενημερωμένοι/ες για σύγχρονα ερευνητικά ζητήματα στο πεδίο αυτό.
- Να αναγνωρίζουν το φαινόμενο και τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας, τη σχέση της με τη μάθηση και ιδιαίτερα με θρησκευτική αγωγή.
- Να κατανοούν τις προϋποθέσεις να εμπλουτίζουν τις δικές τους παραδοχές για το φαινόμενο και τις διαδικασίες της μάθησης.
- Να μελετούν επιστημονικής και επιστημολογικής φύσης ζητήματα σχετικά με τη διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών.
- Να αναλύουν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν σχέδια διδασκαλίας και τεχνικές αξιολόγησης της, όπως αυτά εμπεριέχονται στα Αναλυτικά Προγράμματα του μαθήματος των Θρησκευτικών.
- Να δημιουργούν μια ερευνητική στάση που να τους/τις «ακολουθεί» σ' όλη την επαγγελματική τους πορεία ως εκπαιδευτικοί.

Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course "Didactics of Religious Education" is designed to provide students with an overview of key Religious Education Didactical concepts, as: 1) The historical background of the Religious Education in schools. 2) The aims of Religious Education in Primary and Secondary Education. 3) Modern pedagogical theories, teaching methods of Religious Education. 4) Structure and content of the current Religious Education Curricula. 5) Educational models, 6) Educational techniques. 7) Key concepts of Religious Education, such as: narration, symbol, dogma, ritual, parable, miracle, etc. in relation to their religious and pedagogical significance and function, 8) Religious pluralism, ecological crisis, human rights and school religious education.

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΣ HINDUISM		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
--	--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Οι κύριες θεματικές ενότητες του γνωστικού αντικείμενου είναι: 1. Περιγραφή και οριοθέτηση του Ινδουισμού.

2. Προέλευση και προβληματική του όρου «Ινδουισμός». 3. Η «Μητέρα Ινδία» (Μπάρατ Μάτα).

4. Η γραμματεία του Ινδουισμού. 5. Η γραμματεία των επιμέρους ινδουιστικών κλάδων (σαμπραντάγιας). 6. Οι καταβολές του Ινδουισμού. 7. Ο πολιτισμός και η θρησκεία της κοιλάδας του Ινδού ποταμού. 8. Η κληρονομιά της βεδικής θρησκείας. 9. Ο Ινδουισμός των επών και των Πουράνας. 10. Οι κύριοι ινδουιστικοί κλάδοι: α) Βισνουισμός,

β) Σιβαϊσμός, γ) Σακτισμός. 11. Η συστηματοποίηση της ινδουιστικής σκέψης: Τα ντάρσανας.

12. Ο νεότερος Ινδουισμός: Ινδουιστικές μεταρρυθμιστικές κινήσεις, οργανώσεις και προσωπικότητες από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα. 13. Οι βασικές ινδουιστικές αντιλήψεις: α) Η περί θεότητας αντίληψη, β) Μονιστικές και θεϊστικές προσεγγίσεις του υπερβατικού, γ) Ο εικονικός συμβολισμός του θείου, δ) Η εγκατοίκηση και θεωρία του θείου, ε) Οι περί κάρμα και σανσάρα αντιλήψεις, στ) Η περί λυτρώσεως αντίληψη, ζ) Η περί ντάρμα αντίληψη.

14. Ινδουισμός και κοινωνία: α) Οι διαβατήριες τελετές, β) Το σύστημα των καστών, γ) Γυναίκα και Ινδουισμός.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The main topics of the subject are as follows: 1. Description and delimitation of Hinduism. 2. The origin of the term "Hinduism" and the problem of defining Hinduism. 3. "Mother India" (Bharat Mata). 4. The Hindu literature. 5. The literature of Hindu branches (sampradayas). 6. The roots of Hinduism. 7. The civilization and the religion of Hindus Valley. 8. The heritage of Vedic religion. 9. The Hinduism of the Epics and the Puranas. 10. The main branches of Hinduism: a) Vishnuism, b) Shivaism, c) Shaktism. 11. The systematization of Hindu thought: The Darshanas. 12. Contemporary Hinduism: Hindu reformative movements, organizations, and personalities from the late 19th century up to the present day. 13. The basic Hindu concepts: a) The concept of Divinity, b) Monistic and theistic approaches of the "Transcendental", c) The iconic symbolism of the Divine, d) The descent and the viewing of the Divine, e) The concept of Karma and Samsara, f) The concept of Liberation, g) The concept of Dharma.

14. Hinduism and Society: a) The Hindu rites of passage, b) The cast system, c) Woman and Hinduism.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ BIOETHICS AND RELIGIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL231/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. Βιοηθική και θρησκείες, Ταυτοποιήσεις και διαφοροποιήσεις στη διαχριστιανική και διαθρησκευτική θεώρηση της Βιοηθικής, 2. Ζωή και Θάνατος, Ορισμοί της ζωής και του θανάτου 3. Η άρνηση της τεκνογονίας, Στείρωση και στέρωση, Έλεγχος γεννήσεων, Αντισύλληψη, 4. Φυσική και τεχνητή συνέχιση της ζωής, Φυσική τεκνογονία, Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή, Αναπαραγωγική κλωνοποίηση, 5. Μεταμοσχεύσεις, Δωρεά οργάνων, 6. Το τέλος της ζωής, Άμβλωση, Ευθανασία, Εγκεφαλικός θάνατος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Bioethics and Religions, Identifications and differentiations in the inter-Christian and interreligious view of Bioethics, 2. Life and Death, Definitions of life and death, 3. Denial of childbirth, Sterility and sterilization, Birth Control, Contraception 4. Physical and Artificial Continuity of Life, Procreation, Assisted Reproduction, Reproductive Cloning, 5. Transplants, Donating Organs, 6. End of life, Abortion, Euthanasia, Brain death.

ΣΤ. ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΤ2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
-------------------	--------	-----------------	----

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

<i>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</i>	Η ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ THE ART OF EXEGESIS OF THE BIBLE AND THE INTERCULTURAL LIFE OF MEDITERRANEAN
<i>ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ</i>	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

<p><i>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</i> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</p>		<p><i>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</i></p>	<p><i>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</i></p>
		3	5
<p>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</p>	<p>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ</p>		
<p>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</p>	<p><i>ΟΧΙ</i></p>		
<p>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</p>	<p><i>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</i></p>		
<p>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</p>	<p><i>ΟΧΙ</i></p>		
<p>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</p>	<p>«http://opencourses.uoa.gr/courses/SOCTHEOL6/ http://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL105/»</p>		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Στη Βιβλική επιστήμη κυρίαρχη θέση καταλαμβάνει η Ιστορία της Ερμηνείας και της Ερμηνευτικής της Αγίας Γραφής και ιδιαιτέρως της Καινής Διαθήκης. Ως αντικειμενικοί στόχοι του παρόντος μαθήματος αναδεικνύονται τα θεωρητικά, πρακτικά και μεθοδολογικά ζητήματα αναφορικά με την ερμηνευτική τέχνη της Βίβλου. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της Πατερικής Ερμηνευτικής και αναλύονται οι προϋποθέσεις της χριστιανικής και της σύγχρονης Ερμηνείας των Γραφών. Παράλληλα αναδεικνύεται ο επιστημονικός διάλογος με τις ερμηνευτικές μεθόδους του σήμερα και αναγνωρίζονται τα οφέλη της κατανόησης ενός κειμένου που αναγιγνώσκεται διαχρονικά και οι ερμηνευτικές προσεγγίσεις του οποίου επηρεάζουν τον πολιτισμό, τη ζωή και τη θεολογία του Χριστιανισμού μέχρι σήμερα. Επιπλέον παρουσιάζονται παραδείγματα και επιχειρούνται εφαρμογές με βάση παραδοσιακές και σύγχρονες μεθόδους ερμηνείας στο κείμενο του Κατά Ιωάννην ευαγγελίου.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν οι φοιτητές να:

Αναλύουν ερμηνευτικά ευαγγελικά κείμενα και να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις τους.

Κατανοούν την ιστορία των πηγών, παραδόσεων και σύνταξης του Κατά Ιωάννην ευαγγελίου.

Εντοπίζουν τις ενδοκειμενικές σχέσεις των αφηγήσεων και κατόπιν να συγκρίνουν και να εντοπίζουν δάνεια, ομοιότητες και διαφορές μεταξύ ερμηνευτικών προσπαθειών.

Ανακαλύπτουν τη θέση αφηγήσεων μέσα στη μικρο-μακροσυνάφεια των βιβλικών κειμένων.

Εντοπίζουν τις βαθύτερες θεολογικές ιδέες του Κατά Ιωάννην ευαγγελίου.

Εφαρμόζουν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των κειμένων σε σύγχρονα ερμηνευτικά πλαίσια.

Η Ιστορία και η τέχνη της Ερμηνείας και της Εξήγησης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

1. Πατερική Ερμηνευτική (φιλολογική, λειτουργική και ασκητική προσέγγιση των Κειμένων με απώτερο στόχο την πνευματική θεωρία του “ἀπόθετου Κάλλους” που ενυπάρχει στο γράμμα των Γραφών). Αξιοποίηση μοντέρνων ερμηνευτικών μεθόδων, όπως της πρόσληψης, της ανταπόκρισης του αναγνώστη, της ρητορικής και αφηγηματολογικής ανάλυσης, της ερμηνευτικής της υποψίας και της ανάμνησης-αναβίωσης.

2. Πρακτική εφαρμογή στα βιβλία της ιωάννειας γραμματείας. Ιστορικές, φιλολογικές και θεολογικές προϋποθέσεις ερμηνείας του «ποιητικού» - πνευματικού Κατά Ιωάννη Ευαγγελίου.

3. Οι ιστορικές προϋποθέσεις και τα «πολιτισμικά δάνεια» της περιοχής της Μεσογείου στη διαμόρφωση των βασικών αρχών των Ερμηνευτικών Σχολών του Χριστιανισμού.

Σεμιναριακοί κύκλοι: σύγκριση του σημασιολογικού εύρους του λεξιλογίου στο Κατά Ιωάννη και στα Συνοπτικά Ευαγγέλια: προς μία αναζήτηση του ύφους μέσω συγκλίσεων και αποκλίσεων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Exegesis, Eisegesis and Hermeneia. The Hermeneutical Principles of the Church Fathers (Philological, Ecclesiastical, Liturgical and Ascetical Interpretation - Spiritual “Theoria” of the “Απόθετον Κάλλος” [= stored up Beauty]) Modern Synchronic and Diachronic Approaches to Biblical Interpretation. (Source-, Form-, Redaction-, Socio Historical-, Reader Response-, Narrative) Criticism of the Gospels. Hermeneutical Approach of the Gospel of John. Educational aims: To acquaint the Students with the the Art of Interpreting as well as with the Hermeneutical (synchronic-diachronic) Methods. Practical Implementation of the Methods on the “poetical and spiritual” Gospel of John.

Seminars: Comparative Study of the Semantics in Lemmas used by John and the Synoptic Gospels: Towards a Study of Style through Convergence and divergence.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ THEOLOGY OF WORSHIP		

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Εισαγωγικώς μελετώνται τα περί της εννοίας της «θεολογίας της Λατρείας» (θεολογικό νόημα της Λατρείας/θεολογία και Λειτουργία/ «λειτουργική θεολογία» και «θεολογία της Λατρείας») καθώς και τα περί των πηγών της (κατηχήσεις / ερμηνείες της Θείας Λειτουργίας/ λειτουργικές ομιλίες). Ακολούθως, προτείνεται η μελέτη της σχέσεως εβραϊκής και χριστιανικής Λατρείας (επιδράσεις και διαφοροποίηση /λατρεία «έν Πνεύματι και αληθεία») καθώς και της σχέσεως Βίβλου και Λατρείας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα θέματα της Λατρείας ως Μυσταγωγίας (αναφορά στη θεωρία του Odo Casel περί της σχέσεως χριστιανικής λατρείας και αρχαίων μυστηριακών λατρειών/ Μυσταγωγικές Κατηχήσεις/ Η έννοια του «Μυστηρίου» και της «Μυσταγωγίας» στους βυζαντινούς υπομνηματιστές της θείας Λειτουργίας), του ταυτοσήμεου των εννοιών «Εκκλησία» και «θεία Ευχαριστία», της συνάφειας Λατρείας και εσχατολογίας καθώς και της σχέσεως του «κανόνα προσευχής» (*lex orandi*) με τον «κανόνα πίστεως» (*lex credendi*). Προτείνεται, επίσης, η μελέτη της διδασκαλίας περί αποκρύψεως των Μυστηρίων (*disciplina arcana*), των Χριστολογικών, Τριαδολογικών, Πνευματολογικών και Μαρριολογικών θεμάτων της Λατρείας, του συμβολισμού και ρεαλισμού στη Λατρεία, της σχέσεως Λατρείας και ασκήσεως, της «Λειτουργικής κινήσεως» στη Δυτική Εκκλησία καθώς και του αιτήματος της «Λειτουργικής αναγεννήσεως» στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The introduction includes the study of the “theology of worship” concept (theological meaning of worship /theology and function/“liturgical theology” and “theology of worship”) as well as its sources (catecheses/interpretations of the Divine Service/liturgical speeches). Then, there follow the study of the relationship between Judaic and Christian worship (influences and differences/ worship “εν πνεύματι και αληθεία”) as well as the study of the relationship between the Bible and worship. There is particular reference to the issues of worship as Mystagogy (reference to Odo Casel’s theory of the relationship between Christian worship and ancient mystic worships/Mystagogic Catecheses/The concept of “Mystery” and of “Mystagogy” in the Byzantine commentators of the Divine Service), the synonymity of the concepts of “Church” and “Divine Eucharist”, the connection between worship and eschatology as well as the relationship between *lex orandi* and *lex credendi*. Also, there is the study of the teachings on concealing the Mysteries (*disciplina arcana*), Christological/Trinitarian/ Pneumatological/Mariological issues of worship, of symbolism and realism in worship, the relationship between worship and practice, the “Liturgical Movement” in the Western Church and the demand for “Liturgical renaissance” in the Orthodox Church.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311022	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΟΚΡΥΦΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL226/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις ποικίλες θεολογικές έννοιες των έργων της καλούμενης μη κανονικής-απόκρυφης γραμματείας του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

-Να κατανοεί τις διαφορετικές πτυχές της απόκρυφης χριστιανικής βιβλικής γραμματείας με βάση την θρησκευολογική προσέγγισή τους.

-Να κατανοεί τις πτυχές της λειτουργίας των έργων της απόκρυφης γραμματείας στο πλαίσιο της Χριστιανικής Έκκλησίας.

-Είναι σε θέση να διακρίνει τα διαφορετικά είδη των έργων απόκρυφης γραμματείας.

-Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της σύγχρονης βιβλικής και ιστορικής έρευνας στην ανάλυση και έρμηνεία του περιεχομένου των έργων της απόκρυφης γραμματείας.

-Συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες του για να ερευνήσουν, δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν τις ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές καθώς επίσης και τις θεολογικές πτυχές συγκεκριμένων έργων της απόκρυφης χριστιανικής γραμματείας.

Περιεχόμενο. Εισαγωγή. Απόκρυφα Κείμενα του Ιουδαϊσμού Απόκρυφα Κείμενα της Καινής Διαθήκης. Απόκρυφα Ιουδαίο-χριστιανικά Ευαγγέλια. Απόκρυφα Γνωστικά Ευαγγέλια. Απόκρυφες Πράξεις. Απόκρυφες Επιστολές. Απόκρυφες Αποκαλύψεις.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course aims to the introductory approach of the so-called non-canonical apocryphal literature of Judaism and Christianity Biblical literature.

Content. Introduction. Apocryphal literature of Judaism. New Testament Apocrypha. Judeo-Christian Apocryphal Gospels. Apocryphal Gnostic Gospels. Apocryphal Acts. Apocryphal Epistles. Apocryphal Revelations.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Ε114	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ - ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL306		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Βασικός στόχος του εν λόγω μαθήματος είναι να παρουσιασθεί, να αναλυθεί και να μελετηθεί εις βάθος η ιστορική διαδρομή και διαχρονική πορεία της χριστιανικής αρχαιολογίας και της εκκλησιαστικής τέχνης στις διάφορες περιόδους της. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται από την παλαιοχριστιανική έως και τη μεσοβυζαντινή εποχή. Μέσω της επιστημονικής μελέτης περιπτώσεων επιχειρείται να αναδειχθεί η εξέλιξη και ταυτόχρονα η συνέχεια της και η σύνδεσή της με τα εκκλησιαστικά γεγονότα που διαμόρφωσαν τόσο τη θεολογία και τη δογματική διδασκαλία, όσο και τη λατρευτική παράδοση της Εκκλησίας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

- διακρίνουν και να αναγνωρίζουν τις περιόδους της ιστορικής διαδρομής της χριστιανικής - Βυζαντινής αρχαιολογίας.

- να κατανοούν και να περιγράφουν τις εκφάνσεις της παλαιοχριστιανικής τέχνης όπως αυτές παρουσιάζονται σε παλαιοχριστιανικά ταφικά μνημεία (γλυπτική και διάκοσμος).

- να μελετούν την εκκλησιαστική αρχιτεκτονική (τυπολογία και μορφολογία των ναών) κατά την παλαιοχριστιανική και μεσοβυζαντινή περίοδο.

- να κατανοούν και να αναγνωρίζουν τις πτυχές της χριστιανικής ζωγραφικής και επιγραφικής των αντίστοιχων περιόδων της χριστιανικής αρχαιολογίας.

- να χειρίζονται και να μελετούν τη βασική επιστημονική βιβλιογραφία.

Το περιεχόμενο, η έκφραση και οι συνθήκες δημιουργίας και εξέλιξης της φυσιογνωμίας της χριστιανικής τέχνης. Η περίοδος από την παλαιοχριστιανική και πρωτοχριστιανική τέχνη μέχρι τη μεσοβυζαντινή έκφασή της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Description and analysis of the basic periods of early Christian, mid-Byzantine and post-Byzantine and late Byzantine art.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311021	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ PARAMETERS OF HEALTH AND ELEMENTS OF BIBLICAL AND PATRISTIC ANTHROPOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/document/?course=SOCTHEOL182

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εισάγει στις βασικές Ιατρικές και Θεολογικές παραμέτρους που συνιστούν την «υγεία». Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στους βασικούς τρόπους διεπιστημονικής προσέγγισης της υγείας. Αναφέρεται κυρίως σε βασικές βιοψυχοκοινωνικές συνιστώσες της υγείας καθώς και σε βασικές αξιολογικές μεθόδους προστάσιάς της, κατά τον τρόπο που συναντώνται στην Ιατρική βιβλιογραφία και στη Βίβλο. Τέλος, στοχεύει στην κατανόηση της ψυχοσωματικής διάστασης της υγείας και της σημασίας της για τις σύγχρονες κοινωνίες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση:

- Να έχουν κατανόηση στις βασικές παραμέτρους και χαρακτηριστικά της υγείας.
- Να έχουν γνώση των βασικών διεπιστημονικών απόψεων σχετικά με τις παραμέτρους που συνιστούν την υγεία.
- Να έχουν γνώση των τρόπων που οι βιοψυχοκοινωνικές συνιστώσες της υγείας συναντώνται στη Βίβλο.
- Να είναι σε θέση να αναζητούν και αναλύουν τη λειτουργικότητα αξιολογικών μεθόδων προστάσιάς της ψυχοσωματικής υγείας.

☒

- i. Υγεία: Ορισμός, Συνιστώσες.
- ii. Αξιολογικές διαστάσεις της Υγείας

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

iii. Υγεία και Νόσος: Βίβλος και σύγχρονες Ιατρικές παράμετροι

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

iv. Βασικά χαρακτηριστικά της Υγείας στη Βίβλο
 Διερεύνηση των ψυχοσωματικών συνιστωσών της
 Υγείας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Aims: The course is aiming at the familiarization of students with essential components and dimensions of health, as emerging from the Bible.

Contents: 1. Health: definition, components. 2. Axiological parameters of Health. 3. Health and Disease: Biblical v. contemporary Medical parameters. 4. Essential characteristics of Health as presented in the Bible. 5. Exploration of psychosomatic components of Health.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ORTHODOX ECCLESIASTICAL LITERATURE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιότητων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL208/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην έννοια της Ορθόδοξης Εκκλησιαστικής Γραμματείας με έμφαση στους Πατέρες και εκκλησιαστικούς συγγραφείς της Βυζαντινής, Μεταβυζαντινής και νεότερης περιόδου. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές γνώσεις της Ορθόδοξης Εκκλησιαστικής Γραμματείας και της σύνδεσης της με τους άλλους συναφείς κλάδους της θεολογίας, όπως η Πατρολογία, η Πατερική Θεολογία, η χειρόγραφη

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

παράδοση και κριτική των Πατερικών Κειμένων. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση για τη μαθησιακή προσέγγιση και

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

εμπέδωση

ουσιωδών κεφαλαίων των παραπάνω μαθημάτων του Τμήματος καθώς και άλλων μαθημάτων όπως η Βιβλική ερμηνευτική, η Εκκλησιαστική Ιστορία, οι Πηγές του Κανονικού Δικαίου, η Χριστιανική Ηθική, η Προαγωγή Ψυχικής Υγείας στις πηγές του Χριστιανισμού, η Υμνολογία, η Ομιλητική και κάθε άλλου μαθήματος που αντλεί την ύλη του από την ορθόδοξη εκκλησιαστική και θεολογική γραμματεία. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της γνώσης των γραπτών πηγών της ορθόδοξης θεολογίας, των προσώπων που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση του δόγματος και της ηθικοποιμαντικής διδασκαλίας της Εκκλησίας, καθώς και των περιόδων στις οποίες διακρίνεται η κειμενική ύλη του συνόλου της εκκλησιαστικής και πατερικής γραμματείας με γνώμονα τις θεολογικές προκλήσεις και τα δογματικοηθικά και κοινωνικά ζητήματα κάθε εποχής.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση στα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων της Εκκλησίας και της εποχής τους.

- Έχει γνώση του βίου, του έργου και των βασικών σημείων της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας και των εκκλησιαστικών συγγραφέων και της διασύνδεσης των παραπάνω με τα ζητήματα που χαρακτηρίζουν την εποχή που έζησαν και έδρασαν.

- Έχει γνώση των εργαλείων πρόσβασης στις πηγές και τη βιβλιογραφία της Ορθόδοξης Εκκλησιαστικής Γραμματείας, και τα ιστορικοβιογραφικά στοιχεία των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων.

Εισαγωγή, πηγές, ιστορία, μέθοδος, αντικείμενο και τρόπος έρευνας, διαίρεση του μαθήματος, βίος, έργα και διδασκαλία Πατέρων και Ορθόδοξων Εκκλησιαστικών Συγγραφέων από τον 9ο αιώνα και εξής.

Νικηφόρος Κων/πόλεως

Θεόδωρος Στουδίτης

Μέγας Φώτιος

Γεώργιος Νικομηδείας

Νικήτας Παφλαγών

Λένν ΣΤ' ο Σοφός

Αρέθας Καισαρείας

Κασσιανή

Συμεών Μεταφραστής

Ιωάννης Μαυρόπουλος

Ιωάννης Ξιφιλίνος

Μιχαήλ Ψελλός

Συμεών Νέος Θεολόγος

Θεοφύλακτος Αχρίδος

Ευθύμιος Ζιγαβηνός

Νικήτας Στηθάτος

Ευστάθιος Θεσσαλονίκης

Ευστράτιος Νικαίας

Νικόλαος Μεθώνης

Νεόφυτος ο Έγκλειστος

Γερμανός Β' Κωνσταντινουπόλεως

Γρηγόριος Σιναΐτης

Βαρλάμ Καλαβρός

Γρηγόριος Παλαμάς

Νικηφόρος Γρηγοράς

Γρηγόριος Ακίνδυνος

Δημήτριος και Πρόχορος Κυδώνης

Ιωάννης Καλέκας

Μανουήλ Καλέκας

Ιωάννη Κυπαρισσιώτης

Ιωάννης Καντακουζηνός

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Φιλόθεος Κόκκινος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction, sources, history, method, subject and research method, division of the lesson, life, works and teachings of the Holy Fathers and Orthodox Ecclesiastical Writers from the 9th century and so on.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

<i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι τα θέματα που άπτονται της θρησκευτικής ανάπτυξης και αγωγής του παιδιού και του εφήβου. Στο μάθημα εξετάζονται: 1) Ζητήματα που αναπόφευκτα αποτελούν τμήμα μιας ευρύτερης εισαγωγής στη θρησκευτική αγωγή. 2) Οι αρχές της αναπτυξιακής ψυχολογίας, όπως η επίδραση του πολιτισμικού πλαισίου, λειτουργεί υποστηρικτικά στην κατανόηση των ζητούμενων της θρησκευτικής αγωγής του παιδιού και του εφήβου. 3) Η θρησκευτική ανάπτυξη όπως αυτή σχετίζεται με τις γονεϊκές πρακτικές όσο και με τους φορείς θρησκευτικής αγωγής και θρησκευτικής Εκπαίδευσης. 4) Η καταγεγραμμένη ιστορική εμπειρία της θρησκευτικής εκπαίδευσης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

και της χριστιανικής αγωγής στο ελληνικό σχολείο καθώς και οι διάφορες μεθοδολογικές εμπειρίες και παιδαγωγικές μελέτες για θέματα χριστιανικής αγωγής και εκπαίδευσης προσεγγίζονται κριτικά ενώ παράλληλα αξιολογούνται και παραδείγματα ευρωπαϊκών και διεθνών προσεγγίσεων της θρησκευτικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Ειδικότερα θέματα που αναπτύσσονται είναι: 1) Η ψυχοκοινωνική θεωρία για την ανάπτυξη της παιδικής και εφηβικής ηλικίας του Erik Erikson και η θεωρία της γενετικής επιστημολογίας για τη γένεση και τις διεργασίες της ανθρώπινης νόησης του J. Piaget. 2) Η σχέση των θεωριών αυτών με τη θρησκευτική ανάπτυξη και αγωγή των παιδιών και των εφήβων. 3) Η θεωρία του R. Goldman για την ανάπτυξη των θρησκευτικών εννοιών στα παιδιά και τους εφήβους. 4) Η θεωρία του J. Fowler για την ανάπτυξη της

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

θρησκευτικής πίστης. 5) Οι έρευνες των A. Godin, D. Elkind κ.ά. για θέματα θρησκευτικής ανάπτυξης παιδιών και εφήβων. 6) Ανάλυση και συζήτηση αποτελεσμάτων ερευνών που πραγματοποιήθηκαν με θέμα τη διαμόρφωση, εξέλιξη και σημασία των εννοιών: «θεός», «προσευχή», «θάνατος» κ.ά. κατά την παιδική και εφηβική ηλικία. 7) Πατερικές απόψεις για την ψυχοσωματική ανάπτυξη του ανθρώπου. Ανάλυση και συζήτηση των πατερικών θέσεων με βάση επιλεγμένα αποσπάσματα από τα έργα: Μ. Βασιλείου, *Ομιλίες την Εξαήμερον*. Γρηγορίου Νύσσης, *Περί κατασκευής του ανθρώπου*. Ιωάννου Χρυσοστόμου, *Περί κενοδοξίας και όπως δει τους γονέας ανατρέφειν τα τέκνα* κ.ά.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν τα θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα της θρησκευτικής ανάπτυξης τα παιδικής και εφηβικής ηλικίας κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Να αξιολογούν τις μεθόδους, τις κρίσιμες θεματικές, το περιεχόμενο Παιδαγωγικής Ψυχολογίας και τα πορίσματα της εκπαιδευτικής έρευνας αναφορικά με τη θρησκευτική ανάπτυξη και αγωγή ανηλίκων.
- Να συμμερίζονται το ρόλο και τη λειτουργία της θρησκευτικής εκπαίδευσης τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου πολυπολιτισμικού και παγκοσμιοποιημένου σχολικού περιβάλλοντος.
- Να καταλήγουν σε συμπεράσματα αναφορικά με τη γνώση και την κατανόηση των σύγχρονων προσεγγίσεων της θρησκευτικής ανάπτυξης και αγωγής παιδιών και εφήβων μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων.
- Να αναλύουν θρησκευτικές έννοιες και να αναγνωρίζουν τις ψυχολογικές γνώσεις ως απαραίτητα στοιχεία για τη θρησκευτική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The subject of the course is the religious development and education of the child and the adolescent. The course examines: 1) Issues that inevitably form part of a wider introduction to religious education. 2) The principles of developmental psychology, such as the influence of the cultural context, work in support of the understanding of the issues of religious education of the child and adolescent. 3) Religious development as it relates to parenting practices as well as to institutions of religious education. 4) The recorded historical experience of religious education and Christian education in the Greek school as well as the various methodological experiences and pedagogical studies on Christian education and training are critically approached while at the same time examples of European and international approaches to religious education are evaluated.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311075	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Ανοιχτές πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ Κατ' επιλογή (ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛ ΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Τα Θέματα Ποιμαντικής Ψυχολογίας αξιοποιώντας τα πορίσματα και τις εφαρμογές της Ψυχολογίας και κυρίως των σύγχρονων ψυχολογικών θεωριών πάνω στα πεδία του ανθρώπινου προβληματισμού κατά την άσκηση της ποιμαντικής διακονίας περιγράφουν την αξιοποίηση των πορισμάτων και των εφαρμογών αυτών.

Σκοπός είναι η θεωρητική κατάρτιση και η περαιτέρω εξειδίκευση των διδασκομένων για την επιτυχέστερη άσκηση του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας στα πλαίσια των ειδικότερων αναγκών και προκλήσεων της σύγχρονης κοινωνίας.

Εξετάζονται τα ειδικότερα πεδία της επιστήμης της Ποιμαντικής και της Ψυχολογίας. Μέσα από τη διεπιστημονική σύζευξη της Ψυχολογίας με την Ποιμαντική ερευνώνται οι βασικές αρχές της ανθρωπογνωσίας από θεολογική-ποιμαντική και ψυχολογική άποψη και ο λυτρωτικός διάλογος της Εκκλησίας με τον άνθρωπο κάθε ηλικίας, φύλου, φυλής, κοινωνικής τάξης ή καταγωγής. Εξετάζεται με βάση τις σύγχρονες πνευματικοσωματικές ανάγκες, προκλήσεις και καταστάσεις ο εκσυγχρονισμός του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας.

Αξία των Θεμάτων Ποιμαντικής Ψυχολογίας: Εξασφαλίζεται η πρακτική αξιοποίηση των θεολογικών και ψυχολογικών γνώσεων για την λυσιτελέστερη δραστηριότητα της πνευματικής καθοδήγησης σε ειδικότερα πεδία του ανθρώπινου βίου, λαμβάνοντας υπόψη τις διαχρονικές αλλά και τις επίκαιρες προκλήσεις, όπως αυτές προκύπτουν από την αυξανόμενη χρήση της τεχνολογίας, της πολυπολυτισμικότητας και της αναζήτησης ή και ανάγκης επικαιροποίησης της ατομικής και της συλλογικής ταυτότητας μέσα στις συνθήκες του σύγχρονου κόσμου.

Το περιεχόμενο των Θεμάτων Ποιμαντικής Ψυχολογίας: Η Ποιμαντική του Γάμου και της Οικογένειας, η ανατροφή των παιδιών, η μέριμνα για τις χήρες και τα ορφανά, τις μονογονεϊκές οικογένειες, η χρήση των ΜΜΕ ως εργαλείων επανευαγγελισμού της κοινωνίας και η επίδρασή τους στην ανθρώπινη προσωπικότητα, τα Πατερικά και τα Λειτουργικά κείμενα ως πηγές Ποιμαντικής και Ψυχολογίας, ο ρόλος του πνευματικού πατέρα, η επιλογή και καθιέρωση του

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

πνευματικού πατέρα, οι ειδικές προϋποθέσεις άσκησης της πνευματικής πατρότητας, το πρόσωπο του πνευματικού πατέρα και του εξομολογούμενου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση:

- να διαμορφώσουν τη δική τους ταυτότητα ως συνεργάτες (Κληρικοί ή λαϊκοί) του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας
- να γνωρίζουν πώς να αξιοποιούν και να εφαρμόζουν τα πορίσματα της Ψυχολογίας και δη των σύγχρονων ψυχολογικών θεωριών στο δυναμικό πεδίο των ειδικότερων πεδίων του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας
- να γνωρίζουν τη δεοντολογία των εφαρμογών της Ψυχολογίας στην ποιμαντική μέριμνα και φροντίδα
- να κατέχουν την ειδικότερη βιβλιογραφία της Ποιμαντικής Ψυχολογίας και της Ποιμαντικής, ειδικότερα όσα αφορούν τις ενδοοικογενειακές σχέσεις, το γάμο και την οικογένεια, την πνευματική πατρότητα και το έργο των εξομολόγων
- να διαλέγονται με τα ειδικότερα προβλήματα, τα προβλήματα, τις κρίσεις και τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου, ως μέλους της κοινωνίας και της Εκκλησίας, ως σώματος Χριστού
- να γνωρίζουν τη μεθοδολογία της ενσωμάτωσης, αποτελεσματικά, επιστημονικά και υπεύθυνα, τη θεωρία στην πράξη
- να παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες που θα συνεισφέρουν στην εξέλιξη της διαλεκτικής του διεπιστημονικού πεδίου της Ποιμαντικής και της Ψυχολογίας
- να ασκούν μεθοδικά όλα τα παραπάνω μέσα από μια διεπιστημονική προοπτική.

Subject matters in the field of Pastoral Psychology utilize the findings and applications of Psychology and especially contemporary psychological theories on the field of human reflection while practicing pastoral ministry, they describe the utilization of these findings and applications.

The aim is the theoretical training and further specialization of the students in order to successfully train for the pastoral work of the Church in the context of the specific needs and challenges of contemporary society.

The specific fields of the science of Pastoral Care and Psychology are examined. Through the interdisciplinary coupling of Psychology and Pastoral Studies, the basic principles of human knowledge from a theological-poetic and psychological point of view and the Church's redemptive dialogue with people of all ages, gender, race, social class or origin are explored. The modernization of the Church's pastoral work is examined, which is based on contemporary spiritual and physical needs, challenges and situations. Value of Pastoral Psychology Topics: Ensure the practical use of theological and psychological knowledge for the most effective action of spiritual guidance in specific areas of human life, taking into account the timeless and contemporary challenges, as they arise from the increasing use of technology, multiculturalism and the search for or need to revitalize individual and collective identity in the conditions of the contemporary world.

The content of the Pastoral Psychology subject matter: The Pastoral Care of Marriage and the Family, the upbringing of children, care for widows and orphans, single-parent families, the use of the media as a tool for the re-evangelization of society and their impact on the human personality, the Patristic and liturgical texts as sources of Pastoral and Psychology, the role of the spiritual father, the selection and establishment of the spiritual father, the special conditions to practice spiritual fatherhood, the personality of the spiritual father and the confessor. Value of Pastoral Psychology Subject matters: Ensure the practical use of theological and psychological knowledge for the most effective action of spiritual guidance in specific areas of human life, taking into account the timeless and contemporary challenges, as they arise from the increasing use of technology, multiculturalism and the search for or need to revitalize individual and collective identity in the conditions of the contemporary world.

The content of the Pastoral Psychology subject matter: The Pastoral Care of Marriage and the Family, the upbringing of children, care for widows and orphans, single-parent families, the use of the media as tools for the re-evangelization of society and their impact on the human personality, the Patristic and liturgical texts as sources of Pastoral and Psychology, the role of the spiritual father, the selection and establishment of the spiritual father, the special conditions to exercise spiritual fatherhood, the personality of the spiritual father and the confessor. Upon completion of the course, students will be able to:

- form their own identity as collaborators (clergy or laity) in the pastoral work of the Church
- know how to use and apply the findings of psychology and especially of contemporary psychological

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- theories in the dynamic field of the more specific areas of the Church's pastoral work
- to know the ethics of the application of psychology in pastoral care and nursing
  - to be familiar with the specialized bibliography on pastoral psychology and pastoral care, in particular as regards domestic relations, marriage and the family, spiritual fatherhood and the work of confessors
  - to reflect on the particular problems, concerns, crises and needs of contemporary man as a member of society and of the Church as the body of Christ
  - to know the methodology of integrating, effectively, scientifically and responsibly, theory into practice
  - to produce new research ideas that will contribute to the development of the dialectic of the interdisciplinary field of Pastoral Studies and Psychology
  - to practice all of the above methodically from an interdisciplinary perspective.

ΣΤ. ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΤ3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π041	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	60
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

	3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL242/	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι προπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουντα σχετικά με τις πηγές περί των χριστιανικών εορτών,
  - να γνωρίζουν ότι οι εορτές αυτές εμφανίστηκαν σε διαφορετικές εποχές, εξελίχθηκαν και έλαβαν την τελική τους διαμόρφωση,
  - να διακρίνουν τα είδη των χριστιανικών εορτών,
  - να συνειδητοποιήσουν τις ιστορικές παραμέτρους εμφάνισης των χριστιανικών εορτών,
  - να πληροφορηθούν τα σχετικά με τις επιδράσεις των εβραϊκών εορτών επί του χριστιανικού εορτολογίου,
  - να γνωρίζουν στοιχεία των ειδωλολατρικών εορτών, τα οποία επιβίωσαν ως λαϊκές παραδόσεις στις χριστιανικές εορτές,
  - να μνησθούν στην έννοια μιας «θεολογίας του χρόνου»,
  - να πληροφορηθούν τα σχετικά με την ιστορία του ημερολογίου και το θέμα του παλαιου ημερολογιτισμού,
  - να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια για μια κατηχητική αξιοποίηση των χριστιανικών εορτών.
- Μελετώνται, η διαμόρφωση, εξέλιξη και θεολογία των χριστιανικών εορτών. Για τον σκοπό αυτό γίνεται εισαγωγική αναφορά στις πηγές της εορτολογίας (Βίβλος, Οδοιπορικά, Απόκρυφα κείμενα, Αποφάσεις Οικουμενικών Συνόδων κ.ά.), ακολούθως δε εκτίθενται τα σχετικά με τη γένεση, εξέλιξη και τελική διαμόρφωση του εβδομαδιαίου, ετήσιου και κινητού κύκλου εορτών, καθώς και με τη διαμόρφωση του λειτουργικού έτους (διαμόρφωση λειτουργικής εβδομάδας/από το εβραϊκό Σάββατο στη χριστιανική Κυριακή/εορταστικοί κύκλοι Χριστουγέννων, Τριωδίου και Πεντηκοσταρίου). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται περί των πηγών και της εξελίξεως των Δεσποτικών και Θεομητορικών εορτών καθώς και περί της θεολογίας τους. Μελετώνται, ακολούθως, τα σχετικά με τις εορτές των Μαρτύρων, Αποστόλων, Αγγέλων, Προφητών, εγκαινίων, θαυματουργικών γεγονότων και αγώνων κατά των αιρέσεων. Εξετάζονται, επίσης, η βυζαντινή και οι μετά την Άλωση περίοδοι της εορτολογίας καθώς και τα θέματα του εορτολογίου της Δυτικής Εκκλησίας, του εμπλουτισμού του εορτολογίου ως παράγοντος λειτουργικής εξελίξεως και της συμμετοχής των πιστών στις εορτές.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The formation, evolution and theology of Christian holidays are studied. The topics of this section include the genesis of the Christian holidays and the analysis of the relevant sources. An important topic of this

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

introductory section on the holidays is the theme of the Israeli holidays, which are of interest to Christians and, therefore, are studied in this section. Introductory topics related to the Greco-Roman holidays are also studied, because the Christian holidays also developed in a national environment and received, from this, some elements. The teaching provides an introductory reference to the sources of orthodoxy (Bible, Travelogues, Occult Texts, Ecumenical Council Decisions, etc.), followed by information on the genesis, evolution and final configuration of the weekly, annual and mobile cycles. with the configuration of the liturgical year (configuration of the liturgical week / from the Jewish Sabbath to the Christian Sunday / festive cycles of Christmas, Trinity and Pentecost). Special mention is made of the sources and evolution of the Despotic and Mother of God holidays as well as their theology. The following are studied in connection with the feasts of the Martyrs, Apostles, Angels, Prophets, inaugurations, miraculous events and struggles against heresies. The Byzantine and post-Fall periods of the orthodoxy are also examined, as well as the issues of the orthodoxy of the Western Church, the enrichment of the orthodoxy as a factor of liturgical development and the participation of the faithful in the festivals.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (Π.Δ.Ε.) BIBLE AND PEDAGOGICAL APPLICATIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ [Συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας]		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://opencourses.uoa.gr/courses/SOCTHEOL3/ http://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL170/ http://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL138/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποβλέπει στο να μεταλαμπαδεύσει στους/στις φοιτητές/τήτριες τις απαραίτητες γνώσεις πάνω στο πεδίο της Βιβλικής επιστήμης, μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων, ώστε να τις οργανώνουν και να τις σχηματοποιούν σε διδακτική πρόταση. Παράλληλα να επιδιώκουν την κατάληξη σε

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

συμπεράσματα μέσα από την ανάλυση-σύνθεση δεδομένων διαπραγματευόμενοι με πανανθρώπινες αξίες, αγιογραφικά κείμενα και ιστορικές

πληροφορίες σχετικά με την εποχή της Βίβλου. Μέσω της παρατήρησης και της περιγραφής βιβλικών γεγονότων και προσώπων να μελετούν παιδαγωγικές εφαρμογές, μεταφέροντας τις γνώσεις τους στο μικροεπίπεδο μιας σχολικής τάξης. Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες να μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό, τη διδακτική μεθοδολογία, την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος του μαθήματος των Θρησκευτικών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος, προσεγγίζονται επιστημονικά κονστрукτιβιστικά μοτίβα διδασκαλίας και αναλύονται τα στάδια κονστрукτιβιστικών μεθόδων μάθησης.

Οι επιμέρους στόχοι του μαθήματος συνοψίζονται στην κατάρτιση των εκπαιδευόμενων: α) στην επιλογή, ανάδειξη και προβολή εκείνων των στοιχείων της Βίβλου, τα οποία μπορούν να γίνουν αντικείμενο θρησκευτικής διδασκαλίας στη σχολική τάξη, β) στην παρακολούθηση και αξιολόγηση δειγματικής διδασκαλίας μαθήματος θρησκευτικών σε συνεργαζόμενα σχολεία, γ) στη σύνταξη και εφαρμογή ενός Σχεδίου Μαθήματος με αντίστοιχη ανάληψη διδασκαλίας από τους εκπαιδευόμενους σε σχολική τάξη, δ) στη συνεχή ανατροφοδότηση και στην αξιολόγηση της διδακτικής τους εμπειρίας, καθώς και των προβλημάτων που ανακύπτουν από αυτήν.

Μετηνεπιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/φοιτήτρια θα είναι σε θέση να:

- να αναγνωρίζει, να κατανοεί και να εμβαθύνει στις θρησκευτικές εμπειρίες, όπως αυτές καταγράφονται στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη.
- να προσανατολίσει το ενδιαφέρον του/της στην ποικιλία των Βιβλικών θρησκευτικών προσεγγίσεων και ιθικών αντιλήψεων που ανιχνεύονται στις Βιβλικές διηγήσεις.
- να ευαισθητοποιείται προς τα ζητήματα της θρησκείας και τις θρησκευτικές διαστάσεις της ζωής ως σημαντικές πτυχές της θρησκευτικής ανάπτυξης του παιδιού-εφήβου.
- να αναπτύξει ικανότητες και επάρκειες- αλλά και διαθέσεις και στάσεις- που χαρακτηρίζουν τον θρησκευτικά εγγράμματο άνθρωπο, καλλιεργώντας παράλληλα την ιθική και κοινωνική του ευαισθησία.
- αναδειξεί τον ολιστικό και μεταμορφωτικό για τον άνθρωπο χαρακτήρα της θρησκευτικής εκπαίδευσης.
- αναγνωρίζει τη θεμελίωση της θρησκευτικής αγωγής σε στέρεες παιδαγωγικές θεωρήσεις, στη σύγχρονη διδακτική μεθοδολογία και στη συνεχή ενημέρωση για τις σύγχρονες διδακτικές πρακτικές.
- αναπτύσσει θετική γνώμη και στάση προς τη μάθηση, εμπιστοσύνη στον εαυτό του/της και ευθύνη για τον κόσμο.

Το μάθημα «Βίβλος και Παιδαγωγικές εφαρμογές» αποβλέπει στη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητριών/φοιτητών στη διδακτική αξιοποίηση θεμάτων-μοτίβων και παραδειγμάτων-μοντέλων τα οποία κυριαρχούν στην Βίβλο-Αγία Γραφή (Παλαιά και Καινή Διαθήκη), η οποία συνιστά τον «κοινό παρονομαστή» όλων των χριστιανικών Ομολογιών και επιπλέον έχει επηρεάσει και το Κοράνι-Ισλάμ. Αξιοποιείται επιπλέον η ερμηνευτική πρόσληψη των βιβλίων της Αγίας Γραφής (Α.Γ.) από τους Πατέρες της Ανατολής και της Δύσης, την Τέχνη καθώς επίσης και από διαφορετικούς πολιτισμούς. Βασικές αξίες που αναδεικνύονται από τη «συγχρονική» μελέτη των βιβλικών κειμένων είναι ο συνεχής διάλογος, η κατάφαση στο ανθρώπινο πρόσωπο ανεξαρτήτως φύλου, φυλής και τάξης, η πολυπολιτισμικότητα, η ελευθερία της ανθρώπινης προαίρεσης και η θυσιαστική διάσταση της αγάπης του ίδιου του Θεού για τον «άλλον», η οποία τελικά νικά τον θάνατο και δίνει νόημα στον ανθρώπινο βίο. Επιπλέον εφαρμόζεται η διδακτική χρήση των βιβλικών

«προτύπων», συμβόλων και μοτίβων και η διδασκαλία τους σε σχολικές τάξεις της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τη συνδρομή πορισμάτων ψυχοπαιδαγωγικών μεθόδων και εφαρμογών, σύγχρονων βοηθημάτων και κατάλληλου οπτικοακουστικού υλικού ανάλογα με την ψυχοσύνθεση και τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις κάθε ηλικίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Creative and Effective teaching Methods of Biblical “Icons-Logos-Symbols” (Characters/Figures as Models, Leitmotifs) and Excerpts or Books to Pupils attending the Elementary - Lower Secondary Education (Gymnasio) and Unified Upper Secondary Schools (Genika Lykeia) in the Context of “New Learning” (www.neamathisi.com/) and the Digital Age and according to Development Psychology. 1. *Bible and Identity Building* (Formation of Character, Ethical and Aesthetic knowledge/capability, Capacity for Wise Deliberation and Reflection as well as the Development of Personal Autonomy). 2. *The Art of Narrating, Creative Writing-Designing and*

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Performance ("Poetical Theology/Christology"), Mimesis, Bibliodrama, Bibliolog, Godlyplay, Symbol Didactics. "Elementar Making"- Existential

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Approach. The Bible & Visual Culture. 3. *Bible, Morality and Ethical Issues* (Patriarchy, Antisemitism, Violence, Ecology). Designing an Interdisciplinary Biblical Project. *Correlation through the Active Participation in Liturgy and the Life of the Parish* ("Cult and Culture").

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311054	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑ PHILOSOPHICAL EPISTEMOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εξετάζει ποικίλες μετα-καντιανές γνωσιολογικές προσεγγίσεις και μεθόδους, με κύριους σταθμούς τη μετα-εγελιανή σκεψη του Bertrand Russell, τον Θεμελιωτισμό, τον Συνεκτικισμό του Willard Van Orman Quine όπως και το εν γένει δόγμα της «μη παραστατικότητας της γλώσσας» στις ποικίλες εκδοχές του, την ποππεριανή «διαψευσιμότητα» στη Φιλοσοφία της Επιστήμης και τη Φαινομενολογία του Edmund Husserl.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course examines major schools of post-Kantian epistemology, with particular focus on the development of Bertrand Russell's post-Hegelian philosophical trajectory, followed by analyses of Foundationalism, Quinean Coherentism, linguistic non-representationalism in its various versions, Popperian Falsificationism, and Edmund Husserl's Phenomenology.

***

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311038	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ NEW RELIGIOUS MOVEMENTS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σε αυτό το μάθημα, ξεκινώντας από τον ορισμό και την οριοθέτηση του φαινομένου των Νέων Θρησκευτικών Κινήματων, εξετάζεται ο μετασχηματισμός του θρησκευτικού τοπίου κατά τον εικοστό αιώνα και επιχειρείται η κατηγοριοποίηση των Νέων θρησκευτικών Κινήματων. Εξετάζονται οι παράγοντες παρεκτροπής ορισμένων Νέων Θρησκευτικών Κινήματων και οι δύο τύποι παρεκτροπών (παρεκτροπές ενάντια στην κοινωνία και ενδοκοινοτικές παρεκτροπές). Διερευνάται επίσης η κρατική διαχείριση (Η.Π.Α., ευρωπαϊκές χώρες, Κίνα, Ιαπωνία) ορισμένων αμφισβητούμενων θρησκευτικών οργανώσεων (π.χ. Branch Davidians, Σαηεντολογία, Φάλουν Γκονγκ, Αούμ Σινρικυό).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

In this course, starting from the definition and demarcation of the phenomenon of New Religious Movements, the transformation of the religious landscape during the 20th century is examined and a categorization of the New Religious Movements is undertaken. Causes of deviations by some New Religious Movements and the two types of deviations (deviations against society and intra-community deviations) are examined as well. Examples of state management (USA, European countries, China, Japan) towards some controversial religious organizations (e.g. Branch Davidians, Scientology, Falun Gong, Aum Shinrikyo), are also being plumbed.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311074	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Περιβαλλοντική Ψυχολογία της Θρησκείας καλείται ο επιστημονικός εκείνος κλάδος που, συνδυάζοντας την Περιβαλλοντική Ψυχολογία (Οικοψυχολογία) με την ψυχολογία της θρησκείας, εξετάζει συστηματικά πώς το (φυσικό, κοινωνικό και ψηφιακό) περιβάλλον επηρεάζει τον ψυχισμό των θρησκευόμενων ανθρώπων (δηλ. τη θρησκευτικότητα και πνευματικότητά τους), αλλά και πώς αυτό – με τη σειρά του – συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης θεολογίας ή πνευματικότητας (βλ. Ecospirituality). Εξ άλλου, η οποιαδήποτε θρησκευτική στάση απέναντι στο περιβάλλον συνεπάγεται και ανάλογες κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτισμικές επιπτώσεις. Για παράδειγμα, από το χώρο των θύραθεν ανθρωπιστικών επιστημών συγγράφονται σήμερα κείμενα ή διακηρύξεις για μια Περιβαλλοντική Ηθική.

Ειδικότερα, στο μάθημα αυτό ερευνάται ποιες είναι οι αντιλήψεις, οι στάσεις και οι συμπεριφορές των θρησκευόμενων ανθρώπων έναντι της Φύσεως και γενικά του φυσικού περιβάλλοντος. Το μάθημα αυτό κρίνεται σήμερα ιδιαίτερα επιβεβλημένο για πολλούς λόγους. Κατ' αρχήν, η οικολογική κρίση, που στις μέρες μας έχει προσλάβει χαλεπές διαστάσεις και που εδώ και πολλά χρόνια η Α.Θ.Μ. ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος συχνά – πυκνά έχει αναδείξει και συνεχώς αναδεικνύει στα διάφορα fora, έχει κινητοποιήσει σχεδόν όλη την γκάμα των επιστημών, κάποιες φορές μάλιστα σε βάρος των Θρησκειών. Έπειτα, η θρησκευτική στάση απέναντι στο περιβάλλον συνεπάγεται και ανάλογες πολιτικές, οικονομικές και πολιτισμικές επιπτώσεις. Ακόμα, από το χώρο των θύραθεν ανθρωπιστικών επιστημών συγγράφονται συνεχώς κείμενα ή διακηρύξεις για μια Περιβαλλοντική Ηθική. Εξ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

άλλου, πολλές ανατολικές σχέτες, νομίζοντας ότι μπορεί εδώ να βρουν ένα κενό εκ μέρους των μεγάλων μονοθεϊστικών Θρησκειών, λανσάρουν τις δικές τους «πνευματικότητες». Η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει ήδη παράξει ικανοποιητικούς καρπούς μέσω της Οικοθεολογίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Environmental Psychology of Religion is the scientific branch that, combining Environmental Psychology (Ecopychology) with the psychology of religion, systematically examines how the (physical, social and digital) environment affects the psyche of religious people (i.e. their religiosity and spirituality), but also how this –in turn– contributes to the formation of a particular theology or spirituality (see Ecospirituality). On the other hand, any religious attitude towards the environment implies similar social, political, economic and cultural effects. For example, texts or declarations for an Environmental Ethics are written today from the field of humanities. In particular, this course investigates the perceptions, attitudes and behaviors of religious people towards Nature and the natural environment in general. This course is considered particularly imperative today for many reasons. First of all, the ecological crisis, which nowadays has taken on dire proportions and which for many years the A.Th.M. the Ecumenical Patriarch Bartholomew has often - frequently highlighted and continues to highlight in the various fora, he has mobilized almost the entire range of sciences, sometimes even at the expense of Religions. Then, the religious attitude towards the environment also implies similar political, economic and cultural effects. Also, texts or declarations for an Environmental Ethics are constantly being written from the field of humanities. On the other hand, many Eastern sects, thinking that they might find a gap here on the part of the great monotheistic Religions, launch their own "spiritualities". The Orthodox Church has already produced satisfactory seeds through Ecotheology.

Ζ. ΕΞΑΜΗΝΟ

Ζ1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ HISTORY OF THE CHURCH OF GREECE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα έχει στέρεες γνώσεις σχετικά με την Εκκλησία της Ελλάδος μέσα από την εμβάθυνση σε καίρια θέματα της ιστορικής της πορείας. Θα αποκτήσει, επίσης, τη δυνατότητα να προβαίνει σε περιγραφή και ανάλυση στιγμών της ιστορίας της και μέσα από την επεξεργασία και τη σύνθεση στοιχείων από ποικίλες πηγές (ελληνόγλωσσες και ξενόγλωσσες, συμβατικές και ηλεκτρονικές) να οδηγηθεί σε συμπεράσματα και διαπιστώσεις.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Ίδρυση, οργάνωση και ιστορική εξέλιξη των Ορθοδόξων Εκκλησιών στον χώρο της Ελλάδος. Ο ιστορικός βίος της «Εκκλησίας της Ελλάδος» από το 1821 μέχρι σήμερα. Η εκκλησιαστική Ιστορία του Αγίου Όρους, της Κρήτης και της Δωδεκανήσου. Ίδρυση και εξελικτική πορεία της Εκκλησίας στην Ελλάδα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Foundation, organisation and historical development of the Orthodox Churches in Greece. The historical life of the "Church of Greece" from 1821 up to the present. The Ecclesiastical History of Mount Athos (Agion Oros), Crete and the Dodecanese

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ COMPARATIVE RELIGIOUS LITERATURE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL125		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα «Συγκριτική Θρησκευτική Λογοτεχνία» του Προπτυχιακού Μαθήματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκείολογίας, αποσκοπεί στην ενασχόληση των φοιτητών με τις σχέσεις της θρησκείας με τη λογοτεχνία. Στο επίκεντρο του μαθήματος είναι η επίδραση της Βίβλου στη λογοτεχνία και από μορφολογική αλλά και από θεματική άποψη, καθώς και η απήχηση των βιβλικών κειμένων στη

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

λογοτεχνία. Οι

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

φοιτητές εξοικειώνονται με λογοτεχνικά κείμενα της νεοελληνικής και ξένης λογοτεχνίας, τα οποία περιέχουν βιβλικές εικόνες, μοτίβα ή σύμβολα ή η γλώσσα τους είναι βιβλική. Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση των βιβλικών κειμένων όχι θεολογικά, αλλά ποιητικά. Οι φοιτητές εμβαθύνουν στη μελέτη και ανάλυση των λογοτεχνικών κειμένων, με επίκεντρο την ερμηνεία βιβλικών μοτίβων και θεμάτων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές έχουν εξοικειωθεί με διάφορα λογοτεχνικά κείμενα, έχουν γνωρίσει συγγραφείς διαφόρων εποχών και ρευμάτων, οι οποίοι έχουν εμπνευστεί από τα βιβλικά κείμενα.

Για περαιτέρω εμβάθυνση στη σχέση της θρησκείας με τη λογοτεχνία, οι φοιτητές μπορούν να ανατρέξουν στον «Φάκελο Μαθήματος» στο e-class: <http://users.uoa.gr/~kkefalea/>

1. Η Βίβλος και η λογοτεχνική της αξία.
2. Η Βίβλος ως πηγή της λογοτεχνίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.
3. Ανάλυση και ερμηνεία βιβλικών θεμάτων και μοτίβων στη νεοελληνική λογοτεχνία και η ποιητική προσέγγισή τους:
  - α) Άσμα Ασμάτων: Ερμηνευτικές προσεγγίσεις, λογοτεχνικές μεταφράσεις, και η πρόσληψή του από συγγραφείς του 19ου και 20ου αιώνα
  - β) Η εικόνα της Μαρίας της Μαγδαληνής στη νεοελληνική ποίηση
  - γ) Σύμβολα, μοτίβα και εικόνες από την *Αποκάλυψη του Ιωάννη* στην ξένη και τη νεοελληνική λογοτεχνία.

Στο πλαίσιο του μαθήματος περιλαμβάνεται και παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων με θέματα σχετικά με το μάθημα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

1. The Bible and its literally value.
2. The Bible as a source of literature from ancient times to this day.
3. Analysis and interpretation of the topics in literature The Revelation, Mary Magdalene, the figure of Virgin Maria, the Life of Jesus.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ NEUROETHICS AND CONTEMPORARY MEDICAL PRAXIS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με βασικά θέματα Νευροηθικής ως Ηθικής των Νευροεπιστημών και ως Νευροεπιστήμης της Ηθικής. Επίσης στοχεύει στην εξοικείωσή τους με Ορθόδοξες ανθρωπολογικές αρχές, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τη διαμόρφωση δεοντολογίας εφαρμογής των πορισμάτων των Νευροεπιστημών, και κυρίως εκείνων που αφορούν παρεμβάσεις στον ανθρώπινο εγκέφαλο και στις ψυχο-πνευματικές του ιδιότητες, στη σύγχρονη ιατρική πράξη.
 Περιεχόμενο: 1. Νευροηθική: βασικά Διαγνωστικά διλήμματα. 2. Νευροηθική: βασικά Θεραπευτικά διλήμματα. 3. Διαγνωστικές - θεραπευτικές παρεμβάσεις στον ανθρώπινο εγκέφαλο, και επακόλουθοι κίνδυνοι ανάπτυξης αντικοινωνικών κρίσεων και ακραίων βιο-ψυχο-κοινωνικών τροπισμών, στάσεων και συμπεριφορών. 4. Ορθόδοξη Χριστιανική θεώρηση των ηθικών διαστάσεων της εφαρμογής των Νευροεπιστημών στη σύγχρονη ιατρική πράξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course is aiming at the familiarization of students with fundamental issues of Neuroethics as both, Ethics of Neurosciences and Neuroscience of Ethics. It is also aiming at their familiarization with Orthodox Anthropological principles which can influence the formulation of a deontology regarding the implementation of findings of Neurosciences, which mainly concern interventions in human brain and its mental capacities, in the contemporary medical praxis.
 Content: 1. Neuroethics: Fundamental Diagnostic Dilemmas. 2. Neuroethics: Fundamental Therapeutic Dilemmas. 3. Diagnostic - Therapeutic interventions in the human encephale, resulting risks of triggering antisocial judgments and excessive bio-psycho-social tropisms, attitudes, and behaviors. 4. Orthodox Christian evaluation of ethical parameters of the implementation of Neurosciences in the contemporary medical praxis.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Υ015	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL445/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η Συμβουλευτική Ποιμαντική συνιστά ένα σχετικά σύγχρονο κλάδο της Πρακτικής Θεολογίας, που μελετά τις θεωρητικές καταβολές, τα ανθρωπολογικά θεμέλια, τις αρχές και τις μεθόδους της ορθόδοξης διαποίμανσης. Πραγματοποιείται στο πλαίσιο αξιοποίησης της Συμβουλευτικής και των ψυχοθεραπευτικών μεθόδων προς ικάνωση των ατόμων, των συζύγων και των οικογενειών, ως ζωντανών μελών της Εκκλησίας, να διαχειρίζονται τα προσωπικά τους προβλήματα.

Σκοπός είναι η θεωρητική κατάρτιση και η πρακτική εφαρμογή, ώστε να αναπτυχθούν οι κατάλληλες δεξιότητες και στάσεις στην περιοχή του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας. Το μάθημα στοχεύει στη συγκρότηση μιας Ορθόδοξης Χριστιανικής ανθρωπολογίας, η οποία λαμβάνει υπόψη τις ψυχοσωματικές ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου.

Εξετάζεται η επιστήμη της Ποιμαντικής και της Συμβουλευτικής. Ορίζεται το διεπιστημονικό πεδίο, τα όρια, οι ορίζοντες και τα μοντέλα της σύζευξης και της συνάντησής τους για την διακονία του σύγχρονου ανθρώπου, τη θεραπεία, τη μέριμνα και τη φροντίδα των αναγκών του. Η ιστορική εξέλιξη της Συμβουλευτικής Ποιμαντικής και οι ιδιαιτερότητές της. Οι ορθόδοξες προϋποθέσεις της άσκησης της στην κοινότητα. Ο Χριστοκεντρικός της χαρακτήρας και η ανθρωποκεντρική της κατεύθυνση.

Αξία της Συμβουλευτικής Ποιμαντικής: Η θεωρητική και πνευματική κατάρτιση των ποιμαντικών συμβούλων για την πρακτική ένωση του κόσμου με την Εκκλησία με σκοπό την εν Χριστώ απολύτρωση και σωτηρία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση:

- να διαμορφώσουν τη δική τους ταυτότητα ως φροντιστές και Σύμβουλοι μέσα τόσο στο ενοριακό έργο όσο και ως μάρτυρες του φωτός του Ευαγγελικού Μηνύματος στον κόσμο
- να γνωρίζουν τη δεοντολογία στην άσκηση της ποιμαντικής διακονίας και της Συμβουλευτικής
- να κατέχουν τη βιβλιογραφία της Ποιμαντικής και της Συμβουλευτικής (Ελληνική και Ξενογλώσση)
- να διαλέγονται με τα προβλήματα, τις διενέξεις και τις ανάγκες του ποιμαντικού έργου
- να ξέρουν πώς να ενσωματώνουν τη θεωρία στην πράξη, χρησιμοποιώντας μελέτες περιπτώσεων και παιχνίδια ρόλων, (case studies and role plays)
- να ασκούν μεθοδική συμβουλευτική ποιμαντική διακονία από μια διεπιστημονική προοπτική (ηθικά, θεολογικά και ψυχολογικά).

Pastoral Counselling is a relatively modern branch of Practical Theology, which studies the theoretical origins, anthropological foundations, principles and methods of orthodox formation. It is carried out in the context of utilizing counseling and psychotherapeutic methods to implore individuals, spouses and families, as living members of the Church, to manage their personal problems.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

The aim is to provide theoretical training and practical application in order to develop appropriate skills and the approach needed in the area of the pastoral work of the Church. The course aims to establish an Orthodox Christian anthropology, which takes into account the psychosomatic needs of contemporary man. The discipline of Pastoral Care and Counseling is examined. The interdisciplinary scope, boundaries, horizons and models of their coupling and meeting for the ministry of the modern man, healing, caring and attending to his needs are defined. The historical development of Pastoral Counseling and its specificities. The orthodox presuppositions of its practice in the community. Its Christ-centred character and its anthropocentric orientation.

The value of Pastoral Counselling: The theoretical and spiritual formation of pastoral counselors for the practical union of the world with the Church for the purpose of redemption and salvation in Christ. Upon completion of the course, students will be able to:

- Form their own identity as caregivers and counselors both in parish ministry and as witnesses of the light of the Gospel message in the world
- Be aware of ethics in the exercise of pastoral ministry and counselling
- to be familiar with the literature of pastoral care and counselling (Greek and international bibliography)
- be conversant with the problems, conflicts and needs of pastoral work
- know how to integrate theory into practice, using case studies and role plays
- practise methodical pastoral counselling from an interdisciplinary perspective (ethical, theological and psychological).

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ BUDDHISM AND EASTERN RELIGIONS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΧΑΪΛΙΔΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το πρώτο μέρος του γνωστικού αντικείμενου που αφορά τον Βουδισμό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες: 1. Η εξέλιξη της έρευνας. 2. Οι πηγές του αρχαίου Βουδισμού. 3. Ο Σιντάρτα Γκαουτάμα. 4. Η κοσμολογία. 5. Ο κύκλος των μετενσαρκώσεων. 6. Η διδασκαλία του κάρμα. 7. Οι «τέσσερις ευγενικές αλήθειες». 8. Η διδασκαλία της «μη-ουσιαστικό-τητας». 9. Η διδασκαλία της «εξαρτημένης παραγωγής».

10. Ο Μαχαγιάννα Βουδισμός: α) Οι πηγές, β) Η διδασκαλία, γ) Η νέα κοσμολογία, δ) Οι Βούδες και τα είδη τους, ε) Οι Μποντισιάτβα. Το δεύτερο μέρος αφορά τις βασικές διδασκαλίες, τη λατρεία και τις γιορτές του Κομφουκιανισμού, του Ταοϊσμού, του κινεζικού Βουδισμού, της κοινής κινεζικής θρησκείας, του ιαπωνικού Βουδισμού, του Σίντο και της κοινής ιαπωνικής θρησκείας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

The first part of the subject, dealing with Buddhism, includes the following topics: 1. The progress of research. 2. Sources of Ancient Buddhism. 3. Siddhartha Gautama. 4. The cosmology. 5. The circle of transmigrations. 6. The doctrine of karma. 7. The “four noble truths”. 8. The doctrine of “non- substantiality”. 9. The doctrine of “depended origination”. 10. Mahayana Buddhism: a. The sources; b. The doctrine; c. The new cosmology; d. The Buddhas and their kinds; e. The Boddhisatvas. The second part concerns the main doctrines, worship and feasts of Confucianism,

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Taoism, the common Chinese

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

religion, Japanese Buddhism, Shinto, and the common Japanese religion

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311067	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ANCIENT GREEK PHILOSOPHY AND RELIGION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΕΡΑΣΕΝΙΑ ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ, ΕΔΙΠ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL449/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι: α. η ουσιαστική προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής σκέψης και θρησκευτικής αντίληψης, β. η κατανόηση του βασικού εννοιολογήματος της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, γ. η εστίαση στη μετάβαση από τα κοσμογονικά (ΗΣΙΟΔΟΣ) στα οντολογικά αφηγήματα (ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ, ΠΛΑΤΩΝ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ), και ιδιαίτερα στην Οντοθεολογία του Αριστοτέλη. Η κατανόηση και ερμηνεία του φιλοσοφείν, η πρωτοεμφάνιση του οποίου συνδέθηκε με μια νέα θέαση του ανθρώπου και της φύσης. Οι άπειρες μεταμορφώσεις της προκαλούσαν τη δύναμη της σκέψης του ανθρώπου αλλά δοκίμαζαν και τις πρωτόλειες θρησκευτικές πεποιθήσεις του, οι οποίες εκφράστηκαν μέσα από την ποίηση (έπη, τραγωδία) και τη φιλοσοφία. Η πορεία εξέλιξης των δυο αυτών πνευματικών φαινομένων στον αρχαίο ελληνικό κόσμο (φιλοσοφία και θρησκεία) δημιούργησαν το υπόστρωμα αναφοράς του λεγόμενου δυτικού τρόπου σκέψης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The main objectives of the course are: a. the essential approach of the ancient Greek philosophical thought and religious perception of the time, b. the understanding of the basic concept of ancient Greek philosophy, c. the focus on the transition from cosmogonic (Hesiod) to ontological narratives (Presocratics, Plato, Aristotle), and especially Aristotle's Ontotheology. Philosophy in antiquity is

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

intertwined with a new view of man and nature. Its infinite transformations challenged the power of man's thinking but also tested his primitive religious beliefs, which were expressed through poetry (epic, tragedy) and philosophy. The development of these two intellectual phenomena in the ancient Greek world (philosophy and religion), their convergences and divergences, created the reference substrate of the so-called Western civilization.

Ζ. ΕΞΑΜΗΝΟ

Ζ2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π039	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΖΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ MASS MEDIA AND ORTHODOX TRADITION		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εισάγει στην έννοια των Μαζικών Επικοινωνιών και των θεωριών ανάπτυξής τους στον σύγχρονο, μεταμοντέρνο κόσμο, και εξετάζει τις εξελίξεις της τεχνολογίας και των δομών τους

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

στον επηρεασμό που προξενούν στις πνευματικές επιστήμες . Σύμφωνα με την ύλη του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έλθουν σε επαφή με συγκεκριμένα προβλήματα θεώρησης των ΜΜΕ που αφορούν την επιρροή τους στην ψυχοσύνθεση του ανθρώπου και της μετανεωτερικής κοινωνίας . Θα εξεταστούν οι νέες δυνατότητες στην θεώρησή τους καθώς και η υπέρβαση που η Ορθόδοξη παράδοση προσφέρει σε σχέση με τα πανανθρώπινο , ουμανιστικό και πνευματικό δικαίωμα του σεβασμού της ανθρώπινης πνευματικής ζωής από θεολογική και διαθρησκειακή σκοπιά.

Το μάθημα αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των Μαζικών Επικοινωνιών και των ζητημάτων μετάδοσης αλλοτριωτικών μηνυμάτων . συσχετίζει τα θεμελιώδη διλήμματα της μεταμοντέρνας τεχνοκρατικής

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

εποχής των Μέσων με την υπαρξιακή αναζήτηση του ανθρώπου και προσεγγίζει τις εξελίξεις της επικοινωνίας υπό το πρίσμα της διδασκαλίας της Ορθόδοξης Παράδοσης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course introduces students to the world of Mass Media and the theories that discuss their structure, function, development and influence in our current, postmodern social setting. As a result of attending the course, students will be acquainted with ways that media exert their influence on citizens and will be better equipped to appreciate the alternative, humanistic model of Orthodox Christian spirituality, which is respectful of the intelligence and intrinsic dignity of people as it refrains from resorting to brainwashing, sensationalism, and propaganda techniques. The course, while acknowledging the complexities of Mass Media, seeks to cast a critical look at their methods and purposes, always in light of the value system and the anthropology of Orthodoxy.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π049	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ RELIGION AND SCIENCE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL139/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, παρουσιάζεται επιτακτική η ανάγκη λειτουργίας διαλόγου και ανάλογων απαντήσεων εκ μέρους της Ορθόδοξης χριστιανικής Θεολογίας απέναντι στα όντως καταπληκτικά επιτεύγματα αλλά και στα διαρκώς ογκούμενα προβλήματα, που η σύγχρονη Τεχνολογία και οι θετικές επιστήμες δημιουργούν. Το μάθημα «Επιστήμη και χριστιανική Πίστη», χωρίς καμιά χροιά απολογητικής ή αμυντικής στάσης, εξετάζει: 1) τα αίτια της σημερινής απιστίας στον Χριστιανισμό,

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

2) το πρόβλημα της θεοδικίας, 3) την ιστορία των σχέσεων Θρησκείας και Επιστήμης, 4) τις θέσεις της σύγχρονης

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

επιστημολογικής προβληματολογίας, 5) τα επιστημολογικά κριτήρια αξιολόγησης της Επιστήμης και της Θρησκείας, 6) την έννοια και το νόημα της επιστημονικής προόδου, 7) τις σχέσεις πίστης και γνώσης, 8) τη Θεολογία ως Επιστήμη, 9) το νόημα της επιστημονικής έρευνας στη Θεολογία, 10) τη Θεολογία τής Φυσικής και τη Φυσική τής Θεολογίας, και 11) την έννοια τού θαύματος. Ο σκοπός αυτής τής παρεχόμενης γνώσης είναι α) η μη σύγχυση, με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης Επιστημολογίας, τόσο από την πλευρά των θεολόγων, όσο και από την πλευρά των «θύραθεν» επιστημόνων, πάνω σε ορισμένα ψευδο-προβλήματα π.χ. για τυχόν αντιθέσεις μεταξύ θρησκείας και Επιστήμης, β) ο καλύτερος (γνωστικός) εξοπλισμός των θεολόγων σε ένα σύγχρονο διεπιστημονικό διάλογο, γ) η ενδυνάμωση της χριστιανικής πίστης των ήδη Χριστιανών, και δ) η απόσχιση της μομφής για (επιστημονική) άγνοια ή παρα-λογισμό (ή ακόμα και για αλογία) τής «εν Χριστώ» Θείας Αποκάλυψης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Today, as never before, presented an urgent need for dialogue and mental process of similar resolutions on behalf of Orthodox Christian Theology to actually amazing achievements but also to constantly increased problems that advanced Engineering and scientific discipline. The course "Science and Christian belief," without any smack of apologetics or defensive posture, considering: 1) the causes of the present disbelief in Christianity, 2) the problem of theodicy, 3) the history of relations between Religion and Science, 4) positions of contemporary scientific problematics, 5) the epistemological criteria of assessment Science and Religion, 6) the concept and the meaning of scientific progress, 7) relations between faith and knowledge, 8) Theology as a science, 9) the meaning of scientific research in Theology, 10) Theology of Physics and the Physics of Theology, and 11) the concept of miracle. The purposes of such a knowledge are a) provided non- confusion, based on the findings of contemporary Epistemology, both from the side of theologians, and from the side of "outside" (secular) scientists, on some pseudo-problems for any conflict between religion and Science, b) the best (cognitive) equipment of theologians in a modern interdisciplinary dialogue, c) the empowerment of Christian faith of already Christians, and d) the refute of censure for (scientific) ignorance or para-logism (or even for irrationalism) of "in Christ" Divine Revelation.

Z. ΕΞΑΜΗΝΟ

Z3.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π013	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ - ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες του Εκκλησιαστικού Ποινικού Δικαίου. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του εκκλησιαστικού ποινικού δικαίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όσον αφορά το δίκαιο που διέπει την απονομή της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης, το ουσιαστικό ποινικό δίκαιο της Εκκλησίας αλλά και την εκκλησιαστική δικονομία. Το μάθημα αναφέρεται στα βασικά νομοθετήματα απονομής εκκλησιαστικής δικαιοσύνης στην Ελλάδα και στη διαπάλη μεταξύ νομιμότητας και κανονικότητας που παρατηρείται στην ελληνική δικαιοταξία, όσον αφορά στην απονομή της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας των κατά τόπους εκκλησιαστικών ποινικών και σωφρονιστικών δικαίων, της κοινής τους θεμελίωσης και των διαφορών που παρουσιάζουν, λόγω της ποικιλότητας των νομικών καθεστώτων και της στάσης των κρατικών νομοθεσιών απέναντι στις εκκλησιαστικές κοινότητες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση στα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά του εκκλησιαστικού ποινικού δικαίου
- Έχει γνώση βασικής βιβλιογραφίας και των πηγών του εκκλησιαστικού ποινικού δικαίου.

Είναι σε θέση να διακρίνει τους βασικούς όρους του εκκλησιαστικού ποινικού δικαίου, να διακρίνει τις πολιτειακές από τις κανονολογικές αρχές απονομής της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης, να προσεγγίζει επιτυχώς τα ζητήματα όταν του ζητείται να τα προσεγγίσει από τη σκοπιά της κανονικότητάς της νομιμότητας χωρίς να συγχέει τις έννοιες.

Περιεχόμενο. Κανονικό και Δικαιϊκό πλαίσιο απονομής εκκλησιαστικής δικαιοσύνης στην Ελληνική Επικράτεια και το εξωτερικό 2. Νομοθετικές Πηγές Ελληνικού και Διεθνούς Εκκλησιαστικού Ποινικού Δικαίου, 3. Ποινικές Διατάξεις των Καταστατικών Νομοθεσιών των Ορθόδοξων Εκκλησιών. 4. Απονομή Εκκλησιαστικής Δικαιοσύνης στην Εκκλησία της Ελλάδος, την Εκκλησία της Κρήτης, το Άγιο Όρος, και την Κύπρο. 5. Η κανονική δικαιοδοσία των

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

των μελών των κειραρχήτης εδαφικότητας, 6.0ΚανονικόςΣωφρονισμός,7.ΚανονικήθεωρίατηςΕκκλησιαστικής ποινής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

State and Church legal framework related to the juridical authority of the Church in Greece and in other States. Legislative Sources of Greek and International Church Law. Criminal rules of law within the Statutes of the Orthodox Churches. Church Jurisdiction in the Church of Greece, of Crete, the Holy Mountain of Athos and Cyprus. The jurisdiction of the Orthodox Church and the principle of territoriality. The Canonical Penitence and its theory.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ UNDERGRADUATE STUDENT'S TRAINEESHIP		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL209/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Με την πρακτική άσκηση διάρκειας 2 (δύο) μηνών οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν ως στόχο τους: α) την απόκτηση εμπειρίας σε μία ευρεία γκάμα θεμάτων που σχετίζονται με την Εκκλησία, την λειτουργική ζωή και το ποιμαντικό έργο της σε άμεση συνάφεια με τον σύγχρονο άνθρωπο, καθώς και με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η μερική κοινωνία (ανεργία, φτώχεια, ασθένειες), β) την κατανόηση των κυριότερων θεολογικών και παιδαγωγικών γνωρισμάτων της χριστιανικής ανάπτυξης της θρησκευτικής αγωγής στην Ελλάδα και γ) κυρίως την απόκτηση της εμπειρίας της πρακτικής εφαρμογής της μετάδοσης των θεολογικών μηνυμάτων στα σχολεία με παιδιά διαφορετικών ηλικιών (Δημοτικού - Γυμνασίου -

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Λυκείου) Συμμετοχή φοιτητών και φοιτητριών στην προετοιμασία με εποπτικά μέσα ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και εορτών, εφαρμόζοντας τις γνώσεις που

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

είχαν λάβει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
 Εργασιακή εμπειρία σε εκκλησιαστικές δομές και υπηρεσίες και άλλα μορφωτικά ή φιλανθρωπικά ιδρύματα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

It provides a Grant for Students to carry out a (2 Months) Work Experience in a Choice of a Number of High schools, *Commonwealth* Foundations etc. as Part of their Degree. See also Erasmus+ traineeships <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/pm.html>

***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31160	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL418/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα *Εκκλησιαστική Γραμματεία και Ανθρωπολογία* έχει ως στόχο την παρουσίαση της διδασκαλίας των Πατέρων για τη φύση και τον προορισμό του ανθρώπου από τα πρώτα βήματα του χριστιανισμού μέχρι και σήμερα. Επίσης μελετάει τη διαλεκτική των νεότερων εκκλησιαστικών συγγραφέων και θεολόγων σε σχέση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

The course *Ecclesiastical Literature and Anthropology* aims to present the teaching of the Fathers about

the nature and destination of the human person, from the first steps of Christianity up until today. Moreover, it examines the *dialectics* of contemporary Christian writers and theologians in relation to the challenges that modern man faces.

***

Η. ΕΞΑΜΗΝΟ

Η1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Ε019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ COUNSELLING PSYCHOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Π. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΗΣ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL460/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η **Συμβουλευτική Ψυχολογία** αποτελεί εφαρμοσμένο κλάδο της Ψυχολογίας. Ασχολείται με την επίλυση ζητημάτων, θεμάτων και προβλημάτων, διευκολύνοντας τη δια βίου προσωπική και διαπροσωπική λειτουργικότητα του ανθρώπου. Η συμβουλευτική είναι μια διαδικασία αλληλοεπικοινωνίας που στοχεύει στην παροχή βοήθειας σε άτομα ή ομάδες ατόμων, τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα που δεν μπορούν να τα διαχειριστούν μόνοι τους. Περιοχές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας θεωρούνται το αγώγιμο του προσώπου και η βελτίωση των σχέσεων στη λήψη αποφάσεων και την αντιμετώπιση κρίσεων. Δύναται επίσης να λειτουργεί σε επίπεδο πρόληψης, ως μια προσπάθεια πληροφόρησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του συνόλου. Ο βασικός στόχος είναι η παροχή απαραίτητων γνώσεων για την ανακάλυψη των κατάλληλων τρόπων διαβίωσης τόσο ως άτομα όσο και μέλη μιας ομάδας.

Η **Συμβουλευτική Ψυχολογία**, υπό το πρίσμα της σοφίας των Πατέρων της Εκκλησίας, στοχεύει στη μεταποίηση των πολυμερισμένων ατόμων σε κοινωνία προσώπων, αποκαθιστώντας την πορεία προς το καθ' ομοίωσιν.

Σκοπός είναι η θεωρητική κατάρτιση και η πρακτική εφαρμογή, ώστε να αναπτυχθούν οι κατάλληλες δεξιότητες και στάσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, στη σύγχρονη καθημερινότητα. Η παροχή των απαραίτητων γνώσεων για την ανακάλυψη των κατάλληλων τρόπων διαβίωσης και συνύπαρξης της κοινωνίας των προσώπων. Το μάθημα στοχεύει στη σύζευξη των πορισμάτων της Ορθόδοξης Θεολογίας και της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας λαμβάνοντας υπόψη τις ψυχοσωματικές ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου.

Εξετάζεται η επιστήμη της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Ορίζεται το διεπιστημονικό πεδίο, τα όρια, οι ορίζοντες και τα μοντέλα της συνάντησής της Ορθόδοξης Θεολογίας με τη Συμβουλευτική Ψυχολογία.

Αξία της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας: Εξασφαλίζεται η πρακτική αξιοποίηση των συμβουλευτικών γνώσεων, στοχεύοντας στην αυτογνωσία, στην προαγωγή της ψυχικής υγείας, στην αυθεντική συνάντηση, την αυτοπραγμάτωση και την επανάκτηση νοήματος ζωής.

Το περιεχόμενο της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας αφορά τις βασικές αρχές και τους στόχους της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, την ιστορική ανασκόπηση, την εισαγωγή στην αναγνώριση και τις τεχνικές των βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων και μοντέλων (προσωποκεντρικό, ψυχοδυναμικό, γνωσιακό συμπεριφοριστικό) και η διεπιστημονική σύζευξή της με την Ορθόδοξη Θεολογία.

Το μάθημα της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας περιλαμβάνει:

- διαδραστική διδασκαλία με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων και έντυπου υλικού
- βιωματική συμμετοχή, υπό τη μορφή παιχνιδιού ρόλων, διαδικτυακό υλικό (παρακολούθηση βιντεοσκοπημένων συνεδριών κτλ.)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να επεξηγούν τις θεωρητικά και πρακτικά μοντέλα της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και τη μεθοδολογία της σύζευξής της με την Ορθόδοξη Θεολογία.
- να διευκολύνουν και να ενθαρρύνουν τους συμβουλευόμενους ώστε να εκπυχώσουν με εμπιστοσύνη τους προβληματισμούς τους, τις συναισθηματικές και γνωστικές δυσκολίες τους.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

- να κατανοούν τις πτυχές του εαυτού τους, να συνειδητοποιούν και να αποδέχονται τα δικά τους συναισθήματα, να καλλιεργούν την ενσυναίσθηση απέναντι στις κρίσεις, τις δυσκολίες και τα προβλήματα των συνανθρώπων.
- να εξερευνούν και να επεκτείνουν τον ορίζοντα της ζωής των συμβουλευομένων τους, ώστε να ικανωθούν να πραγματώνουν τους στόχους τους και να δρουν με ευελιξία επιλύοντας τα δυσλειτουργικά σχήματα.
- να αναγνωρίζουν τα όρια και τους περιορισμούς, τα πλαίσια της εφαρμογής της καθώς και τις θεραπευτικές μεθόδους της.
- να γνωρίζουν τη δεοντολογία στην άσκηση της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας.
- να κατέχουν τη βασική βιβλιογραφία του γνωστικού αντικειμένου.
- να διαλέγονται με τα προβλήματα και τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου.
- να ξέρουν πώς να ενσωματώνουν τη θεωρία στην πράξη, χρησιμοποιώντας μελέτες περιπτώσεων και παιχνίδια ρόλων, (case studies and role plays)
- να ασκούν μεθοδική συμβουλευτική από μια διεπιστημονική προοπτική (ηθικά, θεολογικά και ψυχολογικά).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Counselling Psychology is an applied branch of Psychology. It deals with the resolution of issues, questions and problems, facilitating the lifelong personal and interpersonal functioning of human beings. Counselling is a process of mutual communication aimed at helping individuals or groups of individuals who are facing problems that they cannot manage on their own. Areas of Counselling Psychology are considered to be the person's agility and improving relationships in decision making and crisis management. It can also work at the level of prevention, as an effort to inform, educate and raise awareness of the whole.

The main objective is to provide the knowledge necessary to discover appropriate ways of living both as individuals and as members of a group. Counselling Psychology, in the light of the wisdom of the Church Fathers, aims at transforming plural individuals into a communion of persons, restoring the path towards becoming like one another. The aim is to provide theoretical training and practical application in order to develop the appropriate skills and attitudes of Counselling Psychology in modern everyday life. To provide the necessary knowledge for the discovery of appropriate ways of living and coexistence of the society of persons.

The course aims at coupling the findings of Orthodox Theology and Counselling Psychology, taking into account the psychosomatic needs of the modern human being. The science of Counselling Psychology is examined. The interdisciplinary field, boundaries, horizons and models of the meeting between Orthodox Theology and Counselling Psychology are defined.

The value of Counselling Psychology: Ensuring the practical use of counselling knowledge, aiming at self-awareness, mental health promotion, authentic encounter, self-realization and the recovery of life meaning.

The content of Counselling Psychology covers the basic principles and objectives of Counselling Psychology, a historical review, an introduction to the identification and techniques of the main theoretical approaches and models (person-centred, psychodynamic, cognitive-behavioural) and its interdisciplinary coupling with Orthodox Theology. Upon completion of the course, students will be able to:

- Identify and explain the theoretical and practical models of Counselling Psychology and the methodology of its coupling with Orthodox Theology.
- Facilitate and encourage counselees to develop with confidence their concerns, emotional and cognitive difficulties.
- to understand aspects of themselves, to become aware of and accept their own feelings, to cultivate empathy towards the crises, difficulties and problems of their fellow human beings.
- to explore and expand the horizon of their counsellors' lives, so that they are able to realise their goals and act flexibly in resolving dysfunctional patterns.
- Recognise its limits and limitations, the context of its application and its therapeutic methods.
- be aware of the ethics in the practice of Counselling Psychology.
- be familiar with the basic literature of the subject.
- to be able to understand the problems and needs of modern man.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

- know how to integrate theory into practice, using case studies and role playing
- practise methodological counselling from an interdisciplinary perspective (ethical, theological and psychological).

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31 Ε 018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ COMMUNICATIONAL THEOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το θεμελιώδες μάθημα εισαγωγής και ερμηνείας στις έννοιες των σύγχρονων ΜΜΕ και την Επικοινωνία της Θεολογίας σε σχέση με τις σύγχρονες θεωρίες των Επικοινωνιών, του Θεάματος και αλλοτρίωσης. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της Επικοινωνίας και της Θεωρίας του θεάματος σε σταθερή αναφορά στους μεγάλους επικοινωνιολόγους Lasswell, Postman και De Bord. Το μάθημα είναι παγκοσμίως πρωτότυπο στον διεθνή Πανεπιστημιακό χώρο και προσβλέπει στην κατανόηση της δομής και των διεργασιών των σύγχρονων ΜΜΕ καθώς και στον αλλοτριωτικό τους χαρακτήρα ως επιρροή στον μεταμοντέρνο κόσμο.

. Προσβλέπει στη σύνδεση της έννοιας τού έργου των επικοινωνιών με τους γενικότερους πνευματικούς στόχους τής Ορθόδοξης Θεολογίας, και την κατανόηση της συνολικής εικόνας τής θεωρίας τού θεάματος και της προσομοίωσης στην σύγχρονη εποχή από αγιοπνευματική θεώρηση.

Επίσης αναφέρεται σε εισαγωγικές έννοιες της Θεωρίας των Ομοιωμάτων, στην ερμηνεία των δομών της μαζοποίησης, έτσι ώστε ο φοιτητής να έχει μία συνολική αντίληψη των διαδικασιών και μεθοδολογιών της διαφημιστικής αλλοτρίωσης του σύγχρονου κόσμου. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία συγκεκριμένες θεωρήσεις και φιλοσοφικές έννοιες προάγονται ως επικοινωνιακές διαδικασίες στην σημερινή εποχή. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της Επικοινωνίας ως Ορθόδοξης Κοινωνίας, η κατανόηση του παγκόσμιου χαρακτήρα της και της μετεξέλιξης της σε πολλές δομές, αλλά και χιλιάδες μορφές και εκφάνσεις στον σύγχρονο ψηφιακό πολιτισμό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

A foundational critical introduction to contemporary Mass Media and Communicational Theology vis-à-vis secular communication and entertainment models, with particular reference to major communication theorists such as Harold Lasswell, Neil Postman, and Guy DeBord. Over the course of a semester, we shall examine in detail the goals, techniques, and effects of the entertainment and advertisement industries on citizens, including the philosophies at work therein, from the critical point of view of Christian Orthodoxy's perception of social reality and ontology.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31E101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΤΕΡΩΝ - ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL210/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Ερμηνεία των Πατερικών κειμένων και την Πατερική Θεολογία με έμφαση στους Πατέρες της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Περιόδου. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές γνώσεις της Πατερικής Θεολογίας και της σύνδεσης της με τους άλλους συναφείς κλάδους της Θεολογίας, όπως η Πατρολογία, η ορθόδοξη εκκλησιαστική γραμματεία, η χειρόγραφη παράδοση και κριτική των Πατερικών Κειμένων. Μεαυτήτηνέννοιατομάθημααποτελείτη βάση για τη μαθησιακή προσέγγιση και εμπέδωση ουσιωδών κεφαλαίων των παραπάνω μαθημάτων του Τμήματος καθώς και άλλων μαθημάτων, όπως η Βιβλική ερμηνευτική, η Εκκλησιαστική Ιστορία, η Χριστιανική Ηθική, η Προαγωγή Ψυχικής Υγείας στις πηγές του Χριστιανισμού, η Υμνολογία, η Ομηλική και η Δογματική και κάθε άλλου μαθήματος πουαντλείτην ύλητουαπότηνπατερικήσκέψηκαιθεολογία. Το μάθημα προσφέρει τα μεθοδολογικά εργαλεία και τεχνικές ερμηνείας των πατερικών κειμένων σε γλωσσικό και θεολογικό επίπεδο. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας της γνώσης της Πατερικής Θεολογίας, των προσώπων που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση του δόγματος και της ηθικοποιμαντικής διδασκαλίας της Εκκλησίας, καθώς και των περιόδων στις οποίες διακρίνεται η κειμενική ύλη του συνόλου της εκκλησιαστικής και πατερικής γραμματείας με γνώμονα τις θεολογικές προκλήσεις και τα δογματικο-ηθικά και κοινωνικά ζητήματα κάθε εποχής.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση στα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της Πατερικής Θεολογίας και της ερμηνευτικής των πατερικών κειμένων.
- Έχει γνώση των εργαλείων και των μεθόδων ερμηνείας των πατερικών κειμένων
- Έχει την ικανότητα να μεταφράζει, ερμηνεύει και να υπομνηματίζει πατερικά κείμενα.

Κατ' επιλογήν ερμηνεία και θεολογική προσέγγιση έργων ή περικοπών συγγραμμάτων Πατέρων και Εκκλησιαστικών Συγγραφέων. β) Κατ' επιλογήν παρουσίαση θεμάτων Πατερικής Θεολογίας
 1α) Από το διδακτικό σύγγραμμα: Νικ. Νικολαΐδη, Θέματα Πατερικής Θεολογίας τα θέματα που διαλαμβάνονται στο Α' κεφάλαιο: Το περί Θεού ερώτημα ή περί Θεολογίας και συγκεκριμένα στις σελίδες 19- 132 και τα

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

θέματα που διαλαμβάνονται στο Β΄ κεφάλαιο: Το περί κόσμου και οικονομίας ερώτημα και συγκεκριμένα οι σελίδες 193-207, 219-230, 248-299, 299-332.

1β) Από το διδακτικό σύγγραμμα Π. Χρήστου, Εκκλησιαστική Γραμματολογία τ. Α΄: Μ. Αθανάσιος, Βασίλειος Καισαρείας, Γρηγόριος Θεολόγος, Γρηγόριος Νύσσης, Μακάριος Αιγύπτου, Ιωάννης Χρυσόστομος, Μάξιμος Ομολογητής,

Ιωάννης Δαμασκηνός. Επί πλέον για την ύλη της Ερμηνείας Πατέρων, εκτός από τα ανωτέρω, τα κείμενα που περιλαμβάνονται στις ως άνω σελίδες και όσα συμπληρωματικά διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων.

Επιλογή 2.

2α) Από το διδακτικό σύγγραμμα: Νικ. Νικολαΐδη, Αποστολικοί Πατέρες, ΜΕΡΟΣ Β΄ ΘΕΟΛΟΓΙΑ, Κεφ. Α΄ Τριαδολογία (σσ. 389-404). Κεφ. Β΄ Χριστολογία και Σωτηριολογία (σσ. 405-426). Κεφ. Γ΄ Εκκλησιολογία (σσ. 427- 449).

2β) Από το διδακτικό σύγγραμμα Π. Χρήστου, Εκκλησιαστική Γραμματολογία τ. Α΄: Μ. Αθανάσιος, Βασίλειος Καισαρείας, Γρηγόριος Θεολόγος, Γρηγόριος Νύσσης, Μακάριος Αιγύπτου, Ιωάννης Χρυσόστομος, Μάξιμος Ομολογητής, Ιωάννης Δαμασκηνός.

Επί πλέον για την ύλη της Ερμηνείας Πατέρων, εκτός από τα ανωτέρω, τα κείμενα που διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και ιοαντίστοιχοι σχολιασμούς τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

In general, the course introduces to significant elements of Patristic theology, through a selection of classical works which belong to the textual tradition of the Holy Fathers. It offers the basic linguistic tools and principal methods for the interpretation of a variety of writings of the byzantine and post-byzantine era.

Η. ΕΞΑΜΗΝΟ

Η2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311008	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ CONTEMPORARY ISSUES WITHIN THE FIELD OF CHURCH LAW		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα εστιάζει σε σύγχρονα και επίκαιρα ζητήματα-προβλήματα που αναφύονται από πλευράς Εκκλησιαστικού Δικαίου τόσο στην Ελλάδα, όσο και διεθνώς στις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εμπέδωση της ορολογίας περί το Εκκλησιαστικό Δίκαιο αλλά και στην απόπειρα επίλυσης διοικητικών ζητημάτων που προκύπτουν στο πλαίσιο των Διορθοδόξων σχέσεων των Εκκλησιών σε σύνδεση με το δίκαιο των διάφορων θρησκευτικών κοινοτήτων (πχ θεσμός του Μουφτή στη Θράκη). Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η επίλυση των διεκκλησιαστικών κρίσεων βάσει του πλέγματος του Κανονικού Δικαίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα σημεία διαφοροποίησης ή εναρμόνισης μεταξύ Εκκλησιαστικού-Πολιτειακού και Κανονικού Δικαίου.
- Έχει βασική γνώση της υπάρξεως επιμέρους πολιτειακών δικαίων που ρυθμίζουν τις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας, στην Ελλάδα αλλά και εκτός αυτής.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να επιλύσουν ένα τρέχον επίκαιρο ανακύψαν εκκλησιαστικό ζήτημα, με βάση το Εκκλησιαστικό Δίκαιο και να παρουσιάσουν τη συλλογιστική τους σε μια μελέτη περίπτωσης. Σύγχρονα ζητήματα που εμπίπτουν στο γνωστικό πεδίο του Εκκλησιαστικού Δικαίου. Σχέσεις Εκκλησίας - Πολιτείας, Συλλογικά όργανα διοικήσεως της Εκκλησίας της Ελλάδος, Εκκλησιαστικά καθεστώτα στην Ελλάδα, Σύγκριση μεταξύ Ιερών Κανόνων και εκκλησιαστικής νομοθεσίας, κ.λπ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction. Meaning of the terms "Ecclesiastical Law" and "Greek Ecclesiastical Law"; their relationship with "Canon Law"; A brief reference to the four different types of ecclesiastical status of Church territories in Greece (Church and Bishoprics of the "New

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Territories”; Churches of Crete, Dodecanese and Mount Athos); Relations between regional Orthodox Churches (Inter-

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Orthodox dimension of the Canon Law), with a reference to the Great and Holy Council (Crete 2016); Relations between Church and State; Collective administrative bodies of the Church of Greece; A comparison between the Holy Canons and ecclesiastical law, etc.

Η. ΕΞΑΜΗΝΟ

Η3. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΩΝ/COMPARATIVE RELIGIOUS LAW		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ-ΓΛΑΡΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το Συγκριτικό Θρησκευτικό Δίκαιο προσφέρει μια συγκριτική χαρτογράφηση των νομικών δογμάτων και κανονισμών των ιστορικών δικαίων της Ιουδαϊκής, Χριστιανικής και Ισλαμικής Ιεράς Παράδοσης, υπό το φως του θρησκευτικού σκοπού και χαρακτήρα τους. Το μάθημα εστιάζει στις ομοιότητες των τριών δικαιοκίνων συστημάτων όσον αφορά τις νομοτεχνικές και εφαρμοστικές μεθόδους αλλά και τις σημαντικές διαφορές τους. Οι διαλέξεις στοχεύουν να παράσχουν πρόσβαση σε κάθε μια από τις τρεις κανονικές δικαιοταξίες, και του χώρου ελευθερίας που παρέχουν για την συνύπαρξή τους, όταν η κρατική έννομη τάξη επιτρέπει την απόλαυση του αγαθού της θρησκευτικής ελευθερίας. Ο εκπαιδευτικός σκοπός του μαθήματος είναι να καλλιεργήσει επικοινωνιακή και χρήσιμη για την κοινωνία γνώση του ρυθμιστικού δικαίου των τριών μεγάλων θρησκευτικών Παραδόσεων, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους χρησιμεύσουν σε κάθε πρωτοβουλία, έργο ή προσπάθεια για μια καλύτερη κατανόηση μεταξύ των λαών, των κοινοτήτων και των πιστών, και μεταξύ όλων αυτών και της κοινωνίας.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Comparative Religious Law is a module which provides a comparative chart of the legal doctrines and regulations of the historical religious laws of Jewish, Christian and Muslim Tradition, in the light of their religious scope and character. The course focusses both on their similarities on law making, legal reasoning and juridical application, as well as on their radical and significant differences. The lectures aim to provide a shortcut to each of the three canonical orders, in terms of their regulatory room for improvement for their co-existence, especially within civil legal orders in which all three religious communities enjoy religious freedom. The educational purpose of the course is to edify the students with useful knowledge on the regulatory instruments of the three religious Traditions, in order to gain in efficiency over any initiative, work or endeavor for better understanding between their peoples, their communities and their individual believers and between them and the society.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π067	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΟΡΟΥΣ THEOLOGY AND SPIRITUALLY LIFE IN MOUNT ATHOS		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΛΙΑΝΟΣ-ΛΙΑΝΤΗΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL425/		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το Άγιον Όρος είναι ο κατ' εξοχήν τόπος στην Ορθοδοξία όπου ο μοναχισμός για χίλια και πλέον χρόνια βιώνεται στην πλέον απόλυτη μορφή του. Ζωτικό τμήμα του Ορθοδόξου βίου, που υπογραμμίζει την καθολικότητα και την οικουμενικότητα της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως.

Το εργαστήρι αυτό της αρετής έχει πλαισιωθεί συν τω χρόνω με θαυμάσια μνημεία

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

αρχιτεκτονικής, εικονογραφίας και λοιπών πολιτιστικών αγαθών. Αποτελεί ένα σύνολο μοναδικό πνευματικού και πολιτιστικού μνημειακού πλούτου και γι' αυτό προσελκύει πλήθος προσκυνητών, Ορθοδόξων, αλλά και πολλών άλλων εχόντων πνευματικά και πολιτιστικά ενδιαφέροντα.

Ο γηραιός Άθως αποτελεί πανορθόδοξο σημείο ενότητας και παράδειγμα αρμονικής συνύπαρξης εν τη πίστει των λαών, εξ ου και ανήκει εκκλησιαστικά στην δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Η πνευματική, πολιτιστική και φυσική κληρονομιά του Αγίου Όρους χρονολογείται από τα τέλη της πρώτης μ.Χ. χιλιετίας, μέσα από δέκα αιώνες αδιάκοπης μοναστικής ζωής, και εξακολουθεί να είναι ζωντανή στις αρχές της τρίτης χιλιετίας. Οι είκοσι Ιερές Μονές που μοιράζονται την Αθωνική χερσόνησο ιδρύθηκαν κατά τους βυζαντινούς χρόνους και, εμπνεόμενες από τις μοναστικές παραδόσεις του Ανατολικού Χριστιανισμού, αναπτύχθηκαν ανά τους αιώνες σε παράλληλες διαδρομές.

Μαθησιακοί στόχοι

A) Το μάθημα αποσκοπεί στο να φέρει τους φοιτητές/τριες σε μία πρώτη επαφή με την ιστορία και τους θεσμούς του Άθωνα. Επιπλέον, θα εξοικειωθούν με ένα γνωστικό πεδίο που αναδεικνύει την πολυπλοκότητα ως γνωστική προϋπόθεση του παρελθόντος και δεν περιορίζεται σε προκαθορισμένες, στατικές γνώσεις.

B) Να γνωρίσουν τα βασικά επιστημονικά ζητήματα που αφορούν την ποικιλομορφία και την πολυπλοκότητα των κοινωνικών, πολιτιστικών, πολιτικών και οικονομικών θεσμών, που αναπτύχθηκαν στο Αγιώννυμο Όρος.

Γ) Να γνωρίσουν τα είδη, τις μορφές και την ποικιλία των ιστορικών πηγών της Αθωνικής Πολιτείας και να εξοικειωθούν με τις μεθόδους για την κριτική προσέγγιση, τη συστηματική ανάλυση και την αξιοποίησή τους.

English

Mount Athos stands as the quintessential locus within Orthodoxy, where monasticism has been experienced in its most absolute form for over a thousand years. It is a vital part of the Orthodox life, highlighting the catholicity and universality of the Great Church of Christ in Constantinople.

This bastion of virtue has, over time, been adorned with marvelous monuments of architecture, iconography, and other cultural goods. It represents a unique ensemble of spiritual and cultural monumental wealth, thereby attracting numerous pilgrims, Orthodox and others with spiritual and cultural interests alike.

The venerable Athos serves as a pan-Orthodox point of unity and an example of harmonious coexistence in faith among peoples, hence ecclesiastically belonging to the jurisdiction of the Ecumenical Patriarchate.

The spiritual, cultural, and natural heritage of Mount Athos dates back to the end of the first millennium AD, through ten centuries of uninterrupted monastic life, and remains vibrant at the dawn of the third millennium. The twenty Holy Monasteries sharing the Athos peninsula were established during Byzantine times and, inspired by the monastic traditions of Eastern Christianity, have evolved over the centuries on parallel paths.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Educational Objectives

A) The course aims to introduce students to the history and institutions of Athos. Additionally, it will familiarize them with a field of knowledge that highlights complexity as a cognitive precondition of the past, not confined to predetermined, static knowledge.

B) To acquaint them with the fundamental scientific issues related to the diversity and complexity of the social, cultural, political, and economic institutions that developed in the Holy Mountain.

C) To familiarize them with the types, forms, and variety of historical sources of the Athonite Polity and to acquaint them with methods for critical approach, systematic analysis, and utilization of these sources.

***

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	31Π058	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ RELIGIOUS ISSUES IN MODERN GREEK LITERATURE		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΙΡΚΗ) ΚΕΦΑΛΕΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL125		

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα «Θρησκευτικά Θέματα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκείολογίας είναι προαιρετικό και απευθύνεται στους φοιτητές που θέλουν να γνωρίσουν καλύτερα την Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, τα κυριότερα λογοτεχνικά ρεύματα, τους σημαντικότερους Έλληνες συγγραφείς, από τον Διγενή Ακρίτα μέχρι σήμερα. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στη μύηση των φοιτητών με λέξεις-κλειδιά και λογοτεχνικούς όρους, με σκοπό τη βαθύτερη κατανόηση των λογοτεχνικών κειμένων. Οι φοιτητές γνωρίζουν καλύτερα Έλληνες συγγραφείς, των οποίων το έργο παρουσιάζει θεολογικό ενδιαφέρον. Επίσης δίνονται οδηγίες για το πώς εκπονείται μια επιστημονική εργασία, με υποσημειώσεις και Βιβλιογραφία. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα σε αυτό το μάθημα να συντάξουν μια επιστημονική εργασία, να την παρουσιάσουν στην τάξη και να πάρουν απαλλακτικό βαθμό. Τέλος στο μάθημα αυτό γίνεται ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων και οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να προβληματιστούν πάνω σε ζητήματα που αφορούν σε θρησκευτικά θέματα στη λογοτεχνία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να έχουν κατανοήσει βασικά στοιχεία, λέξεις-κλειδιά και όρους που αφορούν στη λογοτεχνία, θα έχουν μια γενική εικόνα με τα βασικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και τους σημαντικότερους συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας, ενώ θα έχουν έρθει σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα, τα οποία περιέχουν θρησκευτικό ενδιαφέρον. Τέλος θα έχουν μάθει πώς γράφουν μια επιστημονική εργασία και πώς χρησιμοποιούν τις πηγές τους (όχι τις διαδικτυακές) αλλά το έντυπο βιβλίο: Βιβλία, Λεξικά, Περιοδικά κ.ά.

Για περαιτέρω εμβάθυνση σε θέματα που αφορούν στις σχέσεις της θρησκείας με τη λογοτεχνία οι φοιτητές

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

μπορούν να ανατρέξουν στον «Φάκελο Μαθήματος» στο e-class: <http://users.uoa.gr/~kkefalea/> Περιεχόμενο. Εισαγωγή στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας με περιγραφή των κυριότερων λογοτεχνικών

ρευμάτων και αναφορά στους σημαντικότερους Έλληνες πεζογράφους και ποιητές.

1. Μελέτη και ερμηνεία θρησκευτικών θεμάτων, μοτίβων και εικόνων της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης σε έργα Ελλήνων ποιητών (Σολωμός, Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός, Παπατσώνης, Σεφέρης, Ελύτης, Εμπεirikos κ.ά.).

Το θρησκευτικό συναίσθημα στο έργο μεζόνων Ελλήνων συγγραφέων. 4. Η απήχηση ξένων θρησκευτικών ποιημάτων στη νεοελληνική λογοτεχνία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Introduction to the history of Modern Greek Literature. Study and interpretation of religious themes, motifs and symbols of the Old and the New Testament in the work of Greek writers of 19th and 20th century (Solomos, Palamas, Kavafy, Sikelianos, Papatsonis, Seferis, Elytis etc.)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311025	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ PSYCHOSOMATIC HEALTH PROMOTION AND AXIOLOGICAL ANTHROPOLOGY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κλπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών α) με βασικές αρχές αναγνώρισης και αξιολογικής διαχείρισης καταστάσεων που απειλούν την ψυχική και σωματική υγεία, και β) με βασικές αρχές ιατρικής

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

πρόληψης, διαχείρισης εξαρτήσεων και ενίσχυσης της ψυχοσωματικής υγείας σε συνδυασμό με αρχές της Ορθόδοξης παράδοσης και της Αξιολογικής Ανθρωπολογίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: 1. Οξείες και χρόνιες ψυχοτραυματικές καταστάσεις που απειλούν την ψυχική και σωματική υγεία. 2. Προστασία των θυμάτων. 3. Προστασία των διασωστών. 4. Προστασία των μαρτύρων και του κοινού. 5. Βασικές αρχές ενίσχυσης της υγείας σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο δημόσιας υγείας, με βάση την Ορθόδοξη παράδοση και το Αξιολογικό μοντέλο ενίσχυσης των ψυχικών δυνατοτήτων του ανθρώπου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course is aiming at the familiarization of students with a) fundamental directions for the detection of conditions that may threaten mental and therefore physical health, b) key principles of medical prevention and of health promotion.

Contents: 1. Acute and chronic psycho-traumatic conditions that are threatening mental and physical health. 2. Protection of victims. 3. Protection of rescuers. 4. Protection of witnesses and of the public. 5. Essential instructions for the promotion of health in both, individual and public level.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311032	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	80
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΣΥΝΟΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ SYNODALITY IN THE 21ST CENTURY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
---	--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Το μάθημα εμβαθύνει στην έννοια της εκκλησιαστικής συνοδικότητας και εστιάζει στην πραγματοποιηθείσα Αγία και Μεγάλη Σύνοδο (Κρήτη 2016). Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εξοικείωση των σπουδαστών με τη διαδικασία σύγκλησης μιας συνόδου σε συγκριτική θεώρηση, τόσο κατά το πρότυπο των επτά Οικουμενικών Συνόδων, όσο και σε σχέση με τις μεταγενέστερες τοπικές συνόδους. Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας του συνοδικού συστήματος διοίκησης της Ορθοδόξου Εκκλησίας, και της διακρίσεως των Συνόδων σε Οικουμενικές, καιτοπικές, καιτοκύροσκαθεμιαςεξαυτώνγια σήμερα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση το έργο και τη συμβολή, καθώς και την αξία των Συνόδων σήμερα.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν αποτιμώντας το έργο, τη συγκρότηση, τις αποφάσεις και τη διαδικασία σύγκλησης μιας συνόδου, σε μια συγκριτική θεώρηση του παρελθόντος και του παρόντος.

Περιεχόμενο μαθήματος: Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας, η οποία συνεκλήθη από τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και συνήλθε στην Κρήτη την Πεντηκοστή (18-26 Ιουνίου) 2016: Καθ' οδόν πρός την Αγίαν και Μεγάλην Σύνοδον - τα επίσημα Κείμενα - "εις ένότητα πάντας έκάλεσεν".

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The course delves into the concept of ecclesiastical synod and focuses on the Holy and Great Council of the Orthodox Church, which convened by His All Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew and held in Crete on Pentecost (June 18-26) 2016. The course material aims to familiarize students with the convening process of a Council or/and Synod, both in the model of the seven Ecumenical Councils (325-787) and in relation to subsequent local councils. Finally, the aim of the course is for students to understand the importance of the synodal system of administration of the Orthodox Church, and the distinction of Synods into Ecumenical, Pan-Orthodox and local, and the prestige of each of them for today.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311061	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΛΑΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL419/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Εξετάζονται θέματα Ορθοδόξου βιώματος και ήθους και η εν γένει πνευματική εμπειρία της Εκκλησίας μέσα από τα έργα των Πατέρων. Αναπτύσσεται η προβληματική των σύγχρονων προκλήσεων που απασχολούν τον πνευματικά αγωνιζόμενο πιστό εντός της εγκόσμιας πραγματικότητας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

This course examines topics related to the Eastern Orthodox life and *ethos*, as well as the general spiritual experience of the Church, through the works of the Fathers. Moreover, it studies the contemporary challenges that the spiritually struggling faithful faces within worldly reality

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311015	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΈΡΓΟΥ		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ [Συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα των 8 υποχρεωτικών μαθημάτων για τη απόκτηση Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Επάρκειας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας]		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=313		

**ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

Το μάθημα «Διδακτικές ασκήσεις Θρησκευτικής αγωγής σε σχολικές μονάδες και αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου» αποβλέπει στη σύνδεση θεωρίας και πράξης μέσω της εκπαίδευσης των φοιτητών και φοιτητριών σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας. Η Πρακτική - Διδακτική Άσκηση πραγματοποιείται υποχρεωτικά από όποιον/αν επιλέξει το μάθημα και συνδέεται άμεσα με την ολοκλήρωση του κύκλου μαθημάτων της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Περιλαμβάνονται τουλάχιστον 2 δειγματικές διδασκαλίες σε σχολικές μονάδες, σύμφωνα με την προβλεπόμενη νομοθεσία του Υπουργείου Παιδείας, τις οποίες παρακολουθούν οι φοιτητές και αντίστοιχα εκπονούν σενάριο διδασκαλίας που το παρουσιάζουν στο τέλος του εξαμήνου, ως μικροδιδασκαλία. Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος οι φοιτητές/τριες ασκούνται: α) στην όλη προβληματική της διδακτικής προετοιμασίας και των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή πειραματικής θρησκευτικής διδασκαλίας μέσα στη σχολική τάξη, β) στον σχεδιασμό πρωτότυπης θρησκευτικής διδασκαλίας που θα εκτελείται μέσα στη σχολική τάξη, γ) στην αξιολόγηση της διδακτικής εμπειρίας, καθώς και των προβλημάτων που ανακύπτουν από αυτήν. Στο πλαίσιο των ασκήσεων οι φοιτητές και φοιτήτριες:

- παρακολουθούν δειγματικές διδασκαλίες
- παρατηρούν και θα αξιολογούν το εκπαιδευτικό έργο θεολόγων εκπαιδευτικών
- ασκούνται στον σχεδιασμό μαθήματος και τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών.
- παρακολουθούν, θα ερμηνεύουν και θα ερευνούν πρακτικές και μεθόδους διδασκαλίας
- συνεργάζονται με τον θεολόγο καθηγητή με σκοπό τη θεολογική και παιδαγωγική άσκηση και ανάπτυξη σε πραγματικές σχολικές συνθήκες
- σχεδιάζουν σενάρια μαθήματος
- αναλαμβάνουν στο τέλος της άσκησης να εκπονήσουν εκπαιδευτικό σενάριο για το μάθημα των θρησκευτικών
- παρουσιάζουν το σενάριό τους ως μικροδιδασκαλία και αξιολογούν τη διδασκαλία τους.

Οι επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση και η κατάρτιση των φοιτητών/τριών:

α) στην όλη προβληματική της διδακτικής προετοιμασίας και των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή πειραματικής θρησκευτικής διδασκαλίας μέσα στη σχολική τάξη
β) στον σχεδιασμό πρωτότυπης θρησκευτικής διδασκαλίας που θα παρουσιάζεται ως μικροδιδασκαλία στο Πανεπιστήμιο

γ) στην αξιολόγηση της διδακτικής εμπειρίας, καθώς και των προβλημάτων που ανακύπτουν από αυτήν. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων απαιτείται:

α) Παρακολούθηση θρησκευτικής διδασκαλίας στα συνεργαζόμενα σχολεία τα οποία επιλέγονται κάθε χρόνο για το σκοπό αυτό: Παράλληλα με το μάθημα που πραγματοποιείται στον χώρο του Πανεπιστημίου, οι φοιτητές παρακολουθούν δειγματικές διδασκαλίες συμπληρώνοντας ειδικά φύλλα παρατήρησης διδασκαλίας, για τα οποία και αξιολογούνται.

Παράλληλα τους ανατίθενται θέματα προς παρατήρηση από τη διδασκαλία των εκπαιδευτικών, ενώ πολύ σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευσή τους παίζει η συζήτηση ανατροφοδότησης μετά τις διδασκαλίες,

β) Ένας τουλάχιστον δοκιμαστικός σχεδιασμός ενός θρησκευτικού μαθήματος για κάποια σχολική τάξη που θα επιλέγεται είτε με πρωτοβουλία του διδάσκοντος είτε από τους ίδιους τους εκπαιδευμένους. Οι φοιτητές / φοιτήτριες θα αναλάβουν να αναπτύξουν ένα δικό τους σενάριο μαθήματος, στο οποίο βοηθούνται θεωρητικά από το Πανεπιστήμιο (εβδομαδιαίο μάθημα από τον Καθηγητή και συμβουλευτική υποστήριξη από το Γραφείο Πρακτικής - Διδακτικής Άσκησης). Ο έλεγχος και η εκτέλεση του δοκιμαστικού σχεδιασμού θα γίνεται με την ανάληψη και παρουσίαση του θρησκευτικού μαθήματος από τον εκπαιδευόμενο στο πλαίσιο του μαθήματος. Στους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς και στους συνεργάτες καθηγητές, αποστέλλονται από το Γραφείο Πρακτικής - Διδακτικής Άσκησης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας αναλυτικές οδηγίες για την ακριβή τήρηση του Προγράμματος, των απαιτούμενων προθεσμιών και την επιμορφωτική τους υποστήριξη.

Προαιρετικά σεμινάρια: Κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου πραγματοποιούνται προαιρετικά σεμινάρια για θέματα σχετικά με το διδασκόμενο αντικείμενο.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

The course "Teaching exercises of Religious education in schools and evaluation of teaching" aims at

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

connecting theory and practice of Religious Education in schools. The purpose of the course is to allow students to understand and practice course content. Students experience various examples of teaching inschools as well as they work with applying selected pedagogical principles and use these to make informed decisions about their own teaching. This course is designed to provide students with an overview of key concepts, such as: a) Knowledge and skills required for the application of Religious Education in the classroom, b) organizing Religious Education teaching that will be performed in classroom, c) Evaluation of teaching. This course enables students to develop skills in course management, planning, and assessment according the most important pedagogical theories.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	311030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ HISTORY AND TECHNIQUE OF HAGIOGRAPHY		
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΕΡΓΙΟΥ, Ε.ΔΙ.Π.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ		

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL294/

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η διδασκαλία της αγιογραφίας και του σχεδίου, δεν έχει ως σκοπό μόνο την θεωρητική μάθηση των υλικών μέσων σχεδίασης, την ικανότητα γραφής και αποτύπωσης. Αποσκοπεί, κυρίως στην εκμάθηση ενός συστήματος οργάνωσης της αντίληψης της αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, της εικαστικής άποψης και γενικότερα στη διαμόρφωση μιας προσωπικής αισθητικής εικόνας.

Στο μάθημα αυτό, διδάσκονται θεωρητικά τα κεφάλαια: Βασικές αρχές ελεύθερου σχεδίου, Υλικά και μέσα σχεδίασης, Οπτική αντίληψη, Αίσθηση του βάθους, Προσαρμογή του θέματος στο χαρτί, Σημείο-γραμμή Περίγραμμα-φόρμα, Δομή του θέματος, Άξονες-κλίσεις, Μετρήσεις συγκρίσεις - υπολογισμοί - αναλογίες, Σύγκριση τόνων και αναλογική μεταφορά τους στην σχεδιαστική επιφάνεια, Η εικαστική έκφραση του χρόνου, του χώρου και του φωτός των μορφών στην αγιογραφία, Τυπικές αρχές οργάνωσης των έργων της αγιογραφίας, καθώς και Τεχνικές πραγμάτωσης αυτών των έργων.

Παράλληλα διδάσκεται η ιστορική αναδρομή αυτής της μνημειακής τέχνης, η χρησιμότητα των αντιβόλων, καθώς και η προοπτική που εφαρμόζεται.

Ένας επιπλέον σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η προσέγγιση και ερμηνεία θεμελιακών συμβολικών μορφών και παραστάσεων, που εξετάζονται εδώ εφόσον συνδέονται με το σύστημα των κοσμολογικών ιδεών, όπως π.χ., η Γέννηση του Χριστού, Η Σταύρωση, η Ανάσταση, η Κοίμηση της Θεοτόκου κ.ά.

Στο τέλος του εξαμήνου ο φοιτητής αφενός θα έχει συνολική εικόνα σε ότι αφορά την μνημειακή αυτή τέχνη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

The teaching of iconography and design is not only aimed at the theoretical learning of the material means of design, the ability to write and print. It mainly aims at learning a system of organizing the perception of analytical and synthetic thinking, the visual point of view and more generally at the formation of a personal aesthetic image.

In this course, the chapters are theoretically taught: Basic principles of free drawing, Materials and means of drawing, Visual perception, Sense of depth, Adapting the subject to the paper, Point-line Contour-form, Structure of the subject, Axes-slopes, Measurements and comparisons - calculations - proportions, Comparison of tones and their proportional transfer to the design surface, The visual expression of time, space and light of figures in hagiography, Typical principles of organization of the works of hagiography, as well as Techniques for the realization of these works.

At the same time, the historical review of this monumental art is taught, the usefulness of antiboles, as well as the perspective that is applied.

An additional purpose of this course is the approach and interpretation of fundamental symbolic forms and representations, which are examined here as they are connected to the system of cosmological ideas, such as, for example, the Birth of Christ, the Crucifixion, the Resurrection, the Dormition of the Virgin etc.

ΑΡΧΙΚΗ » ΦΟΙΤΗΤΕΣ » ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ »

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Η εφαρμογή My studies παρέχει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να δουν και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, να έχουν πληροφορίες για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκτικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ), να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν στο επόμενο εξάμηνο, να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.)

Αναλυτικότερα, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα:

- να δουν ή/και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, σε κάποια εξεταστική περίοδο ή σε όλες τις εξεταστικές περιόδους, σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, ή συγκεντρωτικά, με βάση τις επιτυχημένες ή τις αποτυχημένες προσπάθειες
- να έχουν πληροφορίες για οποιοδήποτε μάθημα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκτικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ)
- να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν στο επόμενο εξάμηνο
- να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, ΔΟΥ κ.ά.),

ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Secr Web Access

Πανεπιστήμιο & Επισκόπηση Σελίδας

Γραμματεία Πανεπιστημίου Αθηνών

Καλωσόρισμα στη δικτυακή περιοχή των γραμματειών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Αυτός ο δικτυακός τόπος παρέχει υπηρεσίες σχετικές με φοιτητικά θέματα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στις σελίδες που:

είναι φοιτητές ή παρόν:

- να δουν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματός τους
- να κάνουν δήλωση μαθημάτων
- να δουν τη βαθμολογία τους
- να κάνουν αίτηση για την έκδοση πιστοποιητικών

Διαβάστε περισσότερα >>

Mobile εφαρμογή για τους προπτυχιακούς φοιτητές

Είναι διαθέσιμη για τους προπτυχιακούς φοιτητές του ΕΚΠΑ η mobile εφαρμογή Unity (https://unityapp.gr/) για κινητά Android και Apple.

Παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες και υπηρεσίες:

- φοιτητών για την πρόβλεψη σε πληροφοριές που αφορούν αναλυτική βαθμολογία, δηλώσεις μαθημάτων, πρόγραμμα σπουδών, δίδακτρα κτλ.
- αξιολόγηση μαθημάτων: εύκολη πρόσβαση στο online ρεζυμολογία αξιολόγησης μαθημάτων.
- κοινωνική δικτύωση: chat, οποιαδήποτε αρχεία, εικόνες, video, κριτικές φιλίων, πληροφορίες γεωγραφικής θέσης, ομάδες κοινών ενδιαφερόντων.

Η πρόσβαση στην εφαρμογή γίνεται μέσω των κωδικών πρόσβασης του φοιτητή στο ΕΚΠΑ.

Για να μπορείτε να συνδεθείτε στην εφαρμογή, θα πρέπει να είστε ενεργός χρήστης των φοιτητικών υπηρεσιών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και να διαθέτετε λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οδηγίες σύνδεσης >>

Όνομα Χρήστη:
Κωδικός:
Τύπος Σύνδεσης: Συνδεδεμένος Κοινωνική Ανεξάρτητη σελίδα >>>
Εισάγετε τον κωδικό ασφαλείας:

Το έργο «Προηγμένη Τηλεμαρκετική Υπηρεσία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών ΑΘΗΝΑ NET- 3E» έχει ενταχθεί στο Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας, συγχρηματοδοτούμενο κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

**ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Τοῦ πτυχίου τῆς Θεολογίας ἀξιωθέντες ὄρκον ὀμνύομεν πρὸ τοῦ Πρυτάνεως καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ πίστιν καθομολογοῦμεν τίνδε.

Ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τοῦ σεπτοῦ τούτου τεμένους τῶν Μουσῶν ἐξερχόμενοι κατ' ἐπιστήμην βιωσόμεθα, ἀσκοῦντες ταύτην δίκην θρησκείας ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ.

Οὕτω χρήσιμον ἡμᾶς αὐτοὺς καταστήσομεν πρὸς ἅπαντας τοὺς δεομένους τῆς ἡμετέρας ἀρωγῆς καὶ ἐν πάσῃ ἀνθρώπων κοινωνίᾳ ἀεὶ πρὸς εἰρήνην καὶ χρηστότητα ἡθῶν συντελέσομεν, βαίνοντες ἐν εὐθείᾳ τοῦ βίου ὁδῷ, πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον ἀποβλέποντες καὶ τὸν βίον ἀνυψοῦντες εἰς τύπον ἀρετῆς ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Σοφίας.

Ταύτην τὴν ἐπαντας τοῖς ἐπιτελοῦσιν, εἴη ἡμῖν, σὺν ταῖς εὐχαῖς τῶν ἡμετέρων διδασκάλων, ὁ Θεὸς βοηθὸς ἐν τῷ βίῳ.

Accessibility icons: wheelchair, eye, hands, mouth, ear.

**ΕΘΝΙΚΟ και ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
για ΦΟΙΤΗΤΕΣ με ΑΝΑΠΗΡΙΑ**

Τηλέφωνα: **210 7275130, 210 7275183**
Fax: **210 7275193**
Ηλ. Ταχυδρομείο: **access@uoa.gr**
Ιστοθέση: **http://access.uoa.gr**

Ιούνιος 2013

ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- Σπουδές, Έρευνα και Πρακτική Άσκηση στο Εξωτερικό μέσω του Προγράμματος ERAMSUS+
- Σπουδές, Έρευνα και Πρακτική Άσκηση στο Εξωτερικό μέσω του Προγράμματος CIVIS
- Πρακτική Άσκηση - Απασχόληση Φοιτητών με αμοιβή
- Εκμάθηση ξένων γλωσσών με ελκυστικά δίδακτρα στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Ε.Κ.Π.Α.

πρακτική
στην Ευρώπη
με erasmus?

erasmus ξανά?

www.intereel.uoa.gr/erasmus/sp/pm.html

ΣΠΟΥΔΕΣ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+

Το [ERASMUS+](#) είναι το κύριο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό για την περίοδο 2014-2020 και έχει τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2014. Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας συμμετέχει ενεργά και με επιτυχία στο πρόγραμμα συνεργασία με σημαντικά ευρωπαϊκά ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Περισσότερα: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>

ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ CIVIS

Το **CIVIS** είναι ένα δίκτυο δημόσιων ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων με στόχο τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου. Τα οκτώ Πανεπιστήμια που αποτελούν τα μέλη του δικτύου αυτού είναι: Το Πανεπιστήμιο **Aix - Marseille** (Aix-en-Provence and Marseille, Γαλλία), το **Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών** (Αθήνα, Ελλάδα) το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, **Université Libre de Bruxelles** (Βρυξέλλες, Βέλγιο), το **Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου**, Universitatea din București (Βουκουρέστι, Ρουμανία), το **Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης**, Universidad Autónoma de Madrid (Μαδρίτη, Ισπανία), το **Sapienza Università di Roma** (Ρώμη, Ιταλία), το **Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης**, **Stockholms Universitet** (Στοκχόλμη, Σουηδία) και το **Eberhard -Karls- Universität Tübingen** (Γερμανία).

Περισσότερα: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/civis.html>

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΜΟΙΒΗ -

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) εντάσσεται ως προαιρετική στο 4ετές Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος στο 5^ο, 6^ο, 7^ο και 8^ο για περίοδο 2 (δύο) μηνών πλήρους απασχόλησης (20 ημέρες/μήνα). Η επιλογή των υποψηφίων φοιτητών και φοιτητριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης γίνεται από τριμελή επιτροπή, η οποία ορίζεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο. Η απόφαση της επιτροπής δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Περισσότερα: <http://www.soctheol.uoa.gr/>

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΛΚΥΣΤΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ -

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΟΥ Ε.Κ.Π.Α.

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία ξένων γλωσσών. Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 στο Διδασκαλείο διδάσκονται 25 γλώσσες όλων των επιπέδων: Αγγλική, Αιθιοπική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi - Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κορεατική, Νορβηγική, Ολλανδική, Περσική, Πορτογαλική, Πολωνική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική και Φινλανδική, ενώ επιπλέον προσφέρεται πλειάδα ειδικών προγραμμάτων.

Περισσότερα: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

■ Η Θεολογική Σχολή στο Πανεπιστήμιο του Μέλλοντος

■ Η διαχρονική ιστορία της Θεολογικής Σχολής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΟΘΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- α) Διὰ τὴν θεολογικὴν σχολὴν τοὺς Κυρίους Ἀρχιμανδρίτην Μισαήλ Ἀποστολίδην εἰς τακτικὸν καθηγητὴν, Τὸν γραμματέα τῆς ἱερᾶς συνόδου Θεόκλητον Φαρμακίδην εἰς τακτικὸν καθηγητὴν, Κοντογόνην εἰς ἑκτακτον καθηγητὴν.
- β) Διὰ τὴν νομικὴν σχολὴν εἰς καθηγητὰς ἐπιτίμιους τοὺς Κυρίους Κλονάρην πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ῥάλλην εἰσαγγελέα παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν Ἀθήναις ἑρετῶν. Προβελίγγιον ὑπουργικὸν σύμβουλον, καὶ εἰσηγητὴν ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας. Φέδερ Ἀρεοπαγίτην. Μελᾶν ἀντεισαγγελέα παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Ἄνευ μισθοῦ.
- Εἰς καθηγητὰς ἑκτάκτους τοὺς Κυρίους Ἰωάννην Σούτσον, πρέδρον ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας, διὰ τὸν κλάδον τῆς δημοσίου οἰκονομίας. Γ. Μκυροκορδάτον Ἀργυρόπουλον.
- γ) Διὰ τὴν ἱατρικὴν σχολὴν Εἰς ἑκτακτον καθηγητὴν τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τὸν Κ. Μκυροκορδάτον. Τῆς ἐιδικῆς παθολογίας, ἱατρικῆς θεραπείας, καὶ κλινικῆς τὸν Κ. Βούρον. Τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς γενικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας τὸν Κ. Λευκίαν. Τῆς μαιευτικῆς καὶ ἱατρικῆς ὄλης τὸν Κ. Κωστήν. Ἐκτακτον καθηγητὴν τῆς χειρουργίας, καὶ προπαρασκευαστὴν τὸν Κ. Ὀλύμπιον. Εἰς ἐπιτίμιους διὰ τὴν κλινικὴν, καὶ διδασκαλίαν τῆς χειρουργικῆς ἐργασίας τὸν δόκτορα Τράξιμπερ. Ὡς καθηγηταὶ ἐπιτίμιοι τῆς σχολῆς πρέπει νὰ προσκληθῶσι, διὰ νὰ συνενωθῶσι καὶ συμπληρώσωσι τὸν κύκλον τῶν παραδόσεών των.
- Ὁ Κ. Προλύτης Παῖλλης διὰ τὴν δικαστικὴν ἱατρικὴν, Νικολαΐδης Λεβαδιεύς διὰ τὴν δικιτητικὴν καὶ ὁ Κ. Ἡπίτης.
- δ) Διὰ τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν Τὸν Κ. Ν. Βάμβαν εἰς τακτικὸν καθηγητὴν τῆς φιλοσοφίας. Τὸν Κ. Γεννάδιον τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας. Οὐλέρχον τῆς λατινικῆς φιλολογίας. Πρόλυτον Ῥῶς τῆς ἀρχαιολογίας. Κωνσταντίνον Σχινᾶν τῆς ἱστορίας. Νέγγρον τῆς μαθηματικῆς. Βούρον τῆς μαθηματικῆς καὶ μαθηματικῆς φυσικῆς. Εἰς τακτικὸν καθηγητὴν τῆς χημείας καὶ πειραματικῆς φυσικῆς τὸν Κύριον Λάνδερερ. Εἰς ἑκτακτον καθηγητὴν τῆς βοτανικῆς ἔφερον τοῦ βασιλικοῦ κήπου Φράκας. Εἰς ἑκτακτον καθηγητὴν τῆς φιλολογίας καὶ αἰσθηματικῆς τὸν Κ. Ἀλέξανδρον Σούτσον. Εἰς καθηγητὴν ἐπιτίμιον, καὶ κυρίως διὰ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τὸν Κ. Δομνάνδον. Εἰς καθηγητὴν ἐπιτίμιον, καὶ μάλιστα τῆς παιδείας τὸν Κ. Μανουῶσον, βασιλ. ἐπίτροπον παρὰ τῇ ἱερᾷ συνόδῳ. Εἰς καθηγητὴν ἐπιτίμιον τῆς φιλολογίας τὸν ἐν Διγίνῃ Κ. Δούκαν. Εἰς καθηγητὴν ἐπιτίμιον τὸν ἐν Ἄνδρῳ Καίρην, διὰ νὰ παραδίδῃ μαθήματα περὶ φιλοσοφίας, ὠσούτως καὶ τὸν Κ. Κοντογόνην.
- Εἰς πρύτανιν τοῦ πανεπιστημίου διορίζομεν τὸν Κ. Κωνσταντίνον Σχινᾶν. Εἰς σχολάρχας διορίζομεν τοὺς Κυρίους Μισαήλ Ἀποστολίδην διὰ τὴν θεολογικὴν σχολὴν. Ῥάλλην διὰ τὴν δικαστικὴν. Λευκίαν διὰ τὴν ἱατρικὴν. Βάμβαν διὰ τὴν φιλοσοφικὴν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἀπριλίου 1837.

ΟΘΩΝ

Ὁ ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαίδεως Γραμματεὶς τῆς Ἐπικρατείας

Α. ΠΟΛΥΤΣΩΙΔΗΣ

**- ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ
Ε.Κ.Π.Α. ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ 180 ΕΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΟ Ε.Κ.Π.Α.²**

Σεβαστοί Πατέρες, Αξιότιμοι Συνάδελφοι,
Αγαπητοί Φοιτητές και Φοιτήτριες
της Θεολογικής Σχολής

Γιορτάζουμε σήμερα, τα 180 χρόνια συνεχούς και δυναμικής παρουσίας της Θεολογικής Σχολής και της Θεολογίας στο «Αθήνησι Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο». Γιορτάζουμε την ιστορική συμπόρευση των θεολογικών και θρησκευτικών σπουδών με την πλειάδα των ανθρωπιστικών, θετικών, και κοινωνικών επιστημών καθώς και των επιστημών υγείας, στο αρχαιότερο Πανεπιστήμιο της χώρας. Μία συμπόρευση που έχει χρωματιστεί από ενότητα και συναλληλία, αλλά και από δυσπιστία και διαχωρισμό.

Κάνοντας μια μικρή αναδρομή στην ιστορία, Θεολόγος στα ελληνορρωμαϊκά χρόνια ονομάζεται εκείνος που συνθέτει ύμνους για να αφηγηθεί στην εκκλησία-τη σύναξη τα θαυμαστά έργα του θεού και κατεξοχήν του «Κυρίου και Σωτήρα της ανθρωπότητας», του «Σεβαστού» πλανητάρχη Καίσαρα. Άλλωστε κατεξοχήν θεός δεν είναι σύμφωνα με τον Πλίνιο τον Πρεσβύτερο ο ολύμπιος, αλλά εκείνος ο οποίος κατέχει τη ρώμη εδώ και τώρα να προσφέρει λύσεις στα αδιέξοδα της ανθρωπίνης ύπαρξης (*Φυσική Ιστορία* 2.18). Στη συνέχεια η χριστιανική Εκκλησία έδωσε τον τίτλο του Θεολόγου σε τρεις μόνο μορφές οι οποίοι επίσης υπήρξαν ποιητές καθώς ήδη στην Καινή Διαθήκη η δογματική - ο λόγος περί του Θεού και του Λόγου Του συνδυάζεται με την ποίηση.

Τα τελευταία 180 χρόνια παρουσία της συγκεκριμένης Σχολής στο ελληνικό Πανεπιστήμιο συνδέθηκε (α) με το ερώτημα αν τελικά **η Θεολογία**, ο λόγος περί της αποκάλυψης της αλήθειας, **συνάδει** με την **επιστήμη** και τις **μεθόδους** που εκείνη επιστρατεύει με στόχο την ανακάλυψη επιμέρους αληθειών και (β) με την απορία: **ποια είναι η σχέση της Θεολογίας** (και της κριτικής που αυτή ενεργεί ακόμη και στους κόλπους της Εκκλησίας) **με την Πίστη**, όπου ως «πίστη» εννοώ την έλλογη και ταυτόχρονα υπέρλογη εμπιστοσύνη σε έναν δημιουργό Θεό της έκπληξης - της έκστασης.

Σήμερα τα ανωτέρω ερωτήματα δεν απασχολούν με την ίδια ένταση για δύο λόγους: **Πρώτον** η Θεολογία άσκησε τεράστια αυτοκριτική πολύ πριν το πράξουν οι άλλες επιστήμες. Ουσιαστικά, από τον 19^ο αιώνα και μετά το «Ιερό Κείμενο» του Χριστιανισμού, αποδομείται όχι με σκοπό πάντα την απόρριψή του ή την καταστροφή των θεμελίων Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά επειδή οι Βιβλικοί ερευνητές επανεξετάζουν απόψεις και θεωρίες που κυριαρχούσαν στη Θεολογία επί αιώνες. Κατά μία έννοια, η Βιβλική επιστήμη αποδόμησε την μετααφήγηση του Ιερού Κειμένου ως Λόγο Θεού και το αντιμετώπισε ως Λόγο (περί του) Θεού **εκφρασμένου εξ ανθρώπων**. Η απέραντη βιβλιογραφία που συνοδεύει αυτή την αναζήτηση

¹ Χαιρετισμός του Καθηγητή Σωτήριου Δεσπότη με την ιδιότητα του Προέδρου του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας στο Θεολογικό Συμπόσιο με θέμα "180 χρόνια Θεολογικών Σπουδών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1837-2017)" της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής (9-11 Μαΐου 2017).

² Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον υποψήφιο διδάκτορα Δημήτριο Αλεξόπουλο και τον μεταδιδάκτορα Παναγιώτη Σταματόπουλο για τις σκέψεις με τις οποίες εμπλούτισαν τον προβληματισμό για τη Θεολογική Σχολή στο Πανεπιστήμιο του Μέλλοντος.

γνώσης παραμένει ως επί το πλείστον άγνωστη στις άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες, οι οποίες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα, καθώς θεωρητικές προσεγγίσεις που γίνονταν a priori αποδεκτές, πλέον θεωρούνται παρωχημένες.

Δεύτερον μετά το πέραςμα της Μπελ Επόκ («Όμορφη Εποχή» 1871 – Αρχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου) και την τραυματική εμπειρία των δύο Παγκοσμίων Πολέμων, **(α)** η ίδια η επιστήμη ανακαλύπτει ότι ο άνθρωπος (ο οποίος δεν είναι ούτε ως ή άλλως *παιδί της λογικής*) και οι κοινωνίες του δεν διέπονται από τις «νόρμες του εγκεφάλου» αλλά από την καρδιά - συναισθηματική νοημοσύνη, τη μνήμη και άλλους παράγοντες «γνωσιακούς» (cognitive). Όπως δήλωσε και ο Τζον Λένοξ: «Ακόμη και η λογική είναι σπουδαιότερη από την επιστήμη. Ο κόσμος της επιστημονικής έρευνας δεν περικλείει το πλήρωμα της λογικής έρευνας. Αυτό είναι ένα τρομερά σημαντικό σημείο. Συνεπώς ναι, η επιστήμη έχει όρια! Μπορεί να περιγράψει το σύμπαν της ύλης και της ενέργειας, αλλά δεν μπορεί να δώσει μια εξήγηση για το σύμπαν. Ο Λούντβιχ Βιτγκενστάιν ανέφερε: *Η μεγαλύτερη ψευδαίσθηση του σύγχρονου κόσμου είναι ότι οι νόμοι της επιστήμης εξηγούν το σύμπαν για εμάς. Οι νόμοι της φύσης περιγράφουν το σύμπαν [...] αλλά δεν εξηγούν τίποτα*».[...]Σύμφωνα με τον Άινστάιν: «Μπορείς να μιλήσεις για τις δεοντολογικές βάσεις της επιστήμης, αλλά δεν μπορείς να μιλήσεις για τις επιστημονικές βάσεις της δεοντολογίας» (Ε. Μεταξάς, *Θαύματα*, Αθήνα: Ψυχογιός 2016, 48-49).

(β) Το ζητούμενο δεν είναι καν η εξ αποστάσεως περιγραφή φαινομένων (όπως και των θρησκειών). Το κλειδί της μελέτης των ανθρώπινων κοινωνιών κατά τη σύγχρονη ανθρωπολογική μεθοδολογία (Malinoskwi, Viveiros de Castro, Holbraad) είναι η βιωματική γνώση που παράγεται μέσω της επιτόπιας παρατήρησης και της προσωπικής εμπειρίας – κοινωνίας του ερευνητή. Έτσι προσην κατεύθυνση της βέλτιστης ανάγνωσης του πολιτισμικού Άλλου, η θρησκεία έχει καθιερωθεί πια ως κεντρική θεματική σε επιστήμες εξαιρετικά δύσπιστες, στα πρώτα τους βήματα, σε οτιδήποτε το «θρησκευτικό» όπως, για παράδειγμα, **η κοινωνική και πολιτισμική ανθρωπολογία**. Αποτελεί θεμέλιο της παραγωγής και μελέτης της γνώσης (όχι μόνον θεολογικής) το βιβλικό «έπίστευσα διό έλάλησα» (Ψ. 115 [116], 1 = Β' Κορ. 4, 13) σε συνδυασμό με την ιωάννεια μαρτυρία αναφορικά με όσα «άκηκόαμεν, έωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ έθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν έψηλάφησαν» (Α' Ιω. 1, 1)

Τρίτον: Επί δεκαετίες ο μεταμοντερνισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την αποδόμηση: η θρησκεία, ο νόμος, η επιστημονική γνώση, η ηθική συστηματικά ελέγχονται και εκφράζεται μία προβληματολογία που αντιμετωπίζει με κριτικό βλέμμα ζητήματα που θεωρούνταν αποδεκτά ή δεδομένα. Το 1979 ο Jean-François Lyotard (Ζαν Φρανσουά Λυοτάρ) με το έργο του «Η μεταμοντέρνα κατάσταση»³ αναγνωρίζει το τέλος των μετααφηγήσεων (métarécit ή grand récit [= μεγάλη αφήγηση]), σημειώνοντας ότι οι απόπειρες ενοποίησης των επιμέρους επιστημονικών ευρημάτων (λ.χ. με την Εγκυκλοπαίδεια ή το Πανεπιστήμιο) αποτυγχάνουν, καθώς η κοινωνία μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο εστιάζει στην ατομικότητα και αποζητά λύσεις που δεν λειτουργούν καθολικά, αλλά ειδικά. Πλέον ενσκήπτοντας στο οντολογικό μυστήριο, Θεολογία, Μαθηματικά και Φυσική συναντώνται στη μεγάλη αναζήτηση **μιας ενιαίας θεωρίας του Παντός** (ένα βασικό πλαίσιο λειτουργίας του συνόλου της παρατηρούμενης πραγματικότητας) ταυτόχρονα με το εξαπλούμενο Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things).

³ La Condition postmoderne: Rapport sur le savoir (Η μεταμοντέρνα κατάσταση: Αναφορά για τη γνώση) - Jean-François Lyotard, *La condition postmoderne: rapport sur le savoir*, Paris: Minuit, 1979. Στο παρόν χρησιμοποιούμε την μετάφραση του Κ. Παπαγιώργη: Jean-François Lyotard, *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, Αθήνα: Γνώση, 2008 (β' έκδοση).

Ζούμε σε μια εποχή **κατά την οποία μάλλον η ιστορία αλλάζει σελίδα**. Για πρώτη φορά μετά από αιώνες, ο Ευρωπαϊκός χώρος, όπου γεννήθηκε το Πανεπιστήμιο, το οποίο οφείλει εν πολλοίς τη δημιουργία του και στην χριστιανική Εκκλησία αλλά και στην επιρροή των Αράβων και τη γνωριμία με τον Αριστοτέλη, καθίσταται «Γη της Επαγγελίας» για χιλιάδες μετανάστες από την Ανατολή και το Νότο (προσφυγικό ζήτημα). Πρόκειται για ανθρώπους που αυτοπροσδιορίζονται κατεξοχήν «θεολογικά». Μία απολύτως ορθολογική προσέγγιση θα απέβλεπε στην ενσωμάτωση των πληθυσμών αυτών, επαναλαμβάνοντας το αφήγημα μίας ανώτερης πολιτιστικά Ευρώπης. Από την άλλη, οι πολυπολιτισμικές προσεγγίσεις κατακρίνουν αυτήν την πρακτική, τονίζοντας τη σημασία του διαλόγου και της γόνιμης συναλληλίας. Αναφέρω Θεολόγους και όχι μόνον θρησκευολόγους, επειδή οι πρώτοι εκφράζουν βιωματικά την πίστη και συνάμα διατηρούν τη νηφαλιότητα που επιτάσσει ο επιστημονικός λόγος.

Επίσης για πρώτη φορά μετά από αιώνες στην Ευρώπη το βιβλίο-η εγκυκλοπαίδεια (κατεξοχήν σύμβολα του *universitas* [=«ο κόσμος, το όλο, η κοινότητα»]) χάνουν την κυριαρχία τους καθώς διαμορφώνονται ταυτότητες όχι μέσω του γονιδίου ή του περιβάλλοντος αλλά μέσω ψηφιακών που δεν απαιτούν καν τη σωματική παρουσία και διαδραστικότητα που διαμορφώνεται ο λόγος. Πλέον σε αρκετά Πανεπιστήμια, τα οποία δεν λειτουργούν μόνον ως γεννήτριες αλλά και ως δεξαμενές σκέψης (= think tanks) που διαμορφώνουν πολιτική, αναγνωρίζεται η σημαντική συνεισφορά της Θεολογίας τόσο στην καθημερινότητα όσο και στις θετικές επιστήμες: της δυνατότητας να δράσει ως γέφυρα διευκολύνοντας τις αλλαγές και συνάμα αντιμετωπίζοντας με κριτικό πνεύμα την ουσιαστική προσφορά τους. Ζητήματα όπως η βιοηθική, η σύγκλιση της μηχανής και ανθρώπου (μεταουμανισμός) και η ανάγκη αναθεώρησης της ίδιας της πρόσληψης και επεξεργασίας της γνώσης (λ.χ. ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες) θέτουν εξαιρετικά κρίσιμα διλήμματα.

Κάθε απολογισμός είναι χρήσιμος όταν λειτουργεί ως αφόρμηση για προβληματισμό και αναμόρφωση. Βεβαίως πλέον το ερώτημα δεν είναι αν η Θεολογία έχει θέση στον δημόσιο χώρο⁴. Η απώθησή της στον ιδιωτικό χώρο κατά τη νεωτερικότητα τελικά «γέννησε» τρομοκρατία και φονταμενταλισμό, φαινόμενα που αιματοκύλησαν πρόσφατα «Πόλεις του Φωτός». «Ο Jürgen Habermas, ο οποίος σε ζητήματα που αφορούν στη θρησκεία θεωρείται ως αμερόληπτος παρατηρητής, έχει διατυπώσει πάνω στο θέμα αυτό ορισμένους συλλογισμούς, οι οποίοι, κατά τη γνώμη μου, είναι πειστικοί.¹ Στον λόγο που εκφώνησε το 2001, όπως επίσης και στα χρόνια που ακολούθησαν, **τόνιζε ολόένα και περισσότερο, ότι στις θρησκείες εμφανίζονται**

«δυνατότητες λογικής ερμηνείας και κατανόησης των πραγμάτων» και ότι οι «θρησκευτικές γλώσσες» διαθέτουν μία τέτοια «δυνατότητα έκφρασης», την οποία μία κοινωνία είναι αδύνατον να παραβλέψει.¹ Μάλιστα, ανέπτυξε ακόμη περισσότερο τον παραπάνω συλλογισμό, φτάνοντας στο σημείο να δηλώσει, ότι στις θρησκείες ενυπάρχουν τέτοιες δυνατότητες γλωσσικής έκφρασης, τέτοιες δυνατότητες προσφοράς νοήματος και δυνατότητες λογικής κατανόησης, που δεν απαντούν πουθενά αλλού, και από τις οποίες εξαρτάται η λειτουργικότητα της δημοκρατίας, εάν, βέβαια, η δημοκρατία θέλει να διαφυλάξει μια ορισμένη «ιδέα περί Ανθρωπισμού».¹ Μόνον όταν μία κοινωνία λάβει σοβαρά υπόψη της τον ρόλο και τη σημασία των θρησκειών και τον αξιοποιήσει για τη διαδικασία κατά την οποία η κοινωνία συνθέτει την αυτοσυνειδησία της, τότε γίνεται λόγος, κατά τον Habermas, για μία μετα- κοσμική κοινωνία (*postsäkulare Gesellschaft*).¹ Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον οι θρησκείες έχουν καθήκον, όλες αυτές τις δυνατότητες λογικότητας και προσφοράς νοήματος που

⁴ Prof. Dr. Mirjam Schambeck (Freiburg) «Για ποιον λόγο οι μετανεωτερικές κοινωνίες δεν μπορούν να αρνηθούν το Μάθημα των Θρησκευτικών – Θρησκευοπαιδαγωγική θεώρηση και παραδείγματα <https://eclass.uoa.gr/modules/document/?course=SOCTHEOL170>

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

διαθέτουν, να τις εκφράζουν και να τις κοινοποιούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να κατανοούνται από το κοινωνικό σύνολο και να αποβαίνουν γι' αυτό ωφέλιμες.

Καταθέτω ένα όραμα και δύο ερωτήματα: **Το όραμά μου** από τότε που ήμουν φοιτητής και ήδη στο α' εξάμηνο με βασάνιζε το μάθημα του αείμνηστου Παπαπέτρου «Είναι η Θεολογία Επιστήμη;»⁵, είναι μέσα και από το τρέχον τριήμερο «αυτογνωσίας» του Μαΐου, επιτέλους αυτοί οι γκρίζοι τοίχοι του Κτηρίου να γίνουν διαμπερείς ώστε να υπάρξει διάδραση ουσιαστική και όχι μόνον επετειακή (σε επίπεδο κοινών μαθημάτων – σεμιναρίων – Συνεδρίων) και μάλιστα όχι μόνον με την αδελφό γίγαντα, τη Φιλοσοφική αλλά και με το Πολυτεχνείο τις θετικές επιστήμες. Δεν είναι τυχαίο, ότι σε παγκοσμίου κύρους πολυτεχνικές σχολές, όπως το MIT και το Caltech, περιλαμβάνονται έδρες, σχολές και τμήματα ανθρωπιστικών και κοινωνικών καταβολών στα οποία η μελέτη της θρησκείας καταλαμβάνει το top 10 των θεμάτων. Συνεπώς θα πρέπει να κρατήσουμε τη θεολογία ως αυτό που ήταν πάντοτε, την επιστήμη των μεγάλων ζητημάτων της ανθρωπότητας, η οποία σε συνεργασία με τις υπόλοιπες επιστήμες στο πλαίσιο των σύγχρονων θεολογικών και θρησκευτικών σπουδών, θα αποτελεί σημείο αναφοράς.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα και όσα θα ακουστούν κατά το Συμπόσιο, καταθέτω και δύο ερωτήματα: (α) Μήπως άραγε η Θεολογική Σχολή, που σήμερα διακρίνεται σε Τμήμα Θεολογίας και Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, θα ήταν σκόπιμο να συγκροτηθεί σε μία **Σχολή Θεολογικών και Θρησκευτικών Σπουδών**; (β) Μήπως αντί της διάιρεσης στους κλασικούς Τομείς, να δημιουργηθούν Κέντρα ερευνητικά με αντικείμενα σύγχρονα φλέγοντα ζητήματα (βιοηθική, πολιτική ορθότητας κά); Η συνύπαρξη ανθρωπιστικών και θετικών επιστημών **σε εξειδικευμένα κέντρα ερευνών**, που σταδιακά αντικαθιστούν τις μεταπτυχιακές σπουδές, είναι φαινόμενο που το συναντούμε στο Cambridge ή στο Harvard. Ταυτόχρονα η ειδική γνώση και έρευνα συνυφαίνεται με τις κοινωνικές ανάγκες και δεν αποτελεί απλώς μετάβαση σε ανώτερο επίπεδο σπουδών. Τα κέντρα, λοιπόν, ερευνών αποσκοπούν στο να υπηρετούν τις κοινωνικές ανάγκες και συνάμα να κατευθύνουν τους ερευνητές σε πεδία γόνιμα, τόσο εξ απόψεως επιστημονικής αλλά και επαγγελματικής. Εκεί, η διεπιστημονική έρευνα δεν αποτελεί ζητούμενο, αλλά πραγματικότητα.

Ας ελπίσουμε ότι τα 200 χρόνια θα εορταστούν όχι για να επιβεβαιώσουν ότι η Θεολογία και η θετική Επιστήμη είναι δύο παράλληλες ευθείες που δεν συγκρούονται αλλά ότι δύνανται να «αγκαλιαστούν» μέσω κοινών ενδιαφερόντων που άπτονται της Ψυχικής Υγείας, της Βιοηθικής για να διακονήσουν τον Homo sapiens ("Pilgrim Man") που έστω κι αν είναι σήμερα Homo Zappiens ("Digital Man") παραμένει Homo Viator – ζώον θεούμενον.

---

⁵ Κ. Παπαπέτρου, *Είναι η Θεολογία Επιστήμη; Δοκίμιον*, Αθήνα 1970.

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ⁶

Η Θεολογική Σχολή, μια από τις πρώτες τέσσερις Σχολές του νεοϊδρυθέντος Πανεπιστημίου Αθηνών (1837), ονομάστηκε αρχικά «Θεολογική Σχολή του Οθωνείου Πανεπιστημίου», το 1862 μετονομάστηκε σε «Θεολογική Σχολή του Εθνικού Πανεπιστημίου», το 1911 σε «Θεολογική Σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου» και από το 1932 σε «Θεολογική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών». Πρωτολειτούργησε στο νεοκλασικό κτήριο της ιδιωτικής κατοικίας του αρχιτέκτονα Σταματίου Κλεάνθους, που ήταν και το πρώτο κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών, το 1841 μεταφέρθηκε στο κεντρικό κτήριο της οδού Πανεπιστημίου και το 1976 στην Πανεπιστημιούπολη, Άνω Ιλίσια. Κατά την ίδρυση της Θεολογικής Σχολής πρώτοι καθηγητές ορίστηκαν ο αρχιμ. Μισαήλ Αποστολίδης, πρώτος «Σημάντωρ» της Σχολής (Σχολάρχης- Κοσμήτορας), ο αρχιμ. Θεόκλητος Φαρμακίδης, Γραμματέας της Ιεράς Συνόδου και ο Κωνσταντίνος Κοντογόνης. Οι πρώτοι φοιτητές της ήταν οκτώ σε σύνολο πενήντα δύο φοιτητών του Πανεπιστημίου, ενώ η πρώτη φοιτήτρια γράφτηκε το 1923.

Ως πτυχιούχοι της Θεολογικής Σχολής ενδεικτικά αναφέρονται σημαίνουσες εκκλησιαστικές προσωπικότητες, όπως οι Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως Βασίλειος Γ' (†1929) και Φώτιος Β' (†1935), Αλεξανδρείας Νικόλαος Ε' (†1939) και Πέτρος Ζ' (†2004), Ιεροσολύμων Βενέδικτος Α' (†1980), Διόδωρος Α' (†2000), Ειρηναίος Α' (2000-2005) και Θεόφιλος Α' (2005-), Ρουμανίας Ιουστίνος (†1986). Οι προκαθήμενοι και Αρχιερείς των Αυτοκέφαλων Ορθόδοξων Εκκλησιών, Κύπρου Χρυσόστομος, Ελλάδος Ιερώνυμος Β' και Αλβανίας Αναστάσιος, καθώς και οι προκάτοχοί τους. Πτυχιούχοι της 14 Θεολογικής Σχολής ήταν ο Άγιος Νεκτάριος (†1920), ο Εθνάρχης της Κύπρου Μακάριος (†1977) και οι περισσότεροι από τους Μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος. Απόφοιτος υπήρξε και ο Υφηγητής της Χρήστος Μακρής (†27.11.1912), ο οποίος έπεσε ηρωικά αγωνιζόμενος «υπέρ πίστεως και πατρίδος» στη μάχη του Δρίσκου. Στη Σχολή φοίτησαν και φοιτούν και φοιτητές όχι μόνον Ορθόδοξοι, αλλά και ετερόδοξοι από διάφορες χώρες του κόσμου.

1. Από την ιστορία του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας

Το 1974, με το υπ' αριθμ. 760 Π. Δ. (Φ.Ε.Κ. 333/14-11-1974, τ. Α'), ιδρύθηκε στη Θεολογική Σχολή Αθηνών και το **Ποιμαντικό Τμήμα**. Το Τμήμα αυτό καταργήθηκε τον επόμενο χρόνο με το Π.Δ. 468 (Φ.Ε.Κ. 148/23-7-1975, τ. Α'), και στη θέση του ιδρύθηκε το «**Τμήμα Ιερατικής Επιμορφώσεως**», με διετή φοίτηση (Ν. 151, Φ.Ε.Κ. 181/29-8-1975, τ. Α'). Το Τμήμα αυτό λειτούργησε για δύο έτη, καταργήθηκε το 1977 (Π.Δ. 434/18-5-1977, τ. Α') και στη θέση του ιδρύθηκε «**Ποιμαντικόν Τμήμα**» τετραετούς φοιτήσεως με κύριο σκοπό την «ειδική κατάρτιση στελεχών της Εκκλησίας, κληρικών, λαϊκών και μοναχών, προς επάνδρωσιν θέσεων εκκλησιαστικής διακονίας».

Τμήμα Ποιμαντικής. Το 1982, με το Νόμο 1268, η Θεολογική Σχολή χωρίστηκε σε δύο Τμήματα: α) Το Τμήμα Θεολογίας και β) το Τμήμα Ποιμαντικής. Το 1983 με το Νόμο 1351/28-4-1983 κατοχυρώνεται το δικαίωμα διορισμού των πτυχιούχων του Τμήματος Ποιμαντικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τις τεχνικές σχολές.

Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας. Τον Οκτώβριο του 1994 το Τμήμα Ποιμαντικής μετονομάστηκε σε Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας με το Π.Δ. 315 (ΦΕΚ 166/6-10-94, τ. Α'),

⁶ Το κεφάλαιο επιμελήθηκε η Αθηνά Κονταλή, Δρ. Θ. ΕΚΠΑ.

σύμφωνα με το οποίο: «1. Το Τμήμα της Ποιμαντικής της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών μετονομάζεται σε Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, χωρίς να αλλάζει το γνωστικό αντικείμενο. 2. Αποστολή του Τμήματος είναι η κατάρτιση στελεχών ικανών για το έργο του θεολόγου επιστήμονα ως κληρικού και ως καθηγητού θρησκευτικών μαθημάτων καθώς και η προετοιμασία ερευνητών που θα ασχοληθούν με τη θεολογία στους ποικίλους τομείς αυτής».

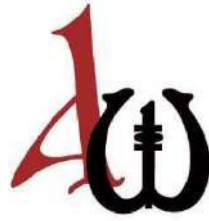
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19, το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας μετονομάστηκε σε Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας (ΦΕΚ 3664/28.08.2018, τ.Β').

***

Αναλυτική αναφορά στην ιστορία και στις προσωπικότητες της Θεολογικής Σχολής και του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας είναι διαθέσιμη στην επίσημη ιστοσελίδα της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής⁷.

---

⁷ http://deantheol.uoa.gr/fileadmin/deantheol.uoa.gr/uploads/edu/UoA_School_of_Theology-history.pdf
[υπό επικαιροποίηση].

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
& ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
Πανεπιστημιούπολη-Άνω Ιλίσια,
157 84, Αθήνα

*

Τηλέφωνα: 210-727-5742, 5712, 5715, 5746

Fax: 210-727-5711

Γραμματεία/e-mail: secr@soctheol.uoa.gr

Γραφείο Προέδρου/e-mail: chair@soctheol.uoa.gr

Ιστοσελίδα: www.soctheol.uoa.gr

*

Στοιχεία επικοινωνίας
των Τομέων και του Προσωπικού του Τμήματος
<http://www.soctheol.uoa.gr/p.html>

*

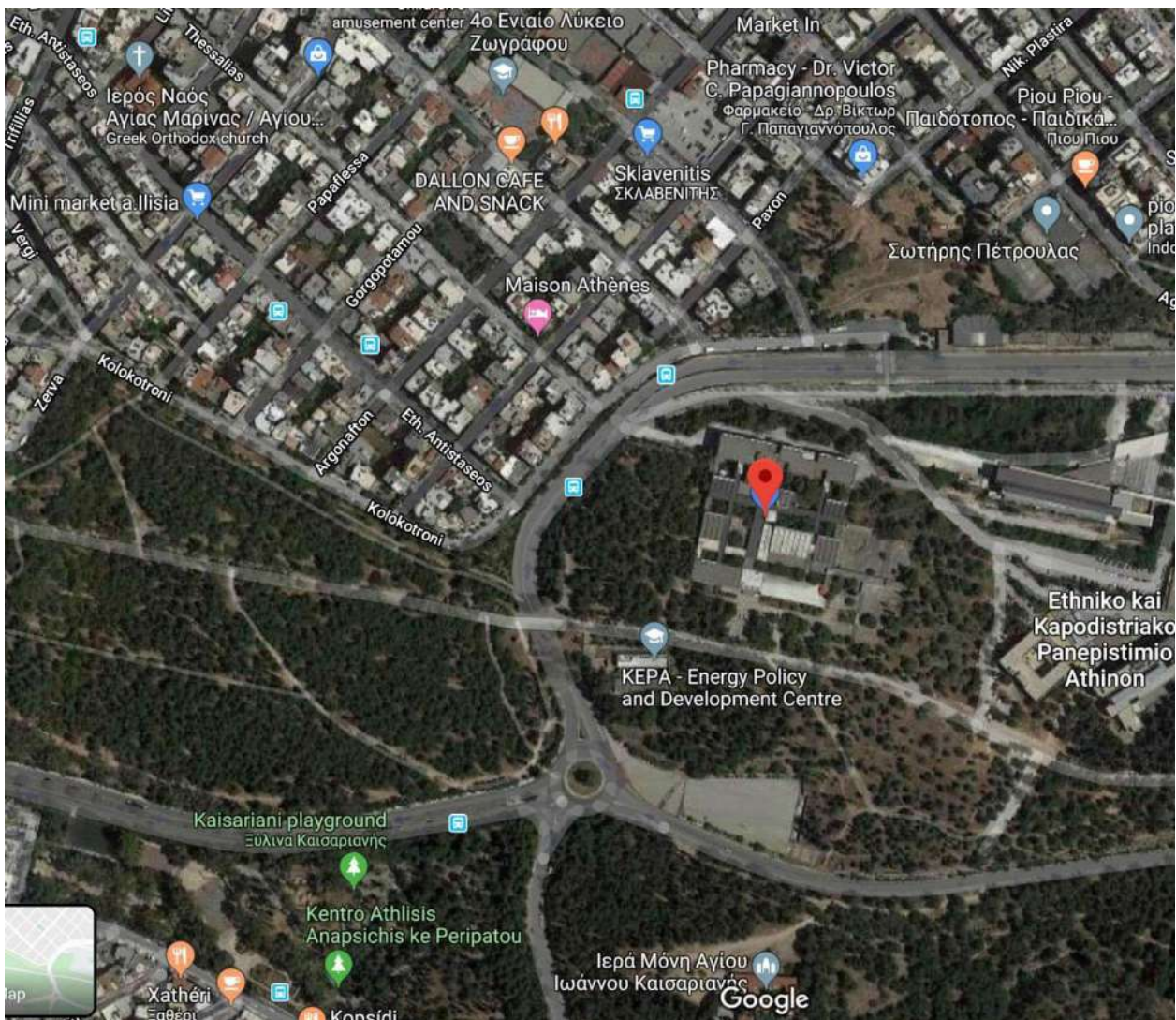
Facebook 1: [@religion.ekpa](https://www.facebook.com/@religion.ekpa)

Facebook 2: [@athens.socialtheology](https://www.facebook.com/@athens.socialtheology)

You Tube: [Soctheol Prime](https://www.youtube.com/SoctheolPrime)

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΡΟΣΒΑΣΗ: Από τη στάση λεωφορείων του Ευαγγελισμού, πλησίον της ομώνυμης στάσης του Μετρό, επιβιβάζεσθε στα λεωφορεία 220, 221 και 235 (αποβίβαση στην στάση 9η Ιλισίων ή στο τέλος της γραμμής), ή, εναλλακτικά στο λεωφορείο 250 (αποβίβαση στη στάση "Θεολογική Σχολή", εντός Πανεπιστημιούπολης). Στην ίδια στάση "Θεολογική Σχολή" πραγματοποιεί δρομολόγια και το λεωφορείο Ε90. Εξυπηρετεί επίσης και το λεωφορείο 608 (αποβίβαση στο τέλος της γραμμής στην είσοδο της Πανεπιστημιούπολης).

